

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ' (91) - ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ¹ του Μακ. Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
‘Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: ‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ κ. Κύριλλος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΔΗΣ: Κωνσταντίνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντίνος Χολέβας, Λίτσα Ι. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέρπος, Δρ Θ.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Ιασίου 1 – 115 21 Αθήνα. Τηλ.: 210-8160127 – Fax 210-8160128

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ίωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ. Τηλ.: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τὴν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

• γιά τὸ περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr

• γιά τὸ περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr • γιά τὸ περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΤΕΥΧΟΣ – 11^ο,
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	772
ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ	
‘Η Έπισημη Ειρηνική Έπισκεψη του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αντιοχείας κ. Ιωάννου Ι’	773
Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερανίμου, Προσφώνησις πρός τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Αντιοχείας κ. Ιωάννην Ι’..	775
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος κ. Γεωργίου Χρυσοστόμου καὶ τοῦ Παντελῆ Λέκκου, Οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτίου	777
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	794
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ.....	839
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	841
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	844
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΤΟΥΣ 2014	846

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ Δεκεμβρίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ μπορεῖτε νά διαβάσετε τό πρῶτο μέρος ἀπό τό Χρονικό τῆς Ἐπισήμου Εἰρηνικῆς Ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννου Ι' στήν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος.

Στά Συνοδικά Ἄναλεκτα θά βρεῖτε τήν Εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Γεωργίου καὶ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Παντελῆ Λέκκου στό ΙΕ' Λειτουργικό Συμπόσιο, τό δόποιο διοργάνωσε ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως στίς 24 καὶ 25 Σεπτεμβρίου 2014. Τό θέμα τῆς εἰσηγήσεως εἶναι: «Οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου».

Ἡ ὑλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται μέ τά ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν Προκηρύξεων, καθώς καὶ μέ τίς εἰδησεογραφικές στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν.

“Οπως κάθε Δεκέμβριο, ἔτσι καὶ στό παρόν τεῦχος δημοσιεύουμε τόν Πίνακα Περιεχομένων ὅλων τῶν τευχῶν τοῦ λήγοντος ἔτους 2014.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

‘Η Ἐπίσημη Εἰρηνική Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννου Ι’

Εἰρηνική Ἐπίσκεψη στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πραγματοποίησε ἀπό 23 ἕως 27 Ὁκτωβρίου 2014 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννης Ι’.

Ο Πατριάρχης ἀφίχθη στό Αεροδρόμιο «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» στίς 10.15 τήν Πέμπτη 23 Ὁκτωβρίου 2014. Τόν ὑποδέχθηκαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος, ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπιχώριος Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος, ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστανικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, ἐκπρόσωπος τῆς Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἐνταῦθα πρόεσθις τοῦ Λιβάνου ὡς καὶ οἱ λοιποί ἀρμόδιοι ἐκκλησιαστικοί καὶ κρατικοί ὑπηρεσιακοί παράγοντες.

Στίς 11.30, στὸν Ἱερό Ναό Ἅγιου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ὁ ὅποιος εύρισκεται στὸν αὐλειο χῶρο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐτελέσθη ἐπίσημη Δοξολογία γιὰ τὴν ἄφιξη τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννου καὶ τῆς Συνοδείας του στὴν Ἑλλάδα.

Στήν συνέχεια ὁ Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καὶ ἀμέσως μετά περιηγήθη στὸν Ἀρειο Πάγο, ὅπου ὅμιλησε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρός τοὺς Ἀθηναίους.

Στίς 18.30 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννης ἐπισκέφθηκε τήν Μ.Κ.Ο. «Ἀποστολή» τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ κατόπιν τό Θεολογικό Οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στίς 09.00 τῆς Παρασκευῆς 24 Ὁκτωβρίου, ὁ

‘Ο Μακαριώτατος
Πατριάρχης Ἀντιοχείας
κ. Ἰωάννης Ι’
καὶ ὁ Μακαριώτατος
Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἰερώνυμος
κατά τό Πατριαρχικό
Συλλείτουργο
τῆς 26ης 10.2014
στὸν Ἱερό Ναό
Ἄγιου Δημητρίου,
Δήμου Ἄγιου Δημητρίου
Ἀττικῆς.

Μακαριώτατος Πατριάρχης μετέβη στήν Ιερά Σύνοδο της Έκκλησίας της Ελλάδος. Η ύποδοχή του Πατριάρχου πραγματοποιήθηκε στό Καθολικό της Ιερᾶς Μονῆς Ασωμάτων Πετράκη. Κατά τήν Πανηγυρική Συνεδρία της Ιερᾶς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος, ἔλαβε χώρα ή παρασημοφόρηση του Μακαριώτατου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ιωάννου.

Στίς 11.00 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ιωάννης καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Ιερώνυμος ἐπισκέφθηκαν τόν Ἀξιότυπο Ἀντιπρόδοτο της Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὅπουργο Ἐξωτερικῶν κ. Εὐάγγελο Βενιζέλο.

Στίς 11.30, πραγματοποιήθηκε στό Συνοδικό Μέγαρο της Έκκλησίας της Ελλάδος κοινή Σύσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῶν Μελῶν της Ιερᾶς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος καὶ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Μελῶν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων μετά τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας καὶ τῶν Μελῶν τῆς Συνοδείας του.

Στίς 13.30 συνηντήθησαν μέ τόν Ἐξοχώτατο Πρόδρομο της Ἐλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κάρολο Παπούλια.

Στίς 19.00 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ οἱ συνοδεῖς τους ξεναγήθηκαν στό Νέο Μουσεῖο της Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Τήν ἐπόμενη ἡμέρα, Σάββατο 25 Ὁκτωβρίου,

στίς 11.00, μετέβησαν στό Ιερό Προσκύνημα τοῦ Ἅγιου Ιωάννου τοῦ Ρώσου στό Νέο Προκόπιο Εύβοίας.

Τήν Κυριακή 26 Ὁκτωβρίου ἐτελέσθη Πατριαρχική καὶ Συνοδική Θεία Λειτουργία στόν Ιερό Ναό Ἅγιου Δημητρίου τοῦ ὁμωνύμου Δήμου τῆς Ἀττικῆς.

Στίς 11.30 ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη τόν Ξενῶνα Ἀσυνοδεύτων Ἀνηλίκων «Ἐστία» της Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τήν Δευτέρα 27 Ὁκτωβρίου καὶ ὥρα 11.00, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ιωάννης εἶχε συνομιλίες μέ τόν Ἐξοχώτατο Πρόδρομο της Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀντώνιο Σαμαρᾶ.

Τό ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 27 Ὁκτωβρίου, ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ Συνοδεία του ἀνεχώρησαν γιά τήν Θεσσαλονίκη καὶ ἀπό ἐκεῖ μετέβησαν στό Ἀγιον Ὄρος, στίς Ιερές Μητροπόλεις Βεροίας καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως, καθώς καὶ στήν Ιερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στήν Ορμύλια Χαλκιδικῆς.

Τήν Κυριακή 9 Νοεμβρίου, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ιωάννης καὶ ἡ Συνοδεία του ἐπέστρεψε στήν Ἀθήνα καὶ ἐπεσκέφθη τίς Ιερές Μητροπόλεις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς καὶ Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ωρωποῦ.

Στίς 21.35 ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ Συνοδεία του ἀνεχώρησαν ἀπό τόν Κρατικό Ἀερολιμένα Ἀθηνῶν γιά τόν Λίβανο.

Ἐκ τῆς Ιερᾶς Συνόδου
τῆς Έκκλησίας της Ελλάδος

Προσφώνησις πρός τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννην Ι'

Toῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου

(Ιερός Ναός Ἅγιου Δημητρίου
δμωνύμου Δήμου, 26.10.2014)

Μακαριώτατε Πατριάρχα
τῆς Μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας,
Συρίας, Ἀραβίας, Κιλικίας, Ἰβηρίας
τε καὶ πάσης Ἀνατολῆς κύριε Ἰωάννη,

Ἄπο τήν περασμένη Πέμπτη πού ἥλθατε στήν Ἀθήνα γιά τήν εἰρηνική ἐπίσκεψή Σας μαζί μέ τήν τιμία Συνοδεία Σας καὶ Σᾶς ὑποδεχθήκαμε στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, καὶ τήν ἐπομένη ἡμέρα στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αἰσθανόμαστε ἵδιαιτερη συγκίνηση πού βρίσκεσθε ἀνάμεσά μας καὶ ἐπικοινωνοῦμε μέ τούς δεσμούς τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης.

Άλλα σήμερα πού, ἐν μέσῳ πληθούσης Ἐκκλησίας, μετείχαμε τῆς θείας Λειτουργίας, αὐτῆς τῆς ὅντως «ξενίας Δεσποτικῆς καὶ ἀθανάτου Τραπέζης» καὶ κοινωνήσαμε τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἐν Χριστῷ δεσμοί τῆς ἀγάπης μας αὐξήθηκαν καὶ στερεώθηκαν, κατά τὸν λόγο τοῦ ἱεροῦ ὑμνογράφου: «φάγετε, βοῶν, τὸ Σῶμα μου καὶ πίστει στερεωθῆσθε». Οἱ ἐν Χριστῷ δεσμοί τῆς ἀγάπης δέν εἶναι ἰδεολογικοί οὕτε ἀπλῶς θρησκευτικοί, ἀλλά ἐκκλησιαστικοί, ἐπειδὴ εἴμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὅπως φανερώνεται στήν θεία Λειτουργία.

Ἡλθατε στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχείας, τό ἔνδοξο Πρεσβυτερές Πατριαρχεῖο, μέ τήν λαμπρή ἴστορία, ἐκεῖ ὅπου ἀναπτύχθηκε μιὰ μεγάλη πρωτοχριστιανική Ἐκκλησία. Δέν εἶσθε φιλοξενούμενος στήν περιοχή πού γεννηθήκατε, ἀναπτυχθήκατε καὶ ποιμανεῖτε τόν λαό οὕτε προσήλθατε σέ μεταγενέστερους χρόνους, ἀλλά ἀποτελεῖτε τό αὐτόχθονο στοιχεῖο τῆς περιοχῆς· μιᾶς περιοχῆς μέ λαμπρή παράδοση, ζωή καὶ πολιτισμό· μιᾶς περιοχῆς πού

δέχθηκε τήν ἐπίδραση τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀπό τήν ἑλληνιστική περίοδο, ἀλλά ἀποδέχθηκε καὶ τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἀμέσως μετά τήν Πεντηκοστή.

Στήν Ἀντιόχεια διαδόθηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀνεφάνησαν προφῆτες, ἀναπτύχθηκε ἡ φιλαδελφεία, ἐκεῖ γιά πρώτη φορά τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ὄνομασθηκαν Χριστιανοί (Πράξ. ια', 19-30). Στήν Ἀντιόχεια κατά τήν λειτουργική σύναξη τό Ἅγιον Πνεῦμα, διά τῶν Χριστιανῶν, ἀπέστειλε τούς Ἀπόστολους Βαρνάβα καὶ Παῦλο νά κηρύξουν στά Ἔθνη (Πράξ. ιγ' 1-3) καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἥλθε στήν Ἑλλάδα. Η Ἀντιόχεια, πού χαρακτηρίσθηκε «Συριάδες Ἀθῆναι», καλλιέργησε τήν ἑλληνιστική παιδεία καὶ τήν ὁρθόδοξη πίστη, ἐκεῖ μεγαλούργησαν μεγάλοι Πατέρες, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, πού ἐλάμπουν τόν θρόνο τῆς Νέας Ρώμης, τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ γενικά τήν Ἐκκλησία.

Άλλα καὶ ἡ σημερινή καθέδρα τοῦ Πατριαρχείου Σας, ἡ περιώνυμος Δαμασκός, ἔπαιξε σημαντικό ρόλο στήν πρώτη ἀποστολική Ἐκκλησία, ἀφοῦ ἐκεῖ ὁ μεγάλος τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος δέχθηκε τήν ἀποκάλυψη τοῦ Χριστοῦ, βαπτίσθηκε καὶ στήν συνέχεια μέ τήν δράση του δόξασε ὅσον ὀλίγοι τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἀνέδειξε δέ ἡ Δαμασκός πληθώρα ἀγίων Πατέρων, ὁ μεγαλύτερος τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὁ «Χρυσορρόας», πού συνδύαζε στενά τό δόγμα μέ τούς ἐκκλησιαστικούς ὕμνους.

Εῖσθε Προκαθήμενος μιᾶς ζωντανῆς Ἐκκλησίας, μέ Ἀπόστολους καὶ Ἀπόστολικούς Πατέρες, μέ μάρτυρες καὶ ὁσίους, μέ ἀσκητές καὶ ἐρημίτες,

πού φθάνουν μέχρι τίς ήμέρες μας. ”Εχετε Χριστιανούς πού δέχονται τό μαρτύριο του αἵματος και ύπομένουν τό μαρτύριο τής προαιρέσεως. Οι διωγμοί καί τό μαρτύριο εἶναι ἐχέγγυο γνησιότητος μιᾶς Έκκλησίας.

Η σημερινή εὐχαριστιακή συνάντησή μας γίνεται ήμέρα Κυριακή, κατά τήν όποια ἑορτάζει ο ἄγιος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος. Ο συνδυασμός μεταξύ τῆς Κυριακῆς, τῆς θείας Λειτουργίας καί τῆς ἑορτῆς τοῦ ἄγίου Δημητρίου δείχνει τόν σταυραναστάσιμο χαρακτήρα τῆς Ὁρθοδόξου Έκκλησίας μας. Δέν νοεῖται Σταυρός χωρίς τήν Ἀνάσταση οὕτε Ἀνάσταση χωρίς Σταυρό. Ο Σταυρός εἶναι δόξα τῆς Ἀναστάσεως καί ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ λάμψη τοῦ Σταυροῦ. Η κένωση τοῦ Χριστοῦ εἶναι δόξα καί μέσα στήν θεία Λειτουργία μετέχουμε τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά καί ὁ ἄγιος Δημήτριος, ὅπως ὅλοι οἱ ἄγιοι, εἶναι τό «ἀμύμητον μίμημα» τῆς κενωτικῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Κατά τόν ἵερόν ὑμνογράφο, ὁ ἄγιος Δημήτριος πού λογχεύθηκε στά μέλη του εἶναι ὁ «τό μακάριον πάθος πνευματικῶς ἡμῖν ἀναζωγραφήσας τοῦ Χριστοῦ», δηλαδή ζωγράφισε ξανά τό πάθος τοῦ Χριστοῦ.

Καθώς Σᾶς βλέπουμε αὐτές τίς ήμέρες ἐνώπιόν μας, αἰσθανόμαστε ὅτι Σεῖς καί τά μέλη τῆς Έκκλησίας Σας ἀναζωγραφίζετε καθ' ἡμέραν πνευματικῶς τό μακάριον πάθος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά φανερώνετε συγχρόνως καί τήν ἀνάστασή Του, δηλαδή ἀποκαλύπτετε τήν γνησιότητα τῆς Έκκλησίας, καθώς ἐπίσης διδάσκετε τήν θεολογία ὅτι εἴσθε «φορεύς τῆς μαρτυρικῆς καί ἐνδόξου Ἀρχιερωσύνης τοῦ Χριστοῦ».

Καυχώμεθα ἐν Κυρίῳ, ἄγιε ἀδελφέ, γιατί μέ σα εἴπατε αὐτές τίς ήμέρες, κατά τίς ἀντιφωνήσεις Σας καί τούς λόγους Σας, Σᾶς αἰσθανόμαστε ὡς ὁμολογητή καί μάρτυρα Πρωθιεράρχη, ὡς ἐμπνευσμένο καί ζηλωτή Πατριάρχη, ὡς θαρραλέο Ρωμῷο, ὡς ἔναν πιστό ἐκκλησιαστικό ἥγέτη, ὃ δόποιος ιρατά τό πηδάλιο τῆς ἐκκλησιαστικῆς νη-

ός τῆς κατά τήν Ἀντιόχειαν Ἐκκλησίας στά δυνατά ἐν Κυρίῳ χέρια του, ἀφορῶν «εἰς τόν τῆς πίστεως ἀρχηγόν καί τελειωτήν Ἰησοῦν» (Ἐβρ. ιβ', 2).

Η Έκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἦταν, εἶναι καί θά εἶναι στό πλευρό σας, ώς ἀδελφή συγκυρηταῖος, στόν ἀγώνα πού διεξάγετε γιά τήν εἰρήνη, τήν κατάπαυση τῶν πολέμων καί τῶν φανατικῶν συγκρούσεων, γιά τήν συναδέλφωση μεταξύ τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, ἀκόμη καί τῶν διαφόρων θρησκευμάτων, γιατί γνωρίζετε καλῶς ὅτι οἱ φιλήσυχοι θρησκευόμενοι δέν ἐπιθυμοῦν τόν πόλεμο, τόν δόποιον τροφοδοτοῦν, ώς μή ὥφελε, τά ἀκραῖα φανατικά στοιχεῖα, συνεπικουρούμενα δυστυχῶς ἀπό ξένα πρόσω τήν θρησκεία κέντρα.

Ἐπιτρέψτε μου νά Σᾶς προτρέψω μέ τά λόγια τοῦ προκατόχου Σας ἀποστολικοῦ Πατρός, τοῦ ἄγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, ὅπως εἶναι γραμμένα σέ ἐπιστολή του πρός τόν ἄγιο Πολύκαρπο Ἐπίσκοπο Σμύρνης: «νῆφε ὡς Θεοῦ ἀθλητής», «στῆθι ἐδραῖος ὡς ἄκμων τυπτόμενος, μεγάλου ἐστίν ἀθλητοῦ τό δέρεσθαι καί νικᾶν, μάλιστα δέ ἔνεκεν Θεοῦ πάντα ὑπομένειν ἡμᾶς δεῖ, ἵνα καί αὐτός ἡμᾶς ὑπομείνῃ». Καί ἐπειδή πολλούς πειρασμούς ἀντιμετωπίζετε, εἶναι ἐπίκαιρος ἀκόμη ὁ λόγος τοῦ ἄγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου πρός τόν ἄγιο Πολύκαρπο: «πλέον σπουδαῖος γίνουν οὐ εἴ τούς καιρούς καταμάνθανε τόν ὑπέρ καιρόν προσδόκα, τόν ἄχρονον, τό ἀόρατον, τόν δι' ἡμᾶς ὁρατόν». Καί αὐτό εἶναι ἀναγκαῖο γιά τήν προστασία τῶν εὐλογημένων Χριστιανῶν τῆς Έκκλησίας Σας, γιατί καί πάλι κατά τόν ἄγιο Ἰγνάτιο τόν Θεοφόρο: «πολλοί λύκοι ἀξιόπιστοι ἡδονῇ κακῇ αἰχμαλωτίζουσιν τούς θεοδόρους».

Ἀγαπητέ ἀδελφέ, περισπούδαστε καί περιπόθητε, ὅγινος εσθε, ὅπως ἥδη τό πράττετε, γιά τούς «θεοδόρους», «ἰσχυε καί ἀνδρίζουν, μή δειλιάσῃς, οὐδέ φοβηθῆς, ὅτι μετά σοῦ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα, οὐ ἔάν πορεύῃ» (Ιησοῦ Ναυῆ, α' 9).

(Τό Χρονικόν Ἐπισκέψεως συνεχίζεται στό ἐπόμενο τεῦχος)

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Οι Ἀκολουθίες τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτίου

*Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος κ. Γεωργίου, (Χρυσοστόμου)
Καθηγητοῦ Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης,
καὶ τοῦ Παντελῆ Λέκκου, Δρος Θ.
- Διδάσκοντος στήν Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστική Ἀκαδημία Θεσσαλονίκης*

(Εἰσήγηση στὸ IE' Λειτουργικό Συμπόσιο, Ἅγιος Γεώργιος Καρέα, 24-25.9.2014)

Οι Ἀκολουθίες τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ ἀνήκουν στὶς Ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου. Ἡ πρώτη, τὸ Ἀπόδειπνο, εἶναι εὐρύτερα γνωστὴ λόγῳ τῆς συχνῆς, μᾶλλον καθημερινῆς, χρήστης της. Ἡ δεύτερη, τὸ Μεσονυκτικό, εἶναι μᾶλλον ἄγνωστη στούς περισσότερους λόγῳ τῆς ὥρας τέλεσής της.

Ἀπό τίς δύο ἀκολουθίες μόνο τὸ Μεσονυκτικό ἀνήκει στούς «έπτά καιρούς προσευχῆς», «έπτάκις τῆς ἡμέρας ἢνεσά σε ἐπί τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου» (Ψαλμ. 118, 164) ἥ, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης «οἱ δέ καιροί καὶ αἱ προσευχαὶ ἔπτά τελοῦσι τὸν ἀριθμόν, κατὰ τὸν ἀριθμόν τῶν χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος»¹.

Τὸ Ἀπόδειπνο εἶναι ἡ δεύτερη στή σειρά Ἀκολουθία τοῦ Νυχθημέρου (μετά τὸν Ἐσπερινό, πού εἶναι ἡ πρώτη) καὶ ἀκολουθεῖ τὸ Μεσονυκτικό. Πάντως, καὶ ὁ Ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης² καὶ ὁ Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός³ ὑπολογίζουν τὸν χρόνο μὲ τὴν ἐλληνορωμαϊκὴ ἀντίληψή του, ὅποτε ὅμιλοιν γιά ἡμερονύκτιο καὶ ὅχι γιά νυχθήμερο. Αὐτό ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὸ Μεσονυκτικό νά θεωρεῖται ὡς πρώτη Ἀκολουθία τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ἀπόδειπνο ἡ τελευταία. Αὐτή τῇ σειρά τῇ βρίσκουμε σήμερα καὶ στό ἐν χρήσει Ὁρολόγιο.

Ἐδῶ πρέπει νά σημειώσουμε ὅτι οἱ Ἀκολουθίες δέν τελοῦνται στὶς κανονικές εἰθισμένες ὥρες, ἀλλά ἐνώνονται σέ τρεῖς ὅμιδες Ἀκολουθιῶν. Ἔτσι διευθετεῖται καλύτερα ὁ χρόνος τέλεσής τους. Τὸ Μεσονυκτικό συγκαταλέγεται ὡς ἡ πρώτη Ἀκολουθία τῆς πρώτης ὅμιδας, μαζί μὲ τὸν Ὁρθρο καὶ τὴν Α' Ὁρα. Τὸ Ἀπόδειπνο (εἴτε τὸ μικρό, εἴτε τὸ μεγάλο) ἀνήκει στήν τρίτη ὅμιδα ὡς ἡ τελευταία Ἀκολουθία, ἀφοῦ προηγούνται ἡ Θ' Ὁρα καὶ ὁ Ἐσπερινός. Καί ἐδῶ, ὁ ἀριθμός τρία τῶν ὅμιδων Ἀκολουθιῶν ἔχει ἴσχυρό συμβολι-

σμό. Κατά τὸν Ἅγιο Συμεὼν Θεσσαλονίκης, οἱ τρεῖς ὅμιδες καθιερώθηκαν «εἰς δόξαν καὶ τιμήν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος»⁴. Βέβαια καὶ αὐτή ἡ ὅμιδοποίηση δέν ἰσχύει πλήρως, ἀφοῦ οἱ περιστάσεις τοῦ βίου στὶς ἡμέρες μας οὐσιαστικά ἐπιτρέπουν δύο «καιρούς» προσευχῆς, ἓνα τὸ πρώι καὶ ἓνα τὸ ἀπόγευμα. Ἔτσι, οἱ ἐνδιάμεσες Ἀκολουθίες –καὶ μεταξύ αὐτῶν τὸ Ἀπόδειπνο καὶ τὸ Μεσονυκτικό– δέν τελοῦνται τήν ἀντίστοιχη ὥρα τῆς ἡμέρας. Τελικά, τυποποιήθηκαν, μέ ἀποτέλεσμα νά παραλείπονται⁵.

Στήν παροῦσα εἰσήγηση ἀκολουθοῦμε τήν τάξη τοῦ νυχθημέρου, ὅπότε πρῶτα θά ἀναφερθοῦμε στὸ Ἀπόδειπνο καὶ στήν συνέχεια στὸ Μεσονυκτικό.

1. Τὸ Ἀπόδειπνο

Α'. Ἡ προέλευση τῆς Ἀκολουθίας

Τὸ Ἀπόδειπνο εἶναι μία ἀπό τίς γνωστές ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας. Πρόκειται γιά ἀκολουθία ποὺ ὀρχικά ἀποτελοῦσε κατ' ἴδιαν προσευχή τῶν μοναχῶν, τελούμενη «ἐν τοῖς κελλίοις»⁶. Εἶναι δεύτερη στή σειρά τοῦ νυχθημέρου (μέ πρῶτο τὸν Ἐσπερινό) καὶ τελευταῖα τοῦ ἡμερονυκτίου. Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός τήν τοποθετεῖ τελευταία στή σειρά τῶν ἀκολουθιῶν, ἀποδεχόμενος τό ἐλληνορωμαϊκό ἡμερονύκτιο: «λοιπός ἐστι καὶ τελευταῖος ὁ ἀπόδειπνος ὑμνος»⁷. Τό ὄνομά της δηλώνει τὸν χρόνο τέλεσής της, μετά τὸ δεῖπνο καὶ πρίν τὸν ὑπνο. Δέν συνδέεται μέ τό δεῖπνο ἀλλά μέ τὸν χρόνο τῆς νυκτερινῆς κατάκλισης. Γι' αὐτό σέ ορισμένα χειρόγραφα ὄνομάζεται «προθύπνια»⁸.

Δέν ἀνήκει στούς «έπτά καιρούς τῆς προσευχῆς»⁹. Προέρχεται ἀπό τήν τάξη τῶν μοναχῶν καὶ ἡ ἀρχή της ἐντοπίζεται στά παλαιότατα χρόνια καὶ στήν εὐλαβῆ συνήθειά τους νά προσεύχονται

στήν ἀρχή τῆς νύκτας, χρησιμοποιώντας τόν 90° Ψαλμό. Τό Ἀπόδειπνο διαμοιρώνεται μεταγενέστερα¹⁰, ἀποκτᾶ τήν μορφή πλήρους ἀκολουθίας καὶ τά θέματά του εἶναι σέ μεγάλο βαθμό παρόμοια τοῦ Ἐσπερινοῦ¹¹. Ἔχει τήν ἴδιομορφία ὅτι μπορεῖ νά διαβάζεται τόσο στὸν ναό ὅσο καὶ κατ’ οἶκον ἀπό ὅλους τους πιστούς, ἀληθικούς, μοναχούς καὶ φιλακόλουθους λαϊκούς¹².

Στό Ἀπόδειπνο ἀναφέρεται ὁ Μέγας Βασίλειος, στοὺς «Ὀρους κατά πλάτος»¹³ καὶ εἶναι ἡ πρώτη πατερική ἀναφορά πού ἔχουμε γιά αὐτή τήν ἀκολουθία. Ἐκεῖ φαίνεται ἔκειθαρα ὅτι τό Ἀπόδειπνο δέν ἔχει σχέση μὲ τό δεῖπνο ἀλλά μὲ τήν παρελθοῦσα ἡμέρα, τόν ἀπαραίτητο ἀπολογισμό τῆς καὶ τήν ἐπερχόμενη νύκτα.

Ἡ ἀκολουθία πρέπει νά ἔλαβε συστηματική μορφή περὶ τά τέλη τοῦ 4^{ου} αἰῶνα, μέ χῶρο τῆς ἀρχικῆς μορφοποίησής της τήν Αἴγυπτο¹⁴.

Μέ τήν πάροδο τῶν χρόνων οἱ μοναχοί, ἀκολουθώντας τήν ἀγαπημένη τους τακτική, αὔξησαν τό περιεχόμενο τῆς ἀκολουθίας, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποκτήσει ἀξιοσημείωτο μῆκος. Ἐπειδή, ὅμως, ἡ ἀκολουθία ξέφυγε ἀπό τά ὅρια τῶν μονῶν (σ’ αὐτό βιηθοῦσε καὶ ἡ ἐπικράτηση τοῦ μοναχικοῦ τυπικοῦ) καὶ εἰσῆλθε στίς ἐνορίες, ἡ μεγάλη χρονική διάρκεια ἀποτέλεσε πρόβλημα γιά τήν καθημερινή τέλεσή της. Ἔτσι, κατά τόν 14^ο μέ 15^ο αἰῶνα δημιουργήθηκε ἀναγκαστικά μία ἐπιτομή της, πού ἔλαβε τήν ὄνομασία «Μικρό Ἀπόδειπνο», γιά νά ἔχειωρίζει ἀπό τήν ἀρχική ἀκολουθία, ἡ ὅποια θά ὄνομαζόταν πλέον «Μέγα Ἀπόδειπνο». Τό Μικρό Ἀπόδειπνο, ὡς νεότερο καὶ μικρότερο σέ ἔκταση, ἐπικράτησε στίς ἐνορίες, ἐνῶ τό Μέγα περιορίστηκε ὡς ἀκολουθία τής Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Αὐτό εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα ἀφ’ ἐνός νά παραμείνει καὶ νά καθιερώθει τό (Μικρό) Ἀπόδειπνο ὡς καθημερινή ἀκολουθία, γιά χοήση ἀπό ὅλους τους πιστούς. Ἀφ’ ἐτέρου, τό Μέγα δέν λησμονήθηκε, ἀλλά παρέμεινε σέ χοήση κατά τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Ἡ λειτουργική αὐτή περίοδος εἶναι κατάλληλη γιά μακροσκελεῖς ἀκολουθίες ἀλλά καὶ ἀρκετά συντηρητική γιά μεγάλες ἀλλαγές. Ἔτσι, καθιερώθηκε ἡ τέλεσή του ἀκόμη καὶ στούς ἐνοριακούς ναούς¹⁵.

Τό Μεγάλο Ἀπόδειπνο τελεῖται ἀπό τή Δευτέρα ὡς τήν Πέμπτη τῶν ἐβδομάδων τής Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἐνῶ τήν Παρασκευή τελεῖται τό Μι-

κρό Ἀπόδειπνο, στό τέλος τοῦ ὅποίου ἐπισυνάπτονται ὁ Κανόνας τῆς Θεοτόκου καὶ οἱ Χαιρετισμοί της. Κατά τό ὑπόλοιπο λειτουργικό ἔτος τελεῖται τό Μικρό Ἀπόδειπνο.

B' Η Θεολογική σημασία τοῦ Ἀποδείπνου

Τό Ἀπόδειπνο τελεῖται μεταξύ δείπνου καὶ κατάλυσης¹⁶. Σύμφωνα μέ τή μαρτυρία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «συμπληρωθείσης δέ τῆς ἡμέρας, ἡ εὐχαριστία περὶ τῶν ἐν αὐτῇ δεδομένων ἡμῖν ἡ κατωρθωμένων ἡμῖν, καὶ τῶν παρεθέντων ἡ ἔξαγορευσις, εἴτε ἐκούσιον, εἴτε ἀκούσιον, εἴτε πού καὶ λανθάνον πλημμέλημα γέγονεν, ἡ ἐν ὁήμασιν, ἡ ἐν ἔργοις, ἡ κατ’ αὐτήν τήν καρδίαν, περὶ πάντων ἔξιλεουμένων ἡμῶν διά τῆς προσευχῆς τόν Θεόν. Μέγα γάρ ὅφελος ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρελθόντων πρός τό μή τοῖς ὄμοιοις αὐθίς περιπεσεῖν. Διό φησιν ἂ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπί ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε. Καί πάλιν, τῆς νυκτός ἀρχομένης, ἡ αἵτησις τοῦ ἀπρόσκοπον ἡμῖν καὶ φαντασιῶν ἐλευθέραν ὑπάρξαι τήν ἀνάπαυσιν λεγομένου καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἀναγκαίως τοῦ ἐνενηκοστοῦ ψαλμοῦ»¹⁷. Δύο θεματικούς ἄξονες γιά τήν ἀκολουθία αὐτήν παρουσιάζει ὁ Μέγας Βασίλειος: εὐχαριστία γιά τήν παρελθοῦσα ἡμέρα καὶ προσευχή γιά ἡρεμοῦ ὑπνοῦ καὶ ἀνάπαυση, κατά τήν ἐπερχόμενη νύκτα. ቯ εὐχαριστία ἀποδίδεται στόν Θεό γιά ὅσα παραχώρησε στούς πιστούς, γιά ὅσα κατόρθωσαν οἱ πιστοί ἀλλά καὶ γιά νά ζητήσουν συγχώρηση γιά τά τυχόν σφάλματά τους, ἀκούσια ἡ ἐκούσια, μέ λόγια, ἔργα ἡ στήν διάνοια. Τό τέλος τῆς ἡμέρας θεωρεῖται καλή εὐκαιρία γιά τήν ἀναισκόπησή της, ὥστε νά ἐντοπιστοῦν σφάλματα καὶ λάθη καὶ νά ζητηθεῖ τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἐπίσης, τό Ἀπόδειπνο εἶναι ἡ προσευχή γιά τή νύκτα πού θά ἀρχίσει, ὥστε νά περάσει χωρίς πειρασμούς καὶ μέ ἡσυχο τρόπο καὶ γιά νά ὑπάρξει ἡ ἀπαραίτητη ἀνάπαυση. Προτότερε, δέ, τούς πιστούς νά ἀναγινώσκουν τόν 90° Ψαλμό, πού ἐγκωμιάζει τήν πατρική μέριμνα τοῦ Θεοῦ σ’ ὅσους Τόν ἐμπιστεύονται καὶ ἀποτελεῖ τήν βιβλική βάση τής ἀκολουθίας.

Διεξοδικά στίς παγιωμένες ἀκολουθίες τοῦ Μικροῦ καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου ἀναφέρονται ὁ Ἀγιος Συμεών Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Ἀγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός.

‘Ο Ἀγιος Συμεών Θεσσαλονίκης ἀναφέρει «τό δέ γε ἀποδείπνον εὐχαριστία ἐστίν ὑπέρ τῆς νυ-

κτός διά τήν ἀπό τῶν πόνων ἀνάπαυσιν καί διά τήν ὑπόμνησιν τοῦ θανάτου, ὃς ἀκολούθως ἡμῖν ἐπέρχεται, καί ὡς ἀπαρχή τῆς νυκτός. Ἐπεὶ καί αὕτη δῶρον Θεοῦ, καί τῶν κτισμάτων αὐτοῦ ἐν ὑπέρ ἡμῶν καί τῆς λοιπῆς κτίσεως. Καὶ ἵνα ταύτην ἀνεπηρεάστως διέλθωμεν, ἀπό τῶν ἐπηρεαστικῶν καί φθονερῶν καί σκοτεινῶν καί ζοφωδεστάτων διαμονῶν. Ὡν Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν ἡμᾶς δύσατο»¹⁸. Σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ ἔργου του ἀναφέρεται διεξοδικά στὸ τυπικό τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἀποδείπνων, ὅπου, μεταξύ ἄλλων, τονίζει ὅτι «καί οἱ ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψαλμοί καί αἱ εὐχαὶ κατανύξεως καὶ ἔξομολογήσεως, καὶ περὶ ἀφέσεως καὶ αἰτήσεως ἴλασμοῦ, καὶ τὸ διελθεῖν τήν νύκτα εἰδονικῶς ἀφαντάστως, ἀμολύντως τε καὶ ἀνενοχλήτως. Καὶ διαναστῆναι καλῶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς τοῦ μεσονυκτίου καὶ τοῦ ὅρθρου προσευχῆς ἐν κατανύξει καὶ προθυμίᾳ»¹⁹. Εἶναι, λοιπόν, τὸ Ἀπόδειπνο εὐχαριστία στὸν Θεό γιά τήν νύκτα πού πλησιάζει καὶ θά προσφέρει ἀνάπαυση στὸν κουρασμένο ἄνθρωπο, ἄλλα καὶ μία ὑπόμνηση τοῦ θανάτου, ἀφοῦ ὁ νυκτερινός ὑπνος εἶναι ἔνος τύπος τοῦ θανάτου, τοῦ μεγάλου ὑπνου, ἀπό τὸν δόποιο θά «ξυπνήσουμε» μέ τήν κοινή Ἀνάσταση κατά τή Δευτέρα Παρουσία. Ἐπιπλέον, εἶναι μία προσευχή ὥστε νά περάσουν οἱ πιστοί τήν νύκτα ἥρεμα καὶ ἀνεπηρέαστα ἀπό τίς ἐπιθέσεις τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων. Εἶναι γνωστό στήν παράδοσή μας, ὅτι ἡ νύκτα εἶναι πρόσφορη γιά τήν ἐκδήλωση τέτοιων ἐπιθέσεων, ἀπό τίς ὁποῖες σώζει ὁ Κύριος. Στό δεύτερο κείμενό του παρουσιάζει τό λειτουργικό περιεχόμενο τοῦ Ἀπόδειπνου (ψαλμοί καὶ εὐχές). Τό θεωρεῖ κατάλληλο γιά τήν αἴτηση ἀφέσεως καὶ τήν διμαλή ἔξέλιξη τοῦ νυκτερινοῦ ὑπνου, ὥστε νά φτάσουν οἱ πιστοί στήν ὥρα τῆς ἀφύπνισης γιά τίς ἐπόμενες ἀκολουθίες, τό Μεσονυκτικό καὶ τόν Ὁρθρο.

Ο Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός ἀναφέρει γιά τό Ἀπόδειπνο: «Λοιπός ἐστι καὶ τελευταῖος ὁ ἀποδεῖπνος ὕμνος, ὃν ἐπί τόν ὑπνον ἥδη τρεπόμενοι, καὶ τήν ἀνάπαυσιν τοῦ σαρκίου, τῷ Θεῷ λειτουργοῦμεν»²⁰. Τελευταία ἀκολουθία τῆς ἡμέρας, κατά τόν Ἅγιο Μᾶρκο, τό Ἀπόδειπνο, μέ τήν ἀποδεκτή ἀπό τόν ἴδιο ἐλληνορωμαϊκή ἀντίληψη τοῦ ἡμερονυκτίου. Εἶναι μία προσευχή, ἐνῶ ἐτοιμαζόμαστε γιά τόν ἀπαραίτητο ὑπνο καὶ τήν ἀναμενόμενη ἀνάπαυση τοῦ σώματος.

Οι πατεροικές αὔτες ἀναφορές ἀποτυπώνουν καὶ τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν ἀκολουθία αὐτή.

Συγκλίνουν δέ στίς ἔξῆς θέσεις: Στό τέλος τῆς ἡμέρας, μετά τό δεῖπνο καὶ πρό τῆς κατάλησης, ὁ πιστός αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά εὐχαριστήσει τόν Θεό γιά ὅλες τίς δωρεές του τήν ἡμέρα πού πέρασε, γιά τίς εὐκαριότες πού εἶχε καὶ τίς ὅποιες ἐπιτυχίες του. Ή εὐγνωμοσύνη αὐτή ἐκφράζεται προσευχητικά, μέ τή χρήση κατάλληλων ψαλμῶν. Ἐπιπλέον, ἡ ὥρα αὐτή εἶναι ἡ κατάλληλη στιγμή γιά τόν πιστό νά κάνει ἔναν ἀπολογισμό. Κυρίως, γιά νά διναλογιστεῖ τά δόπια λάθη καὶ τίς παραλείψεις του καὶ νά ζητήσει συγχώρηση καὶ ἔξιλέωση. Ἐκτός ἀπό αὐτή τήν ἀνθρώπινη ἀνάγκη ἐκφράσης εὐχαριστίας καὶ αἴτησης ἀφεσης, ὑπάρχει καὶ ἡ ἀνθρώπινη ἀνησυχία γιά τήν «πρό τῶν πυλῶν» νύκτα. Τό σκότος προκαλεῖ γενικά ἀνασφάλεια στόν ἀνθρωπο. Παλαιότερα, ἐπικρατοῦσε ἡ ἀποψη ὅτι ἦταν ἡ ὥρα πού οἱ σκοτεινές δυνάμεις ἐπιτίθενται στούς ἀνθρώπους. «Ἐτσι, ὑπῆρχε ἡ ἀνάγκη προσευχῆς στόν Κύριο, τόν συντρίψαντα τίς δυνάμεις τοῦ σκότους. Ὁ πιστός ἐκεῖνες τίς ὥρες, ἔνιωθε τήν ἀνάγκη νά ἐντείνει τήν προσευχή του, ζητώντας, ὅπως θά δοῦμε στήν εὐχή «Καὶ δός ἡμῖν», γρήγορο νοῦ, σώφρονα λογισμό, καιρδία νήφουσα καὶ τελικά ὑπνο ἐλαφρό, ἀπαλλαγμένο ἀπό κάθε σατανική φαντασία, ὥστε νά καταφέρει νά ξεκουραστεῖ καὶ νά ἐγερθεῖ γιά τόν ἐπόμενο «καιρό» προσευχῆς, λίγο μετά τά μεσάνυχτα, τήν ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ.

Γ' Ἡ τυπική διάταξη τῆς ἀκολουθίας

«Οπως εἶδαμε, περὶ τόν 14° αἰώνα ὑπῆρξε ἡ ἀνάγκη δημιουργίας μίας ἐπιτομῆς τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀπόδειπνου, κατάλληλη γιά χρήση στίς ἐνορίες, ἀφοῦ ἡ μοναστηριακή ἦταν ἐκτενής γιά τούς λαϊκούς. Αὐτό εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά τελοῦνται δύο ἀκολουθίες, τό Μέγα Απόδειπνο, κατά τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή καὶ τό Μικρό Απόδειπνο, κατά τή διάρκεια τοῦ ὑπόλοιπου λειτουργικοῦ ἔτους. Ο Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός ἀναφέρει γιά τίς δύο ἀκολουθίες «καὶ οὗτος δέ μακρότερος τέ καὶ ἐλάπτων ὡς πρός τάς ἡμέρας ἐστίν. Ἐν μέν γάρ ταῖς νηστίμοις τοῦτον ἐκτείνομεν, ἐν δέ ταῖς ἄλλαις συστέλλομεν»²¹. Δηλαδή, τό μεγαλύτερο σέ ἔκταση (τό Μεγάλο) ψάλλεται λιγότερες ἡμέρες, τίς νηστίσμες (Τεσσαρακοστή), ἐνῶ τόν ὑπόλοιπο χρόνο «συστέλλεται», καθώς ἀντικαθίσταται μέ τό Μικρό. Διαφοροποίηση μεταξύ τῶν δύο Ἀπόδειπνων ἀποδέχεται καὶ ὁ Ἅγιος Συμεών Θεο-

σαλονίκης²². Τό Μέγα Άπόδειπνο ψάλλεται πάντοτε στόν κυρίως ναό, και στίς μονές και στίς ένορίες²³.

Τό διάγραμμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μεγάλου Άποδείπνου ἔχει ὡς ἔξης:

- «Ἐύλογητός ὁ Θεός ἡμῶν...», «Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε...».
- Τρισάγιο

A' ΜΕΡΟΣ

- Οἱ ἔξι Ψαλμοὶ τοῦ Άποδείπνου: 4^{ος} «Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με εἰσήκουσάς μου...», 6^{ος} «Κύριε, μή τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με...», 12^{ος} «Ἐως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος;...», 24^{ος} «Πρόσ σέ, Κύριε, ἥρα τήν ψυχήν μου...», 30^{ος} «Ἐπί σοι, Κύριε, ἥλπισα...» καὶ 90^{ος} «Ο κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Υψίστου...».
- «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός...»
- Τρία τροπάρια «Τήν ἡμέραν διελθών...», «Τήν ἡμέραν παρελθών...» καὶ «Τήν ἡμέραν διαβάζε...».
- «Ἡ ἀσώματος φύσις...»
- Τό Σύμβολο τῆς Πίστεως
- «Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε...»
- Τροπάρια (τρία)
- Εὐχή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «Κύριε, Κύριε, ὁ ρυσάμενος ἡμᾶς...»

B' ΜΕΡΟΣ

- «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» (τρίς)
- 50^{ος} Ψαλμός «Ἐλέησόν με ὁ Θεός...»
- 101^{ος} Ψαλμός «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου....»
- Προσευχή Μανασσῆ «Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεός τῶν Πατέρων ἡμῶν...»
- Τρία τροπάρια
- Εὐχή «Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ»

G' ΜΕΡΟΣ

- «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» (τρίς)
- 69^{ος} Ψαλμός «Θεός, εἰς τήν βοήθειάν μου πρόσχεξ...»
- 142^{ος} Ψαλμός «Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου....»
- Δοξολογία «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ...»
- «Κύριε τῶν Δυνάμεων...»
- Εὐχή «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...»
- Εὐχή «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε, ἄφθορε...»
- Εὐχή «Καί δός ἡμῖν, Δέσποτα...»

- Εὐχή «Ὑπερένδοξε, ἀειπάρθενε...»
- Εὐχή «Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ...»
- Εὐχή «Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου...»
- Κεφαλοκλισία - Άπολυσις
- «Ἐὺξώμεθα ὑπέρ...»
- Τροπάριο «Πάντων προστατεύεις, Ἄγαθή...» ἢ «Σφαγήν σου τήν ἄδικον Χριστέ...»
- «Δι' εὐχῶν...».

Τό Άπόδειπνο ἀπαρτίζεται ἀπό ψαλμούς, εὐχές καὶ ὅμοιος ἔξαιρετικοῦ ὅμοιοτητοῦ καὶ θεολογικοῦ περιεχομένου, πού ἀναδεικνύουν τούς λατρευτικούς στόχους τῆς ἀκολουθίας καὶ τούς ἴδιαίτερους συμβολισμούς της. Τό Μέγα Άπόδειπνο ἐπιμερίζεται σὲ τρία μέρη. Κατά τὸν Ἅγιο Συμεὼν Θεσσαλονίκης «τὰ μέν οὖν ἀποδεῖπνα τῆς Ἅγιας Τεσσαρακοστῆς μεγάλα καὶ οὕτω καλούμενα καὶ εἰς τρεῖς διαιροῦνται μοίρας, εἰς τύπον τῆς Ἅγιας Τριάδος, καὶ τήν ὑπέρ ἡμῶν ἐξιλέωσιν...»²⁴. Τοιμερής ὁ καταμερισμός τῶν ἰερῶν κειμένων τῆς ἀκολουθίας εἰς τύπον τῆς Ἅγιας Τριάδος, ἀκόμη ἔνας ἰερός συμβολισμός γιά τό Άπόδειπνο.

Ἄξιζει νά υπογραμμιστεῖ ἡ ἴδιαίτερα πλούσια χρήση τοῦ Ψαλτηρίου. Συνολικά λέγονται δέκα Ψαλμοί (ἔξι στό πρῶτο μέρος καὶ ἀπό δύο στά υπόλοιπα μέρη), ἐνῶ φαίνεται πώς ὁ ἐπιθυμητός ἀριθμός τους ἦταν δώδεκα. Στή θέση, δύως, τοῦ τρίτου Ψαλμοῦ τοῦ δεύτερου μέρους ἔχει τεθεῖ ἡ προσευχή τοῦ Μανασσῆ, ἐνῶ στήν ἀντίστοιχη θέση τοῦ τρίτου μέρους ἀντί Ψαλμοῦ ἔχει τεθεῖ ἡ Δοξολογία²⁵.

Τό Άπόδειπνο, ἀμέσως μέ τήν ἔναρξή του (μέ τό Εὐλογητός..., τήν προσευχή πρός τό Ἅγιο Πνεῦμα «Βασιλεῦ Οὐράνιε ...» καὶ τό Τρισάγιο), περνᾶ στό πρῶτο ἀπό τά τρία μέρη του, ὅπου ὑπάρχουν 6 Ψαλμοί (4^{ος}, 6^{ος}, 12^{ος}, 24^{ος}, 30^{ος} καὶ 90^{ος}), ἀπό τούς συνολικά 10 τῆς ὅλης ἀκολουθίας. Πρόκειται γιά ἔνα «ἰδιότυπο Ἐξάψαλμο», ἀποτελούμενο ἀπό ἐκλεκτούς Ψαλμούς, μέ νυκτερινό περιεχόμενο, κατάλληλους γιά τήν προσευχή τῆς Ἐκκλησίας αὐτή τήν ὥρα τῆς ἡμέρας. Ο Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός, μάλιστα, ἀναφέρει συγκεκριμένο στίχο ἀπό κάθε Ψαλμό, πού ἀναδεικνύει τήν σημασία του ὡς νυκτερινῆς προσευχῆς²⁶. Ἔτσι ἀπό τὸν 4^ο Ψαλμό ἀναφέρει τόν στίχο 9 «ἐν εἰρήνῃ ἐπί τό αὐτό κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνάσω, ὅτι σύ, Κύριε, κατά μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατέκισάς μέ», ἀπό τὸν 6^ο Ψαλμό τόν στίχο 7 «λούσω καθ' ἐκάστην νίκτα

τήν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τήν στρωμνήν μου βρέξω», ἀπό τὸν 12° τὸν στίχο 4 «φώτισον τούς ὁφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον», ἀπό τὸν 24° τὸν στίχο 5 «δίδαξόν με, ὅτι σύ εἶ ὁ Θεός ὁ σωτήρ μου, καί σέ ὑπέμεινα δλην τήν ἡμέραν», ἀπό τὸν 30° τὸν στίχο 6 «εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τό πνεῦμά μου» καὶ ἀπό τὸν 90° τὸν γνωστό στίχο 5 καὶ τό πρῶτο μισό του στίχου 6 «οὐ φοβηθήσῃ ἀπό φόβου νυκτερινοῦ, ἀπό βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπό πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου», πού ἀποτελεῖ καὶ τήν πρώτη βιβλική βάση τῆς προσευχῆς πρό τῆς κατακλίσεως, πού ὁδήγησε στήν δημιουργία τοῦ Ἀποδείπνου. Ἡ ἐπιλογή τῶν στίχων μόνο τυχαία δέν εἶναι. Ξεχειλίζουν ἀπό τήν πίστη πρός τὸν Θεό ἐλπίδα γιά τή βοήθειά Του, εἰλικρινῆ αἰσθήματα μετανοίας, ἐμπιστοσύνη στήν δύναμή Του νά συντρίψει τίς δυνάμεις τοῦ σκότους, ἀκόμη καὶ μνήμη θανάτου, ἀφοῦ ὁ βραδινός ὑπνος γίνεται τύπος τοῦ θανάτου. Οἱ Ψαλμοί αὐτοί προσιδιάζουν στούς στόχους τοῦ Ἀποδείπνου προβάλλοντας ἐμπιστοσύνη, συντριβή, ἐλπίδα καὶ τελικά πίστη²⁷.

Ἀκολουθεῖ ἔνας ἀρχαῖος ὕμνος, τό «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός...», πού ψάλλεται σέ β' ἥχο. Ἀποτελεῖ δημιουργία τῆς πρώτης περιόδου τῆς Ὑμνολογίας (Α' - Γ' αἰῶνες). Πρόκειται γιά ἐπιλογή στίχων ἀπό τὸ 8° καὶ 9° κεφάλαιο τοῦ Ἡσαΐα, πού ψάλλεται ἀντιφωνικά κατά στίχο καὶ χρησιμοποιεῖ ὡς ἐφύμνιο τό ἀκροστίχιο τοῦ πρώτου στίχου «Οτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»²⁸. Κατά τὸν Ἅγιο Μᾶρκο τὸν Εὐγενικό «μετά τοῦτο μέρῃ τινά Ἡσαΐου προφητείας ἀπολαβόντες ἄδομεν, κατά τῆς τῶν δαιμόνων ἐνεργείας ἡμῖν συμβαλλόμενα, τῶν ἐν νυκτί μάλιστα τήν πονηράν δύναμιν ἐπιδεικνυμένων»²⁹.

Στή συνέχεια, ψάλλονται τρία τροπάρια γιά νά ἀκολουθήσει ἀκόμα ἔνας ἀρχαῖος ὕμνος, «Ἡ ἀσώματος φύσις...». Ἀποτελεῖ δημιουργία τοῦ Δ' αἰῶνα (δεύτερη περιόδος τῆς Ὑμνολογίας). Εἶναι γραμμένος σέ αὐτοτελεῖς ἐνδεκασύλλαβους στόχους σέ ἡμιστίχια ίσοσύλλαβα (18 ἡμιστίχια)³⁰. Ψάλλεται σέ ἥχο πλάγιο β'.

Τό πρῶτο μέρος ὀλοκληρώνεται μέ τό ἀπαραίτητο Σύμβολο τῆς Πίστεως, ὡς ὅμοιογίας τῆς πίστης μας, τὸν ἐνδιαφέροντα ὕμνο «Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε...», τρία τροπάρια καὶ τήν ἐξαιρετική εὐχή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «Κύριε, Κύριε, ὁ ρυσάμενος ἡμᾶς...», πού συγκεφαλαιώνει τά αἰτήμα-

τα τῆς πρό τοῦ ὑπνου προσευχῆς τῶν πιστῶν³¹. Αὐτό τό πρῶτο μέρος, μποροῦμε νά ὑποστηρίξουμε, ὅτι ἀποτελεῖ μία πλήρη ἀκολουθία πρό τοῦ ὑπνου, πού θά μποροῦσε νά ὑπάρξει καί αὐτοτελῶς.

Τό Μέγα Ἀπόδειπνο, ὅμως, συνεχίζεται μέ τό δεύτερο μέρος, ξεκινώντας μέ τό «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» καὶ τὸν 50° Ψαλμό «Ἐλέησόν με ὁ Θεός...», τὸν ἀπαραίτητο Ψαλμό μετανοίας γιά πολλές ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας: «αὕθις ἀρξάμενοι τόν τε πεντηκοστόν ἄδομεν, ὡς μηδέποτε τοῦτον παραλεῖφθαι, μετανοίας ὄντα διδακτικόν, ἦν ὀφείλομεν ἐπιδείκνυσθαι τῷ Θεῷ διά βίου παντός» κατά τὸν Ἅγιο Μᾶρκο τὸν Εὐγενικό³². Ἀκολουθεῖ ὁ 101ος Ψαλμός «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου...», πού εἶναι Ψαλμός πού προσιδιάζει σέ ἀνθρώπους βαθύτατα προβληματισμένους καὶ σέ δυσχερέστατη θέση εύρισκομένους, πού, ὅμως, δέν ἀπελπίζονται, ἀλλά μέ πίστη προσεύχονται στὸν Θεό, ἐλπίζοντας στή δικαιώση καὶ ἀνακούφιση τους³³. Ἀκολουθεῖ ἡ προσευχή τοῦ Μανασσῆ «Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεός τῶν Πατέρων ἡμῶν...», «ἀντί δέ τοῦ τρίτου ψαλμοῦ τήν Μανασσῆ βασιλέως προσευχήν λεγομένην, μετανοίας τε καὶ κατανύξεως ἀφορμήν οὖσαν» κατά τὸν Ἅγιο Μᾶρκο τὸν Εὐγενικό³⁴. Τό δεύτερο μέρος καταλήγει μέ τρία τροπάρια καὶ τήν εὐχή «Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ».

Στό τρίτο μέρος ἔχουμε πάλι τό «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», Ψαλμούς, τὸν 69° Ψαλμό «Ο Θεός, εἰς τήν βοήθειάν μου πρόσχες...», μέ τόν ὁποῖο ἐντείνεται ἡ προσευχή πρός τὸν Θεό, πού περιλαμβάνει τό αἴτημα τῆς ἀμεσης βοήθειας πρός τὸν ἀγωνιῶντα ἀνθρωπο³⁵, τὸν 142° Ψαλμό «Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου...», στόν ὁποῖο ἐπικρατεῖ τόνος συντριβῆς καὶ τόνος παρακλήσεως θερμῆς³⁶ καὶ τή Δοξολογία, ἀντί γιά τρίτο Ψαλμό. Στό σημεῖο αὐτό, κατά τήν Α' Εβδομάδα τῶν Νηστειῶν ἀπό τήν Καθαρά Δευτέρα ὡς καὶ τήν Πέμπτη, ψάλλεται ὁ Μεγάλος Κανόνας, ποίημα τοῦ Ἅγιου Ἄνδρεα Κρήτης, σέ τέσσερις στάσεις, μία γιά κάθε ἡμέρα³⁷.

Ἀκολουθεῖ ἀκόμα ἔνας ἀρχαῖος ὕμνος, γνωστός καὶ ἀγαπητός στούς πιστούς κατά τήν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τό «Κύριε τῶν Δυνάμεων...», πού ψάλλεται σέ ἥχο πλάγιο β'. Ἡ φράση αὐτή προέρχεται ἀπό τόν στίχο 8 τοῦ 45ου Ψαλ-

μοῦ «Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν». Ψάλλεται ἀντιφωνικά καί σέ κάθε ἐπανάληψή του προτάσσεται στίχος ἀπό τὸν 150^ο Ψαλμό «Αἰνεῖτε τὸν Θεόν ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ» (στίχ. 1-6)³⁸ καί ἀκολουθεῖ τὸ ἐφύμνιο «Κύριε τῶν Δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γάρ ἐκτός σου βοηθόν, ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν, Κύριε τῶν Δυνάμεων, ἐλέησον ἡμᾶς».

Τό τρίτο μέρος ὀλοκληρώνεται μέ τίς πολὺ γνωστές Εὐχές «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...», «”Ασπιλε, ἀμόλυντε, ἄφθορε...», «Καί δός ἡμῖν, Δέσποτα...», «Υπερένδοξε, ἀειπάρθενε...», «Ἡ ἑλπίς μου ὁ Πατήρ...» καί «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...»³⁹, Κεφαλοκλισία - Ἀπόλυτη, τὸ «Εὐξώμεθα ὑπέρ...», τὸ Τροπάριο «Πάντων προστατεύεις, Ἄγαθή...» ἢ «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον Χριστέ...» καί κατακλείεται μέ τὸ «Δι' εὐχῶν...»⁴⁰. Αξίζει νά ἀναφερθοῦμε στὸ «Εὐξώμεθα». Ἐπειδή ἀρχικά ἦταν ἀκολουθία, πού ψαλλόταν ἀπό τοὺς μοναχούς κατ' ίδίαν, «ἐν τοῖς κελλίοις», καί ὅχι στὸ ναό, παρουσίᾳ ἰερέως, γι' αὐτό δέν περιλαμβάνει τή μεγάλη συναπτή. Στό «Εὐξώμεθα» παρατίθενται τά αιτήματα προσευχῆς καί ὁ λαός ἀπαντᾶ μέ τὸ «Κύριε ἐλέησον»⁴¹.

Σέ καθημερινή χρήση ὅμως βρίσκεται τό Μικρό Ἀπόδειπνο. Τό διάγραμμα του εἶναι τό ἔξης:

- «Ἐύλογητός ὁ Θεός ἡμῶν...», «Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε...».
- Τρισάγιο
- «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» (τρίς)
- 50^{ος} Ψαλμός «Ἐλέησόν με ὁ Θεός...»
- 69^{ος} Ψαλμός «Θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου προσκες...»
- 142^{ος} Ψαλμός «Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου....»
- Δοξολογία «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ....»
- Σύμβολο τῆς Πίστεως
- Ἀξιόν ἐστι...
- Τρισάγιο - «Κύριε ἐλέησον» 40 φορές
- Τροπάρια
- Εὐχή «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...»
- Εὐχή «”Ασπιλε, ἀμόλυντε, ἄφθορε...»
- Εὐχή «Καί δός ἡμῖν, Δέσποτα...»
- Εὐχή «Υπερένδοξε, ἀειπάρθενε...»
- Εὐχή «Ἡ ἑλπίς μου ὁ Πατήρ...»
- Εὐχή «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...»
- Ἀπόλυτις
- «Εὐξώμεθα ὑπέρ...»

Τροπάριο «Πάντων προστατεύεις, Ἄγαθή...» ἢ «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον Χριστέ...»
«Δι' εὐχῶν...».

‘Ο Ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης ἀναφέρει σχετικά μέ τό Μικρό Ἀπόδειπνο: «τό δέ μικρόν λεγόμενον διά τό συνοπτικώτερον εἶναι, καί μίαν εἶναι ἀκολουθίαν, καί μή εἰς τρεῖς διαιρεῖσθαι, καθ' ἡμέραν ἐστί λεγόμενον, καί οἱ ψαλμοί τούτον τά αὐτά δυνάμενοι, καί οἱ καιριώτατοι τοῦ μεγάλου»⁴².

Μετά τήν παραδεδομένη ἔναρξη τῆς ἀκολουθίας, ἀκολουθοῦν τρεῖς Ψαλμοί. ‘Ο 50^{ος}, δ 69^{ος} καί δ 142^{ος}. Πρόκειται γιά ἐκλεκτούς Ψαλμούς, κατάλληλους γιά καθημερινή χρήση λόγω τοῦ περιεχομένου τους. Γιά τὸν 50^ο Ψαλμό, δ Ἅγιος Μᾶρκος ἀναφέρει, «ὅπερ δή κἄν τοῖς μικροῖς ἀποδείπνοις ἐν ἀρχῇ τίθεμεν, ὡς μηδέποτε τοῦτον παραλειφθαι»⁴³.

Θά λέγαμε δτι τό Μικρό Ἀπόδειπνο, ὡς ἐπιτομή τοῦ Μεγάλου, ἀποτελεῖται ἀπό τήν ἔναρξη τῆς ἀκολουθίας, τόν 50^ο Ψαλμό καί ὅλο τό τρίτος μέρος τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου, ἐξαιρουμένων τῆς ψαλμώδησης τοῦ «Κύριε τῶν Δυνάμεων...» καί τῆς κεφαλοκλισίας καί προστιθεμένων τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως «διά τήν ὁμολογία τῆς εὐσεβείας»⁴⁴, τοῦ Ἀξιόν Ἐστι «διά τήν τοῦ Λόγου σάρκωσιν καὶ τήν τῆς Θεομήτορος μεσιτείαν»⁴⁵, τοῦ Τρισαγίου, τοῦ «Κύριε ἐλέησον» 40 φορές⁴⁶ καί τῶν Τροπαρίων, μεταξύ τῆς Δοξολογίας καί τῆς Εὐχῆς «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...». Εἶναι ἀξιοσημείωτο τό γεγονός, δτι δέν ἔχουν ληφθεῖ ἀπό τό Μέγα Ἀπόδειπνο φαλτά τροπάρια ἢ ὕμνοι, ἀλλά μόνο ἀναγνώσματα. Μετά τό Σύμβολο τῆς Πίστεως συνήθως ψάλλεται ὁ ὁριζόμενος, κάθητο φορά, κανόνας⁴⁷.

Τό Μικρό Ἀπόδειπνο στίς μονές τελεῖται στόν νάρθηκα ἐνῶ στίς ἐνορίες τελεῖται κανονικά στόν κυρίως ναό⁴⁸.

Μέ τή βραδινή προσευχή, ὁ πιστός εὐχαρίστησε τόν Θεό γιά τήν παρελθοῦσα ἡμέρα καί ἐξέφρασε τή μετάνοια γιά λάθη καί σφάλματα. Ἐπιπλέον, προσευχήθηκε γιά τήν ἐπερχόμενη νύκτα καί ἐναπέθεσε τήν ἐλπίδα του στόν Θεό. Κοινό αἴτημα τῆς προσευχῆς ὁ Κύριος νά τόν διαψυλάξει ἀπό τοὺς κινδύνους τῆς ἴδιαίτερης αὐτῆς περιόδου τοῦ εἰκοσιτετραώρου. Ἐτσι, παραδίδει ἥσυχα τόν ἔαυτό του στόν ὑπνο γιά τήν ἀπαραιτητή σωματική καί ψυχική ἀνάπταυση, ἔως τόν ἐπόμενο «καιρό» προσ-

ευχῆς, τό Μεσονυκτικό, πού θά λάβει χώρα λίγες ώρες ἀργότερα, μεσούσης τῆς νύκτας.

2. Τό Μεσονυκτικό

A'. Οἱ πηγές τῆς Ἀκολουθίας - Ἀγιογραφική καὶ Ἀγιοπατερική θεμελίωση.

Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ εἶναι ἀκολουθία δοξολογική, πού τελεῖται κατά τά μεσάνυκτα καὶ βρίθει συμβολισμῶν. Τό Μεσονυκτικό εἶναι γιά τούς κατοίκους τῶν πόλεων μία ἄγνωστη ἀκολουθία. Τή συναντοῦμε πρώτη στήν σειρά στό Ὡρολόγιον τό Μέγα⁴⁹, ἀμέσως μετά τήν «προοιμιακή προσευχή»⁵⁰. Ἐλάχιστοι ὅμως ἔχουν συμμετάσχει στήν τέλεσή της, πιθανότατα σέ κάποια μονή.

Τό ὄνομα τῆς Ἀκολουθίας δηλώνει καὶ τόν χρόνον τέλεσής της: στή μέση της νύκτας, τά μεσάνυκτα. Τό βυζαντινό σύστημα μέτρησης τῶν ώρῶν ξεκινᾶ μέ τή δύση τοῦ ἡλίου (12^η ώρα). Τόν μέν χειμώνα ἡ ἀκολουθία τελεῖται κανονικά λίγο μετά τά μεσάνυκτα, ὅταν, κατά τό ρωμαϊκό ἡμερολόγιο, ἀλλάζει ἡ ἡμέρα, τό δέ θέρος τελεῖται λίγο ἀργότερα. Αὐτή εἶναι καὶ ἡ βασική αἰτία τῆς δυσκολίας τέλεσής της στίς ἐνορίες, δηλαδή ἡ μᾶλλον ἀκατάλληλη, γιά τίς σημερινές συνθῆκες ζωῆς, ώρα. Ἡ χρονική αὐτή στιγμή εἶναι γεμάτη, ὅμως, συμβολισμούς καὶ ἔχει πολλές ἀναφορές σέ γεγονότα πού μᾶς περιγράφονται στήν Ἀγία Γραφή καὶ ἐπισημαίνονται γλαφυρά ἀπό τούς Πατέρες.

Ξεκινώντας ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη, ἀπό τό βιβλίο τῆς Ἐξόδου, ἐνθυμούμαστε ὅτι ὁ Θεός μεσάνυκτα πάταξε τά πρωτότοκα παιδιά τῶν Αἰγυπτίων, «ἐγενήθη δέ μεσούσης τῆς νυκτός καὶ Κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἴγυπτῳ, ἀπό πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπί τοῦ θρόνου ἔως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ καὶ ἔως πρωτοτόκου παντός κτήνους»⁵¹. Τό φοιτερό αὐτό γεγονός σήμανε καὶ τήν ἀπελευθέρωση τῶν Ἐβραίων ἀπό τήν Αἴγυπτο καὶ ἔκτοτε ἴορταζόταν ἀπό τούς Ιουδαίους. Ἐπιπλέον, τήν ἐποχή τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἐβραῖοι περίμεναν μεσάνυκτα νά ἔρθει ὁ ἐλευθερωτής Μεσσίας, πού θά νικοῦσε δλοκληρωτικά τούς ἔχθρούς τους. Ἐτσι, τά μεσάνυκτα ἀποκτοῦν μία ἰδιαίτερη ἐσχατολογική σημασία καὶ καθίστανται ώρα προσευχῆς.

Ἀκολούθως, ὁ Δανιδ στόν 62^ο στίχο τοῦ 118^{ου} Ψαλμοῦ δηλώνει «μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ

ἐξομολογεῖσθαι σοι ἐπί τά κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου»⁵². Ὁ Προφητάναξ νιώθει τήν καρδιά του νά πλημμυρίζει ἀπό εὐγνωμοσύνη γιά τή μεγάλη δωρεά τοῦ Θεοῦ καὶ τίς εὐεργεσίες Του. Ἐτσι, θεωρεῖ δίκαιοιο νά διακόψει τόν υπνό του, σέ μία χρονική στιγμή πού εἶναι βαθύς καὶ ξεκουράζει τόν ἄνθρωπο, γιά νά ὑμήσει τόν Θεό καὶ νά ἀναμέλψει εὐχαριστίες⁵³. Ὁ στίχος αὐτός θά χρησιμοποιηθεῖ ἀπό δλους σχεδόν τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά δικαιολογήσουν καὶ νά ἐκφράσουν τήν ἀνθρώπινη ἀνάγκη γιά προσευχή καὶ ὑμνους στόν Θεό κατά τό Μεσονύκτιο. Ἀποτελεῖ μία ἀπό τίς βάσεις τῆς ἀγιογραφικῆς θεμελίωσης τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ.

Στήν Καινή Διαθήκη μαθαίνουμε ὅτι ὁ Κύριος συνιστοῦσε στούς Ἀποστόλους νά εἶναι σέ ἐγρήγορη, διότι δέν γνωρίζαν ποιά ώρα θά ἔλθει «γρηγορεῖτε οὖν οὐκ οἴδατε γάρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὅψε ἡ μεσονυκτίου ἡ ἀλεκτοροφωνίας ἡ πρωΐ· μή ἐλθών ἐξαιφνῆς εὗρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἂ δέ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· γρηγορεῖτε»⁵⁴. Χαρακτηριστική καὶ ἡ Παραβολή τῶν Δέκα Παρθένων, δπου ἡ ώρα τῆς αἰφνιδιαστικῆς ἔλευσης τοῦ Νυμφίου προσδιορίζεται στό μεσονύκτιο «μέσης δέ νυκτός κραυγή γέγονεν ἵδου ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ»⁵⁵. Κατ' ἐπέκταση καὶ οἱ πιστοί πρέπει νά γρηγοροῦν καὶ νά εἶναι ἔτοιμοι γιά τή Δεύτερη Ἐλεύση τοῦ Κυρίου, πού θά γίνει ξαφνικά, ὅπως ὁ ἕδιος ὁ Κύριος τό δήλωσε καὶ εὐθέως καὶ παραβολικά.

Ἡ σημασία τοῦ μεσονυκτίου κορυφώνεται μέ τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, πού ἔγινε «ὅψε δέ σαββάτων, τή ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων»⁵⁶ ἡ, ὅπως ἀναφέρει ὁ ἡγαπημένος μαθητής, «τῇ δέ μιᾶς τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνή ἔρχεται πρώι σκοτίας ἔτι οὐσῆς εἰς τό μνημεῖον, καὶ βλέπει τόν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνημείου»⁵⁷. Ἡ Ἐκκλησία πιστεύει ὅτι ἡ Ἀνάσταση ἔλαβε χώρα κατά τά μεσάνυκτα καὶ αὐτό δίνει ἰδιαίτερο θεολογικό νόημα στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ.

Στή συνέχεια, βρίσκουμε τήν τακτική τῆς μεσονύκτιας προσευχῆς καὶ στούς Ἀποστόλους. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Σίλας, ὅταν ἦταν φυλακισμένοι στούς Φιλίππους, προσεύχονταν θερμά στόν Θεό κατά τά μεσάνυκτα, «κατά δέ τό μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὑμνουν τόν Θεόν»⁵⁸, μέ τή γνωστή

έξέλιξη τῆς ὑπόθεσης τους⁵⁹. Ἀκόμη, οἱ Ἀπόστολοι διακήρυξαν ὅτι ὁ Κύριος θά ἔρθει ἵαφνικά, «ώς κλέπτης ἐν νυκτί»⁶⁰, «ώς κλέπτης καταλάβῃ»⁶¹, «έάν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπί σέ ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπί σέ»⁶² καὶ «ἰδού ἔχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τά ἴματα αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνός περιπατῇ καὶ βλέπωσι τήν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ»⁶³. Ἡδη ἀπό τούς πρώτους χρόνους τῆς Ἐκκλησίας προκύπτει τό θέμα τῆς γενικότερης ἐγρήγορσης τοῦ πιστοῦ γιά τήν ἔλευση τοῦ Κυρίου καὶ τύπος αὐτῆς τῆς ἐγρήγορσης εἶναι καὶ ἡ ἔγερση ἀπό τὸν ὑπνό τά μεσάνυκτα, ὡς σημεῖο ἑτοιμότητας καὶ ἀποφασιστικότητας τῶν πιστῶν⁶⁴.

Ἀκριβῶς σ' αὐτή τή θεολογική καὶ συμβολική γραμμή κινοῦνται καὶ οἱ ἀναφορές τῆς πατερικῆς γραμματείας γιά προσευχή μεσούσης τῆς νύκτας. Ὁ Μέγας Βασίλειος, στούς «Ορους κατά Πλάτος» ἀναφέρει ὡς ἀφορμή γιά τήν Ἀκολουθία αὐτή τή μεσονύκτια προσευχή τῶν Ἀποστόλων Παύλου καὶ Σίλα στή φυλακή τῶν Φιλίππων, ἀλλά καὶ τήν προτροπή τοῦ Προφητάνακτα στόν 118^ο Ψαλμό: «τό δέ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας ἡμῖν ἀναγκαῖον εἰς προσευχήν παραδεδώκασιν, ὡς ἡ τῶν Πράξεων ἰστορία παρίστησι, λέγουσα· Κατά δέ τό μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας ὕμνουν τόν Θεόν· καὶ ὁ Ψαλμωδός λέγων· Μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαι σοι ἐπί τά κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου»⁶⁵.

Ὁ Μέγας Ἄθανάσιος, στήν ἔρμηνεία του στούς Ψαλμούς, ἀναφέρει γιά τόν στίχο 62 τοῦ 118^ο Ψαλμοῦ ὅτι οἱ πιστοί ξυπνοῦν στό μέσο τῆς νύκτας, ὅταν ὁ ὑπνός εἶναι γλυκύτατος, γιά νά ἐξυμνήσουν ἀδιάλειπτα τόν Θεό καὶ τίς δίκαιες ἀποφάσεις Του, ὅπως ἐπραξαν καὶ οἱ Ἀπόστολοι Παύλος καὶ Σίλας⁶⁶.

Πιό ἀναλυτικοί ἐμφανίζονται οἱ Ἅγιοι Συμεών Θεοσαλονίκης καὶ Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός.

Ο Ἅγιος Συμεών Θεοσαλονίκης ἐπισημαίνει ὅτι μεσάνυκτα ἔρχεται ὁ Νυμφίος⁶⁷. Εἰδικότερα γιά τόν λόγο πού ὑπάρχει ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ ἀναφέρει «Μεσονυκτίου μέν, διά τό ἄγρυπνον τῶν ἀγγέλων καὶ τήν ἀσίγητον αἴνεσιν, καὶ διά τό ἡσύχιον καὶ εἰρηνικόν τοῦ νοός περί τήν θείαν δοξολογίαν, καὶ τήν ἀνάστασιν. Ὁψέ γάρ Σαββάτων ἐξηγέρθη ὁ Κύριος. Καὶ διά τήν δευτέραν αὐτοῦ παρουσίαν, ἦν πιστοί πάντες ἀπεκδεχό-

μεθα, ὅτε ὡς ἐξ ὑπνου ἡμᾶς ἐξεγερεῖ τοῦ θανάτου, καὶ αὐτός δέ τῶν ψυχῶν ὁ νυμφίος, ὡς ἔφη, ἐλεύσεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, καὶ δεῖ γρηγορεῖν ἡμᾶς»⁶⁸. Τρεῖς αἰτίες βρίσκει ὁ ιερός συγγραφέας γιά τήν καθιέρωση τῆς ἀκολουθίας, ἔναν πρακτικό καὶ δύο θεολογικούς. Καταρχήν, ἡ ὥρα τοῦ μεσονυκτίου εἶναι κατάλληλη, καθώς ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡσυχος καὶ εἰρηνικός, καθαρός ἀπό τίς σκέψεις τῆς ἡμέρας καὶ ἔτοιμος γιά δοξολογήσει τόν Θεό. Ἐπιπλέον, οἱ μοναχοί, ἀπό τούς ὁποίους προέρχεται τό Μεσονυκτικό, ἔχοντας ὡς ἰδεῶδες τήν ἀγγελική πολιτεία καὶ τό ἀγγελικό ἔργο τῆς ὑμνωδίας, μιμοῦνταν τούς ἀκούμητους ὀγγελικούς χορούς καὶ πρόσφερον ὕμνους στόν Θεό ἀκόμη καὶ κατά τά μεσάνυκτα⁶⁹. Ἐξ ἀλλου, ἡ «ἀσίγητος αἴνεσις» ταιριάζει ἰδιαίτερα στόν μοναχικό βίο. Πέρα, ὅμως, ἀπό τήν ἀνάγκη γιά ἀκούμητη δοξολογία, ὁ Ἅγιος Συμεών Θεοσαλονίκης ἐπισημαίνει ὅτι περί τά μεσάνυκτα ἀνέστη ὁ Κύριος. Προχωρεῖ, ἐπισημαίνοντας ὅτι καὶ ἡ Δευτέρα Του Παρουσία θά γίνει «ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός» καὶ ὁ Κύριος θά μᾶς ἀναστήσει ἀπό τούς νεκρούς, ὅπως ξυπνᾶμε ἀπό τόν ὑπνο. Ἔτσι, ὁ Ἅγιος Συμεών δίνει ἐσχατολογική διάσταση στήν ὥρα τελέστεως τῆς Ἀκολουθίας.

Ο Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός, μέ τή σειρά του, ἐντυπωσιάζει μέ τή λεπτομερῆ παρουσίαση τῆς τυπικῆς διάταξης τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τίς ἀναλύσεις πού κάνει. Καὶ στήν περίπτωση τοῦ Ἅγιου Μάρκου ἔχουμε ὡς κοινό τόπο τήν Παραβολή τῶν Δέκα Παρθένων, τή σημασία τῆς Ἀναστάσεως, τά γεγονότα στούς Φιλίππους καὶ τόν 118^ο Ψαλμό.

Εὐθύς ἐξ ὀρχῆς παρουσιάζει τήν ἔγερση ἀπό τόν ὑπνο ὡς τή μετάβασή μας ἀπό τήν πλάνη τοῦ σκότους πρός τήν κατά Χριστόν ἐλεύθερη καὶ φωτεινή ζωή, ἀπό τότε πού ἀρχίσαμε νά λατρεύουμε τόν Θεό. Τονίζει τή σημασία πού ἔχει ἡ μεταμεσονύκτια ὥρα γιά τούς πιστούς, λόγω τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ τήν νύκτα ἀλλά καὶ τής μέλλουσας νυκτερινῆς ἔλευσής Του. Συγκεκριμένα, ἀναφέρεται στήν Παραβολή τῶν Δέκα Παρθένων καὶ στήν αἰφνιδιαστική ἄφιξη τοῦ Νυμφίου. Στή συνέχεια, χαρακτηρίζει τό Μεσονυκτικό ὡς τήν πρώτη ἀκολουθία τῆς νέας ἡμέρας (βάσει τοῦ ἐλληνορωμαϊκοῦ ἡμερολογίου)⁷⁰, πού θά συνεχιστεῖ μέ τίς ὑπόλοιπες Ἀκολουθίες τοῦ εἰκοσιτετραώδους, ὃπου νά ξαναέρθει ἡ ὥρα τῆς νυκτερινῆς ἀνά-

παυσης. Στή σκέψη του σημαντική θέση κατέχει ή Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου κατά τά μεσάνυκτα, πού εἶναι ή αἰτία νά φωτίσουμε τή σκοτεινή νύκτα καί αὐτό πρέπει νά γίνεται καθημερινά. Τέλος, ὁ Ἅγιος Μᾶρκος θά ἀναφερθεῖ, καί αὐτός μέ τήν σειρά του, στήν μεταμεσονύκτιο προσευχή τοῦ Παύλου καί τοῦ Σίλα καί στὸν 118° Ψαλμό⁷¹.

Ἡ προσευχή τοῦ Παύλου καί τοῦ Σίλα καί ὁ 118^{ος} Ψαλμός ἀποδεικνύονται στήν πατερική γραμματεία ώς ἡ βάση τῆς ἀγιογραφικῆς θεμελίωσης τῆς τακτικῆς τῆς μεσονύχτιας προσευχῆς. Τά μεσάνυκτα θεωροῦνται ἡ ὥρα τῆς Ἀνάστασης τοῦ Κυρίου. Ἐπιπλέον, ἀποτελεῖ κοινό τόπο ἡ πεποίθηση ὅτι ὁ ὑπνος καί ἡ ἔγερση ἀπ' αὐτὸν ἀποτελοῦν εἰκόνα τοῦ θανάτου καί τῆς ἀναστάσεως. Ἡ νυκτερινή προσευχή ὑπενθυμίζει τήν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία πού ἀποκήσαμε μέ τό βάπτισμα, ὅταν ἀπό τήν αἰχμαλωσία καί τό σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας, γίναμε «νίοι φωτός»⁷². Χαρακτηριστικά εἶναι τά τροπάρια τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ τῶν Θεοφανείων: «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ, ὁ τόν κόσμον ποιήσας, ἵνα φωτίσῃς τούς ἐν σκότει καθημένους· Φιλάνθρωπε δόξα σοι» καί «Ποῦ γάρ εἶχε τό φῶς σου λάμψαι, εἴμη τοῖς ἐν σκότει καθημένοις; δόξα σοι». Τό «Φῶς τοῦ Χριστοῦ» πού «φαίνει πᾶσι» ὀδηγεῖ στή σωτηρία τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Χριστός ἥρθε στή μέση της «νύκτας» τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου, πού ἦταν βουτηγμένος στήν ἀμαρτία καί στήν ἀπόγνωση καί ἔτεμε τήν ἴστορία στά δύο, ὅπως τέμνει στά δύο τήν νύκτα ἡ ἐν λόγῳ ἀκολουθία. Ἐτσι, τό νυκτερινό σκότος καί ἡ ἐπερχόμενη ἀνατολή τοῦ ἥλιου γίνονται τύπος τῆς κατάστασης τῶν ἀνθρώπων πρὶν τήν ἐλευση τοῦ Κυρίου ἀλλά καί τῆς σωτηρίας πού κερδίσαμε μέ τό σωτηριῶδες ἔργο Του, καθιστάμενοι μέλη τῆς Ἐκκλησίας⁷³. Ἐπίσης, ἡ ἀκολουθία συμβολίζει τή μυστική ἐλευση τοῦ Κυρίου «ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός», ἐνῷ δηλώνουμε καί τήν πίστη μας γιά τήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καί τή δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου.

Τελικός στόχος: ἡ ἐγρήγορση τῶν πιστῶν, φυσική καί πνευματική, καί ἡ προετοιμασία γιά τά ἔσχατα.

B' Ἡ ἴστορική ἐξέλιξη τῆς ἀκολουθίας

Δέν ὑπάρχουν πολλά στοιχεῖα γιά τή δημιουργία τῆς ἀκολουθίας. Ἐνῷ ἡ θεολογική-συμβολική της βάση εἶναι ἰσχυρή καί καταγεγραμμένη, δέν ὑπάρ-

χουν συγκεκριμένα στοιχεῖα γιά τήν γένεσή της. Προφανῶς, τό γεγονός ὅτι ὁ Παῦλος καί ὁ Σίλας προσευχήθηκαν νύκτα φανερώνει μία συνήθεια τῆς πρώτης Ἐκκλησίας γιά νυκτερινή προσευχή⁷⁴. Μέ τήν πάροδο τῶν χρόνων διαμορφώθηκαν οἱ πρῶτες ἀκολουθίες καί οἱ «καιροί τῆς προσευχῆς».

Ἀπό τόν 4^ο αἰώνα καί ἔπειτα πυκνώνουν οἱ ἀναφορές σέ μεσονύκτιες ἀκολουθίες. Ἐτσι, ὁ Μέγας Βασίλειος στήν ἐπιστολή 207 πρός τούς κληρικούς τῆς Νεοκαισαρείας, ὃπου ἀπαντά στήν κριτική πού τοῦ ἀσκήθηκε γιά τίς λειτουργικές του ἀλλαγές στήν Καισάρεια, περιγράφει μία ἀκολουθία τοῦ Ὁρθου, πού ἔκινονδε μέσα στή νύκτα καί συνεχίζοταν ἔως τό ξημέρωμα⁷⁵. Ἐπρόκειτο γιά ἕνα εἶδος παννυχίδας, δηλαδή λάμβανε χώρα καί τήν ὥρα τῆς τέλεσης τοῦ Μεσονυκτικοῦ. Παρόλα αὐτά, στούς «Ὁρους κατά Πλάτος»⁷⁶, ὃπου ἀναφέρεται σέ ξεχωριστή ἀκολουθία Μεσονυκτικοῦ, ξεκάθαρα προνοεῖ γιά μία περίοδο ξεκούρασης μεταξύ τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Μεσονυκτικοῦ καί τοῦ Ὁρθου⁷⁷. Δέν ἀναφερόταν, δηλαδή, μόνο σέ ὄλονύκτια ἀκολουθία, ἀλλά σέ δύο διαφορετικές, μία περί τά μεσάνυκτα καί μία κοντά στήν αὐγή τῆς νέας ημέρας.

Ἀπό τήν Καππαδοκία περνοῦμε στήν Ἀλεξάνδρεια καί σέ μία ἀναφορά τοῦ Μεγάλου Αθανασίου στήν πραγματεία του «περὶ Παρθενίας»⁷⁸. Στήν παράγραφο 20 δὲ Ἱερός συγγραφέας, ἀπευθυνόμενος σέ μοναχή, τήν προτρέπει νά ἐγείρεται τό μεσονύκτιο γιά νά δοξολογήσει τόν Θεό «μεσονύκτιον ἐγερθήση, καί ὑμησεις Κύριον τόν Θεόν σου». Καί ἔξηγετ τόν λόγο δὲ Ἀθανάσιος: «ἐν αὐτῇ γάρ τῇ ὥρᾳ ἀνέστη ὁ Κύριος ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, καί ὑμησεις τόν Πατέρα. Διά τοῦτο αὐτή τῇ ὥρᾳ προσετάγη ἡμῖν ὑμεῖν τόν Θεόν». Ἐνδιαιφέρον παρουσιάζει καί ἡ δομή αὐτῆς τῆς προσευχῆς, ὅπως τήν παραθέτει δὲ Ἀθανάσιος. Ξεκινᾶ μέ τόν γνωστό στίχο «μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τά κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου» ἀπό τόν 118^ο Ψαλμό καί συνεχίζει μέ δόλοκληρο τόν 50^ο Ψαλμό καί στή συνέχεια τήν προτρέπει νά λέει δόσους Ψαλμούς ἀντέχει δρθια. Στό τέλος κάθε Ψαλμοῦ ἔπειτε νά ἐξομολογεῖται μέ δάκρυα τίς ἀμαρτίες της στόν Κύριο καί κάθε τρεῖς Ψαλμούς νά λέει τό «Ἄλληλούία». Ἄν ὑπῆρχαν παραπάνω ἀπό μία μοναχές, τότε ἔπειτε οἱ Ψαλμοί νά λέγονται διαδοχικά ἀπό τίς παριστάμενες⁷⁹. Πρό-

κειται γιά μία άπλη, μοναστική, σύντομη κατ' ίδιαν προσευχή-άκολουθία, άποτελούμενη από Ψαλμούς καί ψαλμώδηση τοῦ «Ἀλληλούια», χωρίς τήν παρουσία ἵερως, πού γινόταν τό μεσονύκτιο. Ισχύει καί ἐδώ ἡ θεολογική θεμελίωση τῆς ὥρας τέλεσής της στήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καί ἡ βιβλική βάση τοῦ 118^ο Ψαλμοῦ. Πάντως στή βιβλιογραφία κυριαρχεῖ ἡ ἄποψη ὅτι τό κείμενο αὐτό κακῶς ἀποδίδεται στόν Ἀθανάσιο Ἀλεξανδρείας. Τό λειτουργικό του περιεχόμενο –οὗτο μόνο γιά τή μεσονύκτια ἀκολουθία, ἀλλά καί γιά ἄλλες πού ἀναφέρει– προέρχεται ἀπό τή λειτουργική παράδοση τῆς Καππαδοκίας καί ὅχι τῆς Ἀλεξανδρείας⁸⁰. Ὁπως καί νά ἔχει τό θέμα, στή συγκεκριμένη ἀναφορά τοῦ 4^ο αἰῶνα ἔχουμε μία μορφή, ἐστω καί ὑποτυπώδη, ἀκολουθίας Μεσονυκτικοῦ, γιά μοναστική χρήση.

Αναφορά σέ μεσονύκτια προσευχή κάνει καί ὁ Ὡριγένης. Στήν πραγματεία του «Περὶ Εὐχῆς» καί σχολιάζοντας τήν ἀποστολική προτροπή «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι»⁸¹ ἐπισημαίνει ὅτι δέν εἶναι σωστό νά περάσει τό χρονικό διάστημα τῆς νύκτας χωρίς προσευχή, σύμφωνα μέ τόν 118^ο Ψαλμό καί τό παράδειγμα τοῦ Παύλου καί τοῦ Σίλλα⁸². Ἐπιπλέον, στό ἔργο του «Εἰς τοὺς Θρήνους τοῦ Ιερεμίου» ἐπισημαίνει τήν σημασία τῆς νύκτας γιά τήν ἡρεμία τῆς ψυχῆς καί τή δυνατότητά της νά ἀφοσιωθεῖ στήν μελέτη τῶν ἵερων κειμένων, στήν προσευχή καί στήν ἐξύμνηση τοῦ Θεοῦ. Ἰδιαίτερα καθώς ὁ ἴδιος ὁ Κύριος προειδοποίησε ὅτι εἶναι ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς ἔλευσης Του⁸³.

Τό Μεσονυκτικό πρέπει νά ἀρχισε νά διαμορφώνεται ἐκτενέστερα καί νά βρῆκε τήν θέση του στίς Ἀκολουθίες τοῦ νυχθημέρου ἀπό τόν 5^ο αἰῶνα καί ἔπειτα⁸⁴.

Σημαντική εἶναι ἡ συμβολή τῆς Καππαδοκίας καί τῆς παράδοσής της στή δημιουργία αὐτῆς τῆς ἀκολουθίας. Ἐδῶ, προφανῶς, γεννήθηκε τό Μεσονυκτικό ώς ἔχωριστή ἀκολουθία⁸⁵, τελούμενη μετά τό Ἀπόδειπνο καί πρίν τόν Ὁρθο, περί τά μεσάνυχτα, στό πλαίσιο τῆς μοναχικῆς πρακτικῆς γιά ἀδιαλείπτη δοξολογία τοῦ Θεοῦ. Τό Μεσονυκτικό ἀποτελούσε τήν πρώτη ἀκολουθία τῆς ἡμέρας γιά τήν Καππαδοκία⁸⁶.

Ωστόσο, ισχύει κάπι ἀξιοπρόσεκτο. Ὅταν τελεῖται Παννυχίδα (όλονύκτια ἀγρυπνία), ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ καταλιμπάνεται⁸⁷. Ἐδῶ

ἔχουμε ἓνα ἐνδιαφέρον σημεῖο, πού ἵσως φωτίζει τό θέμα τῆς χρονολόγησης τῆς ἀκολουθίας: ἂν τό Μεσονυκτικό ἀνῆκε στίς πρώιμες καί βασικές ἀκολουθίες τοῦ νυχθημέρου, τότε δύσκολα θά μπορούσε νά παραλειφθεῖ τίς ἡμέρες τέλεσης τῶν Παννυχίδων, ὅταν μετά τόν Ἐσπερινό τελεῖται ὁ Ὁρθος, χωρίς τήν παρεμβολή τοῦ Μεσονυκτικοῦ⁸⁸. Ἡ παράλειψή του (πού φτάνει ὡς τίς μέρες μας), ὅμως, σημαίνει καί κάπι παραπάνω: διασώζεται ἡ ἀρχαία παράδοση, κατά τήν ὅποια ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ ἀποτελοῦσε τό πρῶτο μέρος τοῦ σημερινοῦ Ὁρθου, πού ἀρχίζε ἀπό τόν 50^ο Ψαλμού⁸⁹.

Συμπερασματικά, θά λέγαμε ὅτι ἡ Ἀνάσταση καί ἡ Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου εἶναι τό νόημα τοῦ Μεσονυκτικοῦ⁹⁰. Αὐτό συνδυάζεται μέ τήν ἐπιθυμία του πιστοῦ νά προσευχηθεῖ στόν Θεό κατά τήν συγκεκριμένη ἡσυχη καί ἡρεμη ὡρα τοῦ εἰκοσιτετραώρου, μέ τούς ἰδιαίτερους συμβολισμούς της. Ἔτσι, ἀναδεικνύονται οἱ δύο βασικοί πυλῶνες τῆς ἀκολουθίας, οἱ θεολογικοί συμβολισμοί τοῦ Μεσονυκτίου καί ἡ ἀνθρώπινη ἀνάγκη γιά προσευχή ἀκόμη καί τά μεσάνυκτα. Ἐπιπλέον, ἡ τέλεσή του ἔχει σκοπό νά καλύψει προσευχητικά τό χρονικό διάστημα μεταξύ Ἀποδείπνου καί Ὁρθου.

Γ' Ἡ τυπική διάταξη τῆς ἀκολουθίας

Στά χειρόγραφα ἀναφέρεται μέ τό ὄνομα «Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ», «Μεσονύκτιο» ἀλλά καί «Ἄμωμος» ἢ «Ἄμωμοι»⁹¹ ἀπό τήν ἐπικρατοῦσα «ὄνομασία» τοῦ 118^ο Ψαλμοῦ, πού εἶναι βασικός γιά τήν ἀκολουθία.

Τά τυπικά παραδίνουν τρεῖς διαφορετικές τάξεις τελέσεως Μεσονυκτικοῦ: τῶν καθημερινῶν (Δευτέρα ἔως Παρασκευή), τοῦ Σαββάτου καί τῆς Κυριακῆς καί ἐπιπλέον τήν παραλλαγή του, ὅταν τελεῖται σέ Δεσποτική ἔօρτη.

Τό «Τυπικό τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας» (ΤΜΕ), ὅπως ἐκδόθηκε ἀπό τόν Γεώργιο Βιολάκη, ἀναφέρεται⁹² σέ δύο τάξεις: τῶν καθημερινῶν καί τοῦ Σαββάτου. Γιά τήν Κυριακή προβλέπει μία ἀκολουθία, ἡ ὅποια «ἐπέχει τόπον τοῦ Μεσονυκτικοῦ». Στήν πραγματικότητα, ὅμως, εἶναι τό Μεσονυκτικό τῆς Κυριακῆς⁹³.

Στό «Τυπικόν τοῦ Ρήγα» προβλέπονται τρεῖς τάξεις τελέσης Μεσονυκτικοῦ: τής Κυριακῆς, τοῦ Σαββάτου καί τῶν καθημερινῶν. Ἐπιπλέον, ἀνα-

φέρει καί τήν ἀκολουθία πού τελεῖται ἀντί τοῦ Μεσονυκτικοῦ κατά τίς Δεσποτικές ἐορτές, στίς ὅποιες δέν τελεῖται ἀγρυπνία⁹⁴.

Τρεῖς τάξεις τελέσεως Μεσονυκτικοῦ ἀναφέρει καί τό νεότερο «Σύστημα Τυπικοῦ», τοῦ μακαριστοῦ Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, μέ τήν ἀπαραίτητη ἐπισήμανση τῆς ἀντικατάστασης κάποιων τροπαρίων ἀπό ἄλλα κατά τίς προεόρτιες καί μεθεόρτες ἡμέρες καί τίς κύριες ἡμέρες τῶν ἐορτῶν, ὅταν δέν τελεῖται Μεσονυκτικό⁹⁵.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται στίς μέν Μονές στόν Νάρθηκα τοῦ Καθολικοῦ, στίς δέ ἐνορίες στόν κυρίως Ναό, με τόν ἵερα νά ἴσταται ἐκτός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καί τήν Ὡραία Πύλη κλειστή⁹⁶.

Τό Μεσονυκτικό δέν τελεῖται τήν Καθαρά Δευτέρα καί ὅποτε τελεῖται ἀγρυπνία⁹⁷, διότι στήν ἵερη «ἄλυσσιδα» τῶν ἀκολουθιῶν τῆς Παννυχίδος μετά τόν Ἐσπερινό τελεῖται ὁ Ὁρθος, χωρὶς νά παρεμβάλλεται τό Μεσονυκτικό. Ἐπίσης, τή Διακανήσιμη Ἐβδομάδα καί κατά τήν Ἀπόδοση τοῦ Πάσχα ἀντί Μεσονυκτικοῦ (καί Ὡρῶν καί Ἀποδείπνου) ψάλλεται εἰδική ἀκολουθία πού ὑπάρχει στό Πεντηκοστάριο καί στό Ὡρολόγιο⁹⁸. Σύμφωνα μέ τόν Ρήγα⁹⁹ καί τόν Μπεκατώρο¹⁰⁰, δέν τελεῖται Μεσονυκτικό καί σέ κάποιες ἄλλες μέρες τῆς περιόδου τοῦ Τοιωδίου: τήν Πέμπτη τοῦ Μεγάλου Κανόνα, τό Σάββατο τοῦ Ἀκαθίστου Υμνου, τή Μεγάλη Παρασκευή καί τό Μεγάλο Σάββατο. Σύμφωνα, δύως, μέ κάποια ἀγιορειτικά τυπικά (Δοχειαρίου, Παντοκράτορος καί Ξενοφῶντος) τίς ώς ἄνω ἡμέρες δέν ὑπάρχει ἔξαίρεση καί τελεῖται κανονικά τό Μεσονυκτικό¹⁰¹.

Ἡ καθημερινή ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ διαιρεῖται σέ δύο μέρη. Τό πρῶτο, ἀπό τήν ἀρχή ἔως τήν Εὐχή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «Σέ εὐλογοῦμεν ὑψιστε, Θεέ, καί Κύριε τοῦ ἐλέους» πού εἶναι τό ἀρχαιότερο καί ἐκτενέστερο τμῆμα τῆς Ἀκολουθίας¹⁰². Τό δεύτερο, ἀπό τό «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», πού ἀκολουθεῖ τήν εὐχή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἔως τό τέλος τῆς ἀκολουθίας¹⁰³, πού εἶναι τό νεότερο καί συντομότερο τμῆμα τῆς.

Τό διάγραμμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ τῶν καθημερινῶν εἶναι τό ἔξης:

A' ΜΕΡΟΣ

- Τρισάγιο, Δεῦτε προσκυνήσωμεν...
- Οι Ψαλμοί, δό 50^{ος} (Ἐλέησόν με ὁ Θεός...) καί δό 118^{ος} (Ἄμωμος) σέ τρεῖς στάσεις (στάση πρώτη

Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ..., στάση δεύτερη
Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με... καί στάση τρίτη
Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ...).

- Σύμβολο τῆς Πίστεως
- Τρισάγιο
- Τροπάρια (Ίδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται..., Τήν ἡμέραν ἐκείνην τήν φοβεράν... καί Σέ τό ἀπόρθητον τεῖχος...).
- 'Ο ἐν παντί καιρῷ καί πάσῃ ὥρα...
- 'Ο Θεός οἰκτειοῦσαι ἡμᾶς...
- 'Η Εὐχή τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ (Κύριε καί Δέσποτα τῆς ζωῆς μου...)
- 'Η Εὐχή τοῦ Ἅγιου Μαρδαρίου (Δέσποτα Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ...)
- Οι δύο Εὐχές τοῦ Μεγάλου Βασιλείου: α) Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεός τῶν Δυνάμεων καί πάσης σαρκός... πού λέγεται τήν χειμερινή περίοδο, ἀπό 22 Σεπτεμβρίου ἕως τήν Κυριακή τῶν Βαΐων καί β) Σέ εὐλογοῦμεν ὑψιστε, Θεέ, καί Κύριε τοῦ ἐλέους..., πού λέγεται τόν ὑπόλοιπο χρόνο.

B' ΜΕΡΟΣ (Μεσώριον)

- Δεῦτε προσκυνήσωμεν...
- Οι Ψαλμοί, δό 120^{ος} (Ἡρα τούς ὀφθαλμούς μου εἰς τά ὅρη...) καί δό 133^{ος} (Κύριον πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου...).
- Τρισάγιο
- Τέσσερα νεκρώσιμα τροπάρια (Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθός τῶν δούλων σου..., Ὁ βάθει σοφίας φιλανθρώπως..., Δόξα... Μετά τῶν Ἅγιων ἀνάπτανσον Χριστέ... Καί νῦν... Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαί...)
- Κύριε, ἐλέησον 12 φορές.
- 'Η Εὐχή ὑπέρ τῶν κεκοιμημένων Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως...
- 'Υπερένδοξε, ἀειπάρθενε..., Η ἐλπίς μου δι Πατήρ... καί Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου...
- Τά τροπάρια Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς..., Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς... καί Τής εὐσπλαγχνίας τήν πύλην... Κύριε ἐλέησον 40 φορές, Δόξα... Καί νῦν... Τήν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...
- 'Η Δέηση Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός κατά τό μέγα ἔλεός Σου...
- Μικρή Ἀπόλυτη Χριστός ὁ ἀληθινός Θεός ἡμῶν...
- Εὐξάνθηθα ὑπέρ εἰρήνης τοῦ κόσμου...

– Δι’ εὐχῶν...

‘Ο Ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης ἀναφέρει ὅτι, περίπου τά μεσάνυκτα ἡ λίγο ἀργότερα, κρούεται τό τάλαντο «εἰς τύπον τῆς τελευταίας ἐκείνης ὑπὸ ἀγγέλου σάλπιγγος, πάντες ἐκ τοῦ ὕπνου ὡς ἐκ θανάτου ἐγείρονται, καὶ πρό τοῦ ναοῦ ἐν τῶν νάρθηκι ὡς ἐν γῇ πρό τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ ἱερέως εὐλογήσαντος, ὃς δὴ τυποῖ τὸν Χριστόν, οὗ καὶ τήν ἰερωσύνην ἔχων ἐστι»¹⁰⁴. Η κρούση τοῦ ταλάντου παραπέμπει στήν τελευταία σάλπιγγα τοῦ Ἀγγέλου, πρὶν τή Δευτέρᾳ Παρουσία, καὶ ὅλοι ξυπνοῦν ἀπό τὸν ὕπνο, ὅπως θά ἐγερθοῦν οἱ νεκροί ἀπό τὸ θάνατο κατά τή Δευτέρᾳ Παρουσία. ‘Ολοι πηγαίνουν στὸν ναό καὶ μάλιστα στὸν νάρθηκα ἡ τή λιτή, ὅπου βρίσκεται ὁ ἵερας. Ἀκόμη καὶ ἐδῶ οἱ συμβολισμοί εἶναι ισχυροί. ‘Ο ἵερας συμβολίζει τὸν Χριστό καὶ στέκεται στήν κλειστή εἴσοδο τοῦ νάρθηκα πρός τὸν κυρίως ναό. ‘Ο νάρθηκας συμβολίζει τή γῆ, ὁ ναός τὸν οὐρανό καὶ ὁ ἵερας τὸ Χριστό, πού ἐνώνει τὸν οὐρανό καὶ τή γῆ.

Ἡ ἀκολουθία αὐτή, βρίθουσα συμβολισμῶν καὶ πλούσιου λειτουργικοῦ ὑλικοῦ, καθίσταται μοναδική μεταξύ τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου. Ἀμέσως μετά τήν ἔναρξη, διαβάζεται τό «Βασιλεῦ οὐρανίε...», μέ τό ὅποιο προσκαλοῦμε τό Ἅγιο Πνεῦμα νά κατέλθει καὶ νά μᾶς φωτίσει. Ἀκολουθοῦν τό Τρισάγιο, πού ἐξυμνεῖ τὸν Τριαδικό Θεό καὶ περιλαμβάνει καὶ τήν Κυριακή Προσευχή καὶ τό τριτιλό «Δεῦτε προσκυνήσαμεν...», ὅπου δηλώνουμε τή δουλική ὑπακοή μας στὸν μοναδικό Βασιλέα καὶ Θεό, τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό¹⁰⁵.

Ἀμέσως μετά σειρά ἔχει τό Ιερό Ψαλτήριο, μέ τόν 50^ο Ψαλμό, ὁ πασίγνωστος Ψαλμός τῆς μετάνοιας, πού ἔχει ἐκτεταμένη χρήση στήν Ἐκκλησία μας. Εἶναι κατάλληλος γιά τὸν ἀνθρωπο κάθε ἐποχῆς, πού θέλει νά διμολογήσει τή μετάνοιά του, νά ζητήσει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ νά δηλωθεῖ πώς ἡ ταπείνωση εἶναι ἀπαραίτητη γιά νά σωθεῖ ὁ ἀνθρωπος. Εἰδικότερα, ὁ πιστός θά ζητήσει τὸν φωτισμό τοῦ Ἅγιου Πνεύματος καὶ γιά τό τί θά ψάλλει καὶ πώς θά προσευχηθεῖ στὸν Θεό¹⁰⁶.

Ἀκολουθεῖ ὁ 118^{ος} Ψαλμός, ὁ ἐκτενέστερος τῶν Ψαλμῶν (176 στίχοι), γνωστός στήν λατρεία μας ως «Ἄμωμος», ἀπό τήν ἀρχική φράση τοῦ πρώτου στίχου τοῦ «Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ...». ‘Ο 118^{ος} Ψαλμός εἶναι βασικός στό Μεσονυκτικό¹⁰⁷. Μᾶς δίνει τόν ἥδη πολλάκις προαναφερθέ-

ντα 62^ο στίχο «μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπί τά κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου». Ἐπιπλέον, βρίθει ἀναφορῶν στά ἀνθρώπινα κρίματα, στούς νόμους, στίς ἐντολές καὶ στά λόγια τοῦ Θεοῦ, ὅποτε νά προκαλεῖ στίς ψυχές τῶν πιστῶν ἀφ’ ἐνός τόν σεβασμό, ἀφ’ ἐτέρου τήν ἐμπιστούσην στήν κρίση τοῦ Θεοῦ¹⁰⁸.

Στή συνέχεια τό Μεσονυκτικό περιλαμβάνει τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, μία ἀκόμα εὐκαιρία νά διμολογήσουμε τήν πίστη μας. Ἀν κατά τήν διάρκεια τοῦ ὕπνου ἔρθει ὁ θάνατος, οἱ πιστοί νά ἔχουν τήν διμολογία τῆς πίστης σάν σφραγίδα τους καὶ νά μπροστάν νά ἀντικρίσουν τόν Θεό¹⁰⁹. Ἐπαναλαμβάνεται τό Τρισάγιο καὶ ἀκολουθοῦν τρία τροπάρια (‘Ιδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται..., Τήν ἡμέραν ἐκείνην τήν φοβεράν... καὶ Σέ τό ἀπόρθητον τεῖχος...’). Τά δύο πρῶτα ἀναφέρονται στό θέμα τῆς ἔλευσης τοῦ Νυμφίου καὶ τής κρίσης του καὶ ἔνα θεοτοκίο. Τό γνωστό ἀπό τήν Μεγάλη Ἐβδομάδα τροπάριο τοῦ Νυμφίου λειτουργεῖ σάν ὑπενθύμιση γιά τήν Δευτέρᾳ Παρουσία τοῦ Κυρίου, πού, ἐπειδή εἶναι ἀγνωστος ὁ χρόνος πραγματοποίησής της, πρέπει οἱ πιστοί νά εἶναι γρηγοροῦντες καὶ οὐδέποτε φανταστικοῦντες. Τό θεοτοκίο εἶναι ἔνας ὑμνος στήν Θεοτόκο «πρός βεβαίωσιν τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας»¹¹⁰. Ἀκολουθεῖ τό «Κύριε, ἐλέησον» 40 φορές, καθώς μέ 40 ἡμέρες νηστεία «Θεός ἐξιλάσκεται»¹¹¹, ἀλλά καὶ ὡς ἀποδεκάτωση τῶν ὥρων καὶ τῶν ἡμερῶν τής ζωῆς μας. Ἀκολουθεῖ ἡ εὐχή «Ο ἐν παντί καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ» καὶ μετά τήν εὐχή τοῦ Όσιου Εφραίμ λέγεται ἡ εὐχή τοῦ Ἅγιου Μαρδαρίου (Δέσποτα Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ...) μέ τήν ὅποια ζητοῦμε τό ἔλεος τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Τό δεύτερο μέρος ἀρχίζει μέ τήν εὐχή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «Κύριε Παντοκράτορ», πού ἀποτελεῖ προτροπή πρός ὅλους τους πιστούς ὅποτε μέ ἄγρυπνη καρδιά καὶ νήφουσα διάνοια νά περάσουν τή νύκτα τῆς παρούσης ζωῆς καὶ νά δεχθοῦν τήν παρουσία τῆς λαμπτῆς ἐκείνης ἡμέρας τῆς Δευτέρᾳς Παρουσίας τοῦ Κυρίου. ‘Ετσι, θά εἰσέλθουν στόν νυμφῶνα τῆς δόξης του καὶ στή χαρά του, ὅπου ὁ τῶν ἔορταζόντων ἥχος ὁ ἀκατάπαυστος καὶ ἡ ἀνέκφραστη ἡδονή τῶν καθιορώντων τοῦ προσώπου του τό ἀρρητον κάλλος. Ἡ εὐχή αὐτή ἀποτελεῖ, ἵσως, τόν καλύτερο τρόπο γιά νά

άποτυπωθεῖ ἡ θεολογική σημασία τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ.

Ἄκολουθοῦν δύο Ψαλμοί, δὲ 120^{ος} καὶ δὲ 133^{ος}, ὅπου γιὰ ἄλλη μία φορά δηλώνεται ἡ ἐμπιστοσύνη μας στὸν Θεό καὶ ὑμνεῖται ὁ Κύριος. Χαρακτηριστικός ὁ στίχος 2 τοῦ 133^{ου} Ψαλμοῦ: «Ἐν ταῖς νυξίν ἐπάρατε τάς χεῖρας ὑμῶν εἰς τά ἄγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον», ὅπου ἔχουμε ἀκόμα μία βιβλική ἀναφορά σὲ νυκτερινή προσευχή.

Στὴ συνέχεια λέγονται τέσσερα τροπάρια καὶ μία εὐχὴ ὑπέρ ἀναπαύσεως καὶ συγχωρήσεως τῶν κεκοιμημένων, πού εἶναι καὶ προτροπή, ὥστε οἱ ζῶντες νά εἶναι προετοιμασμένοι γιά τὸν θάνατο. Ἡ ἀκολουθία ὀλοκληρώνεται μὲ τὴν δέηση, τὴν μικρή ἀπόλυτη καὶ τὸ «Ἐνξώμεθα...», πού ἔχει ἴδιαίτερη σημασία. Τοποθετήθηκε στὴν ἀκολουθία, μᾶλλον, ἐπειδὴ δέν λέγονται τά εἰρηνικά, καθώς ἐπρόκειτο γιά κατ’ ἰδίαν ἀκολουθία, χωρίς τὴν συμμετοχή ἱερέως καὶ γι’ αὐτό, τελικά, ἡ ὅποια συμμετοχή του εἶναι περιορισμένη¹¹².

Σημαντικές διαφορές ἔχει τὸ Μεσονυκτικὸ τοῦ Σαββάτου¹¹³. Ὁ Ἀγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀκολουθία τελεῖται τὸ Σάββατο κατ’ ἀνάγκη, ἐπειδὴ δέν ἔπρεπε νά ξυπνοῦν οἱ πιστοί μέσα στὴν νύκτα «ἄτε δῆ ἀναπαύσεως οὕσης ταυτησὶ τῆς ἡμέρας»¹¹⁴.

Τὸ διάγραμμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ τοῦ Σαββάτου εἶναι τὸ ἔξῆς:

A' ΜΕΡΟΣ

- Τρισάγιο, Δεῦτε προσκυνήσωμεν...
- 'Ο 50^{ος} Ψαλμός ('Ἐλέησόν με ὁ Θεός...) καὶ τὸ Θ' Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (Ψαλμοί 64-69) σὲ τρεῖς στάσεις.
- Σύμβολο τῆς Πίστεως
- Τρισάγιο
- Τρία Τριαδικά τροπάρια τοῦ Β' ἥχου (Τάς ἄνω Δυνάμεις μυμούμενοι οἵ ἐπί γῆς..., Δόξα... Ἀκτιστε φύσις, ἡ τῶν ὅλων δημιουργός..., Καί νῦν... Τῆς κλίνης καὶ τοῦ ὑπνου ἐξεγείρας με Κύριε...).
- 'Ο ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ...
- 'Ο Θεός οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς...
- 'Η Εὐχὴ τοῦ Οσίου Ἐφραίμ (Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου...)
- 'Η Εὐχὴ τοῦ Αγίου Εὐστρατίου «Μεγαλύνων μεγαλύνω σέ, Κύριε....».

B' ΜΕΡΟΣ (Μεσώριον)

- Τὸ δεύτερο μέρος τῆς ἀκολουθίας εἶναι ἵδιο μὲ τὴν ἀκολουθία τῶν καθημερινῶν.

Οἱ διαφορές τοῦ α' μέρους ὀφείλονται στὴν ἴδιαίτερότητα τῆς ἡμέρας. Τά θέματά του εἶναι κυρίως νεκρώσιμα¹¹⁵. Ὁ Ἀμωμος ψάλλεται στὸν ὅρθρο τοῦ Σαββάτου καὶ τὴν θέση του στὸ Μεσονυκτικό λαμβάνει τὸ Θ' Κάθισμα, μὲ πέντε Ψαλμούς, πού ἀναφέρονται στὴ ζωή τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καὶ στὸν θάνατο (εἰσάκουστον προσευχῆς μου, πρός σὲ πᾶσα σάρξ ἡξει, Ψαλμ. 64,2), κυρίως στὴν Ἀνάσταση τοῦ ἀνθρώπου κοντά στὸ Θεό. Ξεχωρίζει ὁ θριαμβευτικός ἐκεῖνος στίχος τοῦ 67^{ου} Ψαλμοῦ «Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἔχθροι αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπό προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν» (Ψαλμ. 67,1). Ἐπίσης στὸν θάνατο καὶ στὴν πορεία τῆς ψυχῆς μετά ἀπό αὐτόν ἀναφέρεται καὶ ἡ εὐχὴ τοῦ Ἅγιου Εὐστρατίου «Μεγαλύνων μεγαλύνω σέ, Κύριε ...». Γενικά στὸ Μεσονυκτικὸ τοῦ Σαββάτου κυριαρχεῖ τὸ στοιχεῖο τῆς νήψης, τῆς ἐνασχόλησης μὲ τὸν θάνατο. Ὑπάρχει ἡ μνήμη θανάτου, χωρίς ὅμως ἀπελπισία, ἀλλά μέσα σ' ἔνα περιβάλλον ἡρεμίας, ἐμπιστοσύνης στὸν Θεό καὶ ἀναμονῆς τῆς ἀναστάσης Κυριακῆς.

Ἐντελῶς διαφορετικό ἐμφανίζεται τὸ Μεσονυκτικό τῆς Κυριακῆς. Ἡ ἡμέρα εἶναι ἀναστάσιμη καὶ «διά τὸ λαμπρόν τῆς ἡμέρας»¹¹⁶ ἀλλάζει πλήρως ἡ ἀκολουθία καὶ κυριαρχεῖ ὁ τριαδικός κανόνας. Ἔτσι μετατρέπεται σὲ ἔναν ὑμνο πρός τὸν Τριαδικό Θεό. Ὁ τριαδικός κανόνας ἀντικαθιστᾶ τὸν Ἀμωμο καὶ ψάλλεται κατά τὸν ἥχο τῆς ἡμέρας. Οἱ κανόνες εἶναι ποίημα τοῦ Μητροφάνους Σμύρνης, συγχρόνου του Μεγάλου Φωτίου¹¹⁷.

Τὸ διάγραμμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ τῆς Κυριακῆς εἶναι τὸ ἔξῆς:

- Τρισάγιο, Δεῦτε προσκυνήσωμεν...
- 'Ο 50^{ος} Ψαλμός ('Ἐλέησόν με ὁ Θεός...).
- 'Ο Τριαδικός Κανόνας τοῦ ἥχου τῆς ἐβδομάδας.
- Τέσσερα Τριαδικά καὶ Ἀναστάσιμα Μεγαλυνάρια ('Αξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, τὴν ὑπέρθεον ὑμεῖν Τριάδα..., Ἀξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, τοῦ δοξάζειν σὲ τὸν Θεόν Λόγον..., Υμνήσωμεν πάντες θεοπρεπῶς..., Ἐν νεκρῶν ἴδοῦσα τὸν σόν Υἱόν...).
- Τρισάγιο

- ‘Υπακοή τοῦ ἥχου τῆς ἡμέρας.
- *Κύριε ἐλέησον 40 φορές, Δόξα... Καὶ νῦν... Τίν
Τιμιωτέραν τῶν Χερούβιμου...*
- ‘Η Δέηση Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός κατά τό μέγα
ἔλεός Σου...
- Μικρή Ἀπόλυτη Χριστός ὁ ἀληθινός Θεός
ἡμῶν...
- *Εὐξώμεθα ὑπέρ εἰρήνης τοῦ κόσμου...*
- *Δι' εὐχῶν...*

Τό περιεχόμενο τῶν Μεγαλυναρίων εἶναι τριαδικό ἀλλά καὶ ἀναστάσιμο, πού δίνει ἰδιαίτερο χρῶμα στήν ἀκολουθία. Αὐτοὶ εἶναι καὶ οἱ βασικοί θεολογικοί ἄξονες τοῦ Μεσονυκτικοῦ τῆς Κυριακῆς. Πρῶτον: ἡ ἔξυμνηση καὶ δοξολογία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, μάλιστα μὲ Κανόνες ἀπαραμιλλης τέχνης καὶ ἐκφραστικῆς δύναμης, δῆπον ἀνακεφαλαιώνεται ἡ τριαδολογία τῆς Ἐκκλησίας. Δεύτερον: ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου.

Τό Ὡρολόγιο περιλαμβάνει καὶ κάποιες ἀκόμη παραλλαγές τελέσεως τῆς ἀκολουθίας: Τό Μεσονυκτικό τῶν καθημερινῶν κατά τήν Ἀγία Τεσσαρακοστή¹¹⁸, τό Μεσονυκτικό κατά τήν περίοδο τῶν κινητῶν ἑορτῶν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου¹¹⁹ καὶ τό Μεσονυκτικό μετά Λιτῆς (Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ μνήμης ἐορταζομένων ἀγίων, ἐκτός Κυριακῆς)¹²⁰.

Τό Μεσονυκτικό εἶναι μία ἔξαιρετικά ἐνδιαφέρουσα ἀκολουθία, ἄγνωστη στούς κατοίκους τῶν πόλεων, λόγῳ τῆς δυσκολίας πού παρουσιάζει ἡ ὥρα τέλεσής της. Ἀποτελεῖ μία ἀπό τίς πλουσιότερες σέ συμβολισμούς ἀκολουθία, πού ἔχει συγ-

κροτηθεῖ ἀπό ἔξαιρετικῆς θεολογικῆς δύναμης βιβλικό καὶ ὑμνολογικό ὑλικό. Καλύπτει τήν μοναστικὴ ἀνάγκη γιά προσευχή ἀκόμη καὶ κατά τήν νύκτα. Τέλος, ἀποτελεῖ προετοιμασία γιά τήν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, πού ἀκολουθεῖ μετά ἀπό λίγες ὥρες.

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Οἱ δύο ἐκλεκτές ἀκολουθίες τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ σχετίζονται μὲ τίς νυκτερινές ὥρες τοῦ εἰκοσιτετραώρου.

‘Η πρώτη ὡς προσευχή πρό τῆς ἐλεύσεως τῆς νύκτας

‘Η δεύτερη ὡς προσευχή στό μέσο της
Καὶ οἱ δύο ἀκολουθίες προβάλλουν:

- τήν εὐχαριστία καὶ τή μετάνοια τοῦ πιστοῦ γιά τήν ἀπελθοῦσα ἡμέρα
- τήν ἐπιθυμία προσευχῆς γιά τήν ἐπερχόμενη νύκτα, μέ τούς κινδύνους πού κρύβει καὶ τούς συμβολισμούς πού διαθέτει
- τήν κοινή Ἀνάσταση
- τήν προσευχή γιά τούς κεκοιμημένους
- τή Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου
- τήν ἀνάγκη ἐγρήγορσης τῶν πιστῶν

‘Η τέλεση τῶν νυκτερινῶν αὐτῶν ἀκολουθιῶν φέρονται στόν νοῦ μας τούς στίχους τοῦ νεοέλληνα ποιητῆ:

«Κύριε, Σ' ἀκοῦμε. Ἐσύ μᾶς τῶπες πάντα:

Τό μάτι μεγαλώνει στό σκοτάδι,

Κι ἡ ἀκοή στή σιωπή».

“Ἄγγελος Σικελιανός,

«Ο διθύραμβος τοῦ ρόδου».

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Συμεών Θεοσαλονίκης, «Κεφ. ΣΗ', ὅτι ἐπτά αἱ τοῦ ἡμερονυκτίου, πλήν τῆς Ἱερουργίας, αἰνέσεις τῆς Ἐκκλησίας», Διάλογος, PG 155, 549 C.
2. “Ο.π., PG 155, 549 D.
3. Μάρκου Εὐγενικοῦ, Ἐξήγησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, PG 160, 1165D.
4. Συμεών Θεοσαλονίκης, «Κεφ. ΤΚΗ', ὅτι πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι ἐν τοισὶ καιροῖς καλῶς τελεῖσθαι ἐτάχθησαν, διά τε τιμήν τῆς Τριάδος, καὶ τό μή οαθυμεῖν ἡμᾶς», Διάλογος, PG 155, 593B.
5. Ιωάννου Φουντούλη, Τελετουργικά Θέματα, τ. Α', Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2009², σ. 21.
6. Ιωάννου Φουντούλη, Λειτουργική Α' – Εἰσαγωγή στή Θεία Λατρεία, Θεοσαλονίκη 1993, σ. 155, πρβλ. Gregory W. Woolfenden, Daily Liturgical Prayer - Origins and Theology, Ashgate, UK 2004, σ. 292.
7. Μάρκου Εὐγενικοῦ, Ἐξήγησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, PG 160, 1185D.
8. Ιωάννου Φουντούλη, Λογική Λατρεία, Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1984, σ. 199.

9. Συμεών Θεσσαλονίκης, Διάλογος, ὅ.π., PG 155, 549 C-553 A.
10. Παναγιώτη Σκαλτσή, «Ἡ θεολογία τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Νυχθημέρου», *Oἱ Ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου (Χρονικόν, εἰσηγήσεις, πορίσματα Τερατικοῦ Συνεδρίου Τεράς Μητροπόλεως Δράμας ἔτους 1994)*, Δράμα 1994, σ. 62.
11. Συμεών Θεσσαλονίκης, Διάλογος, ὅ.π., PG 155, 553 A.
12. Θεμιστοκλῆς Χριστοδούλου, *Φῶς Ἰλαρόν-Λειτουργικός σχολιασμός στίς Ἀκολουθίες τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου*, Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆνα 2003, σ. 34.
13. Μεγάλου Βασιλείου, *Ὅροι κατά Πλάτος*, PG 31, 1016 B.
14. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours in East and West. The origins of the Divine Office and its meaning for today*, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1993², σ. 90.
15. Ἰωάννου Φουντούλη, *Λογική Λατρεία*, ὅ.π., σσ. 200.
16. Γεωργίου Θ. Βεργωτῆ, *Τελετουργική (Συμβολή στὴν ἴστορία τῆς Χριστιανικῆς Λατρείας)*, Θεσσαλονίκη 1993², σ. 127.
17. Μεγάλου Βασιλείου, *Ἐρώτησις ΛΖ'*, «Ἐὶ δεῖ προφάσει τῶν προσευχῶν καὶ τῆς ψαλμῳδίας ἀμελεῖν τῶν ἔργων, καὶ ποῖοι καιροί τῆς προσευχῆς ἐπιτίθειοι, καὶ πρῶτον, εἰ χρή ἐργάζεσθαι», *Ὅροι κατά Πλάτος*, PG 31, 1016 B.
18. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. Τ'», Διατί ἀπό τῆς ἑσπέρας τῶν εἰς τούς ἀγίους ὕμνων ἀρχόμεθα, καὶ τάς ἱεράς ἔορτάς, Διάλογος, PG 155, 553 B C.
19. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. ΤΜΓ'», Περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἀποδείπνων», Διάλογος, PG 155, 620 CD.
20. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», «Ἐξήγησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας», PG 160, 1185D – 1188A.
21. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188A.
22. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. ΤΜΓ'», Περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἀποδείπνων», ὅ.π., 620 CD.
23. Γεωργίου Θ. Βεργωτῆ, *Τελετουργική...*, ὅ.π., σ.127.
24. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. ΤΜΓ'», Περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἀποδείπνων», ὅ.π., 620C.
25. Ἡ σημασία τοῦ ἀριθμοῦ τρία (3), καὶ τῶν πολλαπλασίων του, γιά τά ἐπιμέρους τμήματα τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου καὶ γιά τὸν ὁρισμό τῶν Ψαλμῶν στὸ Μικρό ἔχει ἀναδειχθεῖ –ὅπως ἡδη εἴπαμε γιά τὸ Μεγάλο Ἀπόδειπνο– ἀπό τὸν Ἅγιο Συμεών Θεσσαλονίκης, βλ. ὑποσημ. 22.
26. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188AB.
27. Κωνσταντίνου N. Καλλινίκου, *Ὑπόμνημα εἰς τὸν Τερόν Ψαλτήρα*, Τύποις Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου, Ἀλεξάνδρεια 1929, τ. 1, σσ. 22-28, 35-40, 74-76, 143-149, 172-180, τ. 2, 125-131.
28. Π. Ν. Τρεμπέλα, *Ἐκλογή ἐλληνικῆς ὁρθοδόξου Υμνολογίας*, Ἀθῆναι 1978, σσ. 123-125.
29. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188B.
30. Ὁ.π., σσ. 173-174.
31. Ἰωάννου Φουντούλη, *Λογική Λατρεία*, ὅ.π., σσ. 202.
32. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188D.
33. Κωνσταντίνου N. Καλλινίκου, *Ὑπόμνημα εἰς τὸν Τερόν Ψαλτήρα*, τ. 2, ὅ.π., σσ. 169-175. Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός ἐπισημαίνει ἰδιαίτερα τὴν καταληλότητα τῶν στίχων 7-8 «ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ. Ἡγρύπνησα, καὶ ἐγενόμην ὡς σπρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος», βλ. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188C.
34. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188CD.
35. Κωνσταντίνου N. Καλλινίκου, *Ὑπόμνημα εἰς τὸν Τερόν Ψαλτήρα*, τ. 1, ὅ.π., σσ. 407-408.
36. Ὁ.π., σσ. 373-377.
37. *Ωρολόγιον*, Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆνα 1993¹¹, σ. 176. Γιά τοὺς Κανόνες τῶν Ἀποδείπνων βλ. Οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα, *Τυπικόν Πατριαρχικό Ιδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν*, Θεσσαλονίκη 1994, σσ. 65-68 καὶ Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Τερῶν Ἀκολουθιῶν ...*, ὅ.π., σσ. 57-58.
38. Ὁ 150^{ος} Ψαλμός ἀποτελεῖ τό *«ἀμήν»* τοῦ Τεροῦ Ψαλτηρίου, καθὼς εἶναι ὁ τελευταῖος στὴ σειρά Ψαλμός του, βλ. Κωνσταντίνου N. Καλλινίκου, *Ὑπόμνημα εἰς τὸν Τερόν Ψαλτήρα*, τ. 2, ὅ.π., σσ. 402-405.
39. *Ωρολόγιο*, ὅ.π., σσ. 177-180.
40. Ὁ.π., σσ. 180-182.
41. Ἰωάννου Φουντούλη, *Ἀπαντήσεις εἰς Λειτουργικάς ἀπορίας*, τ. Ε', ΑΔΕΕ, σσ. 7-8 καὶ τοῦ ἴδιου, *Λειτουργική Α'*, ὅ.π., σ. 156.
42. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. ΤΜΓ'», Περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἀποδείπνων», ὅ.π., 620D.

43. Μάρκου Εύγενικοῦ, «Περὶ τοῦ ἀποδείπνου», ὅ.π., PG 160, 1188D.
44. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. ΤΜΓ', Περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν Ἀποδείπνων», ὅ.π., 620D.
45. Ὁ.π., 620 D.
46. «διὰ τὴν ἀφιέρωσιν τῶν ὡρῶν ἡμῶν τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἡμέρων», ὅ.π., 621A.
47. Οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα, *Τυπικόν*, ὅ.π., σσ. 65-68 καὶ Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Τερᾶν Ἀκολουθιῶν...*, ὅ.π., σσ. 57-58.
48. Γεωργίου Θ. Βεργατῆ, *Τελετουργική...*, ὅ.π., σ. 127.
49. Ὁρολόγιο, ὅ.π., σσ. 3-46.
50. Ὁ.π., σσ. 1-2.
51. Ἐξ. ΙΒ', 29.
52. Ψαλμ. 118, 62.
53. Κωνσταντίνου Ν. Καλλινίκου, *Ὑπόμνημα εἰς τὸν Τερόν Ψαλτῆρα*, τ. 2, ὅ.π., σσ. 288-289.
54. Μάρκ. 13, 35-37.
55. Ματθ. 25, 6.
56. Ματθ. 28, 1.
57. Ἰω, 20, 1.
58. Πράξ. 16, 25.
59. Πράξ. 16, 26-34.
60. Α' Θεσ. 5, 2 καὶ Β' Πετρ. 3, 10.
61. Α' Θεσ. 5, 4.
62. Ἀποκ. 3, 3.
63. Ἀποκ. 16, 15.
64. Γιά τό θέμα τῶν ἀναφορῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης στήν Παραβολή τῶν δέκα Παρθένων, στίς προτροπές τοῦ Κυρίου πρός τοὺς Ἀποστόλους νά εἶναι σέ ἐγρήγορση καὶ στήν προσευχή τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα βλ. Gregory W. Woolfenden, *Daily Liturgical Prayer - Origins and Theology*, Ashgate, UK 2004, σσ. 11-12.
65. Μεγάλου Βασιλείου, Ἐρώτησις ΛΖ', «Ἐδὲ προφάσει τῶν προσευχῶν καὶ τῆς ψαλμωδίας ἀμελεῖν τῶν ἔργων, καὶ ποῖοι καὶ ποιοί τῆς προσευχῆς ἐπιτίθειοι, καὶ πρῶτον, εἰ χρή ἐργάζεσθαι», *Οροι κατά Πλάτος*, PG 31, 1016 B, πρβλ. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours in East and West. The origins of the Divine Office ant its meaning for today*, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1993², σ.86 καὶ Gregory W. Woolfenden, *Daily Lityrgical Prayer...*, ὅ.π., σ. 76.
66. Μεγάλου Ἀθανασίου, «Ἐξηγήσεις εἰς τοὺς Ψαλμούς», Ε.Π.Ε., *Ἀπαντα Μεγάλου Ἀθανασίου*, τ. 7, Θεσσαλονίκη 1975, σ. 188.
67. «Εἴτα ὅτι ἔρχεται ὁ Νυμφίος, σημαίνοντες τὸν σκοπόν τῆς μεσονυκτίου ἀκολουθίας», Συμεών Θεσσαλονίκης, *Διάλογος*, PG 155, 560C. Στό συγκεκριμένο χωρίο ὁ ἵερος συγγραφέας ἀναφέρεται στοὺς λόγους πού πρέπει νά λέγεται τό Σύμβολο τῆς Πίστεως πρώι καὶ ἐσπέρας. Ἀναφέρει, λοιπόν, ὅτι πρέπει νά λέγεται καὶ τό μεσονύκτιο «ἐπειδή ἔρχεται ὁ Νυμφίος».
68. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. 299, δ' ἦν αὐτίαν αἱ ἑπτά αἰνέσεις», *Διάλογος*, PG 155, 549 D-552 A.
69. Ἰωάννου Φουγγούλη, *Λογική Λατρεία*, ὅ.π., σ. 214.
70. «Ἄρχῃ δέ πάντων τῶν εἰς Θεόν ὄμνων καὶ προσευχῶν ὃ τοῦ μεσονυκτίου καιρός», Μάρκου Εύγενικοῦ, «Ἐξήγησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας», PG 160, 1165D - 1168A.
71. Μάρκου Εύγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὅ.π., , PG 160, 1165D – 1168B.
72. Gregory W. Woolfenden, *Daily Lityrgical Prayer...*, ὅ.π., σ. 120.
73. Πρβλ. Gregory W. Woolfenden, *Daily Lityrgical Prayer...* ὅ.π., σ. 39, 114.
74. Ὁ.π., σσ. 11-12.
75. Μεγάλου Βασιλείου, «Ἐπιστολή 207 πρός τοὺς κληρικούς τῆς Νεοκαισαρείας», Ε.Π.Ε., *Ἀπαντα Μεγάλου Βασιλείου*, τ. 2, Θεσσαλονίκη 1972, σ. 109, πρβλ. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours...*, ὅ.π., σ.168.
76. Μεγάλου Βασιλείου, *Οροι κατά Πλάτος*, PG 31, 1016 B.
77. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours...*, ὅ.π., σ.40.
78. Μεγάλου Ἀθανασίου, «Περὶ Παρθενίας», Ε.Π.Ε., *Ἀπαντα Μεγάλου Ἀθανασίου*, τ. 11, Θεσσαλονίκη 1976, σσ. 206-207.
79. Ὁ.π., σ. 207.
80. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours...*, ὅ.π., σσ. 87-88, πρβλ. Gregory W. Woolfenden, *Daily Lityrgical Prayer...*, ὅ.π., σ. 76.
81. Πράξ. 5, 17.

82. Ὡριγένους, «Περὶ Εὐχῆς», XII, 2, ΒΕΠΕΣ, τ. 10, σ. 252.
83. Ὡριγένους, «Εἰς τούς Θρήνους τοῦ Τερεμίου. Ἀποστάσματα ἐκ τῶν Σειρῶν τῶν Προφητῶν», LX. Θρ. Ιερ. 2,19, ΒΕΠΕΣ, τ. 11, σ. 208.
84. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours...*, ὁ.π., σσ. 76-77.
85. Ὁ.π., σ. 91.
86. Ὁ.π., σ. 166, 189.
87. Βλ. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὁ.π., PG 160, 1176C.
88. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours...*, ὁ.π., σ. 206.
89. Ἰωάννου Φουντούλη, *Λειτουργικὴ Α'* - *Εἰσαγωγὴ στὴ Θεία Λατρεία*, Θεσσαλονίκη 1993, σ.161.
90. Παναγιώτη Σκαλτοῆ, «Ἡ θεολογία τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Νυχθημέρου», Οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου (Χρονικόν, εἰσηγήσεις, πορίσματα Ιερατικοῦ Συνεδρίου Ιερᾶς Μητροπόλεως Δράμας ἔτους 1994), Δράμα 1994, σ. 46.
91. Γεωργίου Θ. Βεργωτῆ, *Τελετουργική* (Συμβολή στήν ίστορία τῆς Χριστιανικῆς Λατρείας), Θεσσαλονίκη 1993², σ. 128.
92. Γεωργίου Βιολάκη, *Τυπικόν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας*, ἐκδ. Σαλίβερου, σ. 15.
93. Ὁ.π., σσ. 15-16.
94. Οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα, *Τυπικόν*, Πατριαρχικό Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσσαλονίκη 1994, σ. 68.
95. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Ιερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ καταρτισθέν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τυπικῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας*, ΑΔΕΕ, Ἀθήνα 2011, σ. 58.
96. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Ιερῶν Ἀκολουθιῶν ...*, ὁ.π., σ. 58. Πρβλ. Γεωργίου Θ. Βεργωτῆ, *Τελετουργική ...*, ὁ.π., σ. 128.
97. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Ιερῶν Ἀκολουθιῶν ...*, ὁ.π., σ. 59 καὶ Γεωργίου Θ. Βεργωτῆ, *Τελετουργική ...*, ὁ.π., σ.128.
98. Γεωργίου Βιολάκη, *Τυπικόν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας...*, ὁ.π., ὑποσημ. 8, σ. 371 καὶ Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Ιερῶν Ἀκολουθιῶν ...*, ὁ.π., σ. 59. Πρβλ. Ὁρολόγιο, ὁ.π., σσ. 462-463.
99. Οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα, *Τυπικόν*, ὁ.π., σ. 68, ὅπου ἐπιπλέον τῶν ἡμερῶν αὐτῶν δέν προβλέπει τίν τέλεση Μεσονυκτικοῦ καὶ τίν Κυριακή τοῦ Πάσχα.
100. Γεωργίου Μπεκατώρου, «Μεσονυκτικόν», Θ.Η.Ε., τ. 8, στ. 1022-1025.
101. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, *Σύστημα Τυπικοῦ τῶν Ιερῶν Ἀκολουθιῶν ...*, ὁ.π., ὑποσημ. 53, σ. 59.
102. Γεωργίου Θ. Βεργωτῆ, *Τελετουργική ...*, ὁ.π., σ. 128.
103. Γεωργίου Μπεκατώρου, «Μεσονυκτικόν», ὁ.π., στ. 1023.
104. Συμεών Θεσσαλονίκης, «Κεφ. ΤΔ', Περὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τί τό κροῦσαι τό ξύλον», *Διάλογος*, PG 155, 552 A.
105. Γιά ἀναλυτική ἐξήγηση ὄλων αὐτῶν βλ. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὁ.π., PG 160, 1169A-1172C.
106. Συμεών Θεσσαλονίκης, Περὶ τοῦ πεντηκοστοῦ ψαλμοῦ», *Διάλογος*, PG 155, 557 D-560 A.
107. Robert Taft, *The Liturgy of the Hours...*, ὁ.π., σ. 87 καὶ Gregory W. Woolfenden, *Daily Liturgical Prayer...*, ὁ.π., σ.114.
108. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὁ.π., PG 160, 1172C-1173B, πρβλ. Ἰωάννου Φουντούλη, *Λογική Λατρεία*, ὁ.π., σ.216.
109. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὁ.π., PG 160, 1173B.
110. Ὁ.π., PG 160, 1173D.
111. Ὁ.π., PG 160, 1173D.
112. Ἰωάννου Φουντούλη, *Ἀπαντήσεις εἰς Λειτουργικάς ἀπορίας*, τ. Ε', ΑΔΕΕ, σσ. 7-8.
113. Ὁρολόγιο, ὁ.π., σσ. 27-38.
114. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὁ.π., PG 160, 1176B.
115. Ἰωάννου Φουντούλη, *Λογική Λατρεία...*, ὁ.π., σσ. 217-218, πρβλ. Παναγιώτη Σκαλτοῆ, «Ἡ θεολογία τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Νυχθημέρου», ὁ.π., σσ. 69-70.
116. Μάρκου Εὐγενικοῦ, «Ἐξήγησις...», ὁ.π., PG 160, 1176B.
117. Ἰωάννου Φουντούλη, *Λογική Λατρεία...*, ὁ.π., σ. 218.
118. Ὁρολόγιο, ὁ.π., σσ. 25-26.
119. Ὁ.π., σσ. 43-44.
120. Ὁ.π., σσ. 45-46.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας Έκκλησιαστικού Ιδρύματος ύπό τήν ἐπωνυμίαν: «Βώσειον Φοιτητικόν Οἰκοτροφεῖον Θεσσαλονίκης» τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

“Εξουσα ύπ” δψει:

1) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ 68 παρ. 5 τοῦ Ν. 4235/14.

2) Τάς ύποχρεώσεις τῆς Ποιμαινούσης Ἐκκλησίας τάς ἀπορρεούσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρός τὸ Χριστεπώνυμόν της Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3) Τάς ύφισταμένας κοινωνικάς, ποιμαντικάς καὶ πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

4) Τὴν ύπ’ ἀριθμ. 6/20.8.2014 Ἀπόφασιν καὶ τὴν ύπ’ ἀριθμ. 3522/20.8.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύστασιν καὶ πλειουργίαν Ἐκκλησιαστικοῦ Ιδρύματος ύπο τὴν ἐπωνυμίαν: «Βώσειον Φοιτητικόν Οἰκοτροφεῖον Θεσσαλονίκης» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, συμφώνως πρός τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός περί συστάσεως και πλειουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ιδρύματος ύπο τὴν ἐπωνυμίαν:
«Βώσειον Φοιτητικόν Οἰκοτροφεῖον Θεσσαλονίκης»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας

”Αρθρον 1

Τὸ Ιδρυμα πλειουργεῖ ύπο τὴν ἅμεσον ἐπίβλεψη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

”Αρθρον 2

Διά τὴν εὐχερεστέραν Λειτουργία τοῦ Ιδρύματος ύπάρχει τριμελές Διοικητικόν Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐκ τῶν κάτωθι:

- α. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας, ὡς Προέδρου
- β. Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Ἡλείας
- γ. Ἐξ ἐνός Ἐκπαιδευτικοῦ, διοριζομένου ύπο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου

”Η θητεία τοῦ τρίτου Μέλους εἶναι τριετής δυναμένη νά ἀνανεωθῇ.

”Αρθρον 3

Τὸ Διοικητικό Συμβούλιο ἔχει τὴν εὐθύνη τῆς καλῆς πλειουργίας τοῦ Ιδρύματος, ἐπλέγχει τὴν διαχείρισην καὶ ἐγκρίνει τὸν Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό αὐτοῦ.

”Αρθρον 4

α. Σκοπός τοῦ Ιδρύματος εἶναι ἡ δωρεάν παροχή στέγης εἰς ἀπόρους ἀλλήλα ἀρίστους σπουδαστάς ἀνωτάτων Σχολῶν (ΑΕΙ καὶ ΤΕΙ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην), ἐξ Ἡλείας καταγομένων.

β. Εἰς τὸ ὄροφοιδιαμέρισμα τοῦ πρώτου ὄρόφου θά παραμένουν 8 φοιτήτριες, εἰς δέ τὴν γκαρσονιέρα τοῦ ισογείου δύο φοιτητές.

γ. Οι Σπουδάστριες καὶ οἱ Σπουδαστές δέον νά εὐλαβοῦνται τὸν Τριαδικόν Θεόν καὶ νά προσπαθοῦν νά ζοῦν κατά τὸ Θεῖον Αὔτοῦ Θέλημα. Σέβονται τὸν ἑαυτόν τους καὶ τούς συσπουδαστάς των καὶ ἀσχολοῦνται μόνο μὲ τίς σπουδές τῶν, ὥστε ἡ κατ’ ἔτος πρόοδος των νά εἶναι ἐμφανής.

”Αρθρον 5

Τὸ Ιδρυμα ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον πάστος Διοικητικῆς, δικαστικῆς ἢ ἄλλης Ἀρχῆς ύπο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας ἢ ύψος ἐνός τῶν Μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νομίμως ἔξουσιοδοτημένου ύπο αὐτοῦ.

”Αρθρον 6

Τὸ Ιδρυμα ἔχει τὰ κάτωθι βιβλία:

- α) Βιβλίον Ταμείου
- β) Διπλότυπα Γραμμάτια εἰσπράξεως
- γ) Ἐντάλματα πληρωμῆς
- δ) Βιβλίο Πρακτικῶν,
- ε) Βιβλίον ἀκινήτων

”Αρθρον 7

Πόροι τοῦ Ιδρύματος εἶναι:

- α) Επιχορηγήσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

β) Δωρεαί, κληροδοσίαι καί λοιπαί πάσος φύσεως
προσφοραί
γ) Κρατικαί έπιχορησεις

”Αρθρον 8

Πᾶν θέμα μή προβλεπόμενον ύπο τοῦ παρόντος Ὁργανισμοῦ περὶ τῆς Διοικήσεως καί Διαχειρίσεως τοῦ Ἰδρύματος ἀποφασίζει τό Δ.Σ. μετ' εἰσηγήσεως τοῦ Μητροπολίτου καί ἐγκρίσεως τῆς ΔΙΣ.

”Αρθρον 9

Τό Ἰδρυμα ἔχει ιδική του στρογγυλή σφραγίδα ἀναγράφουσα γύρωθεν Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας - Βιώσειον Φοιτητικόν Οἰκοτροφεῖον Θεσσαλονίκης καί εἰς τό μέσον τήν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπους.

”Αρθρον 10

Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τὴν δημοσίευσή του στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ο παρών Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης στό Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 11

Ἀπό τήν δημοσίευσην τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη σέ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

’Αθῆναι, 15 Ὁκτωβρίου 2014

† Ο Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Ἀρχιγραμματεύς
’Ο Μεθώνης Κλήμης

**Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 260/2014
«Περί ἀνακηρύξεως ὡς Προσκυνηματικοῦ,
λειτουργίας καὶ διαχειρίσεως
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Εὐγενίου Ρωμανίας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς»**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ύπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 1 παρ. 4 καὶ 59 παρ. 1 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α' 146),
2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς Ἱερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,
3. Τάς ύφισταμένας κοινωνικάς καὶ πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς,
4. Τήν ύπ' ἀριθμ. 52/18.6.2014 Πρᾶξιν καὶ τήν ύπ' ἀριθμ. 1228/19.6.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος,
5. Τήν ἀπό 28.8.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,
6. Τήν ἀπό 2.9.2014 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ψηφίζει τήν ύπ' ἀριθμ. 260/2014 Κανονισμόν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός
περί ἀνακηρύξεως ὡς Προσκυνηματικοῦ,
λειτουργίας καὶ διαχειρίσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἀγίου Εὐγενίου Ρωμανίας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

”Αρθρον 1

‘Ο Ἱερός Ναός Ἀγίου Εὐγενίου Ρωμανίας τοῦ Δήμου Μαρωνείας - Σαπῶν Νομοῦ Ροδόπης, περιβεβλημένος διά τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐλαβείας τῶν Χριστιανῶν ὄλοκλήρου τῆς Ἐπαρχίας καὶ τῶν ἀπανταχοῦ Ποντίων, ἀνεγέρθεις προκειμένου νά καταστῇ προσκυνηματικόν κέντρον πανελλήνιον καὶ παμποντιακῆς σπουδαιότητος καὶ σημασίας, καὶ τεθειμένος ἔκπληκτος εἰς τήν δημόσιαν

λατρείαν, ἀποτελεῖ Ἱερόν Προσκύνημα, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4 καὶ 59 τοῦ ν. 590/1977 καὶ κατά τάς νομικάς αὐτοῦ σχέσεις ἀποτελεῖ Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

”Αρθρον 2

Τό ιερόν προσκύνημα ἔχει ιδίαν κυκλικήν σφραγίδα φέρουσα εἰς δύο κύκλους τήν ἐπιγραφήν: Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς (εἰς τόν ἑσωτερικόν) καὶ Ἱερόν Προσκύνημα Ἀγίου Εὐγενίου Ρωμανίας (εἰς τόν ἑξωτερικόν), εἰς δέ τό μέσον τήν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐγενίου τοῦ Τραπεζούντιου.

”Αρθρον 3

Σκοποί τοῦ Προσκυνήματος εἶναι:

- α) Ἡ ἀποπεράτωσις, ὁ ἔξωραΐσμός καὶ ὁ ἔξοπλισμός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ,
- β) Ἡ ἀνέγερσις τῶν ὑπό τῆς σχετικῆς μελέτης προβλεπομένων κτισμάτων,
- γ) Ἡ κατασκευή περιτοιχίσεων καὶ ἡ διαμόρφωσις τοῦ περιβάλλοντος χώρου,
- δ) Ἡ λειτουργία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ως παμποντιακοῦ καὶ πανελλήνιου προσκυνηματικοῦ κέντρου, περιλαμβάνοντος ἀρχονταρίκη, ξενῶνας, αἰθούσας ἐκδηλώσεων καὶ τά ἀπαραίτητα βοηθητικά κτίσματα,
- ε) Ἡ συμβολή εἰς τό πνευματικόν, φιλανθρωπικόν καὶ κοινωνικόν ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

”Αρθρον 4

1. Τό Ἱερόν Προσκύνημα τελεῖ ὑπό τήν ἅμεσον ἐποπτείαν καὶ τόν ἔπειγχον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς καὶ διοικεῖται ὑπό πενταμελοῦς (5/μελοῦς) Διοικούσος Ἐπιτροπῆς (ἐφ' ἔκτη Δ.Ε.), ἀποτελουμένης:

- α) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Μητροπολίτου ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ὑπό τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ
- β) Ἐκ δύο (2) Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
- γ) Ἐκ δύο (2) λαϊκῶν, ως μελῶν

Τά μέλη ταῦτα μετά τῶν ἀναπληρωματικῶν αὐτῶν ἐπιλέγονται ὑπό τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καὶ διορίζονται

διά Πράξεων αύτοῦ μέ θητείαν τριῶν ἐτῶν, δυναμένην νά ἀνανεωθῇ.

2. Ἡ Δ.Ε. κατά τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν συγκρετίται εἰς σῶμα, ἐκλέγουσα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία. Η Δ.Ε. συνεδριάζει συγκαλουμένη ὑπό τοῦ Προέδρου κατά τὴν κρίσιν αὐτοῦ καὶ κατά τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας. Τό ἀξίωμα τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. εἶναι τιμητικόν καὶ ἄμισθον.

3. Ἡ Δ.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων ἀπαριτήτως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ δύο (2) τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ὑπερισχυούστος ἐν ισοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

”Αρθρον 5

Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή ἔχει τὰς ἔξης ἀρμοδιότητας:

α) Διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται τὴν ἐν γένει περιουσίαν τοῦ Προσκυνήματος.

β) Μεριμνᾷ διά τὴν εὔρυθμον ἀπειτουργίαν τοῦ Προσκυνήματος.

γ) Καταρτίζει τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν τοῦ Προσκυνήματος, οἱ ὅποιοι ἐγκρίνονται ὑπό τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου.

δ) Ἀποφασίζει διά τὴν πρόσθιψιν καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ.

ε) Μεριμνᾷ διά τὴν ἀξιοποίησιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας.

στ) Ἐνεργεῖ τὰ δέοντα διά τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

στ) Ἀποφασίζει ἐπί παντός προκύπτοντος ζητήματος μή προβληπομένου ὑπό τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 6

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς ἐκπροσωπεῖ νομίμως τὸ Ἱερόν Προσκύνημα εἰς πᾶσαν σχέσιν μετά παντός φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ὥργανισμοῦ, ἰδρύματος, τραπεζῶν, κ.π., ὡς καὶ ἐνώπιον πάσος διοικητικῆς, ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὅποιασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς καὶ τῶν Δικαστηρίων παντός βαθμοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος ὑπογράφει ὅλας τὰς πράξεις, αἱ ὅποιαι ἀφοροῦν εἰς τὸ προσωπικόν, τὰ χρηματικά ἐντάλματα, παντός εἴδους τραπεζικά συναλλαγάς καὶ τὰς πάσος φύσεως συμβάσεις, ὡς καὶ πᾶν ἔτερον ἔγγραφον.

3. Διά συμβάσεις συνεπαγμένας τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἐκποίησιν κινητῶν ἢ ἀκινήτων, τὴν ἀνάληψιν ἐμπραγμάτου βάρους καὶ ἐγγυητικῆς εὐθύνης ἀπαιτεῖται εἰδική ἀπόφασις τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἡ κωλυόμενον ἀναπληροῦ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής αὐτοῦ μόνον κατά τὰς μή ἔχούσας οἰκονομικόν ἢ συναλλακτικόν χαρακτῆρα πράξεις. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἦν ὁ ἀναπληρωτής ἐπίσης κωλύεται

ἢ ἀπουσιάζει, τὸν Πρόεδρον ἀναπληροῦ μόνον κατά τὰς μή ἔχούσας οἰκονομικόν ἢ συναλλακτικόν χαρακτῆρα πράξεις, μέλος τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς. Διά τὴν διενέργειαν πράξεων οἰκονομικοῦ ἢ συναλλακτικοῦ χαρακτῆρος ἐκ μέρους τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ τοῦ Προέδρου ἢ μέλους τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς, ἀπαιτεῖται εἰδική ἀπόφασις τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς καὶ εἰδικόν συμβολαιογραφικόν πληρεξούσιον τοῦ Προέδρου.

5. Ὁ Γραμματεύς τηρεῖ τὸ Βιβλίον Πρωτοκόλλου καὶ τηρεῖ καὶ ὑπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τὸ Βιβλίον Πρακτικῶν τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς.

6. Ὁ Ταμίας τηρεῖ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἃρθρον 10 τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὑπό στοιχεία γ', δ', ε', στ' καὶ ζ' Βιβλία.

7. Ὁ ἐκάστοτε Ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τηρεῖ τὰ βιβλία τῶν τελουμένων εἰς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα Μυστηρίων.

”Αρθρον 7

1. Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

α) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ κηροπαλήσεως, δίσκων, κυτίων, ἱεροτελεστιῶν, εἰσφορῶν καὶ ἀφιερωμάτων

β) Αἱ δωρεαί, προσφοραί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ λοιπαὶ πάσοις φύσεως ἀφιερώσεις καὶ εἰσφοραί πιστῶν

γ) Αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ

δ) Αἱ πάσοις φύσεως εἰσπράξεις τῶν τυχόν προσκτηθομένων ἐξωκλησίων, μετοχίων ἢ ἀνεγερθησμένων παρεκκλησίων

ε) Αἱ τυχόν ἐπιχορηγήσεις ἐξ οἰουδήποτε φορέως

2. Αἱ εἰσπράξεις τῶν πόρων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἐνεργοῦνται διά διπλοτύπων γραμματίων εἰσπράξεως τεθεωρημένων ὑπό τῆς ιερᾶς Μητροπόλεως καὶ αἱ πιληραμαὶ δι' εἰδικῶν ἐντατημάτων εἰς τὰ ὄποια ἐπισυνάπτονται ἀπαντά τὰ νόμιμα δικαιολογητικά.

3. Ἡ διαχείρισις γίνεται συμφώνως πρός τὰς διατάξεις αἱ ὅποιαι ισχύουν διά τούς Ἐνοριακούς Ναούς.

”Αρθρον 8

Τά ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος διατίθενται:

α) Διά τὴν ἀποπεράτωσιν, τὸν ἐξωραϊσμόν, τὸν ἐξοπλισμόν καὶ τὴν ἐπισκευήν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, τῶν ἐξωκλησίων, παρεκκλησίων καὶ μετοχίων αὐτοῦ.

β) Διά τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ του Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

γ) Διά τὴν καταβολήν τῶν νομίμων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ.

δ) Διά τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐν τῷ ἃρθρῳ 3 παρ. β', γ', δ', καὶ ε' τοῦ παρόντος σκοπῶν.

ε) Διά τὸ Συνοδικόν Μέγαρον ποσοστόν πέντε ἐπί τοῖς ἑκατό (5%) ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων αὐτοῦ.

„Αρθρον 9

Διά τίν πλειουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος συνιστώνται αἱ κάτωθι θέσεις:

α) Μία (1) θέσις Ἐφημερίου, διοριζόμενου κατά τὸν διαδικασίαν τοῦ νόμου. Κατά τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος δύναται νὰ ἀποσπασθῇ ὡς Ἐφημέριος του ὡς ἄνω Προσκυνήματος Κληρικός ἐκ τῶν ὑπορετούντων παρά τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ἢ νὰ ὄριζεται ἐκ περιτροπῆς ἐφημερία τῶν ὑπορετούντων εἰς γειτονικάς Ἐνορίας Ἱερέων.

β) Δύο (2) θέσεις ιεροψαλτῶν καὶ γ) μία (1) θέσις νεωκόρου.

„Αρθρον 10

1. Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή τηρεῖ καὶ ἐποπτεύει διά τοῦ Ταμίου καὶ τοῦ Γραμματέως τὰ ὡς κάτωθι διαχειριστικά Βιβλία:

α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου Ἀλληλογραφίας
β) Βιβλίον Πρακτικῶν Συνεδριάσεων τῆς Διοικούστης Ἐπιτροπῆς

γ) Βιβλίον Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων
δ) Στέλεχος διπλοτύπων γραμματίων εἰσπράξεως
ε) Στέλεχος διπλοτύπων ἐνταθμάτων πληρωμῆς
στ) Βιβλίον τιμαλφῶν καὶ λοιπῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων

ζ) Βιβλίον Κτηματολογίου, εἰς τὸ ὁποῖον καταγράφονται τὰ ἀκίνητα περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Προσκυνήματος ὡς ὄριζεται διά τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1979 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

η) Βιβλία τῶν τελουμένων ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἱερῶν Μυστηρίων

2 Τὰ ποιηστικά καὶ ταμειακά Βιβλία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ὡς καὶ τὰ Βιβλία Πρακτικῶν, ἀριθμοῦνται κατά φύλλον καὶ θεωροῦνται εἰς τὸ τέλος καὶ πρό τῆς χρήσεως αὐτῶν ὑπό τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ὡς Προέδρου αὐτοῦ.

„Αρθρον 11

1. Κατάργησις τοῦ Προσκυνήματος ἢ τροποποίησις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ γίνεται δι' Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, κατόπιν ὅμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε., ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Διαρκοῦς Συνόδου, τῆς Συνοδικῆς ταύτης ἀποφάσεως δημοσιευμένης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

2. Eis περίπτωσιν καταργήσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἄπασα ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ, μετά ἀπό ἔξοφλησιν τῶν ἐν γένει ὑποχρεώσεων τούτου, περιέρχεται εἰς τό Νομικόν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.

„Αρθρον 12

Ζητήματα τὰ ὁποῖα δέν προβλέπονται ὑπό τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεων τῆς Διοικούστης Ἐπιτροπῆς.

„Αρθρον 13

Ἡ ίσχύς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τό ἐπίσημον Δελτίον ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

„Αρθρον 14

Ἀπό τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ούδεμία δαπάνη προκαλεῖται εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.

‘Αθηνai, 10 Οκτωβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Αρχιγραμματεύς
‘Ο Εψηφισμένος Επίσκοπος Μεθώντος Κλήμης

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 262/2014

Περί τροποποιήσεως και ἀντικαταστάσεως του Κανονισμοῦ
215/2010 (ΦΕΚ 191/Α' /2000)

περί λειτουργίας, διοικήσεως και διαχειρίσεως
του Πανελλήνιου Ιεροῦ Προσκυνήματος Παναγίας Σουμελᾶ
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὅψει:

1. Τά ἄρθρα 3 παρ. 1, 12, 13 παρ. 1, 17 παρ. 1, 109 Συντάγματος.

2. Τά ἄρθρα 9 και 11 τῆς Ε.Σ.Δ.Α. και 1 Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου τῆς Ε.Σ.Δ.Α.

3. Τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 4 περίπτ. ε', 29 παρ. 2 ἐδάφ. στ' και 59 παρ. 1-2 τοῦ νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α' 146), ὅπως τροποποιήθηκαν ἀπό τό ἄρθρο 68 παρ. 1 τοῦ ν. 4235/2014 (Α' 32).

4. Τό ἄρθρον 68 παρ. 1 ὑποπαρ. 3 τοῦ ν. 4235/2014 (Α' 32)

5. Τό Π.Δ. 353/1997 (Α' 239)

6. Τό Β.Δ. 924/1966 (Α' 250)

7. Τό γεγονός τῆς ἔκπασθη θέσεως τῶν μή ἐνοριακῶν Ιερῶν Ναῶν τῆς «Παναγίας Σουμελᾶ» ἐν Καστανιᾷ Νομοῦ Ἡμαθίας εἰς τίνη δημοσίαν θατρείαν και τῆς προσκτήσεως πανελλήνιας σημασίας αὐτῶν.

8. Τὴν ὑπ'. ἀριθμ. πρώτ. 604/3.9.2014 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος περὶ τροποποίησεως και ἀντικαταστάσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ύπ'. ἀριθ. 215/2010 (ΦΕΚ Α' 191).

9. Τίς ἀπό 18.2.2014 ἀποφάσεις και σύμφωνον γνώμην τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ ἱδρύματος και τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ».

10. Τὴν ἀπό 4.9.2014 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου.

Ἐγκρίνει και ψηφίζει, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Κανονισμοῦ 215/2010 (Α' 191), τὸν ύπ' ἀριθμ. 262/2014 Κανονισμόν, ἔχοντα ως ἔξης:

Κανονισμός 262/2014

«Περί λειτουργίας, διοικήσεως και διαχειρίσεως

τοῦ Πανελλήνιου Ιεροῦ Προσκυνήματος

Παναγίας Σουμελᾶ

τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

“Ἄρθρον 1
Νομική φύσις και τίτλος

1. Οι μή ἐνοριακοί Ναοί, παλαιός και νέος, τῆς «Παναγίας Σουμελᾶ» ἀφιερωμένοι εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, οι ὅποιοι εύρισκονται εἰς τὴν Καστανιάν τοῦ Νομοῦ Ἡμαθίας ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης και ἐντός χώρου παραχωριθέντος πρός χρῆσιν ὑπό τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ», ἀναγνωρίζονται κατά τό ἄρθρον 59 παρ. 1 τοῦ ν. 590/1977 (Α' 146) ὡς Ιερόν Προσκύνημα, ἥτοι Ιεροί Ναοί ὑπερτοπικῆς και δή και πανελλήνιας σημασίας, τεθέντες ἔκπαθαι εἰς τὴν δημοσίαν θατρείαν, ἀποτελοῦν θρησκευτικόν και κοινωφελές αὐτοχρηματοδοτούμενον νομικόν πρόσωπον ιδιωτικοῦ δικαίου μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα ὑπό τὸν τίτλον «Πανελλήνιον Ιερόν Προσκύνημα Παναγίας Σουμελᾶ».

2. Τό Πανελλήνιον Ιερόν Προσκύνημα Παναγίας Σουμελᾶ ἀποτελεῖ νομικόν πρόσωπον ιδιωτικοῦ δικαίου τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977 (ἄρθρον 68 παρ. 5.β τοῦ ν. 4235/2014). Ἀπό τῆς συστάσεως του ως ιδρύματος ἔως τῆς μετατροπῆς του εἰς Ιερόν Προσκύνημα (διά τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος 215/2010) και ἔκτοτε και μέχρι τῆς ἐνάρξεως ίσχυος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τό Προσκύνημα ἀπετέλει νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ((Β.Δ. 924/1966, Α' 250, Κανονιστική Διάταξις ύπ'. ἀριθμ. 47/1973, Α' 58, Κανονισμός 215/2010, Α' 191). Καταστατική ἔδρα τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος ὄφιζεται ἡ Θεσσαλονίκη.

3. Ὡς ὁ «οἰκεῖος Μητροπολίτης» κατά τίνη ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 59 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 (Α' 146) νοεῖται ὁ Μητροπολίτης τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης, ἐντός τῆς περιφερείας τῆς ὅποιας ὑφίστανται οἱ ἀνωτέρω Προσκυνηματικοί Ναοί και ἔχει τὴν ἀναφοράν του τό Προσκύνημα.

4. Τό Ιερόν Προσκύνημα ως νομικόν πρόσωπον ιδιωτικοῦ δικαίου ἔξαιρεται τῶν ἐκάστοτε διατάξεων περὶ τῶν φορέων τῆς Γενικῆς Κυβερνήσεως και τοῦ Δημοσίου Τομέως, ως ἐκάστοτε ὄφιζονται (ἄρθρον 68 παρ. 1 τοῦ ν. 4235/2014) εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ὄργανωσιν και διοίκησιν

του, τίνι ένινε περιουσιακήν καί ποιοιστικήν του διαχείρισιν, τούς μειτουργούς καί τό προσωπικόν του καί διέπεται εἰς ἄπαντα τά ζητήματα ὥργανώσεως, διοικήσεως, πολιγιστικής καί ἐν γένει οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, προστασίας τῆς περιουσίας καί τῶν ἑκκλησιαστικῶν μνημείων τοῦ ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

5. Τό ίερόν Προσκύνημα ἔχει ιδίαν σφραγίδα, εἰς τίνην όποιαν εἶναι χαραγμένη ἡ εἰκών τῆς Παναγίας Σουμελᾶ καί ὁ τίτλος τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος.

„Αρθρον 2 Ἐποπτεία

Τό ὡς ἄνω Ν.Π.Ι.Δ. ὑπάγεται εἰς τίνην ἐποπτείαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος καί τίνην πνευματικήν ἐπιστασίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καί Ναούστος, ἐντός τῆς ἐπαρχίας τοῦ όποίου εύρισκονται οἱ Ναοί τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος.

„Αρθρον 3 Σκοπός

Σκοποί τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος εἶναι ὅσοι ὄριζονται κατωτέρω, ὅπως καὶ πᾶς ἔτερος, ὡς ὄποιος κρίνεται ὑπό τῆς Διοικήσεως αὐτοῦ ὅτι δύναται νά συντελέσῃ πρός ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του, ἐν συνεργασίᾳ μετά τῆς ίερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καί Ναούστος:

1. Ἡ διαφύλαξις τῆς σεπτῆς καί θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, μετακομισθεῖσης ἐν Ἐλλάδι ὑπό τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτου Ἀμβροσίου Σουμελιώτου, κειμήλιον τῆς Παλαιφάτου ίερᾶς Σταυροπιγιακῆς Μονῆς τῆς Παναγίας Σουμελᾶ τοῦ ἀλησμονήτου Πόντου καί ἡ ὄποια παρεχωρήθη ὑπό τοῦ τότε Υπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων εἰς τό Σωματεῖον «Παναγία Σουμελᾶ» μέ τίνην σύμφωνον γνώμην καί ἐπευθύνιαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως (ἀρθρον 73 παρ. 1 ν. 3028/2002).

2. Ἡ φύλαξις τῶν κειμηλίων τοῦ Τίμιου Σταυροῦ καί τοῦ ίεροῦ Εὐαγγελίου τῆς Παλαιφάτου ίερᾶς Σταυροπιγιακῆς Μονῆς τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, τά ὄποια παρεδόθησαν ὑπό τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν καί τά ὄποια εἶχον ἐναποτεθεῖ εἰς τό Βυζαντινόν Μουσείον μετά τίνην μεταφοράν των ἀπό τῆς ιδιαίτερας πατρίδος τῶν Ποντίων. Τά ὡς ἄνω κειμήλια, ἦτοι ἡ ίερά Εἰκόν, ὁ Τίμιος Σταυρός καί τό ίερόν Εὐαγγέλιον τοῦ Οσίου Χριστοφόρου, προερχόμενα ἐκ τῆς ίερᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπιγιακῆς Μονῆς τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, τό Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως τά ἐνεπιστεύθη, διά τῆς ίερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καί Ναούστος, παραδίδων ταῦτα πρός φύλαξιν εἰς τό Σωματεῖον «Παναγία Σουμελᾶ», πρός ύλοποίσιν τῶν στόχων καί τῶν σκοπῶν ἀνιστορήσεως τῆς ίερᾶς Μονῆς Παναγίας Σουμελᾶ ἐν Ἐλλάδι καί παραμονῆς αὐτῶν εἰς τό ἐν Ἐλλάδι Πανελλήνιον ίερόν Προσκύνημα τῆς Παναγίας Σουμελᾶ (ἀρθρον 73 παρ. 1 ν. 3028/2002).

3. Ἡ συμφώνως πρός τάς θρησκευτικάς, ἐθνικάς καί κοινωνικάς παραδόσεις τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ Ποντιακοῦ Ἐλληνισμοῦ συντήρησις τῶν ἀνωτέρω Ναῶν, ὡς καί ἡ ἀγιογράφησις, ψηφιδογράφησις καί ἐν γένει διακόσμη-

σις τούτων, ἔτι δέ καί ἡ προαγωγή τοῦ ἔργου τοῦ ἐργαστηρίου ψηφίδας καί ψηφιδογραφίας.

4. Ἡ διατήρησις τοῦ προσκυνηματικοῦ καί θρησκευτικοῦ χαρακτήρος τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος καί ἡ διαώνυμισις τῶν Ποντιακῶν ἡθῶν καί ἐθίμων.

5. Ἡ συντήρησις τῶν κτισμάτων, τά ὄποια ἔχουν ἀνεγερθῆ πέριξ τῶν ίερῶν Ναῶν ὑπό τοῦ Σωματείου Παναγία Σουμελᾶ, πρός χάριν τῶν προσκυνητῶν, ὡς καί τῶν ἐν γένει βοηθητικῶν χώρων, ἡ βελτίωσις, ἡ ἐπέκτασις καί ἐπισκευή τούτων, ἐπιπλέον δέ καί ἡ δημιουργία πάστος ἀναγκαίας κινητῆς καί ἀκινήτου ὑποδομῆς πρός ἔξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐν πλόγῳ ίεροῦ Προσκυνήματος, τοῦ προσωπικοῦ του, τῶν προσκυνητῶν, καί τῶν προσφερόντων ἐθελοντικά ὑπηρεσίας.

6. Ἡ ἐκτέλεσις κοινωφελῶν ἔργων εἰς τίνην γενικοτέραν περιοχήν τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος, ὡς ὄδοποίσα, ἡλεκτροφωτισμοῦ, ὕδρευσης, ἔξυγιανσεως, ἔξωραϊσμοῦ κ.π.π., ὡς καί ἡ ἐκτέλεσις ἔργων, τά ὄποια εἶναι ἀπαραίτητα γιά τίνη διαρρύθμισιν καί βελτίωσιν τῶν χώρων, οἱ ὄποιοι περιβάλλοντες τούς ίερούς Ναούς καί τά προσκτίσματά των.

7. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν θρησκευτικῶν, ἀλλά καί ἐθνικῶν δεσμῶν μεταξύ ὅλων τῶν καταγομένων ἐκ τοῦ Πόντου Ὁρθοδόξων Ἐλλήνων, οἱ ὄποιοι κατοικοῦν εἰς τίνην Ἐλλάδα ἢ εἰς τό ἔωτερικόν, καί ἡ μεταξύ των καλλιέργεια τοῦ πνεύματος τῶν παραδόσεων καί τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Ποντιακοῦ Ἐλληνισμοῦ καί ἡ δημιουργική προβολή των. Ἐπίστος ἡ θιθική, ύλική καί οἰκονομική συμπαράστασις μέ πνεύμα χριστιανικῆς ἀγάπης εἰς ὅσους ἔχουν ἀνάγκην, καθώς καί ἡ χορήγησις ύποτροφιῶν καί οἰκονομικῶν ἐνίσχυσεων εἰς σπουδαστάς, ἡ εἰς ὅσους προσφέρουν ἐθελοντικά ὑπηρεσίας πρός τό ἀνωτέρω Ι. Προσκύνημα καί εἰς τό προσωπικόν αὐτοῦ.

8. Ἡ δημιουργία πνευματικοῦ κέντρου εἰς τίνη περιοχήν τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος, καί εἰς τίνη θεσσαλονίκην, διά τίνη διαιώνισιν τῆς ιστορίας καί τῶν θρησκευτικῶν καί ἐθνικῶν παραδόσεων καί ἐθίμων τοῦ Πόντου. Ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἀναβίωσεως, ὅπως καί ἐν Πόντῳ, τῆς θρησκευτικῆς ἀτμοσφαίρας διά τῆς τελέσεως πανηγύρεων καί ιεροτελεστιῶν καί τοῦ ἐθίμου τῆς πανδήμου προσκυνήσεως τῆς ίερᾶς Εἰκόνος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ κατά τάς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν τοῦ Δεκαπενταυγούστου.

9. Ἡ ὄργάνωσις Μουσείου διά τίνη συγκέντρωσιν παλαιῶν εἰκόνων, ιερῶν σκευών, ιερατικῶν ἀμφίων καί ἄλλων ἀρχαιολογικῆς καί πλαισιογραφικῆς ἀξίας ἀντικειμένων. Ἡ δημιουργία βιβλιοθήκης, ἡ ὄποια θά ἔξυπηρετή τούς σκοπούς τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος. Ἡ διατήρησις τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, ἡ προκήρυξις βραβείων πρός συγγραφήν μελετῶν, ἡ ἐκδοσίς ἔργασιῶν μέ θέματα, περί τῶν ὄποιών θά ἀποφασίζῃ ἡ διοίκησις τοῦ ίεροῦ Προσκυνήματος.

„Αρθρον 4

Τό «Πανελλήνιον ίερόν Προσκύνημα Παναγίας Σουμελᾶ» πρός ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν του, τίνη ἐξασφάλισιν τῶν πόρων του, ὡς καί διά πᾶσαν ἐτέραν βασικήν ἀνά-

γκνν αιύτοῦ καὶ λῆψιν ἀναπλόγων μέτρων, δύναται νά συνεργάζεται μετά παντός δημοσίου καὶ ιδιωτικοῦ φορέως, ιδίως:

α) μετά τοῦ δωροτοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ», τό όποιον ἐδρεύει εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἀνήγειρε τούς Ἰ. Ναούς τῆς Παναγίας Σουμελᾶ μετά τῶν προσκτισμάτων των καὶ ἐπρότεινε μέδωρεάν του τὸν ἰδρυσιν τοῦ ἡδο μετατραπέντος εἰς Ἱερόν Προσκύνημα νομικοῦ προσώπου τοῦ Πανελλήνιου Ἱεροῦ Ἰδρύματος «Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας Σουμελᾶ» (109 Συντ., Β.Δ. 924/1966), καί

β) μετά τοῦ Συμβουλευτικοῦ Σώματος τοῦ «Κοινοῦ τῶν Ποντίων», ως ἐν τοῖς ἐπομένοις ἄρθροις περιγράφεται.

Ἄρθρον 5 Πόροι

Πόροι τοῦ Προσκυνήματος εἶναι:

1. Τά ἔσοδα ἐκ τῆς προσκυνήσεως τῆς Ἱερᾶς καὶ Σεπτῆς Εἰκόνος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ.

2. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ δίσκων, κηροπωλήσεων, ιεροπράξιῶν, ἀκολουθιῶν καὶ προσφορῶν ἢ ἀφιερωμάτων τῶν προσκυνητῶν.

3. Αἱ ύπερ τοῦ Προσκυνήματος δωρεάί, κηληρονομίαι, κηληροδοσίαι, χορηγίαι πιστῶν, ὅπως καὶ τυχόν ἐπιδοτήσεις τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος καὶ τῆς Πολιτείας.

4. Ἀπαντά τά ἔσοδα ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Προσκυνήματος, ώς καὶ τά ἔσοδα, τά όποια προέρχονται ἀπό τὴν ἐν γένει δημιουργικήν δραστηριότητα αὐτοῦ.

5. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου Θεσσαλονίκης «Παναγία Σουμελᾶ», δωρεά χρημάτων καὶ τά ἔσοδα ἐκ τῆς παραχωρήσεως πρός χρήσιν ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου ἐκτάσεως γῆς πεντίκοντα (50) στρεμμάτων, ὅπου εύρισκονται καὶ οἱ ως ἄνω Ἰ. Ναοί.

Ἄρθρον 6

1. Τό ως ἄνω Ἱερόν Προσκύνημα διοικεῖται ὑπό ἐνδεκαμελοῦς (11) Διοικούστος Ἐπιτροπῆς, τά μέλη τῆς όποιας διορίζονται ἐπί θυτεία τριῶν (3) ἑταῖς, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούστος δι' ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, δημοσιευμένης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τά ἐννέα (9) ἐκ τῶν ἐνδεκα (11) μελῶν τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος, ὁρίζονται ως ἔξης:

α) Ὁ ἐκάστοτε Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστος,

β) Ὁ ἐκάστοτε Πρόεδρος τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη ἐδρεύοντος Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ» μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ,

γ) Ἐν (1) μέλος, ώς ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούστος μετά τοῦ ἀντιστοίχου ἀναπληρωματικοῦ κατά προτίμους κηληρικοῦ, ὁριζομένου ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου,

δ) Πέντε (5) μέλη μετά τῶν ἀντιστοίχων ἀναπληρωτῶν τῶν, ὁριζόμενα δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἡ τοῦ Δ.Σ., τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ»,

ε) Ἐν (1) τακτικόν μέλος ὁριζόμενον μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς Κοινότητος Δ.Δ. Καστανιᾶς, ώς ἐκπρόσωπον τοῦ Δήμου Βεροίας.

Ἐάν ἐντός ἐνός μηνός ἀπό τῆς κοινοποίησεως προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούστος ἢ τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος πρός τούς φορεῖς τῶν ἐδαφίων β', δ' καὶ εἴ τῆς παρούσης παραγράφου ἐπί σκοπῷ ὁρισμοῦ τῶν ἐκπροσώπων τῶν δέν περιέλθει εἰς τό Ἱερόν Προσκύνημα ἡ σχετική ἀπάντησις ἐκ μέρους τῶν φορέων, ἡ Δ.Ι.Σ. διορίζει τά ἐλλησείποντα μέλη διά ἀποφάσεως Της κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς ὑπαρχούσης Δ.Ε..

3. Διά πλόγους ἡθικῆς συμπαραστάσεως πρός τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καὶ ὅσον ἔνεστι, εύρυτέρας ἐκπροσωπήσεως αὐτοῦ, δημιουργεῖται συμβουλευτικόν σῶμα, τό όποιον ὄνομάζεται «Τό Κοινόν τῶν Ποντίων». Ἀποτελεῖ συλλογικόν ὅργανον, εἰς τό όποιον συμμετέχουν:

α) ὁ ἐκάστοτε Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστος

β) οἱ ποντιακῆς καταγωγῆς Ἀρχιερεῖς, καὶ πρών ύπουρογοί καὶ βουλευταί

γ) οἱ Ἱερεῖς τοῦ Προσκυνήματος

δ) δέκα (10) προσωπικότητες προτεινόμεναι ὑπό τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος

ε) οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Γενικοί Γραμματεῖς ὅλων τῶν ἀναγνωρισμένων καὶ ἐνεργῶν ἀμιγῶς ποντιακῶν ἐκ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν σωματείων τοῦ Ἐλλαδικοῦ χώρου, τῶν όποιων ὁ σκοπός δέν ἀντιτίθεται ἐμμέσως ἢ ἀμέσως πρός τό θέθικόν καὶ ὁρθόδοξον πνεῦμα τῶν Ἐλλήνων, τὴν πειτουργίαν, τούς σκοπούς καὶ τόν τρόπον διοικήσεώς του ως ἄνω Προσκυνήματος, ὅπως περιγράφονται εἰς τά ἀνάλογα ἄρθρα τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ,

στ) Τά μέλη τῆς Διοικούστος Ἐπιτροπῆς τοῦ Προσκυνήματος καὶ

ζ) Τά μέλη τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ».

4. «Τό Κοινόν τῶν Ποντίων» συνέρχεται ἀνά τριετίαν εἴτε εἰς τόν κώρων τοῦ Ἰ. Προσκυνήματος εἴτε εἰς τά γραφεῖα τοῦ ως ἄνω Προσκυνήματος ἐν Θεσσαλονίκη ἢ ὅπου ἡ Δ.Ε. ἀποφασίσει καὶ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούστος ἢ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἰ. Προσκυνήματος καὶ ἐν συνελεύσει ἐκλέγει διά μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ δικαίωμα ἐνός μόνον σταυροῦ, δύο (2) μέλη μέσα στοιχείων τοῦ Αναπληρωματικοῦ, τά όποια ἀκολούθως καθίστανται μέλη τῆς ἐνδεκαμελοῦς Δ.Ε. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ὑποβάλλονται δέ προτάσεις σχετικάς πρός τόν εύόδωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος κατόπιν ἐνημερώσεως τοῦ ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως.

5. Ἐπαρτία τῆς συνελεύσεως τοῦ «Κοινοῦ τῶν Ποντίων» ὑπάρχει ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων εἰς ἐκάστην συνέλευσιν, τηροῦνται δέ καὶ σχετικά πρακτικά. Εἰς τήν συνέλευσιν αὐτήν προεδρεύει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστος καὶ εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας αὐτοῦ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ», ώς μέλος τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος.

”Αρθρον 7

1. Εις τάς συνεδριάσεις της Δ.Ε. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος προεδρεύει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστος καὶ εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας αὐτοῦ ὁ Πρόεδρος τοῦ δωροποτοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ».

2. Τά μέλη της Δ.Ε. συνέρχονται κατόπιν προσκλήσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, τίνη πρώτην Κυριακήν μετά τόν διορισμόν τῶν καὶ ἐκλέγουν μεταξύ των τόν Ειδικόν Γραμματέα, τόν Ταμίαν, τόν Ἐφορον Δημοσίων Σχέσεων καὶ Ἐπικοινωνίας καὶ τόν ὑπεύθυνον νεολαίας. Ἡ Δ.Ε. συνεδριάζει, ἔάν παρίστανται ἐπτά (7) τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, αἱ δέ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Εἰς περίπτωσιν ματαιώσεως τῆς συνεδριάσεως λόγω μή ἀπαρτίας ἡ Δ.Ε. συνεδριάζει τίνη ἐπομένην ἐβδομάδα, τίνη ἀντίστοιχον ἡμέραν καὶ ὥραν, ὅποτε θεωρεῖται ὅτι εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἔάν ἀκόμη παρίστανται μόνον πέντε (5) ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Τά λαϊκά μέλη της Δ.Ε. κατόπιν τῆς συγκροτήσεώς των εἰς Σῶμα, ὄρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούστος ἡ τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἐντός τοῦ Ἱ. Ναοῦ καὶ πρὸ τῆς Ἅγιας Εικόνος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ.

4. Ἡ Δ.Ε. τοῦ Ἱδρύματος συνεδριάζει τακτικῶς ἄπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δέ ὄσάκις κρίνεται ἀναγκαῖον, ἡ ὅταν ζητηθῇ ἐγγράφως ὑπό πέντε (5) μελῶν της. Εἰς ἐκάστην συνεδρίασιν τῆς Δ.Ε. τηροῦνται σχετικά πρακτικά. Εἰς περίπτωσιν ἴσοψηφίας ἰσχύει ἡ γνώμη τῆς μερίδος, πρός ἣν συμφωνεῖ ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου τῆς συνεδριάσεως τῆς Δ.Ε. ἡ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Ἐπί προσωπικῶν ζητημάτων μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. γίνεται μυστική ψηφοφορία διά ψηφοδελτίων.

5. Τά ἀναπληρωματικά μέλη ἀναλαμβάνουν καθήκοντα πρός ἀναπληρωσιν τυχόν κωλυομένων τακτικῶν μελῶν ἡ λόγω παραιτήσεως ἡ τῆς καθ' οιονδήποτε τρόπον ἀποχωρήσεως τακτικῶν μελῶν.

”Αρθρον 8

1. Μέλος τῆς Διοικούστος Ἐπιτροπῆς δύναται νά προταθῇ καὶ νά διορισθῇ ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει τό είκοστόν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ εἶναι ποντιακῆς καταγωγῆς, Ἐλλήνην ποιῆτης καὶ Χριστιανός Ὁρθόδοξος, ὁ ὃποιος διακρίνεται διά τό φιλοκοινωνικόν καὶ φιλοθρησκευτικόν πνεῦμα του διά τόν φιλοποντιακόν δρᾶσιν του καὶ διά τόν ἐμπρακτον συμπαράστασίν του πρός τό συντελούμενον ἔργον τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ.

2. Δέν δύναται νά διορισθῇ μέλος τῆς Δ.Ε. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ἄτομον, τό ὃποιον εύρισκεται εἰς δικαστικήν διαμάχην μετά τοῦ Προσκυνήματος ἡ μετά τοῦ δωροποτοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ» ἡ μετά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ἡ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούστος, ἐπίσης δέν δύναται νά διορισθῇ μέλος τῆς Δ.Ε. ὅποιος ἀντιτίθεται εἰς τούς σκοπούς, τίνη διοίκησιν καὶ τήν πλειτουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καὶ τῶν ἀνωτέρω φορέων, ὅπως ὄριζονται διά τοῦ παρόντος.

3. Μέλος τῆς Δ.Ε. ἀπουσιάζον ἀδικαιολογήτως ἐπί τρεῖς (3) συνεχεῖς συνεδριάσεις μετά τόν διορισμόν του, ἐκπίπτει τοῦ ἀξιώματος τοῦ μέλους κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.

”Αρθρον 9

1. Ἡ Δ.Ε. διοικεῖ τό Προσκύνημα καὶ διαχειρίζεται τήν περιουσίαν αὐτοῦ πρός ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν, οἱ ὃποιοι καθορίζονται διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος.

2. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστος ἡ ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ» ὡς μέλη τῆς Διοικούστος Ἐπιτροπῆς ἐκπροσωποῦν τό Ἱ. Προσκύνημα ἐνώπιον πάσισ ἀρχῆς, ὡς καὶ ἐνώπιον παντός νομικοῦ ἡ φυσικοῦ προσώπου.

3. Ειδικότερον ἡ Δ.Ε. εἰς τό πλαίσιον τῶν ἀρμοδιοτήτων της προβαίνει εἰς τάς ἀκόλουθους ἐνεργείας καὶ εἰς τήν λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων καὶ ἀποφάσεων:

α) Ἡ Δ.Ε. εἰσηγεῖται πρός τόν Σεβ. Μητροπολίτην Βεροίας καὶ Ναούστος διά τήν πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τῶν κληρικῶν τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος, προτείνουσα καὶ τά κατάλληλα πρόσωπα πρός διορισμόν.

β) Ἡ Δ.Ε. εἰσηγεῖται πρός τόν ἐν λόγῳ Σεβ. Μητροπολίτην πρός διορισμόν ἐκκλησιαστικήν ἐπιτροπήν διά τάς ἀνάγκας καὶ τήν κανονικήν πλειουργίαν τοῦ Ἱ. Ναοῦ. Ἡ ἐκκλησιαστική ἐπιτροπή οὐδεμίαν διαχειριστικήν ἀρμοδιότητα ἔχει, τά δέ πάσισ φύσεως ἔσοδα τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ἐκτός τῶν προερχομένων ἐκ τῶν «όνομάτων» καὶ τῶν παρακλήσεων, παραδίδονται εἰς τόν ταμίαν τῆς Δ.Ε. καὶ ἐγγράφονται εἰς τά διαχειριστικά βιβλία τοῦ ἐν λόγῳ Ἱ. Προσκυνήματος. Ἡ καταμέτρησις τῶν παγκαρίων διενεργεῖται ὑπό Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ὑπό τοῦ Ταμίου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, τοῦ μέλους τῆς Δ.Ε. ἐκπροσώπου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούστος, ἐνός ἐκπροσώπου τῆς ἀστυνομίας, ἐνός Ἱερέως τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐνός ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων εἰς τό Ἱ. Προσκύνημα, ὁρίζομένου δι' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

4. Ἡ Δ.Ε. ἀποφασίζει διά τόν τρόπον καὶ τό εἶδος τῆς ἐπενδύσεως ἡ τῆς τοποθετήσεως τῶν κεφαληίσιων καὶ προσόδων τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος καὶ τῶν τιμαλφῶν ὡς καὶ διά τήν ἀγοράν ἡ πώλησιν ἡ υποθήκευσιν ἀκινήτων, τά ὃποια προέρχονται ἐκ δωρεῶν, κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν ἡ καθολικοῦ καταπιστεύματος.

5. Ἡ Δ.Ε. ἀποδέχεται ἐξ ὄνόματος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος πᾶσαν δωρεάν, κληρονομίαν ἡ κληροδοσίαν ἡ καθολικόν καταπιστεύμα, τό προερχόμενον ἐκ διαφόρων δωρητῶν. Συντάσσει κτηματολόγιον τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος, ἀντίγραφον τοῦ ὃποιου ὑποβάλλει εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Βεροίας καὶ Ναούστος.

6. Ἡ Δ.Ε. δύναται νά ἀνακηρύσσῃ μέ απόφασίν της Εὔεργέτας ἡ Δωρητάς τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος κατά τήν κρίσιν της, ὡς καὶ ἐπίτιμα καὶ ἀρωγά μέλη, ἀπονέμων τά ἀνάλογα διάσημα.

7. Ἡ Δ.Ε. ἀποφασίζει καὶ ἐνεργεῖ διά λογαριασμόν τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος τάς ἀπαραιτήτους κατά τήν κρίσιν τῆς ἐκάστην φοράν προμηθείας διά τάς ἀνάγκας τῶν Ἱερῶν Ναῶν πρός συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἐν λόγῳ

Ί. Προσκυνήματος, διά τάς ἀνάγκας τοῦ προσωπικοῦ του ἐν γένει ἢ τῶν διερχομένων προσκυνητῶν ἢ ὅσων διαιμένουν προσωρινῶς εἰς τοῦτο. Ἀποφασίζει περί τοῦ τρόπου διαθέσεως πάντων τῶν πόρων συμφώνως πάντοτε πρός τάς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐν συνδυασμῷ ἔκαστην φοράν πρός τάς οἰασδήποτε ἐμφανιζομένας ἀνάγκας καὶ ἐπιδιώξεις κατά τὴν πειτουργίαν τοῦ Ι. Προσκυνήματος, ἔστω καὶ ἂν δέν προβλέπονται σχετικῶς εἰς τὸ παρόν. Κατά τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποφασίζει καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὄποιουδήποτε ἔργου.

8. Ἡ Δ.Ε. ἀποφασίζει περί τοῦ τρόπου διαθέσεως τῶν πάστοις φύσεως πόρων πρός συντήρησιν τοῦ ὄπου κτιριακοῦ συγκροτήματος τοῦ προσκυνήματος, τῶν ἔνων, τῶν δρόμων, τοῦ πρασίνου, διά τὴν καθαριότητα, τάς δεξιώσεις, τὴν φιλοξενίαν ἐπισήμων καὶ μή, ἐπισκεπτῶν, δωρητῶν, ἐθελοντῶν, διά τὴν ὄργανωσιν τῆς πανηγύρεως, καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων, διά τὴν διατήρησιν καὶ προαγωγῆν τῆς βιζαντινῆς μουσικῆς, διά τὴν ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων, διά τὴν συμπαράστασιν κοινωφελῶν Ἰδρυμάτων ἢ Σχολῶν ἢ Κατασκηνώσεων ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων ἢ ἀδελφῶν Ποντιακῶν Σωματείων, Ὁργανώσεων καὶ Ὀμοσπονδιῶν, διά τὴν συμπαράστασιν καὶ οἰκονομικήν βοήθειαν οἰκογενεῶν, σπουδαστῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ διά τὴν χορήγησιν ὑποτροφιῶν. Ἐπίστος ἡ Δ.Ε. ἀποφασίζει διά τὸν τρόπον καὶ τὴν διάθεσιν τῶν πάστοις φύσεως πόρων αὐτῆς πρός ὑλοποίησιν τῶν σκοπῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, ὡς καὶ διά οἰονδήποτε ἄλλον συναφῆ σκοπόν πρός ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τοῦ Προσκυνήματος.

9. Ἡ Δ.Ε. προβαίνει εἰς τὰς ἀπαιτουμένας μετέτας καὶ πλαμβάνει μέτρα διά τὴν ἀρτίαν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ ἐν πόλει τοῦ Ι. Προσκυνήματος, ὡς ἐπίσης διά τὴν αὔξησιν τῶν πόρων καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἀσκοῦσσα κατά πλήρη ἀρμοδιότητα πᾶσαν πρός τοῦτο ἔξουσίαν, μέτα πάντοτε ὅσα περιγράφονται καὶ ὄριζονται διά τοῦ παρόντος ἄρθρου.

10. Εἰς εἰδικάς περιπτώσεις δύνανται ἡ Δ.Ε. νά διορίζῃ καὶ εἰδικάς ἐκάστοτε ἐπιτροπάς ὁρίζουσα ἔγγράφως τὸν κύκλον τῶν ἀρμοδιοτήτων των καὶ τὸν τρόπον πειτουργίας των, ὡς καὶ νά προσθλαμβάνῃ εἰδικούς συμβούλους, μετακλητούς ὑπαλλήλους καὶ εἰδικούς συνεργάτας.

11. Ἡ Δ.Ε. καταρτίζει τόν ἐπήσιον προϋπολογισμόν ἐντός τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους καὶ ὑποβάλλει τοῦτον πρὸς ἔγκρισιν διά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πρός τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον. Ἐντός τριῶν μηνῶν ἀπό τῆς ἀπόφειτος τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους καταρτίζεται καὶ ὑποβάλλεται ὁ ἀπολογισμός τοῦ προηγουμένου ἔτους διά τῆς Μητροπόλεως εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον πρός ἔγκρισιν. Ἐπί τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον δικαιοῦται νά διατυπώσῃ παρατρήσεις.

12. Οἱ πόροι τοῦ ἐν πόλει τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος κατατίθενται εἰς ὄποιανδήποτε ὑπό τοῦ νόμου ἀναγνωρισμένην Τράπεζαν. Ἡ Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως αὐτῆς καθορίζει ἐν ποσόν, τὸ ὄποιον κρατεῖ ὁ Ταμίας διά τὰς ἀμέσους ἀνάγκας ὑπό μορφήν παγίας προκαταβολῆς.

13. Ἡ Δ.Ε. ἔχει τό τεκμήριον ἀρμοδιότητος, ὥστε νά ἀποφασίζῃ διά πᾶν θέμα προκύπτον καὶ ἀφορῶν εἰς τὸ ἄνω Ι. Προσκύνημα, ἔστω καὶ ἂν δέν προβλέπεται σχετικῶς διά τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 10

1. Παρά τῇ Δ.Ε. τοῦ Ι. Προσκυνήματος συνιστᾶται Ἐκτελεστική Γραμματεία. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου «Πλαναγία Σουμελᾶ» καὶ ὁ Ειδικός Γραμματεύς ἀπαρτίζουν τὴν Ἐκτελεστικήν Γραμματεία τῆς Δ.Ε.

2. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μετά τοῦ Προέδρου τοῦ Σωματείου «Πλαναγία Σουμελᾶ» ως μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας:

α) καταρτίζουν τὴν ἡμεροσίαν διάταξιν τῶν συνεδριάσεων τῆς Δ.Ε. κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ειδικοῦ Γραμματέως καὶ συγκαλοῦν τὴν Δ.Ε. ἐκτάκτως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχη ἀνάγκη, συμφώνως πρός τὰ ἀνωτέρω.

β) φροντίζουν διά τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε.

γ) Ὅποιοράφουν ἀπό κοινοῦ, μετά τοῦ Ειδικοῦ Γραμματέως, τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν, τὰ ἐντάλματα προπληρωμῶν, τὰ ἐπιταγάς, ως καὶ πᾶν ἔτερον σχετικόν ἔγγραφον, τό ὃποιον ἀφορᾷ εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ τὸν ἐν γένει δραστηριότητα τοῦ Προσκυνήματος.

δ) ἀποφασίζουν δι' ἐπείγοντα θέματα καὶ δι' ἀντιστοίχους δαπάνας καὶ φέρουν τό θέμα εἰς τὴν ἀμέσως ἐπόμενην συνεδρίασιν τῆς Δ.Ε. Ἐάν δὲ Δ.Ε. δέν συμφωνεῖ μέ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, τό θέμα παραπέμπεται πρός τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον, ἡ ὁποία καὶ ἀποφαίνεται ὄριστικῶς.

”Αρθρον 11

1. Τά εἰδικότερα καθήκοντα τοῦ Ειδικοῦ Γραμματέως τῆς Δ.Ε., τοῦ Ταμία, τοῦ Ἐφόρου Δημοσίων Σχέσεων καὶ ἐπικοινωνίας καὶ τοῦ ὑπευθύνου Νεολαίας ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.

2. Ὁ Ειδικός Γραμματεύς ἐπιβλέπει τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων τῆς Δ.Ε. τοῦ Ι. Προσκυνήματος, ὁ δέ Ταμίας τηρεῖ ἄπαντα τά κατά νόμον ἀπαιτούμενα βιβλία.

3. Ὁ Ειδικός Γραμματεύς μετά τοῦ Ταμίου εἰσηγοῦνται πρός τὴν Δ.Ε. τὴν διαχείρισιν καὶ ἀξιοποίησιν τῶν τιμαλφῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀφιερωμάτων. Τά τιμαλφῆ εἴτε ἐκποιοῦνται ὑπό τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ὁρίζομένης ὑπό τῆς Δ.Ε. εἴτε, ἐφ' ὅσον χαρακτηρισθοῦν ὅτι ἔχουν ιδιαιτέραν σημασίαν ἢ καθηλετικήν ἀξίαν, καταγράφονται καὶ φυλάσσονται ὁ προβάλλονται ἀναλόγως.

”Αρθρον 12

Τό Ι. Προσκύνημα ἀπολαύει τῶν εὐεργετημάτων, ἀτελείῶν, διευκολύνσεων, ἀπαλλαγῶν πού ίσχύουν κάθε φορά διά τά νομικά πρόσωπα τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977.

”Αρθρον 13

Α) Αἱ θέσεις διακονίας, ύπηρεσίας καὶ ἐργασίας εἰς τὸ Ι. Προσκύνημα είναι:

1. Μία (1) θέσις Ήγουμένου
2. Δύο (2) θέσεις Ίερέων
3. Μία (1) θέσις Ίεροδιακόνου
- Β) Προσωπικό μέ σύμβασιν:
  1. Μία (1) θέσις Διευθυντού
  2. Πέντε (5) θέσεις ύπαλληλων Γραφείου - Γραμματείας
  3. Τρεις (3) θέσεις ύπαλληλων Λογιστηρίου
  4. Τρεις (3) θέσεις Ίεροψαλτών
  5. Πέντε (5) θέσεις έργατοτεχνιτών
  6. Τρεις (3) θέσεις Νεοκόρων - καθαριστών των Ίερών Ναών
  7. Τρεις (3) θέσεις καθαριστριών
  8. Τρεις (3) θέσεις φυλάκων
9. Δύο (2) θέσεις φροντιστών - διαχειριστών

Γ) Τό Ίερόν Προσκύνημα δύναται νά προσλαμβάνη προσωπικόν μέ σχέσιν έργασίας ιδιωτικού δικαίου ώρισμένου χρόνου πρός κάλψψιν έποχικών - παροδικών άναγκών τοῦ Ι. Προσκυνήματος δι' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

Δ) Εις τούς Ι. Ναούς τοῦ Ι. Προσκυνήματος δύναται νά δημιουργηθῇ καί νά ύπάρξῃ μέ κοινήν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ε. τοῦ Ι. Προσκυνήματος καί τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καί Ναούστος Συνοδείας Ίερομονάχων. Ή διακονία αὐτῶν εἰς τό Ι. Προσκύνημα ἀναστέλλεται ἢ διακόπτεται ἐάν ή Δ.Ε. τοῦ Ι. Προσκυνήματος ἀποφασίσῃ ἀναλόγως δι' ἑπτά (7) ψήφων τουλάχιστον.

”Αρθρον 14

1. Εις τούς χώρους τῶν ύφισταμένων ξενώνων δέν ἐπιτέπεται ἢ παραμονή προσκυνητῶν πέραν τῶν ἑπτά (7) ἡμερῶν, ἔκτος τῶν κληρικῶν ἢ μοναχῶν, ἔκτος ἐάν ή Δ.Ε. ἀποφασίσῃ ἄθλιως.

2. Ἀπαγορεύεται εἰς ὅποιονδήποτε ἢ πώλησις πάσσος φύσεως ἀντικείμενων μέ παραστάσεις, εἰκόνας καί τοπίων τῆς «Παναγίας Σουμελᾶ» ἢ μέ ἔνδειξην «Παναγία Σουμελᾶ», ἢ μέ ἔνδειξην «Σουμελιώτισα», ἀνευ ἀδείας τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος.

3. Ἀπαγορεύεται ὁ ἐνταφιασμός εἰς τόν χώρον τοῦ Προσκυνήματος οιοδήποτε, πλήν τῶν εὔεργετῶν, μεγάλων δωρητῶν ἢ μελῶν τῆς Δ.Ε., οἱ ὄποιοι προσέφεραν σοβαράς ύπορεσίας κατά τήν κρίσιν τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος.

4. Ἀπαγορεύεται ἡ μετακίνησις καί ἡ ἔξοδος τῶν κειμηλίων τῆς Σεπτής Εικόνος τοῦ Σταυροῦ καί τοῦ Εύαγγελίου ἐκ τοῦ Κουβουκλίου Φυλάξεως αὐτῶν ἀνευ ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'
Ειδικοί Κανόνες Έσωτερικῆς
Όργανώσεως καί Διαχειρίσεως

”Αρθρον 15

Σκοπός τοῦ παρόντος Κεφαλαίου εῖναι νά ἔξασφαλίσῃ τήν εύρυθμον καί διαφανῆ ἀειτουργίαν τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος. Ειδικότερον τό παρόν Κεφάλαιον ἀποβλέπει εἰς τόν καθορισμόν καί ἔξειδίκευσιν:

α. τῶν καθηκόντων καί ἀρμοδιοτήτων τῆς Διοικούσας Έπιτροπῆς.

β. τῶν καθηκόντων καί ἀρμοδιοτήτων τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας.

γ. τῶν καθηκόντων καί ἀρμοδιοτήτων τῶν Ίερέων καί τοῦ προσωπικοῦ.

δ. τῶν ὅσων ἀφοροῦν εἰς τήν οἰκονομικήν διαχείρισιν.

ε. τῶν γενικῶν διατάξεων διά τήν πλήρωσιν θέσεων, προστήψεων, ἀποδοχῶν, πρόσθετων ἀμοιβῶν καί τήν ἔξασφάλισιν ὁρθοδόξου θρησκευτικοῦ καί ἐλιηνο-πρεποῦς κλήματος, ὅπως καί τήν διαιώνισιν τῶν ἡθῶν, τῶν ἔθιμων, τῆς παραδόσεως καί τῶν πατροπαραδότων ἡθῶν καί ἔθιμων.

”Αρθρον 16

’Αποφάσεις τῆς Δ.Ε.

1. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Δ.Ε. εἶναι ἀμέσως ἐκτελεσταί.

2. Η Δ.Ε. μέ ἀπόφασί της προγραμματίζει τήν παρουσία μελῶν τῆς εἰς τόν Ίερόν χῶρον τοῦ Προσκυνήματος κυρίως κατά τά Σαββατοκύριακα καί τάς μεγάλας ἑορτάς καί ἀργίας διά τήν παρακολούθησιν, τόν ἔλεγχον καί τήν καθοδήγησιν τῶν ἐκτελουμένων ἔργασιών καί τοῦ προσωπικοῦ καί γενικότερον διά τήν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν καθῆς ἀειτουργίας τοῦ Προσκυνήματος.

3. Ἐπίσης προγραμματίζει τήν παρουσίαν μελῶν της διά τήν ἔφαρμογήν τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., ὅπως καί τήν ἔναγησιν, τήν φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν ἢ τυχόν ἐπισήμων ἐκπροσώπων φορέων καί ὑπηρεσιών καί τήν παράθεσιν τραπέζης, ὅπου εἶναι δυνατόν καί κρίνεται ἀναγκαῖον.

4. Η Δ.Ε. ἀποφασίζει κατά τήν κρίσιν της διά τήν παροχήν οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων, εἰδῶν ἰματισμοῦ, διανομήν πλαδιοῦ, τροφίμων καί ἄθλων ἀντικειμένων, ὅπως καί ὑποτροφίῶν εἰς μαθητάς, σπουδαστάς, φοιτητάς ἔχοντας ιδίαν ἀντίμηψιν, ὅσον ἀφορᾶ εἰς τά πρόσωπα, τό ἐπίπεδον καί τήν βαθμίδα σπουδῶν.

5. Η Δ.Ε. διά τήν συντήρησιν τῶν ὑπαρχόντων κτισμάτων ὅπως καί τήν ἀνέγερσιν νέων δύναται νά προσλαμβάνῃ προσωπικόν (μυχανικούς, τεχνίτας, ἔργατας) καί νά ἐκτελῇ δι' αὐτεπιστασίας τά παραπάνω ἔργα.

6. Η Δ.Ε. δύναται διά τά ἔργα συντηρίσεως καί ἐπισκευῶν, ὅπως καί διά νέα ἔργα νά συνεργάζηται μέ ἔξωτερούς συνεργάτας ἢ ἐργολάβους, οἱ ὄποιοι θά ἐκτελοῦν μέρος τοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον τό ὑπόλοιπον ἔργον ἐκτελεῖται δι' αὐτεπιστασίας ύπο τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος.

7. Τά ποσά διά τάς προμηθείας καί ἀναθέσεις ἔργων, τά ὄποια γίνονται δι' ἀπ' εύθειας ἀναθέσεως, προχείρου διαγωνισμοῦ ἢ τακτικοῦ διαγωνισμοῦ, εἶναι ἀντίστοιχα πρό τά ποσά, τά ὄποια ισχύουν διά τούς φορείς τοῦ Δημοσίου.

8. Τά ἔργα, αἱ προμηθείαι καί αἱ ἔργασίαι, αἱ ὄποιαι ἀφοροῦν κυρίως εἰς τούς Ίερούς Ναούς, ἐκκλησιαστικά εἴδη, ἀγιογραφίας καί ψηφιδωτά καί θεωροῦνται ἀπό τήν Δ.Ε. ως μοναδικά ἢ ἔχοντα καλλιτεχνικήν σημασίαν, ύπλοι οὖνται δι' ἀπ' εύθειας ἀναθέσεως κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.

9. Η Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως της δύναται νά ἀναθέτῃ τήν ύπογραφήν συμφωνητικῶν εἰς μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος.

10. Η Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως της δύναται νά ἀπονέμῃ κατά τήν κρίσιν της, ἀναμνηστικά καί ἀντικείμενα δημοσίων σχέσεων καί ἐκκλησιαστικά ἄμφια, σκεύη καί εἰδοί εἰς πρόσωπα καί φορεῖς.

11. Τά μέρη τῆς Δ.Ε. τοῦ Προσκυνήματος, τά ὅποια μετακινοῦνται δυνάμει ἀποφάσεως της ἐντός καί ἔκτος ἔδρας καί ἐνεργοῦν διά ζητήματα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως τῶν ἔξόδων κινήσεως καί ἡμεροσίας ἀποζημιώσεως, τό ύψος τῶν ὁποίων καθορίζει ἡ Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως της.

12. Τά μέρη τῆς Δ.Ε. ἐνημερώνονται καί ἔχουν δικαίωμα προσβάσεως εἰς ἄπαντα τά θέματα, τά ὅποια ἀφοροῦν τίς δραστηριότητες καί τήν πειτουργίαν τῆς Δ.Ε..

13. Η Δ.Ε. προσλαμβάνει καί ἀπολύει τό πάσις φύσεως προσωπικόν τοῦ Προσκυνήματος, ἀσκεῖ δέ καί καθήκοντα Ὑπηρεσιακοῦ καί Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 17

Ἡ Ἐκτελεστική Γραμματεία τοῦ Προσκυνήματος:

α. Ἐπιμελεῖται καί ἐπιβλέπει τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε., ἐποπτεύει, καθοδηγεῖ καί ἐπλέγχει τό προσωπικόν τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος.

β. Συντάσσει τόν προϋπολογισμόν καί τόν ἀποθηκευτικόν ἐκάστου ἔτους καί εἰσηγεῖται αὐτούς πρός τήν Δ.Ε.

γ. Παρακολουθεῖ τυχόν ὑπέρβασιν τῶν κατ' ἄρθρον καί κεφάλαιον προβληπομένων ἐσόδων καί ἔξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ καί εἰσηγεῖται ἐγκαίρως τίν ἀναμόρφωσιν τῶν πρός τήν Δ.Ε. πρός ἔγκρισιν. Ἡ ἀπόφασις τῆς Δ.Ε. ὅσον ἀφορᾶ εἰς τήν ἀναμόρφωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἀμέσως ἐκτελεστή.

δ. Καθοδηγεῖ καί ἐποπτεύει διά τήν εὔσυνείδητον καί ἀνελλιπή ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν ἐφομερίων, τῶν ἱεροψαμτῶν τῶν νεωκόρων καί τῶν ἐπιτρόπων διά τήν ἰκανοποιητικήν θεραπείαν τῶν θροσκευτικῶν καί πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν προσκυνητῶν.

ε. Ὕποβάλλει ἔτησίως πεπραγμένων, ὡς ἀποθηκευτικόν εἰς τήν Δ.Ε. μέ σχετικάς παρατηρήσεις καί προτάσεις καί τήν κοινοποιεῖ πρός τήν Ἱεράν Μητρόπολιν.

στ. Ὁργανώνει ἔθνικάς, θροσκευτικάς, φιλανθρωπικάς, καί καθηκοντικάς ἐκδηλώσεις ἐν συνεργασίᾳ μέ φορεῖς, ποντιακά καί πολιτιστικά σωματεῖα, ὁμοσπονδίας καί εἰσηγεῖται πρός τήν Δ.Ε. τό πρόγραμμα τῶν θροσκευτικῶν καί πλοιών ἐκδηλώσεων τοῦ Δεκαπενταυγούστου, τοῦ συναπαντήματος ποντιακῆς νεολαίας καί πάσις ἐτέρας ἐκδηλώσεως καί δραστηριότητος ἐν συνεργασίᾳ μέ τό Δ.Σ. τοῦ Σωματείου Πλαναγία Σουμελᾶ.

ζ. Παρακολουθεῖ τήν σύνταξιν καί καταχώροσιν τῶν πράξεων τῆς Δ.Ε., τοῦ Κοινοῦ τῶν Ποντίων, φυλάσσει τήν σφραγίδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, παρακολουθεῖ τήν ἀλληλογραφίαν τῶν εἰσερχομένων καί ἔξερχομένων ἐγγράφων.

η. προβαίνει κατά τήν κρίσιν της εἰς σύστασιν ἐπιτροπῶν παραλαβῆς, καλῆς ἐκτελέσεως καί παρακολουθήσεως, ἀπό μέρη τῆς Δ.Ε. μέ δυνατότητα συμμετοχῆς ὑπαλλήλων τοῦ Προσκυνήματος, ὥστα καί εἰδικῶν συμβούλων καί ὄρισμένων πρός τοῦτο ἔξωτερικῶν συνεργατῶν. Η Ε.Γ.

δύναται νά βεβαιοῖ μέ ύπογραφήν τῶν μελῶν της, τήν παραλαβήν καί καλῆν ἐκτέλεσιν ἐργών, ἐργασιῶν καί προμήθειαν εἰδῶν.

Ἄρθρον 18

1. Ἐκαστον μήνα συντάσσεται ύπο τοῦ ταμίου πίνακος ἐσόδων καί ἔξόδων τοῦ Προσκυνήματος, συνοδευόμενος ύπο γραμματίων εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων καί τήν κίνησιν τῶν βιβλιαρίων τῆς Τραπέζης καί ύπο ἐνταθημάτων μέ τά δικαιολογητικά (τιμολόγια, δελτία παροχῆς ὑπηρεσιῶν) καί ύποβάλλεται πρός ἐνημέρωσιν καί ἔγκρισιν ύπο τῆς Δ.Ε.

2. Ἡ ἔγκρισις τῶν ἐσόδων καί κυρίως τῶν ἔξόδων ύπο τῆς Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως της, κατόπιν ἐμέγχου τῶν δικαιολογητικῶν, ἡ ὁποία ἐγγράφεται εἰς τά πρακτικά, ἀποτελεῖ ἐκ παραλλήλου καί βεβαίωσιν καλῆς ἐκτελέσεως καί βεβαίωσιν παραλαβῆς, ἐργασιῶν καί εἰδῶν.

3. Τά γραμμάτια εἰσπράξεων καί τά ἐντάθηματα πληρωμῆς πρέπει νά είναι πάντοτε θεωρημένα ύπο ἐντεταθμένων πρός τοῦτο μελῶν τῆς Ε.Γ. καί ούδέποτε γίνονται πληρωμαί, ἔάν προηγουμένως δέν ύπογραφούν δεόντως τά ἐντάθηματα πληρωμῆς, συνοδευόμενα ἀπό τιμολόγια κ.π. δικαιολογητικά, τά ὅποια κρίνει ἡ Δ.Ε.

4. Ό ταμίας παρακολουθεῖ τήν τακτική τήρησιν τοῦ βιβλίου ταμείου, τοῦ βιβλίου τιμαλφῶν, σκευῶν καί ἐπιπλών, ἀπλοῦ βιβλίου ἀποθήκης, ὥστα καί τοῦ βιβλίου κτηματοθηγίου καί ἀποθήκης καί εἰσηγεῖται τήν σύνταξιν πρωτοκόλλου καταστροφῆς διαφόρων εἰδῶν, πρός τήν Δ.Ε., ἡ ὁποία συγκροτεῖ πρός τοῦτο ἀνάλογον Ἐπιτροπήν. Εἰς τό βιβλίον ἀποθήκης καταγράφονται τά ἔπιπλα, τά σκεύη, ὁ ἔξοπλισμός καί τά ἐκκλησιαστικά ἀντικείμενα. Ἡ ἔγκριση τῶν διαγράφονται ὅσα ἔξι αὐτῶν ἔχουν καταστραφεῖ καί ἐγγράφονται ὅσα νέα ἔχουν εἰσαχθεῖ εἰς τό Προσκύνημα.

5. Τά ἔσοδα τοῦ Προσκυνήματος κατατίθενται εἰς Πιστωτικά Ἰδρύματα, τά ὅποια ἐπιλέγει ἡ Δ.Ε. δι' ἀποφάσεως της.

6. Ό ταμίας φροντίζει διά τήν ἀπόδοσιν τῶν φόρων, οἱ ὁποίοι παρεκρατήθησαν δίνων ἀναλόγους ἐντοπλάς εἰς τό πλοιοστήριον.

7. Δι' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. ἡ τῆς Ε.Γ. δύναται νά ἐγκρίνηται ἡ ἐκδοσίς ἐνταθημάτων προπληρωμῆς, ὅταν ἡ Δ.Ε. ἡ Ε.Γ. τοῦ Προσκυνήματος κρίνουν ὅτι δέν δύναται νά ἀκολουθηθεῖ ἡ κανονική διαδικασία πραγματοποιήσεως δαπανῶν. Τά ἐντάθηματα προπληρωμῆς ἐκδίδονται ἐπ' ὄνοματι ύπαλληλού τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἡ μέλους τῆς Δ.Ε. κατά τά εἰδικότερον καθοριζόμενα ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

Ἄρθρον 19

1. Ο Ἡγούμενος καί οἱ Ἱερεῖς τοῦ Προσκυνήματος τηροῦν τάς ἀποφάσεις καί τάς ὁδηγίας τῆς Δ.Ε. καί τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας καί μεριμνοῦν:

α) διά τήν εὐπρέπειαν καί τήν καθαριότητα τοῦ Ἱ. Ναοῦ β) τήν τήρησιν τοῦ τυπικοῦ της ὄρθοδόξου Ἐκκλησίας γ) τήν ἔξασφάλισην κλίματος εὐλαβείας καί κατανύξεως δ) τήν ἔφαρμογήν τῶν σχετικῶν μέ τό τελετουργικόν

όδηγιῶν καὶ τοῦ προγράμματος πειτουργίας τοῦ Προσκυνήματος ὡς πρός τὰ μυστήρια, τάς Ἱεράς Τελετάς καὶ Ἀκολουθίας, καὶ τὸν συμμετοχὴν τῶν ὑποχρεωτικῶν εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦτο, τηροῦντες κλῆμα ἀρμονικῆς συνεννοήσεως μέ τὸ προσωπικόν καὶ τούς προσκυνητάς.

2. Ὁ Ἡγούμενος καὶ οἱ Ἱερεῖς κατά τὴν διάρκειαν τῆς διακονίας των, ὅπως αὐτὴ προκύπτει ἀπό τὸ πρόγραμμα, παραμένουν εἰς τὸ Προσκύνημα. Πᾶσα ἀποχώρησις, μεταβολὴ ἢ ἀλλαγὴ εἰς τὸ πρόγραμμα γίνεται κατόπιν ἐνημερώσεως καὶ ἐντολῆς τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας τῆς Δ.Ε..

3. Ὁ Ἡγούμενος καὶ οἱ Ἱερεῖς διά πᾶν θέμα, τὸ ὄποιον ἀφορᾶ εἰς τὴν πειτουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ἀλληληγραφοῦν μὲ τὴν Δ.Ε. καὶ εἰσηγοῦνται διά θέματα, τὰ ὄποια ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔκκλησιαστικόν καὶ πνευματικόν ἔργον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ύποβάλλουν δέ ἐτησιαν ἔκθεσιν πεπραγμένων εἰς τὴν Δ.Ε..

4. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν ἱεροπραξιῶν κατανέμονται δυνάμει ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. ὡς ἔξης:

Α. Ἐκ τῶν Μυστηρίων τῶν γάμων καὶ τῶν βαπτίσεων ἥματάνουν ὡς κορηγία: α. ὁ Ἡγούμενος ἢ οἱ Ἱερεῖς ποσοστόν 15%, β. ὁ Ἱεροψάλτης ποσοστόν 10%, γ. ὁ νεωκόρος ποσοστόν 6%. Τὸ ὑπόλοιπον ποσόν εἰσάγεται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

Β. Ἐκ τῶν Λειτουργιῶν ἥματάνουν ὡς ἔκτακτον κορηγίαν: α. ὁ Ἱερεὺς ποσοστόν 40%, β. ὁ Ἱεροψάλτης ποσοστόν 20%, γ. ὁ νεωκόρος ποσοστόν 10%. Τὸ ὑπόλοιπον ποσόν εἰσάγεται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

Γ. Ἐκ τῶν Παρακλήσεων καὶ τῶν «όνομάτων» ἥματάνουν ἔκτακτον κορηγίαν: α. ὁ πειτουργός Ἱερεὺς, β. ὁ Ἱεροψάλτης, γ. ὁ νεωκόρος. Τὸ ὕψος τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ διά τὰς ἱεροπραξίας καὶ παρακλήσεις καθορίζεται δι’ ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

5. Ὁ Ἡγούμενος ἢ ὁ Ἱερεὺς μετέχουν εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ παγκαρίου ὑποχρεωτικῶν καὶ ὑπογράφουν τὸ πρωτόκολλον καταμετρήσεως. Ὁ Ἱερεὺς, ὁ ταμίας καὶ ὁ Διευθυντής τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος καταμετροῦν τὸ κυτίον τῶν ὄνομάτων καὶ καταρτίζουν σχετικόν πρακτικόν καταμετρήσεως τοῦ εὔρευθέντος ποσοῦ, τὸ ὄποιο κατανέμεται δι’ ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.

6. Οἱ Ἱεροψάλται ἔφαρμόζουν καὶ τηροῦν τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς ὀδηγίας τῆς Δ.Ε., ἀποδίδουν τὸν δέοντα σεβασμόν πρὸς τὸν Ἡγούμενον καὶ τούς Ἱερεῖς.

7. Παραμένουν εἰς τὸν Ναό τὶς ὥρες τῶν Ἱεροτελεστιῶν καὶ φροντίζουν μὲ εὐλάβεια γιὰ τὴν εὐκρινῆ ἀπόδοση τῶν Ἱερῶν κειμένων καὶ τῶν ὕμνων, βάσει τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

8. Οἱ νεωκόροι ὑπακούουν μέ τὴν σεβασμόν εἰς τὰς ὀδηγίες τοῦ Ἐφημερίου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ.

9. Οἱ νεωκόροι φροντίζουν ὑπευθύνως διά τὴν καθαριότητα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ ἔκκλησιάσματος, τῶν προσκυνητῶν καὶ τῶν φιλοξενουμένων. Ἐπίσης φροντίζουν διά τὴν καθήν καὶ ἀθόρυβον ἔκτελεσιν τῶν καθηκόντων των κατά τὴν διάρκειαν τῶν Ἱεροτελεστιῶν καὶ τὴν περισυλλογήν τῶν καυσίδων καὶ τὴν ἐναποθήκευσιν τοῦ προσφερομένου ἑλαίου.

10. Οἱ νεωκόροι μεριμνοῦν καθηκόντως διά τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ναοῦ, τῶν ἐπίπλων, τῶν ἰερῶν ἀντικειμένων καὶ τῆς Σεπτῆς Εικόνος. Εἶναι δέ παρόντες, ὅταν οἱ Ναοί τοῦ Προσκυνήματος εἴναι ἀνοικτοί καὶ μεριμνοῦν διά τὸ ἄνοιγμα καὶ τὸ κλείδωμα τῶν Ναῶν. Κατά τὰς ὥρας, τὰς ὁποίας δέν ἀπασχολοῦνται εἰς τοὺς Ἱερούς Ναούς τοῦ Προσκυνήματος ἀπασχολοῦνται κατά τὰς ὑποδείξεις τοῦ Διευθυντοῦ.

”Αρθρον 20

1. Ὁ Διευθυντής τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἀποτελεῖ ὅργανο ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν ἔκτελεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ε. καὶ ἀσκεῖ τὰς ἀρμοδιότητάς του, κατά τὰς διδομένας εἰς αὐτὸν ἐντολάς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2. Ὁ Διευθυντής:

α. Διευθύνει καὶ ἐλέγχει τὸ προσωπικόν τόσο εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ὅσο καὶ εἰς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα.

β. Παρευρίσκεται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Δ.Ε. ἀνεψιφόου καὶ εἰσηγεῖται διά πᾶν θέμα προφορικῶν ἢ γραπτῶν, παραλαμβάνει τὴν ἀλληληγραφίαν καὶ τὴν θέτει ὑπ’ ὅψιν τῆς Δ.Ε..

γ. Τηρεῖ τὸ βιβλίον πρωτοκόλλου, τούς ἀτομικούς φακέλους τῶν ὑπαλλήλων, φακέλους ἀρχείου, βιβλίον τιμποτικῶν διακρίσεων, εἰσηγεῖται τὰς ἐκθέσεις ὑπηρεσιακῆς ικανότητος τῶν ὑπαλλήλων, διεκπεραιοῖ ὑποθέσεις διορισμῶν, ἀδειῶν, προαγωγῆς, ποιῶν, ἀπολύσεων καὶ ποιῶν μεταβολῶν προσωπικοῦ ὑπογράφων εἰς τὰ ἀντίστοιχα ἔγγραφα.

3. Διά πᾶσαν ἔκτακτον περίπτωσιν προμηθεῖν καὶ ἐπειγουσῶν θεμάτων ἀπαιτεῖται νά ἔχει ἐκδοθεῖ προπγούμενως ἀπόφασις τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας πρό πάσσος ἐνεργείας τοῦ Διευθυντοῦ, ὁ ὄποιος ἐν συνέχειᾳ ἐνημερώνει ἀπολογιστικῶς τὴν Δ.Ε., ἢ ὄποια καὶ ἀποφασίζει περὶ τῆς ἔγκρισεως τῆς πράξεως.

”Αρθρον 21

1. Εἶναι δυνατόν νά καταβάλλωνται εἰς τὸν Ἡγούμενον, τούς Ἱερεῖς, τὸν Διευθυντήν καὶ τὸ λοιπόν προσωπικόν τοῦ προσκυνήματος ἐπιδόματα ἢ ἀποζημιώσεις κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε., ὅπως καὶ νά κορηγούνται ἀπόκοντος βοήθημα, τὸ ὄποιον ἔξοφλεῖται μέ τὰς ἀναλόγους μηνιαίς δόσεις παρακρατούμενας ἀπό τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχάς.

2. Οἱ Ἱερεῖς καὶ τὸ προσωπικόν, οἱ ὄποιοι παραμένουν εἰς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα, φιλοξενοῦνται δωρεάν, ἀπαγορεύεται ὅμως ἢ φιλοξενία συγγενῶν, ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ συγγενείας πέραν τῶν δύο (2) ἡμερῶν, ἢ ὄποια δύναται νά παρατείνεται δυνάμει ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. ἔως πέντε (5) ἡμέρας. Ἡ παραπάνω ἀπαγόρευσις δέν ἰσχύει διά τὰς οἰκογενείας τῶν ἔγγαμων.

3. Ἡ Δ.Ε. δύναται νά ἐπιβάλῃ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, ἔκτος τῶν κληρικῶν, εἰς τὸ προσωπικόν τὰς ἀκολούθους ποινάς: α. Σύστασις, παρατήρησις, β. ἐπίπληξης, γ. χρηματικόν πρόστιμον, δ. ἀπόλυσις. Διά τὴν ἀσκοπινή πειθαρχικῆς ἔξουσίας ἐπί τῶν θρησκευτικῶν πειτουργῶν τοῦ Προσκυνήματος ἀρμόδιος εἶναι ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης

της Βεροίας και Ναούστος αύτεπαγγέλτως ἡ κατόπιν ἐνημερώσεως του ὑπό τῆς Δ.Ε. τοῦ Ἰ. Προσκυνήματος.

4. Πρό πάσσος ἀποφάσεως περὶ ποινῆς καθείται ἔγγραφως ὁ ὑπάλληλος νά ἀπολογηθῇ καί, εἰδικῶς διά τὴν ποινήν τῆς ἀποθύσεως, διενεργεῖται προηγουμένως ὄπωσδήποτε Ε.Δ.Ε..

5. Ἡθικάί ἀμοιβαί, ἔπαινος ἡ εὕφημος μνεία ἀπονέμονται δυνάμει ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

6. Eis τὸν Ἕγούμενον, τούς Ἱερεῖς, τὸν Διευθυντὴν, καί τὸ λοιπὸν προσωπικόν, ὅταν κινοῦνται διά τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας τῶν καί τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος, καταβάλλονται ὄδοιπορικά ἔξοδα καί ἡμεροσίᾳ ἀποζημίωσις, τὸ ὑψος τῶν ὀποίων καθορίζεται κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

7. Λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι μεταξύ Βεροίας καί Ἱεροῦ Προσκυνήματος δὲν ὑπάρχει συγκοινωνιακή σύνδεσις καταβάλλονται ὄδοιπορικά ἔξοδα, eis τούς Ἱερεῖς, τὸ προσωπικόν, τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν καί τούς ἔθελοντάς, οἱ ὀποίοι προσφέρουν ὑπηρεσίας.

8. Διά τὰς ἀνάγκας τοῦ Προσκυνήματος ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις ταξιδίου διά τὴν μετάβασιν μεταξύ τῆς ἔδρας τοῦ Προσκυνήματος καί τῆς Καστανιᾶς Ἡμαθίας, ὅπου καί ὁ χῶρος τοῦ Προσκυνήματος, ὅπως καί ἡ καταβολὴ ὄδοιπορικῶν ἔξόδων eis τὰ μέλη ἐπιτροπῶν, eis ἔθελοντάς καί φιλοξενουμένους, οἱ ὀποίοι μετακινοῦνται ἐκ διαφόρων περιοχῶν πρὸς τὸ Προσκύνημα καί ἀντιθέτως καί προσφέρουν ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε..

”Αρθρον 22

Ο παρών Κανονισμός ὑπόκειται σὲ τροποποίηση τῶν διατάξεων του, ἐφ' ὅσον παρουσιαστεῖ σχετικῶς ἀνάγκη κατά τὴν κρίσιν τῆς Δ.Ε..

Τὴν ἐφαρμογή τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, ἐπιβλέπει ἡ Ἐκτελεστική Γραμματεία τῆς Δ.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'
Τελικάι καί μεταβατικά διατάξεις

”Αρθρον 23

Ἡ περιουσιακή καί πλογιστική διαχείρισις τοῦ Πανεπιλογίου Ἱδρύματος καί ἥδη (ἀπό τῆς ἐνάρξεως ισχύος τοῦ Κανονισμοῦ 215/2010, ΦΕΚ Α' 191/8.11.2010) Πανεπιλογίου Ἱεροῦ Προσκυνήματος ὡς ἔξαιρουμένη ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ πλογιστικοῦ τῶν ν.π.δ.δ. (ν.δ. 496/1974) ἀπό τῆς ἐνάρξεως ισχύος τοῦ ἀρθρου 57 τοῦ ν. 1591/1986 (ΦΕΚ Α' 50/24.4.1986) ἀκολουθεῖ τοὺς εἰδικούς κανόνες διαχειρίσεως τοῦ Κεφαλαίου Β' τοῦ παρόντος ἀπό τῆς ψηφίσεως τῶν δυνάμει τῆς ἀπό 8.8.2011/118ns ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε. τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καί ἡ νομιμότης καί κανονικότης τῆς κρίνεται βάσει αὐτῶν. Αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι δαπάναι τοῦ ΝΠΔΔ Πανεπιλόγιο Ἱδρυμα «Παναγία Σουμελᾶ» διά τῶν ὑποβληθέντων ἀπολογισμῶν καί παρα-

στατικῶν στοιχείων ἡλεγμέναι καί ἐγκεκριμέναι ὑπό τῆς ΔΙΣ ἔχουν καθὼς καί δέν ὑπόκειται εἰς ἐκ νέου ἔγκρισιν.

”Αρθρον 24

Ἡ κατά τὸν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τελοῦσα ἐν θοτείᾳ καί νομίμως διορισθεῖσα ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος Διοικοῦσα Ἐπιτροπή τοῦ Πανεπιλογίου Ἱεροῦ Προσκυνήματος Παναγία Σουμελᾶ, συνεχίζει καί μετά τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ νά ἀσκεῖ τὰ καθήκοντά της, μέχρι τῆς λήξεως τῆς θητείας της.

”Αρθρον 25

Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ

1. Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσίευσεως αὐτοῦ διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ ἐπισήμου Δελτίου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

2. Ο Κανονισμός 215/2010 (ΦΕΚ Α' 191) παύει νά ισχύει ἀπό τῆς δημοσίευσεως τοῦ παρόντος.

3. Η ἐκδοσις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἔρειδεται, πλήν ἄπλησην, eis τὴν βιούλησιν τοῦ δωρητοῦ, ἥτοι τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελᾶ», τὸ ὄποιο διέθεσε κατά χρῆσιν τὴν ἀκίνητον περιουσίαν του διά τὴν ἀνέγερσιν τῶν δύο Ἱερῶν Ναῶν τοῦ Προσκυνήματος, τούς ὄποιους καί ἀνήγειρε καί διεκόσμησε ἴδιοις ἔξόδοις, διέθεσε τὰ παραχωρηθέντα Ἱερά Κειμήλια τῆς Παλαιαφάτου Ἱερᾶς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Παναγίας Σουμελᾶ καί συνήνεσε ἐπί τῆς ιδρύσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος διά τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ὑπ' ἀριθμ. 215/2010. Η τροποποίησις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἡ κατ' ἄπλησην τρόπου μελλοντική εἰσαγωγή ὄποιων δημόσιων τροποποιήσεων ἐπί τῆς ὀργανώσεως, διοικήσεως, διαχειρίσεως, λειτουργίας τῶν δύο Ἱερῶν Ναῶν καί τοῦ Ἰ. Προσκυνήματος ἐν γένει, τελοῦν ὑπό τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ὄρισμῶν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων 9 καί 11 Ε.Σ.Δ.Α., 1 Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου τῆς Ε.Σ.Δ.Α., 5, 12, 13, 109 Σύντ., αἱ ὀποίαι προστατεύουν τὸ δικαίωμα αὐτοδιοικήσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καί τοῦ δωρητοῦ Σωματείου καί ἐγγυῶνται eis ὑπερνομοθετικόν ἐπίπεδον τὸν σεβασμόν τῆς βιουλήσεως τοῦ δωρητοῦ Σωματείου.

”Αρθρον 26

Κάλυψις δαπάνης

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκλείται δαπάνη eis βάρος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ἡ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

Ο Κανονισμός αὐτὸς νά δημοσιευθῇ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Αθῆναι, 10 Οκτωβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

Ο Εψηφισμένος Επίσκοπος Μεθώνης Κλήμης

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 261/2014

Περί τροποποίησεως τοῦ ύπ' ἀριθμ. 98/1997 (ΦΕΚ 220/Α' /29.10.1997)
Κανονισμοῦ “περί λειτουργίας, διοικήσεως καί διαχειρίσεως τοῦ Ιεροῦ
Προσκυνήματος Ἀγίας Μαρίνης Μοδίου
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καί Ἀρδαμερίου»

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβθοῦσα ύπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καί 59 παρ. 1 τοῦ νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146), σῶς αὐτά ἔχουν τροποποιήθει (ἄρθρ. 68 ν. 4235/2014),

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρὸς τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὄποιαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς Ιερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τάς ύφισταμένας κοινωνικάς καὶ πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καὶ Ἀρδαμερίου,

4. Τίν τὸν ύπ' ἀριθμ. 448/15.7.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καὶ Ἀρδαμερίου κ. Θεοκλήτου,

5. Τίν τὸν ύπ' ἀριθμ. 76/2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Ειδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

6. Τίν ἀπό 27.8.2014 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ψηφίζει τόν ύπ' ἀριθμ. 261/2014 Κανονισμόν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 261/2014

Περί τροποποίησεως τοῦ ύπ' ἀριθμ. 98/1997
(ΦΕΚ 220/Α' /29.10.1997) Κανονισμοῦ

«περί λειτουργίας, διοικήσεως καί διαχειρίσεως
τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος Ἀγίας Μαρίνης Μοδίου
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως

Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καὶ Ἀρδαμερίου»

Ἄρθρον 1

1. Τό ἄρθρον 2 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 98/1977 Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί λειτουργίας, διοικήσεως καί διαχειρίσεως τοῦ εἰς τόν Ενορίαν Μοδίου καὶ εἰς θέσιν Ρεντίνας Ιεροῦ Προσκυνήματος Ἀγίας Μαρίνης τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ιερισσοῦ, Ἀρδαμερίου καί

Ἀγίου Ὁρούς» (ΦΕΚ Α' 220/29.10.1997) ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

« Ἀρθρον 2

Τό Ιερόν Προσκύνημα τελεῖ ὑπό τόν ἄμεσον ἐποπτείαν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καὶ Ἀρδαμερίου καί διοικεῖται ὑπό πενταμελοῦς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς συγκροτουμένης ὑπό τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καὶ Ἀρδαμερίου ὡς Προέδρου (ἄρθρον 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977) ἢ τοῦ ὀριζομένου ύπ' αὐτοῦ ὡς ἀναπληρωτοῦ, ἐκ δύο κληρικῶν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως ὀριζομένων ὑπό τοῦ Μητροπολίτου, καὶ ἐκ δύο λαϊκῶν χριστιανῶν καὶ εὐϋπολήπτων προσώπων τῆς Ἔνορίας Ἀγίας Τριάδος Μοδίου μετά τῶν ἀναπληρωματικῶν αὐτῶν. Τά μέλη διορίζονται καὶ παύονται διὰ πράξεως τοῦ Μητροπολίτου, διὰ θυτείαν τριῶν ἑτῶν, ἢ ὅποια δύναται νά ἀνανεωθῇ».

2. Εἰς τό τέλος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ 98/1997 (Α' 220) προστίθεται ἡ ἔξης φράση:

«καὶ δή καὶ τοῦ ἐν Ἀρναίᾳ ἐδρεύοντος ἐκκλησιαστικοῦ ἱδρύματος τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως ὑπό τόν ἐπωνυμίαν «Ιερυμα Ἀγάπης - Οἶκος Εὐγηρίας "Η Παναγία τοῦ Ἀκαθίστου"»

Ἄρθρον 2

Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός δημοσιεύεται καὶ εἰς τό ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ἄρθρον 3

Διά τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ οὐδεμία δαπάνη προκαλεῖται εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρούς καὶ Ἀρδαμερίου.

Αθηνai, 10 Οκτωβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

Ο Εψηφισμένος Επίσκοπος Μεθώνης Κλήμης

Άναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 10.12.2014

**Κανονισμός Διοικήσεως και Λειτουργίας
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος
«Ἐκκλησιαστικὴ Λεούσειος Στέγη Μ.Φ.Η.
(Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων) Ὁ Ἀγιος Νεκτάριος»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐκουσα ὑπὸ ὄψεων:

1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» και 68 παρ. 5 τοῦ Ν. 4235/14.

2) Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας, τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων και τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3) Τὰς ὑφισταμένας κοινωνικάς, ποιμαντικάς και πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης.

4) Τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 13/10.10.2014 Πράξιν και τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 743/317/10.10.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης και Ἐφραίμ.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τροποποιεῖ και ἀντικαθιστᾶ τὸν Κανονισμὸν συστάσεως και πειτεργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Ἐκκλησιαστικὴ Λεούσειος Στέγη Νεόποτος και Εὐγηρίας ὡς Ἀγιος Νεκτάριος» (Β' 450/1985) τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης, ως ἔξης:

Κανονισμός Διοικήσεως και Λειτουργίας
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος
«Ἐκκλησιαστικὴ Λεούσειος Στέγη Μ.Φ.Η.
(Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων) Ὁ Ἀγιος Νεκτάριος
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης

Ἀρθρον 1

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Λεούσειος Στέγη Μ.Φ.Η. ἰδρυθεῖσα διὰ τῶν Πράξεων 20/05.12.1983 και 28/20.03.1986 τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης κυροῦ Ἱεροθέου, εἶναι Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ν. 590/1977, και συναφῶν διατάξεων ἔχει ἔδρα τὴν Νῆσον τῆς Αἰγίνης, ὀνομάζεται χάριν συντομίας «ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΛΕΟΥΣΕΙΟΣ ΣΤΕΓΗ». Ἡ σφραγίς αὐτοῦ εἶναι κυκλική, ἀναγράφουσα τὰς πλέξεις

«ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΛΕΟΥΣΕΙΟΣ ΣΤΕΓΗ Μ.Φ.Η. Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ» και εἰς τὸ μέσον φέρει τὴν εἰκόνα τοῦ Ἅγιου Νεκταρίου. Τὸ ἴδρυμα ἐπικουρεῖ τὸ κοινωνικό και φιλανθρωπικό ἔργο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης.

Ἀρθρον 2

Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

- α) Ἡ ἰδρυσις και πειτεργία Μονάδας Φροντίδας Ἡλικιωμένων (Μ.Φ.Η.).
- β) Ἡ ἰδρυσις και πειτεργία Μονάδας Ἀνοικτῆς Φροντίδας Ἡλικιωμένων (Μ.Α.Φ.Η.), διά τὴν παροχὴν ἀνοικτῆς περιθάλψης, κοινωνικῆς ὑποστήριξης και φιλοξενείας.

γ) Ἡ πειτεργία αὐτοτελῶς συσσιτίου ἀπόρων κατοίκων τῆς Νήσου και Τράπεζα Τροφίμων.

δ) Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει δυνατότης, ἡ ἰδρυσις και πειτεργία, εἰς ἔτερον κτίριον, Οίκοτροφείου ἀπόρων Νέων.

Ἀρθρον 3
Περιουσία - Πόροι

I. Περιουσία τοῦ Ἰδρύματος ἀποτελοῦν:

- α) Τὸ ἐν τῇ πόλει τῆς Αἰγίνης κείμενον οἰκόπεδον, τὸ ὅποιον ἐδωρήθη εἰς τὸ ἴδρυμα, δυνάμει τῆς ὑπὸ ἀριθμ. 28886/07.04.1973 Συμβολαιογραφικῆς Πράξεως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης, ἐφ' οὗ ἔχει ἀνεγερθῆ δαπάναις τοῦ Ἀντωνίου Νικολάου Λεούση, τὸ διώροφον κτίριον διά τὴν στέγασην τοῦ Ἰδρύματος, μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ εἰς ἐπιπλά, μηχανήματα, ἐγκαταστάσεις κ.λπ. τότε ἔξοπλισμοῦ του.

β) Τό ἐκ τῆς κληρονομίας τῆς Ἀννης θυγ. Νικ. Λεούση, ἀδελφῆς τοῦ ἀειμνήστου δωρητοῦ Ἀντωνίου Λεούση, περιελθόν ἀκίνητον εἰς τὸ ἴδρυμα, ἐκ διαθήκης αὐτῆς ιδιογράφου, δημοσιευθεῖσης διά τοῦ ὑπὸ ἀριθμ. 2417/75 Πρακτικοῦ τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1975 και κηρυχθείσης κυρίας διά τῆς ὑπὸ ἀριθμ. 907/75 ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτοι τὸ ἥμισι (1/2) ἐξ ἀδιαιρέτου τοῦ ὑπὸ ἀριθμ. 6 διαμερίσματος τοῦ δευτέρου ὄρόφου τῆς ἐν Ἀθήναις και ἐπί τῆς ὁδοῦ Βαλλιαρίτου 4 πολυκατοικίας.

γ) Τά ἐκ τῶν πρὸς τὸ ἴδρυμα δωρεῶν, κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν, ἀγορῶν και πάσης ἀλληλης πηγῆς κτηθείσομενα περιουσιακά στοιχεῖα. Διά τὸν ἔξοπλισμόν, τὴν

άρτιαν πλειουργίαν τοῦ Ἰδρύματος καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν περιουσιακῶν αὐτῶν στοιχείων, δύναται νά ἐκποιεῖται τμῆμα ἐκ τῶν μή οὐσιαστικῶν στοιχείων αὐτοῦ.

II. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Τά εἰσοδήματα, μισθώματα κ.λπ.

β) Ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετών καὶ Αιγίνης

γ) Ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Τριάδος, Ἀγ. Νεκταρίου Αιγίνης, ὡς καὶ Ἱερῶν Ναῶν

δ) Ἐπιχορηγήσεις Δήμων καὶ Περιφερείας Ἀττικῆς

ε) Εισφοράί Ασφαλιστικῶν Ταμείων τῶν τροφίμων στ) Δωρεάι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων

„Αρθρον 4

Συνδρομαί, Δωρηταί, Εὔεργέται

Διά πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος θά καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι τοὺς συνδρομητάς, δωρητάς καὶ εὐεργέτας τοῦ Ἰδρύματος, αἱ ἀπονεμόμεναι εἰς αὐτούς τιμαί κ.λπ.

„Αρθρον 5

Τό „Ιδρυμα διοικεῖται ὑπό ἐπαταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τῶν ἔξης:

1. Τοῦ ἑκάστοτε Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετών καὶ Αιγίνης, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

2. Τῆς ἑκάστοτε Ἡγουμένης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγ. Τριάδος (Ἀγ. Νεκταρίου) Αιγίνης, ὡς ἀντιπρόεδρου, ἀναπληρουμένης ὑπὸ τῆς νομίμου ἀναπληρωτρίας.

3. Ὅποι ἔνός ἐκ τῶν Δ/ντῶν τῆς Β/θμιας Ἐκπαιδεύσεως τῶν σχολῶν τῆς Νήσου.

4. Ἐκ τεσσάρων μελῶν πού δύνανται νά εἶναι καὶ κληρικοί καὶ ἄνδρες καὶ γυναικεῖς. Τά μέλη τοῦ Δ.Σ. διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου τῇ προτάσει τοῦ Μητροπολίτου διά μίαν τριετίαν. Τό πλειούργημά των εἶναι τιμητικόν καὶ ἄμισθον.

„Αρθρον 6

Άρμοδιότητες Διοικητικοῦ Συμβουλίου

I. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον:

α) Διοικεῖ τό „Ιδρυμα καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτοῦ καὶ τούς πόρους κατά τὰς ἐν ἀρθρῳ 1 τοῦ παρόντος διατάξεις καὶ γενικῶς ἀποφασίζει περὶ παντός θέματος, ἐπί τῷ τέλει τῆς ὁμαλῆς πλειουργίας τοῦ Ἰδρύματος.

β) Συντάσσει τὸν ἑσωτερικόν Κανονισμὸν τῆς πλειουργίας τοῦ Ἰδρύματος, συμφώνως πρὸς τὰς ισχυούσας διατάξεις.

γ) Καταρτίζει καὶ ψηφίζει κατ' ἔτος τὸν Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ Ἰδρύματος, οἵτινες ὑποβάλλονται πρὸς ἔγκρισιν εἰς τό Μητροπολίτικόν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

δ) Ἀποφασίζει περὶ ἀποδοχῆς ἢ ἀποποίησεως κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν - ἐπιχορηγήσεων, περὶ ρευστοποίησεως περιουσιακῶν στοιχείων καὶ περὶ ἀγορῶν, πάντοτε ἐπί τῷ τέλει ἔχυπηρετήσεως τοῦ σκο-

ποῦ τοῦ Ἰδρύματος καὶ περὶ ἀνακηρύξεως εὐργετῶν καὶ δωρητῶν τοῦ Ἰδρύματος.

ε) Ἀποφασίζει περὶ τῆς προσθήψεως τοῦ ἀναγκαιούντος προσωπικοῦ.

1. Τό προσωπικόν τοῦ Ἰδρύματος προσθημβάνεται ἐπὶ συμβάσει Ἱδιωτικοῦ Δικαίου μέ ήμεροσίαν ἢ ὥριαίαν ἀποζημίωσιν ἢ καὶ ἐπί ἐθελοντικῆς βάσεως καὶ διέπεται ἀπό τὰς ισχύουσας σχετικάς διατάξεις.

2. Τό προσωπικόν τοῦ Ἰδρύματος προσθημβάνεται καὶ παύεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀναθλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ Ἰδρύματος.

3. Αἱ θέσεις τοῦ προσωπικοῦ του Ἰδρύματος ὁρίζονται ἀπό τὴν ἑκάστοτε κειμένη νομοθεσία.

4. Οὐσιαστικόν προσόν κάθε ἐνδιαφερομένου διά τὸν κατάληπψιν μίας ἀπό τὰς θέσεις αὐτάς εἶναι τό ὄρθodoξον ἐκκλησιαστικόν φρόνημα, ὁ ιεραποστολικός ζῆλος, ἢ ἐνάρετος πολιτεία καὶ ἡ διάθεσις διά τὴν ἔμπρακτον ἀσκησιν θυσίας, ἀγάπης καὶ προσφορᾶς πρὸς τοὺς τροφίμους τοῦ Ἰδρύματος ἀδελφούς ἐν Χριστῷ.

5. Ως τυπικά προσόντα ὁρίζονται:

α) Διά τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ ὁρίζεται Κληρικός ἢ ηδικός πού ἔχει διοικητική ἐμπειρία.

β) Διά τὴν θέσιν τοῦ ἱατροῦ, κατά προτίμουν, εἰδικότητος τοῦ Γενικοῦ Παθολόγου.

γ) Διά τὰς θέσεις βοηθῶν ὑπερηπλίκων, πτυχίον Σχολῆς Νοσοκόμων μονοετοῦ φοιτήσεως ἢ ἀνάλογοι γνώσεις καὶ πεῖρα, πού διαπιστώνεται ἔπειτα ἀπό τρίμηνον δοκιμαστικήν πρόσθηψιν.

δ) Διά τὰς θέσεις μαγείρων καὶ καθαριστριῶν μέ δίμηνον δοκιμαστικήν πρόσθηψιν, ἐμπράκτως ἀποδεικνυόμενη, σχετική πεῖρα καὶ ίκανότης.

7. Εἰς τὰ πειθαρχικά παραπτώματα τοῦ προσωπικοῦ πού προβλέπονται ἀπό τὴν ισχύουσαν νομοθεσίαν, προστίθενται τά ἔξης:

α) Συμπεριφορά πρὸς τοὺς τροφίμους, πού δέν προάγει τό κύριον ἔργον καὶ σκοπόν τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὅποῖος εἶναι ἢ μέ ἀγάπη, τιμή καὶ σεβασμό περίθαλψις τῶν γερόντων καὶ ἡ πνευματική τῶν καληπιέργεια.

β) Ἀσκησις κριτικῆς εἰς βάρος τῶν ὑπευθύνων τοῦ Ἰδρύματος, πού προκαθεῖ σκανδαλισμό εἰς τὰς συνειδήσεις.

γ) Ἡ, ἐν γένει, ἔπλειψις ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος.

7. Ὁ υπάλληλος πού διαπιστώνεται ὅτι εἶναι ἔνοχος εἰς τὰ παραπτώματα τῆς προγούμενης παραγράφου, ὡς ἐπιζήμιος εἰς τούς σκοπούς τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀπολύται θεωρούμενος, ὅτι μέ τὴν διαγωγήν του, καταγγέλλει ὁ ἴδιος μονομερῶς τὴν γενομένην μετάξυ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἰδρύματος σύμβασιν.

8. Τό προσωπικόν εἰς τό „Ιδρυμα δικαιοῦται τροφῆς ἀπό τό ἡμερήσιον συσσίτιον, κατά τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως του.

9. Ἀπόπειρα ἔξαγωγῆς ἀπό τό „Ιδρυμα, ἐκ μέρους ὑπαλλήλου, ὁποιούδηποτε εἴδους, μή ἔξαιρουμένης τῆς μερίδος τῆς τροφῆς πού κατά τὴν προηγουμένην παρά-

γραφον δικαιοῦται, θεωρεῖται κλοπή καί διώκεται πειθαρχικά.

στ) Άποφασίζει ἐπί παντός θέματος ἀφορῶντος εἰς τὸ Ἰδρυμα.

II. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νά μεταβιβάζῃ μή βασικάς ἀρμοδιότητάς του εἰς ἕν ἡ πλείονα ἐκ τῶν μελῶν του ἢ καὶ εἰς μή μέλη, ἀναθέτον τίνι εἰδικήν μέριμναν, δι' ὄρισμένην ἀπόφασιν, πρᾶξιν, ἔργον ἢ τομέα.

”Αρθρον 7

Μέλη τοῦ Συμβουλίου, ὁ Διοικητικός Διευθυντής καί ἐν γένει τρίτα πρόσωπα εἰς τὰ ὅποια ἀνετέθησαν ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰδικά καθήκοντα αὐτῶν, συμφώνως τῷ εἰδικῷ ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ τοῦ Ἰδρύματος, ἐφ' ὅσον δέν εἶναι μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετέχουν ὅμως τῶν Διοικ. Συμβουλίων κατά τὰ σχετικά συνεδριάσεις αὐτῶν, καθούμενα ἀνευ ψήφου, τούτου δικαιουμένου νά συνεδριάζει καί ἀνευ τῆς παρουσίας αὐτῶν. Ἡ παρουσία τοῦ Διευθυντοῦ κατ' ἀρχήν εἶναι χρήσιμος, καθ' ὅσον ἐκτελεῖ χρέον Εἰσηγητοῦ τῶν θεμάτων ἡμεροσίας Διατάξεως.

”Αρθρον 8

Καθήκοντα Προέδρου

I. Ο Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος:

α) Ἐκπροσωπεῖ τοῦτο ἐνώπιον πάστος ἀρχῆς καί εἰς τὰ μεταξύ τρίτων σχέσεις του.

β) Συγκαθίζει τό Διοικητικόν Συμβούλιον τακτικῶς καί ἀκτάτως, κηρύσσων τὴν ἐναρξίν καί λῆξιν τῶν συνεδριάσεων.

γ) Καταρτίζει μετά τοῦ Διευθυντοῦ τὴν ἡμεροσίαν Διάταξιν καί τὴν ὑπογράφει.

δ) Ἐντέλλεται τὴν πληρωμήν οιασδήποτε δαπάνης ἀναγεγραμμένης εἰς τὸν ἐγκεκριμένον Προϋπολογισμόν.

ε) Ύπογράφει πᾶν ἔγγραφον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς γενικότερα θέματα, ὥριζων καί τὰ εἰδικότερα θέματα τούτου.

στ) Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. ἢ ἀναθέτει τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν εἰς τὸν Διευθυντήν ἢ εἰς ἔτερα πρόσωπα.

ζ) Ἐλέγχει τὴν διαχείρισιν καί τὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν τοῦ Δ.Σ. καί τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

η) Προτείνει ἔγγράφως εἰς τὸ Δ.Σ. μετ' εἰσήγησιν τῆς πλειοψηφίας αὐτοῦ, τὴν ἀπαλλαγήν ἐκ τῶν καθηκόντων του ἢ καὶ ἀντικατάστασιν μέλους του, ὅπερ τυχόν διά διαφόρους λόγους, δέν δύναται, ἢ παύει νά προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του, ἢ παραμελεῖ συστηματικῶς τὰ καθήκοντά του.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον ἐν ὀλομελείᾳ, ἀφοῦ ἀκούσει τὰς δικαιολογίας ἡ τυχόν ἀντιρρήσεις τοῦ ἐν λόγῳ μέλους, ἀποφασίζει σχετικῶς, διά μυστικῆς ψηφοφορίας καί μὲν πλειοψηφίαν τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μελῶν αὐτοῦ, τοῦ κρινομένου μέλους μή δικαιουμένου ψήφου.

II. Τόν Πρόεδρον ἀπόντα ἡ κωλυόμενον ἀναπληροῦ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του καί τούτου ἀπουσιάζοντος ἡ

κωλυόμενου, ὁ ὑπό τοῦ Προέδρου διοριζόμενος ἀντικαταστάτης.

III. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται νά ἀναθέσει τὴν δικαστικήν ἡ ἔξωδικον ἐκπροσώπους τοῦ Ἰδρύματος, εἴτε γενικῶς, εἴτε δι' ὄρισμένην περίπτωσιν ἡ συγκεκριμένον τομέα, ὡς καὶ οἰανδήποτε ἄλλην ἀρμοδιότητα τοῦ Προέδρου εἰσηγήσει τοῦ ιδίου, εἰς ἄλλον Σύμβουλον.

”Αρθρον 9

Καθήκοντα Γραμματέως

I. Ο Γραμματεύς τοῦ Ἰδρύματος, βοηθούμενος ἐνδεχομένως καί ὑπό εἰδικοῦ Γραμματέως, δυναμένου νά προσληφθῇ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου:

α) Συνυπογράφει μετά τοῦ Προέδρου πᾶν ἔνταλμα καί πᾶν ἔγγραφον.

β) Ἐπιμελεῖται τῆς συντάξεως τῶν Πρακτικῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί διεκπεραιώνει τὴν ὄλην ἀλληλογραφίαν.

γ) Φυλάσσει τὰ ἔγγραφα, τὰ βιβλία καί τὴν σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος καί εὐθύνεται διά τὴν καταστροφήν ἡ ἀπώλειαν τούτων.

II. Τόν Γραμματέα ἀπόντα ἡ κωλυόμενον ἀναπληροῦ ἐν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζόμενον, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Προέδρου, ύπ' αὐτοῦ.

”Αρθρον 10

Καθήκοντα Ταμίου

Ο Ταμίας τοῦ Ἰδρύματος, βοηθούμενος καί ὑπό διαχειριστοῦ, ἀν ὑπάρχη ἀνάγκη, ἡ εἰδικοῦ Ταμίου, τὴν εἰσηγήσει τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ., δυναμένου νά προσληφθῇ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἰδρύματος:

α) Εἰσπράττει πᾶν ἔσοδον τοῦ Ἰδρύματος, ἐκδίδων ἄμα καί τὰς οἰκείας διπλοτύπους ἡριθμημένας ἀποδείξεις, ὑπογεγραμμένας ύπ' αὐτοῦ.

β) Ἐνεργεῖ πᾶσαν πληρωμήν, βάσει νομίμως ἐκδιδούμενων ἐνταλμάτων.

γ) Τηρεῖ τὰ διακειριστικά βιβλία τοῦ Ἰδρύματος, περί ὃν τό ἀρθρον 12 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

δ) Καταθέτει παρά τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἐλλάδος ἡ παρά τινι τῶν ἀνεγνωρισμένων Ἐλληνικῶν Τραπεζῶν, τὰ εἰσπραττόμενα κατά τὰ ἀνωτέρω ἔσοδα τοῦ Ἰδρύματος, δυνάμενος νά παρακρατῇ ἐκ τούτων ποσόν τι, καθοριζόμενον ἐκάστοτε ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διά τὴν ἀντιμετώπισην τῶν ἀκτάτων καί ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἰδρύματος.

ε) Προβαίνει εἰς τὴν ἀνάληψιν τῶν καταθέσεων, κατόπιν ἔγγράφου ἐντολῆς τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

στ) Ἐπιμελεῖται τῆς καταρτίσεως τῶν Προϋπολογισμῶν, Ἀπολογισμῶν καί Ἰσολογισμῶν τοῦ Ἰδρύματος τούς ὥριζαν καί ὑποβάλλει εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον.

ζ) Τόν Ταμίαν ἀπόντα ἡ κωλυόμενον ἀναπληροῦ ἐν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζόμενον ύπο τοῦ Δ.Σ.

‘Ο Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τάς ἔξης ἀρμιοδιότητας:

1. Διευθύνει καὶ ἐπέγχει ὅλας τάς ὑπηρεσίας τοῦ Ἰδρύματος.

2. Ἀναθέτει εἰς κάθε ὑπάλληλον καθήκοντα κατά τὴν κρίσιν του, ἐφ' ὅσον εἶναι σχετικά μὲ τὴν εἰδικότητα καὶ ἴδιοτέτα του, χωρὶς νά κωλύεται νά ἀναθέσῃ καὶ ἄλλα καθήκοντα, ἀναθόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἰδρύματος.

3. Τηρεῖ τό βιβλίον παρουσίας τοῦ προσωπικοῦ, τό ἡμερήσιον δεῖτίον σιτιζομένων, τό μητρώον τροφίμων καὶ προσωπικοῦ, τό βιβλίον μισθολογίου τοῦ προσωπικοῦ, συντάσσει τάς μισθολογικάς καταστάσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ μεριμνᾷ διά τὴν ἀσφάλισίν του καὶ γενικά διά τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν σχετικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Ἰδρύματος.

4. Μεριμνᾷ διά τὴν ἔξασφάλισιν τῶν συμφερόντων καὶ τῶν περιφρούρων τῆς περιουσίας τοῦ Ἰδρύματος.

5. Εἰσογεῖται εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον ἐπί ὅλων τῶν θεμάτων τῆς ἀρμοδιότητός του.

6. Ἐχει τὴν εὐθύνην διά τὴν ἐκτέλεσην τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

7. Συνυπογράφει τά ἐντάλματα πληρωμῶν καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διά τὴν νομιμότητα τῶν γενομένων δαπανῶν.

8. Ὑποβάλλει καὶ ἔκαστον μήνα τάς δαπάνας εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον πρός ἔγκρισιν.

9. Μεριμνᾷ διά τὴν ἔγκαιρον κατάρτισιν καὶ ἔγκρισιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ Ἀπολογισμοῦ.

10. Ἐχει τὴν εὐθύνην διά τὴν ἔγκαιρον προμήθειαν, παραλαβήν, ἀποθήκευσιν, συντήρησιν καὶ κατανάλωσιν τῶν διαφόρων ἀναγκαίων διά τὴν ἀπειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος εἰδῶν καὶ μεριμνᾷ διά τὴν ἔγκαιρον ἐκτέλεσιν καὶ παραλαβήν τῶν ἔργων.

11. Τηρεῖ τό Κτηματολόγιον, τό ἀρχεῖον τίτλων κτήσεως τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας καὶ τά λογιστικά βιβλία, καὶ ἔχει τὴν εὐθύνην τῆς διαφυλάξεως τῶν σχετικῶν στοιχείων καὶ τῆς παρακολουθήσεως τῶν πάσσος φύσεως συναπληγῶν τοῦ Ἰδρύματος.

12. Καταρτίζει τό ἡμερήσιον σιτηρέσιον καὶ μεριμνᾷ διά τὴν προμήθειαν τῶν ἀπαραιτήτων εἰδῶν καὶ διά τὴν ἐκτέλεσίν του.

13. Συντάσσει πρακτικά καταστροφῆς ἀχρήστων ὑλικῶν.

14. Καταλογίζει εἰς τούς ὑπαίτιους τὴν ἀδικαιολόγητον ἀπώλειαν, φθοράν ἢ κατανάλωσιν ὑλικῶν.

15. Εἰσογεῖται εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον τὴν χορήγησιν εἰδῶν ἰματισμοῦ εἰς τούς τροφίμους.

16. Μεριμνᾷ διά τὴν εὔρυθμον ἀπειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος, διά τὴν καθαριότητά του, διά τά προβλήματα τῶν τροφίμων καὶ διά τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ προγράμματος συσσίτιου.

17. Διαχειρίζεται χρηματικόν ποσόν, πού ὄριζεται ἐκάστοτε μέ ἀπόφασι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διά τάς ἀνάγκας τοῦ Ἰδρύματος, ἐπί ἀποδώσει λογαριασμοῦ.

Άρθρον 12

I. Ἡ οἰκονομική διαχείρισις τοῦ Ἰδρύματος ἐνεργεῖται βάσει Προϋπολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν ἐσόδων καὶ

ἐξόδων, καταρτιζομένων κατ' ἔτος, εἰς τούς ὄποιους οἱ ἔκτεινεστέοι σκοποί ἐμφανίζονται ὑπό τοῦ ἔδια κεφάλαια καὶ ψηφιζομένων ὑπό τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὑπό τοῦ ὄποιου ὑποβάλλονται πρός ἔγκρισιν, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 6 παρ. γ τοῦ παρόντος ὄριζομενα.

II. Τό Οἰκονομικόν Ἐτος ἀρχεται ἀπό 1ης Ιανουαρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ ἔδιου ἔτους.

Άρθρον 13

Βιβλία καὶ στοιχεῖα

I. Ὑπό τοῦ Ἰδρύματος τηροῦνται ὑποχρεωτικῶς τά κάτωθι Βιβλία καὶ στοιχεῖα:

α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

β) Βιβλίον Πρακτικῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

γ) Βιβλίον λογιστικῆς παρακολουθήσεως, εἰς τό ὄποιον καταχωρίζονται ἀνελλιπῶς, κατά χρονολογικήν σειράν καὶ μετά τῆς δεούσης λογιστικῆς τάξεως τά κατά τὴν διάρκειαν τῆς χρήσεως γενόμενα ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

δ) Στελέχων ἡριθμημένων διπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεων καὶ ἐνταθμάτων πληρωμῶν θεωρημένων ὑπό τοῦ Προέδρου.

ε) Βιβλίον Κτηματολόγιου, ἐμφαίνοντος τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ Ἰδρύματος, καὶ

στ) Βιβλίον ὑλικοῦ, περιλαμβάνον κατ' εἶδος πάντα τά ἔπιπλα, σκεύη, κλίνας κ.λπ. ἐξοπλισμόν τοῦ Ἰδρύματος.

II. Ἐκτός τῶν ἀνωτέρω Βιβλίων καὶ στοιχείων, τό Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται νά ἀποφασίσῃ τὴν τήρησιν καὶ ἄλλων Βιβλίων καὶ στοιχείων, ἀτινα ἥθελε κρίνει ἀπαραίτητα διά τὴν παρακολούθησιν τῆς περιουσίας τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῆς ἐκτέλεσεως τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

Άρθρον 14

Διάληψις τοῦ Ἰδρύματος

Τό “Ιδρυμα διαπλέεται ἐξ οἰουδήποτε νομίμου λόγου καὶ διά τούς ἐν ἄρθρῳ 118 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναγραφομένους λόγους καὶ κατά τὴν νόμιμον διαδικασίαν. Διαπλομένου τοῦ Ἰδρύματος, ἀπασα ἡ κινητή καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν “Υδρας, Σπετσών καὶ Αιγίντας για παρεμφερεῖς φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Άρθρον 15

Έκκαθαρίσις καὶ διάθεσις περιουσίας ἐν διαλύσει

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ Ἰδρύματος θά ἐνεργεῖται ἔκκαθαρίσις τῆς περιουσίας αὐτοῦ ὑπό τῶν μερῶν τοῦ τότε Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐνεργούντων ἀπό κοινοῦ ὡς Ἐπιτροπῆς Έκκαθαριστῶν κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν τῶν περί Διακήσεως καὶ Διαχειρίσεως διατάξεων τοῦ παρόντος. Ἀπαντα τά περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ἰδρύματος, ἐν περιπτώσει διαλύσεως του, δέον ὅπως χρησιμοποιηθοῦν, συμφώνως καὶ πρός τὴν ἀρχικήν Ἰδρυτικήν Πρᾶξιν, ὑπέρ κοινωφελῶν σκοπῶν, ἀποκλει-

στικώς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Νήσου Αἰγίνης, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 16

1. Πᾶν ζήτημα, μή προβλεπόμενον ὑπό τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ρυθμίζεται δι’ ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος, ἐντός τοῦ πλαισίου τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων.

”Αρθρον 17

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ τροποποιοῦνται μέ τον παρόντος κανονισμοῦ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν προτάσεως τοῦ Μητροπολίτου, αἱ ὅποιαι δημοσιεύονται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 18

Μέ τὸν παρόντα Κανονισμὸν δὲν προκαλεῖται πρόσθετος δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ἢ τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 19

Ἡ ισχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τὴν δημοσίευσίν του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος “ΕΚΚΛΗΣΙΑ”.

’Αθῆναι, 16 Οκτωβρίου 2014

’Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεύς

’Ο Μεθώνης Κλήμης

**Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας
Έκκλησιαστικού Ιδρύματος ύπό τήν ἐπωνυμίαν:
Ταμεῖον ἀρωγῆς Κληρικῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνῆς**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ύπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παραγρ. 2 και 59 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146),
2. Τὰς ύποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον Πλήρωμα, οἱ ὁποῖες ἀπορρέουν ἀπό τὰς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας και τούς νόμους τοῦ Κράτους,
3. Τὴν ύπ' ἀριθμ. 61/17.9.2014 Πρᾶξιν και τὴν ύπ' ἀριθμ. 1859/18.9.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας και Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος,
4. Τὴν ἀπό 30.9.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾶ εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Μαρωνείας και Κομοτηνῆς Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα ύπο τὴν ἐπωνυμίαν «Ταμεῖον ἀρωγῆς Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνῆς», τό ὅποιον θά πειτουργῇ ὡς ἔξιτημένη Υπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνῆς και θά ἐδρεύῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Κομοτηνῆς. Ή ὁργάνωσις, διοίκησις, διαχείρισις και πειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θά διέπεται ἀπό τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός Συστάσεως και Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπο τὴν ἐπωνυμίαν:
Ταμεῖον ἀρωγῆς Κληρικῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνῆς

Ἄρθρον 1

Συνιστᾶται Ταμεῖον ύπο τὴν ἐπωνυμίαν Ταμεῖον ἀρωγῆς Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνῆς, τό ὅποιον ἀποτελεῖ μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος ἔξιτημένη Υπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ οίονει διαχειριστική αὐτοτέλεια. Σκοπός τοῦ Ταμείου εἶναι ἡ ἐνίσχυσις και ἔξυπρέτησις ἑκτάκτων

οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως και τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 2

Ἡ διαχείρισις τοῦ Ταμείου ἀσκεῖται ύπο τριμεθοῦς Ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ύπο τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου Μαρωνείας και Κομοτηνῆς, μέ αναπληρωτήν αὐτοῦ τὸν ἐκάστοτε ύπ' αὐτοῦ ὁρίζομενον Κληρικόν. Τά δύο μέλη τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς ὁρίζονται ύπο τοῦ Μητροπολίτου ἐπὶ τριετεῖ θητεία. Τό ἀξιώματα τῶν μεζῶν τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι τιμητικόν και ἄμισθον.

Ἡ θητεία τῆς Διαχειριστικῆς τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπῆς εἶναι τριετής δυναμένη νά ἀνανεωθῇ. Μέ απόφασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου δύναται νά παυθῇ και νά ἀντικατασταθῇ μέλος τῆς Δ.Ε., τό ὅποιον δέν συμμετέχει ἐπὶ τρεῖς συνεχόμενες συνεδριάσεις ή δέν συνεργάζεται ἀρμονικά μετά τῶν ποιῶν Μελῶν.

3. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται κατά πλειονοψιφίαν.

Ἄρθρον 3

1. Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

α) Ἡ μνιαία εἰσφορά ἐκάστου τῶν οἰκειοθελῶν συμμετεχόντων Κληρικῶν, τό ποσόν τῆς ὁποίας προσδιορίζεται εἰς πέντε (5,00) Εὐρώ μνιαίως.

β) Αἱ δωρεαί

γ) Αἱ χορηγίαι Ἱερῶν Ναῶν και Ἱερῶν Μονῶν

δ) Ἔσοδα ἐκ τόκων και ἐκ τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς κινητῆς και ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ταμείου

ε) Κάθε νόμιμον ἔσοδον, προερχόμενον ἀπό φυσικά ή νομικά πρόσωπα

στ) Εἰσφοράί ἐκ τοῦ Γραφείου Γάμων και Διαζυγίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

2. Τά χρηματικά ἀποθέματα τοῦ Ταμείου κατατίθενται σέ τραπεζικό πλογαριασμό ἐπ' ὄνόματι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνῆς και μέ τὴν ἔνδειξιν «Ταμεῖον ἀρωγῆς Κληρικῶν». Διά τὴν ἀνάληψιν οίουδήποτε ποσοῦ ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 4

Ἐνώπιον πάσος ἀρχῆς τοῦ Ταμείου ἐκπροσωπεῖται ύπο

τοῦ Προέδρου τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἐν περιπτώσει κωλύματος αὐτοῦ ὑπό ἑτέρου μέλους.

2. Ἡ Ἐπιτροπή Διαχειρίσεως τηρεῖ τά ἔξης βιβλία καὶ στοιχεῖα θεωρημένα ἀρμοδίως ὑπό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως:

- α) Βιβλίον Μητρώου συνδρομητῶν
- β) Βιβλίον Ταμείου
- γ) Βιβλίον Πρωτοκόλλου
- δ) Βιβλίον Πρακτικῶν
- ε) Διπλότυπα Γραμμάτια Ἐσόδων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν
- στ) Πᾶν ἔτερον βιβλίον, τό όποιον θά κριθῇ ἀπαραίτητον κατά τὴν ἔμφρονα κρίσιν τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς.

”Αρθρον 5

Δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὸ Ταμεῖον ἔχουν οἱ Κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς καὶ λαϊκοί, οἱ όποιοι συμβάλλουν μνιαίως διὰ τοῦ ἐκάστοτε ὄριζομένου ποσοῦ.

2. Τὸ ὕψος τοῦ ἐφ' ἄπαξ χορηγουμένου ποσοῦ προσδιορίζεται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ κατά τὰς δυνατότητας τοῦ Ταμείου ἔως τοῦ ἀνωτάτου ποσοῦ τῶν πεντακοσίων (500,00) Εὐρώ καὶ ἐνισχύονται πολύτεκναι ιερατικά οἰκογένειαι τά τέκνα τῶν όποιων σπουδάζουν εἰς Α.Ε.Ι. καὶ Τ.Ε.Ι., Πρεσβυτέραι καὶ ἄλλαι ἔκτακται περιπτώσεις Κληρικῶν (Ἀσθένεια, φυσικά καταστροφά - πυρκαϊά κ.π.).

”Αρθρον 6

Ἐάν Κληρικός δέν ἡθέλησεν ἔξ ἀρχῆς νά συμμετάσχῃ εἰς τὸ Ταμεῖον ἀρωγῆς καὶ ἐπιθυμῇ νά συμμετάσχῃ ἀργότερον, μέ σκοπόν νά λάβῃ τὴν ἐνίσχυσιν, τότε πρέπει νά καταβάθῃ τὰς συνδρομάς ἀπό τῆς ιδρύσεως τοῦ Ταμείου ἢ ἀπό τῆς ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ του (ἄν ἔχει χειροτονηθεῖ ἀργότερον) ἢ ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς μεταθέσεώς του εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς. Ἐπίσης, ὁ Κληρικός δεσμεύεται ὅτι θά παραμείνῃ συνδρομητής τοῦ Ταμείου ἐπί πέντε (5) ἔτη τουλάχιστον.

”Αρθρον 7

Κατ' ἔτος, εἰς τὴν Ἱερατικήν Σύναξιν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, ὁ Ταμίας ὀφείλει νά ἐνημερώσῃ τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὸ Ταμεῖον ἐπί τῶν πεπραγμένων τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς.

”Αρθρον 8

Τά ἄρθρα τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δύνανται νά τροποποιηθοῦν δι' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ., μετά ἀπό εἰσήγησιν τῆς Συνάξεως τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς καὶ ἔγκρισιν τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου.

”Αρθρον 9

Ἡ πλειοργία τοῦ Ταμείου καταργεῖται δι' Ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. μετά πρότασιν τοῦ Μητροπολίτου, ὅταν δέν ἐκπληρώνει τούς σκοπούς του ἢ καθίσταται ἀδύνατος ἡ πλειοργία του, τά δέ κινητά ἢ ἀκίνητα περιουσιακά στοιχεῖα, τά όποια τυχόν κατέχει ἀποδίδονται εἰς τὸ Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.

”Αρθρον 10

Ο παρών Κανονισμός ισχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ως καὶ διά τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚ-ΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 11

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.

Αθῆναι, 16 Ὁκτωβρίου 2014

Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

Ο Μεθώνης Κλήμης

**Σύστασις 'Εκκλησιαστικοῦ Ιδρύματος μέ τήν ἐπωνυμία:
«Ἐνοριακή Στέγη Γερόντων - Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων
“Ο Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας”
τοῦ Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου Πυρίου Θηβῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβούσσα ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146),
2. Τὰς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρὸς τὸ χριστεπώνυμον Πλήρωμα, αἱ ὄποιαι ἀπορρέουν ἀπό τὰς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,
3. Τὴν ὑπ' ἄριθμ. 53/30.7.2014 Ἀπόφασιν καὶ τὴν ὑπ' ἄριθμ. 834/1.8.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεωργίου,
4. Τὴν ἀπό 17.9.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾶ εἰς τὸν Ἱεράν Μητρόπολιν Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα ὑπό τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐνοριακή Στέγη Γερόντων "Ο Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας" τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας», τὸ ὅποιον θά λειτουργῇ ὡς ἔξηρτημένη Υπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ θά ἐδρεύῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Θήβας. Ἡ ὄργανωσις, διοίκησις, διαχείρισις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θά διέπεται ἀπό τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Ἐκκλησιαστικό Ἰδρυμα μέ τὴν ἐπωνυμία:
«Ἐνοριακή Στέγη Γερόντων
- Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων
“Ο Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας”
τοῦ Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου
Πυρίου Θηβῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Ἄρθρον 1

Σύσταση-Ἐπωνυμία-Ἔδρα -Σφραγίδα

Συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικό Ἰδρυμα -Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων μέ τὴν ἐπωνυμία «Ἐνοριακή Στέγη Γερόντων- 'Ο Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας». Τό ὡς ἄνω

Ἴδρυμα ἀποτελεῖ Νομικό Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) ὡς Ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου Πυρίου Θηβῶν (ΝΠΔΔ), ἐποπτεύόμενο ἀπό τὴν ἀνωτέρω Ἐνορία, αὐτοτελοῦς διαχείριστος καὶ μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα.

Τό Ἰδρυμα ἔχει ἔδρα τὸ διώροφο κτίριο, ὃπου στεγάζεται αὐτό σὲ ἀκίνητο ιδιοκτησίας τοῦ Ἱεροῦ αὐτοῦ Ναοῦ, τὸ ὄποιο εύρισκεται στὸ οἰκοδομικό τετράγωνο 573 τοῦ σχεδίου πόλεως τοῦ Δήμου Θηβαίων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου 70.

Τό Ἰδρυμα ἔχει κυκλική σφραγίδα φέρουσα στὸ κέντρο παράσταση τοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου Πατριάρχου Ἀπεξανδρείας τοῦ Μεγάλου καὶ πέριξ τίς πέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ - ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΣΤΕΓΗ ΓΕΡΟΝΤΩΝ - Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ - ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΥΡΙΟΥ ΘΗΒΩΝ» μέ βυζαντινά γράμματα.

4. Τό Ἰδρυμα τεῖλεται ὑπό τὴν πνευματική ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, διοικεῖται δέ σύμφωνα μέ τούς Νόμους τοῦ Κράτους, τούς Κανονισμούς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τούς ἀναφερομένους στὰ Ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα καὶ τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

**Ἄρθρον 2
Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος**

Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ εἶναι ἡ λειτουργία τῆς Ἐνοριακῆς Στέγης Γερόντων-Μονάδας Φροντίδος Ἡλικιωμένων «Ο Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας» στὴν Ἐνορία Ἅγιου Ἀθανασίου Πυρίου Θηβῶν νά προσφέρει αὐτό περιθαλψη, ἀγάπη καὶ ἔξυπηρέτηση σὲ συνανθρώπους μας τῆς τρίτης ἡλικίας καὶ τῶν δύο φύλων κατά προτεραιότητα προερχομένων ἀπό τὴν περιοχή τῆς ἀνωτέρω Ἐνορίας καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει δυνατότητα ἀπό τὴν ὑπόλοιπη περιφέρεια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας.

**Άρθρον 3
Περιουσία-Πόροι**

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α. Τά νοσήλεια ἀπό τά Ἀσφαλιστικά Ταμεῖα καὶ Ὁργανισμούς στά ὄποια οἱ τρόφιμοι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἀσφαλισμένοι.

β. Οι συντάξεις τῶν περιθαῦπομένων
 γ. Κληροδοσίες ἢ κληρονομίες διαιφόρων δωρητῶν
 δ. Ἐπιχορηγήσεις, δωρεές καὶ ἄλλες εἰσφορές φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων
 ε. Ἡ ἐτήσια ἐπιχορηγήση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου
 στ. Κάθε ἔσοδο προερχόμενο ἀπό νόμιμη πηγή
 Τά χρήματα τοῦ Ἰδρύματος κατατίθενται σὲ τραπεζικό πλογαριασμό ὥσπειασδήποτε Τράπεζας στό ὄνομα τοῦ ἀνωτέρω Ἔνοριακοῦ Ἰδρύματος.
 3. Γιὰ τὴν ἀνάληψη χρηματικοῦ ποσοῦ ἀπαιτεῖται ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ τοῦ Ἰδρύματος πού θά ὅριζει τὸ ἀκριβές ποσόν τῆς ἀναλήψεως καὶ τὸ πρόσωπο τὸ ὅποιο θά ἔχουσιο δοτεῖται γιὰ τὴν συγκεκριμένη ἀνάληψη.

”Αρθρον 4 Διοίκηση

Τό Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπό πενταμερές Διοικητικό Συμβούλιο (στό ἔξης Δ.Σ) τό ὅποιο συγκροτοῦν:

‘Ο ἔκαστοτε Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ὡς Πρόεδρος, ἀναπληρούμενος ἀπό τὸν ἔκαστοτε Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου Πυρίου Θηβῶν, ὁ ὅποῖος σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου ἀναπληρώνει αὐτὸν καὶ θά προεδρεύει τοῦ Δ.Σ.

“Evas (1) Ἐκκλησιαστικός Ἐπίτροπος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ἱεροῦ Ναοῦ.

3. Τρεῖς (3) ἐνορίτες πού προτείνονται ἀπό τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ἱεροῦ Ναοῦ.

Τά μέλη τοῦ Δ.Σ. διορίζονται ἀπό τὸν Μητροπολίτη γιὰ τρία (3) ἔτη, κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, τό δέ ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι τιμητικό καὶ ἄμισθο.

Μέλη τοῦ Δ.Σ, πού δέν ἀνταποκρίνονται στά καθήκοντά τους, πού ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάζουν ἀπό τρεῖς συνεχόμενες συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ παύονται καὶ ἀντικαθίστανται ἀπό τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη.

Γιά κάθε θέμα πού δέν προβλέπεται στὸν παρόντα Κανονισμό ἀποφασίζει τό Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, ἢ ἀπόφαση ὑποβάλλεται πρός ἔγκριση στό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο καὶ κοινοποιεῖται στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη.

”Εγκριση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου δέν ἀπαιτεῖται ἐκτός ἔάν ὁ νόμος τό ὅριζει.

”Αρθρον 5 Συνεδριάσεις - Ἀπαρτία

Τό Δ.Σ τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατά τὴν πρώτη συνεδρία καὶ ἐκλέγει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία καὶ συνέρχεται τακτικῶς κατά μήνα, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ Αὐτοῦ, ἐκτάκτως δέ ὅταν κρίνει ἀναγκαῖο τοῦτο ὁ Πρόεδρος ἢ ζητηθεῖ ἐγγράφως ὑπό τριῶν τουλάχιστον μελῶν, ἀναφερόντων τὰ θέματα γιὰ τὰ ὅποια ζητοῦν τὴν σύγκληση τοῦ Δ.Σ.

Τό Δ.Σ. εύρισκεται σὲ ἀπαρτία ὅταν παρίσταται ὁπωσδήποτε ὁ Πρόεδρος ἢ σέ περίπτωση κωλύματος ἢ ἀπουσίᾳ Αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ δύο τουλάχιστον μέλη. Οι ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. λαμβάνονται κατά πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν, καὶ σέ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἢ ψῆφος τοῦ Προέδρου, καὶ ἐγκρίνεται ἀπό τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο. Ὁπου ὁ νόμος τό ἀπαιτεῖ, ἢ ἐγκριτική ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου θά ὑποβάλλεται πρός ἔγκριση στό Μητροπολιτικό Συμβούλιο. Σέ περίπτωση πού ἢ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ λαμβάνεται ἀναπληρούμενου τοῦ Προέδρου, αὐτή πρό τῆς ἐγκρίσεώς της ἀπό τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο κοινοποιεῖται στὸν οίκειο Μητροπολίτη.

3. Ἡ πρόσκληση γιὰ τὴν τακτικὴ Συνδερία ἀναγράφει τὴν ἡμερομνία συγκλήσεως τοῦ Δ.Σ. καὶ τὰ θέματα Ἡμεροσίας Διατάξεως.

Στίς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ τηροῦνται πρακτικά, στά ὅποια καταχωρίζονται ὅλες οἱ ἀποφάσεις ὅπως καὶ ἡ γνώμη τῶν μειοψηφοσάντων μελῶν. Τά πρακτικά ἀναγγίγνωσκονται κατά τὴν ἐπομένη Συνδερία τοῦ Δ.Σ. καὶ ὑπογράφονται ἀπό ὅλη τὰ μέλη.

”Αρθρον 6 Καθήκοντα Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Τό Δ.Σ. διοικεῖ τό Ἰδρυμα καὶ φροντίζει γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν του, διαχειρίζεται τίς ὑποθέσεις τοῦ Ἰδρύματος καὶ ειδικότερα:

α. Ψηφίζει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό Ἑσόδων καὶ Ἐξόδων, τούς ὅποιους ὑποβάλλει γιὰ ἔγκριση στό Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

β. Ἀποφασίζει γιὰ κάθε εἶδος δαπάνη τοῦ Ἰδρύματος.

γ. Προσλαμβάνει μέ σύμβαση Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ ἀπολύει τὸ προσωπικό του Ἰδρύματος.

δ. Ἀποφασίζει γιὰ τὴν καταβολή ἐφ’ ἅπαξ ἀμοιβῆς γιὰ τὴν παροχὴ ὑπηρεσιῶν στό Ἰδρυμα.

ε. Προσλαμβάνει Συμβούλους ἐπί ιατρικῶν, νομικῶν, οἰκονομικῶν καὶ ἄλλων θεμάτων καὶ ἀποφασίζει ἐπί παντός θέματος μή προβλεπομένου ἀπό τὸν παρόντα Κανονισμό, πάντοτε μέ τὴν ἔγκριση τῶν Πράξεων του ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

στ. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἔξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καὶ τὴν ἐπαύξηση αὐτῶν καθώς καὶ γιὰ τὴν εὔρυθμη, ὄμαλή, ἀπρόσκοπτη καὶ ἀποτελεσματική λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος.

2. Προϋπολογισμός καὶ Ἀπολογισμός τοῦ Ἰδρύματος καταρτίζεται ἀπό τὸν Ταμία καὶ μετά τὴν ψήφισή τους ἀπό τό Διοικητικό Συμβούλιο ὑποβάλλονται ἐντός τῶν νομίμων προθεσμιῶν ἀπό τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο πρός συμπερίληψή τους στὸν ἀντίστοιχο Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ὡς ἐπιμέρους κονδύλια. Ὁ Προϋπολογισμός καὶ Ἀπολογισμός τοῦ Ἰδρύματος συνυποβάλλεται μέ τὸν Προϋπο-

πλογισμό καί Ἀπολογισμό τοῦ ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ στό Μητροπολιτικό Συμβούλιο πρός ἔγκριση.

”Αρθρον 7

Καθήκοντα τοῦ Προέδρου

‘Ο Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἐκπροσωπεῖ τό Ἰδρυμα ἐνώπιον κάθε Δικαστικῆς, Ἐκκλησιαστικῆς ἢ ἄλλης Ἀρχῆς καὶ σέ ὅλες τίς σχέσεις μέ δῆλη Ἰδρύματα, Ὁργανισμούς, νομικά καὶ φυσικά πρόσωπα. Δύνανται ἐπίσης νά ἐκχωρεῖ τό δικαίωμα τοῦτο κατά περίπτωση σέ ἄλλο μέλος τοῦ Δ.Σ., κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.

Προσκαλεῖ τό Δ.Σ. σέ τακτικές καί ἔκτακτες συνεδριάζεις, τίς όποιες καὶ διευθύνει καὶ ὑπογράφει τά Πρακτικά τῶν συνεδριάσεων.

Λαμβάνει γνώση τῆς ἀλληλογραφίας (εἰσερχόμενα ἔξερχόμενα ἔγγραφα) καὶ ὑπογράφει τή σχετική ἀλληλογραφία.

Μεριμνᾷ γιά τίν ἐφαρμογή τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ.

”Αρθρον 8

Καθήκοντα τοῦ Γραμματέως

‘Ο Γραμματεύς τοῦ Δ.Σ. τηρεῖ βιβλίο Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἔξερχομένων ἔγγράφων τοῦ Ἰδρύματος, συντάσσει τά πρακτικά τῶν συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ. καὶ φυλάσσει τό Βιβλίο Πρακτικῶν, τηρεῖ τό Βιβλίο Μητρώου τῶν τροφίμων, τό ἀρχεῖο τοῦ Ἰδρύματος καὶ φυλάσσει ἐπίσης τή σφραγίδα.

”Αρθρον 9

Καθήκοντα τοῦ Ταμία

‘Ο Ταμίας εἰσπράττει τά ἔσοδα τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἔκδιδει Γραμμάτιο εἰσπράξεως, ὑπογραφόμενο ἀπό τόν Πρόεδρο καὶ τόν Ταμία.

– Γιά κάθε εἰσφορά σέ εἶδος ἐκδίδεται ἀπόδειξη παραπλαβῆς καὶ γίνεται καταχώρηση στά οἰκεῖα βιβλία τοῦ Ἰδρύματος.

– Ἐνεργεῖ τίς πληρωμές, ἀφοῦ ἐκδοθεῖ τό χρηματικό ἔνταλμα πληρωμῆς, τό όποιο ὑπογράφεται ἀπό τόν Πρόεδρο καὶ τόν Ταμία.

– Τηρεῖ τά διαχειριστικά βιβλία τοῦ Ἰδρύματος τά όποια φυλάσσει, καθὼς καὶ τά παραστατικά στοιχεῖα τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν.

– Τηρεῖ τό Βιβλίο Ταμείου, στό όποιο καταχωρίζονται τά “Ἐσοδα καὶ Ἑξοδα τά όποια πραγματοποιοῦνται κατά τή χρονική διάρκεια ἐκάστης οἰκονομικῆς χρήσεως.

– Συντάσσει τόν Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό, τούς όποίους ὑποβάλλει ἐγκαίρως πρός ψήφιση καὶ ὑπογραφή στό Δ.Σ.

– Τά διπλότυπα Γραμματίων Εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν φέρουν τή θεώρηση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

”Αρθρον 10

Καθήκοντα Διευθυντού

‘Ο Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος διορίζεται καὶ παύεται μέ ἀπόφαση τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος, ἐκτελεῖται πάσας τάς ἐντολάς τοῦ Δ.Σ. καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διά τήν καλήν πειτουργία τοῦ Ἰδρύματος. ‘Ο Διευθυντής δύναται νά εἶναι καὶ μέλος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

‘Ο Διευθυντής εἰσηγεῖται ἀνευ ψήφου θέματα τοῦ Δ.Σ., παρεκτός καὶ ἔαν εἶναι παράλληλα μέλος τοῦ Δ.Σ., ὅποτε ἔχει δικαίωμα ψήφου. Τηρεῖ τό μητρώον τῶν περιθαλπομένων, τό μητρώον προσωπικοῦ, τό ἀρχεῖον τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντάσσει τήν ἐτήσια “Ἐκθεση πεπραγμένων τοῦ Ἰδρύματος.

Καθορίζει τό Πρόγραμμα ἐργασίας τοῦ Προσωπικοῦ καὶ παρακολουθεῖ τήν καλήν ἐκτέλεσιν αύτοῦ.

‘Ελλέγχει τίς παραβάσεις τῶν καθηκόντων τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐπιβάλλει τήν ποινήν τῆς προφορικῆς ἢ ἔγγραφου ἐπιπλήξεως. Βαρύτερα παραπτώματα ἀναφέρει εἰς τόν Σεβασμιώτατον Πρόεδρον τοῦ Δ.Σ. διά τά περαιτέρω.

5. ‘Ο Διευθυντής, στήν περίπτωση πού εἶναι μέλος τοῦ Δ.Σ., δύναται νά ἐκπροσωπεῖ τό Ἰδρυμα eis τά Δικαστήρια καὶ τίς Δημόσιες Ἀρχές, μετά ἀπό ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ.

”Αρθρον 11

Προσωπικό της Ἐνοριακῆς

Στέγης Γερόντων

Στό Ἰδρυμα προσλαμβάνεται προσωπικό, ὁ ἀριθμός καὶ οἱ ειδικότητες τοῦ όποιου καθορίζονται ἀπό τήν ύπ’ ἀριθμ. Π1γ/οικ. 81551/25.7.2007 Ὑπουργική ἀπόφαση «Περί πειτουργίας τῶν Μονάδων Φροντίδας Ἡλικιωμένων» (Φ.Ε.Κ. 1136/τ. Β’ /2007), ὅπως αὐτή ἐκάστοτε ίσχύει.

2. Η πρόσληψη τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος γίνεται μέ ἀτομικές συμβάσεις ἐργού ἢ ἐργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. καὶ συνομολογοῦνται μεταξύ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότη τό ύψος τῆς ἀμοιβῆς καὶ οἱ ἀσφαλιστικές εἰσφορές, συμφώνως πρός τήν κείμενη νομοθεσία.

3. Τό προσωπικό τοῦ Ἰδρύματος διέπεται ἀπό τίς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978 «Περί Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

4. Θέσεις ἐργαζομένων δύνανται νά καλύπτονται καὶ ἀπό ἔθελοντές-ἀμισθους ύπαλληλίους, ὑπό τήν προϋπόθεση ὅτι ἔχασφαλίζουν ἀπό ἄλλην πηγή τά μέσα γιά τήν διαβίωσή τους. Γιά τό προσωπικό αὐτῆς τῆς κατηγορίας δύνανται τό Δ.Σ. νά ὄριζει τήν καταβολή χρηματικοῦ ποσοῦ ἀντί ὁδοιπορικῶν, τό ύψος τοῦ όποιου δέν δύναται νά ὑπερβαίνει τό ἔνα τρίτο του καθαροῦ βασικοῦ μισθοῦ τῆς θέσεως στήν όποια παρέχουν ἔθελοντική ύπηρεσία.

”Αρθρον 12
Εισαγωγή καί ἔγγραφή τροφίμων

1. Στό Ἰδρυμα είσαγονται, κατόπιν αἰτήσεώς τους, ἡλικιωμένα ἄτομα, ἐγκαταλελειμμένα ἢ ἀπροστάτευτα, αὐτοεξυπρετούμενα ἢ μή δυνάμενα νά αὐτοεξυπρετηθοῦν, ἄρρενα ἢ θήλεα, ἀποδεδειγμένα ἀναξιοπαθοῦντα ἢ ἐγκαταλείπειμένα, ἀδιακρίτως ὅριου ἡλικίας, τά όποια χρήζουν φροντίδας καί συμπαραστάσεως, τίνι όποια ἀδυνατοῦν νά τήν προσφέρουν συγγενικά τους πρόσωπα, ὕστερα ἀπό πιστοποίησην τῆς καταστάσεως τους.

2. Οι ὑποψήφιοι πρός εισαγωγήν τρόφιμοι, δέν πρέπει νά πάσχουν ἀπό ἀνίατο ἢ μεταδοτικό νόσημα ἢ ἀπό ψυχικές παθήσεις. Ή εισαγωγή στό Ἰδρυμα πραγματοποιεῖται μέ 'Απόφαση τοῦ Δ.Σ. καί σχετικῆς ἔγκρισεως τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, κατόπιν αἰτιολογημένης εἰσηγήσεως τοῦ Διευθυντοῦ, ὁ όποιος συγκεντρώνει καί ὅλα τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Δικαιολογητικά εισαγωγῆς εἶναι:

α) Αἴτηση εισαγωγῆς ὑπογεγραμμένην ἀπό τὸν ἴδιο τὸν ἐνδιαφερόμενο ἢ σέ περίπτωση ἀδυναμίας του, ἢ όποια πιστοποιεῖται ιατρικά, ἀπό τὸν πλησιέστερο συγγενὴ αὐτοῦ ἢ σέ περίπτωση μή ὑπάρξεως συγγενῶν, ἀπό τήν κοινωνική λειτουργό τῆς Κοινωνικῆς Πρόνοιας.

β) Συγκατάθεση ἐνός ἐκ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν τοῦ αἰτοῦντος μέ 'Υπεύθυνη Δήλωση τοῦ ν. 1599/1986, ὅπως ισχύει κάθε φορά.

γ) Πιστοποιητικό ύγειας ἀπό δημόσιο νοσοκομεῖο ὅτι δέν πάσχει ἀπό μοιλυσματικό, μεταδοτικό ἢ ψυχικό νόσημα.

δ) Πιστοποιητικό γεννήσεως ἢ ἐπικυρωμένη φωτοτυπία τῆς ταυτότητάς του.

ε) Σύντομο βιογραφικό σημείωμα τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, καθώς καί τῆς οἰκονομικῆς του καταστάσεως, μέ 'Υπεύθυνη Δήλωση καί ἀντίγραφο τῶν φορολογικῶν δηλώσεων τῶν τελευταίων τριῶν ἑτῶν.

στ) Ιατρικό ιστορικό ἀπό τὸν προσωπικό ιατρό τοῦ αἰτοῦντος, στό όποιο θά παρέχονται πληροφορίες γιά τήν κατάσταση τῆς ύγειας του, τῶν φαρμάκων πού λαμβάνει καί ὅποιες ἄλληes ἀπαραίτητες, κατά τήν κρίση του, πληροφορίες καί θά βεβαιώνεται ὅτι ὁ αἰτῶν δέν πάσχει ἀπό ψυχοκινητικές διεγέρσεις, καθιστάμενος ἀνήσυχος καί ἀκατάλληλος γιά συμβίωση.

ζ) 'Υπεύθυνη Δήλωση τοῦ ὑποψήφιου περί ἀποδοχῆς συνεισφορᾶς ποσοστοῦ τῆς συντάξεως του ἢ μέρους τῶν εισοδημάτων του ἢ ἀκινήτου περιουσίας του πρός τό Ἰδρυμα, στήν περίπτωση πού ὁ τρόφιμος ἔχει τή δυνατότητα αὐτή. Τό ποσό τῆς συνεισφορᾶς καθορίζεται μέ 'Απόφαση τοῦ Δ.Σ., κατά τήν ἔγκριση τῆς αἰτησής του καί ἀφοῦ συνεκτιμηθοῦν ὅλα τά προσωπικά στοιχεῖα τοῦ αἰτοῦντος.

η) "Όλα τά προαναφερθέντα ἔγγραφα φυλάσσονται ἀπόρρητα στόν φάκελο τοῦ τροφίμου, μέ 'ἀπόλυτη

εὐθύνη τοῦ Διευθυντοῦ καί χρησιμοποιοῦνται αὐτηρά γιά τήν ἀνάγκης τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 13
Τηρούμενα Βιβλία

Τό Ἰδρυμα χρησιμοποιεῖ τά ἔξης βιβλία, θεωρημένα ἀρμοδίως ὑπό τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως:

- α) Βιβλίο Ταμείου ἐσόδων καί ἔξοδων
- β) Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως
- γ) Διπλότυπα Ἐντάλματα πληρωμῶν
- δ) Βιβλίον Ἀφιερωμάτων-Τιμαλφῶν
- ε) Βιβλίον Κτηματολογίου
- στ) Βιβλίον Πρακτικῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ.
- ζ) Πρωτόκολλον είσερχομένων καί ἔξερχομένων ἔγγραφων

η) Μητρώο περιθαλπομένων στό όποιο θά περιέχονται τά ἀκόλουθα στοιχεῖα τοῦ τροφίμου: βιογραφικό, ιστορικό ύγειας, περιουσιακά στοιχεῖα, οἰκογενειακή κατάσταση, κληρονόμοι, διαθῆκες, διευθύνσεις ἔγγυτέρων συγγενῶν, ταμεῖο ἀσφαλίσεως, ἀποδεικτικά συντάξεως, βιβλιάριο ἀσθενείας, τραπέζης, κλειδιά, πληρεξούσια, δικηγόροι. (Τά ὡς ἄνω φυλάσσονται ἀπόρρητα στόν προσωπικό φάκελο ἐνός ἐκάστου τροφίμου καί προορίζονται αὐτηρά καί μόνον γιά τήν ἀνάγκης τοῦ Ἰδρύματος καί τήν ἐπίτευξην τῆς ἀποστολῆς του).

θ) Βιβλίο 'Υπικοῦ καί Ἀποθήκης

ι) Μητρώο προσωπικοῦ τηρούμενο κατά κατηγορία προσωπικοῦ μέ κάθε στοιχεῖο καί μεταβολή.

Κατά τήν κρίση τοῦ Δ.Σ. μερικά ἀπό τά βιβλία αὐτά μποροῦν νά παραλείπονται καί ἀλλα νά προστίθενται.

”Αρθρον 14
Διάλυση τοῦ Ἰδρύματος

Τό παρόν Ἐκκλησιαστικό Ἰδρυμα διαιρύεται ὅταν καθίσταται ἀδύνατη ἢ λειτουργία του ἢ δέν ἐκπληρώνει τής ἐκκλησιολογικές προϋποθέσεις καί τήν ἀποστολή του ἢ παρεκκλίνει τῶν σκοπῶν του. Ή ἀπόφαση διαιρύσεως του λαμβάνεται ἀπό τήν 'Ιερά Σύνοδο, ὕστερα ἀπό πρόταση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατόπιν ἀποφάσεως αἰτήσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, μετά σύμφωνης γνώμης τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Πυρίου Θηβῶν, ἔγκρινομένων ἀμφοτέρων ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο. Τό Ἰδρυμα καταργεῖται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ.

2. Σέ κάθε περίπτωση διαιρύσεως τοῦ Ἰδρύματος, κάθε κινητό καί ἀκίνητο στοιχεῖο αὐτοῦ ἀνήκει στό Νομικό Πρόσωπο τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Αγίου Αθανασίου Πυρίου Θηβῶν.

”Αρθρον 15
Τροποίση τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρόν Κανονισμός τροποποιεῖται μέ 'ἀπόφαση τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου μετά ἀπό πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου

Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος καὶ σύμφωνης γνώμης τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου. Ή τροποποίηση ίσχυει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στό περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 16
ἰσχύς τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρών Κανονισμός ίσχυει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης καὶ διά τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 17
Κάθισψη δαπάνης

Από τὸν δημοσίευσην τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τῆς Ἐνορίας Ἅγίου Ἀθανασίου Πυρίου Θηβῶν. Κάθε μεθιλοντική δαπάνη ἡ ὅποια θά προέλθει ἀπό τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ θά ἐγγράφεται στὸν οἰκεῖο προϋπολογισμό.

Αθῆναι, 16 Οκτωβρίου 2014
† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος
Ο Αρχιγραμματεύς
Ο Μεθώντος Κλήμης

**Κανονισμός περί συστάσεως, λειτουργίας και διαχειρίσεως
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος
Εἰρήνης Χρίστου Ψημμένου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ύπ' ὅψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παραγρ. 2 καὶ 59 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α' 146), καὶ ἄρθρ. 68 παρ. 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ ν. 4235/2014,

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τὴν ύπ' ἀριθμ. 16/10.9.2014 Ἀπόφασιν καὶ τὴν ύπ' ἀριθμ. 3870/10.9.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ,

4. Τὴν ύπ' ἀριθμ. 94/2.11.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Ειδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

τὴν σύστασιν Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπό τὸν ἔπωνυμίαν «Φιλανθρωπικὸν Ἰδρυμα Εἰρήνης Χρίστου Ψημμένου» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, τὸ ὁποῖον θὰ διέπεται ἀπό τὶς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός
συστάσεως, λειτουργίας καὶ διαχειρίσεως
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος
Εἰρήνης Χρίστου Ψημμένου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας

”Αρθρον 1

Στὴν Ἱερά Μητρόπολη Ἡλείας συνιστᾶται ἐκκλησιαστικό φιλανθρωπικό Ἰδρυμα ύπό τὸν ἔπωνυμία «Φιλανθρωπικό Ἰδρυμα Εἰρήνης Χρίστου Ψημμένου», τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται αὐτοτελές Νομικό Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τεθίον ύπό τὸν ἄμεσον ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, διοικούμενον σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Εἶναι κοινωφελές μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἔδρα του ἔχει τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας ἐν Πύργῳ.

**”Αρθρον 2
Σκοποί**

Σκοποί τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Χαραλάμπου Πύργου,

β) Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας γιὰ τὴν καλή λειτουργία τῶν Ἰδρυμάτων αὐτῆς.

γ) Ἡ χορήγησις ύποτροφιῶν εἰς ἀρίστους καὶ ἐναρέτους σπουδαστάς ἀπόρων οἰκογενειῶν ἐξ Ἡλείας καταγομένων.

**”Αρθρον 3
Πόροι**

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι τὰ ἔσοδα ἐκ τῶν ἐνοικίων τῶν ἀκινήτων, τὰ ὁποῖα διά τῶν ιδιογράφων Διαθηκῶν της ἐκληροδότησε εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἡλείας ἡ ἀείμνηστος Δωρήτρια Εἰρήνη Χρίστου Ψημμένου.

**”Αρθρον 4
Διοίκησις**

1. Τὸ Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπό τριμελές (3) Διοικητικό Συμβούλιο, τό ὁποῖο συγκροτεῖται ἀπό τοὺς κάτωθι:

α) Τὸν ἑκάστοτε Μητροπολίτην Ἡλείας ὡς Πρόεδρο, ἀναπληρούμενο ἀπό τὸν νόμιμο ἢ τὸν εἰδικῶς πρό τοῦτο ἐντεταλμένο ἀναπληρωτή του.

β) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Προέδρου τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Κυριακῆς Πύργου.

γ) Ἐξ ἐνός ἑκπαιδευτικοῦ Δευτεροβαθμίου ἢ Πρωτοβαθμίου Ἐκπαιδεύσεως, ὁρίζομένου ύπό τοῦ Μητροπολίτου.

2. Ἡ θητεία τοῦ τρίτου Μέλους εἶναι τριετής δυναμένη νά ἀνανεωθῇ.

3. Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικό καὶ ἄμισθο.

**”Αρθρον 5
Καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου**

1. Τὸ Διοικητικό Συμβούλιο διοικεῖ τὸ Ἰδρυμα καὶ φροντίζει διά τὸν ἐκπλήρωσι τῶν σκοπῶν του.

2. Εἶναι ἀρμόδιο διά τὸν ἐν γένει διαχείριση τῶν ύποθέσεων τοῦ Ἰδρύματος, τὴν ὁποίαν διεξάγει αὐτοτελῶς,

ώστε νά μή συγχέεται με την άποψη των υπόπρεσίες ή διαχειρίσεις Κληροδοτημάτων και των άποψων Εύαγρων Ιδρυμάτων της Ιερᾶς Μητροπόλεως. Ειδικώτερον:

α) Έγκρινε τόν έτησιον Προϋπολογισμόν και Απολογισμόν Έσόδων και Έξόδων.

β) Αποδέχεται ή απορρίπτει κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές ή άποψης είσφορέων.

γ) Αποφασίζει έπι παντός θέματος, μή προβλεπομένου ύπο τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

3. Έκπλέγει τόν Αντιπρόεδρον και τόν Ταμία αύτοῦ.

”Αρθρον 6

Καθήκοντα τοῦ Προέδρου

Ο Σεβ. Πρόεδρος, έκτός από τίς προαναφερθεῖσες άρμοδιότητές του, ένεργει και τά κατωτέρω θέματα:

α) Αντιπροσωπεύει τόν Ιδρυμα ένώπιον ολων τῶν Αρχῶν ή ἐκχωρεῖ κατά περίπτωσιν τό δικαίωμα τοῦτο εἰς ἔτερον Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

β) Κινεῖ και διαχειρίζεται τούς Λογαριασμούς τῶν καταθέσεων τοῦ Ιδρύματος, ἀνεξαρτήτως ύψους ποσοῦ, χωρὶς νά χρειάζεται ιδιαίτερη πρόσημο Πρᾶξη τοῦ Δ. Συμβουλίου κάθε φορά.

γ) Προσκαλεῖ τό Διοικητικό Συμβούλιο και διευθύνει τίς συνεδριάσεις του.

δ) Υπογράφει ολὰ τά ἔξερχόμενα ἔγγραφα.

ε) Μεριμνᾷ διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 7

Καθήκοντα Ταμία

1. Ο Ταμίας είναι ύπεύθυνος διά τήν εἰσπραξι τῶν ἐσόδων, συνυπογράφει μετά τοῦ Σεβ. Προέδρου πάντα τά ένταλματα πληρωμῶν και συντάσσει τόν έτησιον Προϋπολογισμόν και Απολογισμόν τοῦ Ιδρύματος.

2. Καταθέτει τά χρήματα τοῦ Ιδρύματος, εἴτε αύτά πρέρχονται από τό Κληροδότημα, εἴτε από άποψη πηγές, σέ πλογαριασμό Ταμιευτηρίου εἰς ἔνα ή περισσότερα Υποκαταστήματα τῶν Τραπεζῶν ἐπ' ὄνοματι τοῦ Ιδρύματος. Οι βεβαιούμενοι τόκοι καταχωρίζονται ως ”Εσοδον.

3. Κρατεῖ τά χρησιμοποιούμενα από τό Ιδρυμα Λογιστικά βιβλία:

α) Βιβλίο Ταμείου ἐσόδων και ἐξόδων

β) Γραμμάτια Εισπράξεων

γ) Ένταλματα πληρωμῶν

”Αρθρον 8

Καθήκοντα τοῦ Γραμματέως

Ο Γραμματέύς συντάσσει τά Πρακτικά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καταχωρεῖ αύτά εἰς τό βιβλίον τῶν Πρακτικῶν, τηρεῖ τό βιβλίον Πρωτοκόλλου τῆς άπληθογραφίας και φυλάσσει τό Αρχεῖον τοῦ Ιδρύματος.

Γραμματέύς ορίζεται ύπο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου εἰς ἐκ τῶν ύπαλληλων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας χωρίς άπλην τίνα άμοιβήν.

”Αρθρον 9

Σφραγίς

Τό Ιδρυμα ἔχει δική του κυκλική σφραγίδα, ή όποια γύρωθεν φέρει τήν ἐπωνυμία τοῦ Ιδρύματος και εἰς τό κέντρον τήν εικόνα τοῦ Αγίου Χαραλάμπου, Πολιούχου Πύργου.

”Αρθρον 10

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρών Κανονισμός μπορεῖ νά συμπληρωθῇ ή τροποποιηθῇ με όμοφωντι άπόφασι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου και ἔγκρισι τῆς ΔΙΣ.

”Αρθρον 11

Ίσχυς τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρών Κανονισμός ίσχυει από τής δημοσιεύσεως αύτοῦ διά τῆς Έφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης και διά τοῦ έπισημου Δελτίου τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 12

Διάλυσις Ιδρύματος

Αν ποτέ δι’ οινοδόποτε νόμιμο λόγο καταργηθῇ τό Ιδρυμα, ή κινητή και ή ἀκίνητος περιουσία του περιέρχεται εἰς τό Νομικό Πρόσωπο τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας.

”Αρθρον 13

Κάλυψις δαπάνης

Έκ τῆς έκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ούδεμία δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας προκαλεῖται.

Αθῆναι, 5 Νοεμβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματέύς

Ο Μεθώντος Κλήμης

**Κανονισμός περί συστάσεως, λειτουργίας και διαχειρίσεως
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος
Ἀφροδίτης Ἀναστασίου Λυκουργιώτη
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ύπ' ὄψιν:

1. Τά ἅρθρα 29 παραγρ. 2 καὶ 59 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α΄ 146), καὶ ἅρθρ. 68 παρ. 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ ν. 4235/2014,

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὄποιαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τάν ύπ' ἀριθμ. 12/10.9.2014 Ἀπόφασιν καὶ τάν ύπ' ἀριθμ. 3870/10.9.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ,

4. Τάν ύπ' ἀριθμ. 95/2.11.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

τάν σύστασιν Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπό τάν ἔπωνυμίαν «Φιλανθρωπικόν Ἰδρυματού Ἀφροδίτης Ἀναστασίου Λυκουργιώτη» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, τό ὄποιον θά διέπεται ἀπό τάς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός

συστάσεως, λειτουργίας καὶ διαχειρίσεως
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος
Ἀφροδίτης Ἀναστασίου Λυκουργιώτη
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας

Ἄρθρον 1

Στάντην Ἱερά Μητρόπολι Ἡλείας συνιστάται ἐκκλησιαστικό φιλανθρωπικό Ἰδρυματού Ἀφροδίτης Ἀναστασίου Λυκουργιώτη, τό ὄποιο ἀποτελεῖ αὐτοτελές Νομικό Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τεθίσην ύπό τάν ἀμεσον ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, διοικούμενον σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Εἶναι κοινωφελές μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἔδρα τοῦ ἔχει τά Γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας ἐν Πύργῳ.

**Ἄρθρον 2
Σκοποί**

Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ οἰκονομική ἐνίσχυσι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας διά τίν περιθαλψι ἀπόρων Γερόντων κατά προτεραιότητα τῶν ἐξ Ἀλποχωρίου τοῦ Δάμου Πύργου καταγομένων, στό Ἰδρυματού Ἀσυλο Ἀνίατων Ἡ Νέα Βασιλειάς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, πού εύρισκεται στά Λαστέικα Πύργου Ἡλείας.

**Ἄρθρον 3
Πόροι**

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι τά ἔσοδα ἐκ τῶν ἐνοικίων τοῦ ἀκινήτου (διαμερίσματος), τό ὄποιον διά τῆς ιδιογράφου Διαθήκης της ἐκληροδότησε εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν ἡ ἀείμνηστος Δωρήτρια Ἀφροδίτη Ἀναστασίου Λυκουργιώτη.

**Άρθρον 4
Διοίκησις**

1. Τό Ἰδρυματού διοικεῖται ἀπό τριμελές (3) Διοικητικό Συμβούλιο, τό ὄποιον συγκροτεῖται ἀπό τούς κάτωθι:

α) Τόν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Ἡλείας ως Πρόεδρο, ἀναπληρούμενο ἀπό τόν νόμιμο ἡ τόν εἰδικῶς πρό τοῦτο ἐντεταθμένο ἀναπληρωτή του.

β) Ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἡ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Ἀλποχωρίου.

γ) Ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος Ἀσύλου Ἀνίατων καὶ Κατακοίτων Γερόντων Ἡ Νέα Βασιλειάς Λαστείκων Πύργου.

2. Τό ἀξίωμα τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μετῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμπτικό καὶ ἀμισθο.

**Άρθρον 5
Καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου**

1. Τό Διοικητικό Συμβούλιο διοικεῖ τό Ἰδρυματού καὶ φροντίζει διά τήν ἐκπλήρωσι τῶν σκοπῶν του.

2. Εἶναι ἀρμόδιο διά τήν ἐν γένει διαχείρισι τῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἰδρύματος, τήν ὄποιαν διεξάγει αὐτοτελῶς, ὥστε νά μή συγχέεται μέ ἄλλης ὑπηρεσίες ἡ διαχειρίσεις Κληροδοτημάτων καὶ τῶν ἄλλων Εύαγων Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Εἰδικώτερον:

α) Έγκρινε τόν έτήσιον Προϋπολογισμόν και 'Απολογισμόν 'Εσόδων και 'Έξόδων

β) Αποδέχεται ἡ ἀπορρίπτει κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές ἡ ἄλητη εισφορές

γ) 'Αποφασίζει ἐπί παντός θέματος, μή προβλεπομένου ύπο τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ

3. 'Εκλέγει τόν 'Αντιπρόεδρον και τόν Ταμίαν αύτοῦ

''Αρθρον 6

Καθήκοντα τοῦ Προέδρου

'Ο Σεβ. Πρόεδρος, ἐκτός ἀπό τίς προαναφερθεῖσες ἀρμοδιότητές του, ἐνεργεῖ καὶ τά κατωτέρω ὥριζόμενα:

α) 'Αντιπροσωπεύει τόν 'Ιδρυμα ἐνώπιον ὅλων τῶν 'Αρχῶν ἡ ἐκκλησία κατά περίπτωσι τό δικαίωμα τοῦτο εἰς ἔτερον Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

β) Κινεῖ καὶ διαχειρίζεται τούς πλογαριασμούς τῶν καταθέσεων τοῦ 'Ιδρυματος, ἀνεξαρτήτως ύψους ποσοῦ, κωρίς νά χρειάζεται ιδιαίτερη Πρᾶξι τοῦ Δ. Συμβουλίου κάθε φορά.

γ) Προσκαλεῖ τό Διοικητικό Συμβούλιο καὶ διευθύνει τίς συνεδριάσεις του.

δ) 'Υπογράφει ὅλα τά ἔξερχόμενα ἔγγραφα.

ε) Μεριμνᾷ διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

''Αρθρον 7

Καθήκοντα Ταμία

1. 'Ο Ταμίας εἶναι ὑπεύθυνος διά τήν εἰσπραξί τῶν ἐσόδων, συνυπογράφει μετά τοῦ Σεβ. Προέδρου πάντα τά ἐντάλματα πληρωμῶν καὶ συντάσσει τόν έτήσιον Προϋπολογισμόν καὶ 'Απολογισμόν τοῦ 'Ιδρυματος.

2. Καταθέτει τά χρήματα τοῦ 'Ιδρυματος, εἴτε αὐτά πρέρχονται ἀπό τό Κληροδότημα, εἴτε ἀπό ἄλητης πηγές σέ πλογαριασμό Ταμιευτηρίου εἰς ἔνα ἡ περισσότερα 'Υποκαταστήματα τῶν Τραπεζῶν ἐπ' ὄνόματι τοῦ 'Ιδρυματος. Οι βεβαιούμενοι τόκοι καταχωρίζονται ὡς "Εσόδον".

3. Κρατεῖ τά χρησιμοποιούμενα Λογιστικά βιβλία:

α) Βιβλίο Ταμείου ἐσόδων καὶ ἔξόδων

β) Γραμμάτια Εισπράξεων

γ) 'Εντάλματα πληρωμῶν

''Αρθρον 8

Καθήκοντα τοῦ Γραμματέως

'Ο Γραμματεύς συντάσσει τά Πρακτικά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καταχωρεῖ αὐτά εἰς τό βιβλίον τῶν Πρακτι-

κῶν τηρεῖ τό βιβλίον Πρωτοκόλλου τῆς ἀληθηλογραφίας καὶ φυλάσσει τό 'Αρχεῖον τοῦ 'Ιδρυματος.

Γραμματεύς ὄριζεται ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου εἰς ἐκ τῶν ὑπαρχήνων τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως 'Ηλείας χωρίς ἄλλην τινά ἀμοιβήν.

''Αρθρον 9

Σφραγίς

Τό "Ιδρυμα ἔχει δική του σφραγίδα, κυκλική, ἡ ὁποία γύρωθεν φέρει τήν ἐπωνυμίαν τοῦ 'Ιδρυματος καὶ εἰς τό κέντρον τήν εικόνα τοῦ Αγίου Νικολάου.

''Αρθρον 10

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ

'Ο παρών κανονισμός μπορεῖ νά συμπληρωθῇ ἡ τροποποιηθῇ μέ δύοφωνη ἀπόφασι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἔγκρισι τῆς ΔΙΣ.

''Αρθρον 11

Ίσχυς τοῦ Κανονισμοῦ

'Ο παρών Κανονισμός ίσχυει ἀπό τήν δημοσιεύσεως αύτοῦ διά τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. 'Ο Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης καὶ διά τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

''Αρθρον 12

Διάλιυσις 'Ιδρυματος

"Αν ποτέ δι' οιονδήποτε νόμιμο λόγο καταργηθῇ τό "Ιδρυμα, ἡ κινητή καὶ ἡ ἀκίνητος περιουσία του περιέρχεται εἰς τό Νομικό Πρόσωπο τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως 'Ηλείας.

''Αρθρον 13

Κάλυψις δαπάνης

'Εκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ούδεμία δαπάνην εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως 'Ηλείας προκαλεῖται.

''Αθήναι, 5 Νοεμβρίου 2014

† 'Ο 'Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

''Ο 'Αρχιγραμματεύς

''Ο Μεθώντος Κλήμης

**Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας
'Εκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν:
Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων και χρονίως
πασχόντων "ὁ Ἅγιος Σίλας"
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παραγρ. 2 και 59 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α' 146), και ἄρθρ. 68 παρ. 3, 4, 5 και 6 τοῦ ν. 4235/2014,

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἑκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας και τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τάν περί ἐμπράκτου ἀγάπης ἀγιογραφικήν και ἀγιοπατερικήν διδαχήν, τάν διπνεκῆ φιλάνθρωπον Πρᾶξιν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἑκκλησίας, τάν ἐκδηλουμένην δι' ἔργων ἀγάπης, εὐποίησαν και συμπαραστάσεως πρός τά πάσχοντα μέλη αὐτῆς, τόν διακατέχοντα ἡμᾶς πόθον τῆς ὑπέρ τῶν πασχόντων μερίμνης και τῆς περιθάλψεως αὐτῶν, ἐπιθυμοῦντες δέ εἰς ἔργον μόνιμον νά τρέψωμεν, προσκαλοῦντες εἰς τούτο και τούς πιστούς.

4. Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 παραγρ. 1 και τοῦ ἄρθρου 29 παραγρ. 2 τοῦ νόμου 590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος».

5. Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου (Φ.Ε.Κ. 185, τ. Α' /11.9.1970) ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 67 τοῦ ν. 590/1977.

6. Τάς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 162/1973 «περί μέτρων προστασίας ὑπερολίκων και χρονίως πασχόντων ἀτόμων» και τοῦ Π.Δ. 631/1974 «περί τῶν προϋποθέσεων χορηγήσεως ἀδείας ἰδρύσεως και λειτουργίας ἱδιωτικῶν οἰκων εὐγηρίας και θεραπευτρίων χρονίων παθήσεων μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος», καθώς και τάς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθμ. Π4Β/οἰκ.4690 Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως, περί προϋποθέσεων ἰδρύσεως και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδος Ἡλικιωμένων μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος (Μ.Φ.Η.-Μ.Κ.).

7. Τάς διατάξεις τοῦ Π.Δ. 235/2000 «περί ειδικῶν ρυθμίσεων ἐκσυγχρονισμοῦ και λειτουργίας ἱδιωτικῶν κλινικῶν», πού ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 παραγρ. 2 τοῦ ν.2345/1995.

8. Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 68 παραγρ.1 ἐδάφ. 4 και 5 τοῦ νόμου 4235/2014 (Φ.Ε.Κ. 32, τ. Α' /11.2.2014).

9. Τάν ὑπ' ἀριθμ. 270/19.9.2014 Πρᾶξιν και τάν ὑπ' ἀριθμ. 1934/23.10.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Προκοπίου,

10. Τάν ὑπ' ἀριθμ. 88/2.11.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Ειδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

τάν σύστασιν και λειτουργίαν Ἑκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τάν ἐπωνυμίαν «Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων και χρονίως Πασχόντων Ὁ Ἅγιος Σίλας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου, τό ὁποῖον θά διέπεται ἀπό τάς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τάν ἐπωνυμίαν:
Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων και χρονίως
πασχόντων "ὁ Ἅγιος Σίλας"

**"Ἄρθρον 1
Σύστασις**

Συνιστάται εἰς τάν Ἱεράν Μητρόπολιν Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου εύαγές ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα ὑπό τάν ἐπωνυμίαν Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων και Χρονίως Πασχόντων «Ὁ Ἅγιος Σίλας», ώς Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος (ΜΚ), δυναμικότητος 100 κλινῶν, ἔχον ἔδραν τάν Καβάλα και ἐπικουρόν τό φιλανθρωπικόν ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου.

**"Ἄρθρον 2
Σκοποί**

1. Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ προστασία, ἡ ἀνοικτή και κλειστή φροντίδα και ἡ περίθαλψις χρονίως πασχόντων και αὐτοεξυπηρετουμένων προσώπων τῆς τρίτης ηλικίας και τῶν δύο φύλων, κατά προτίμοσιν τῶν καταγομένων ἡ διαμενόντων εἰς τάν μητροπολιτικήν περιφέ-

ρειαν Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου, μή ἀποκῆλειομένων τῶν ἐκ τῆς εύρυτέρας περιοχῆς προερχομένων.

2. Ἡ ἀσκουμένη φροντίδα πρός τούς περιθαλπομένους ἐκδηλώνεται μέ τίνι μέριμναν διά τὴν ὑγιεινήν διαμονήν, ὑγιεινήν καί ἐπαρκῆ διατροφήν, τακτικήν ιατρικήν παρακολούθησιν, προσφοράν καί διευκόλυνσιν ἀπασχολήσεως, ψυχαγωγίαν, ψυχολογικήν βοήθειαν, φυσικοθεραπείαν, καθώς καί τίνι δυνατότητα ἀσκήσεως τῶν θρησκευτικῶν τῶν καθηκόντων.

3. Ἡ προσωρινή φιλοξενία τῶν προσωρινῶν ἡ μονίμως διαβιούντων εἰς τὴν πόλιν τῆς Καβάλας καί στερουμένων στέγης, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν διαθέσιμαι κλίναι, ὡς καί τῶν οἰκονομικῶς ἀδυνάτων συνοδῶν τῶν περιθαλπομένων εἰς τὸ Γενικόν Νοσοκομεῖον Καβάλας διά τῆς πειτουργίας ἔνων.

”Αρθρον 3 ”Εδρα τοῦ Ἰδρύματος

Τό Ἰδρυμα στεγάζεται εἰς τό παρά τὴν Ἱεράν Μονήν Ἀγίου Σίλα ιδιόκτητον ἐκκλησιαστικόν οἰκημα (πρώην ἐκκλησιαστική Στέγη Σπουδαστοῦ), τό ὁποῖον παραχωρηθέν ἀνεκαίνισθη διά νά ἔξυπρετήσῃ τό κοινωνικόν καί φιλανθρωπικόν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας κατά τούς ὡς ἄνω σκοπούς.

”Αρθρον 4 Διοικητικόν Συμβούλιον

1. Τό Ἰδρυμα τελεῖ ὑπό τὴν αἰγίδα καί τὴν πνευματικὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου, διοικεῖται δέ ὑπό πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τό ὁποῖον συγκροτεῖται ἐκ:

α) τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ἐν κωλύματι ἡ ἀπουσίᾳ ὑπό τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ,

β) τοῦ ἐκάστοτε Ἡγουμένου τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Σίλα, ἀναπληρουμένου ὑπό μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου,

γ) τοῦ Προέδρου τῆς Δημοτικῆς Κοινοφεροῦς Ἐπιχειρήσεως Καβάλας «Δημωφέλεια», ἀναπληρουμένου ἐκ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὄριζομένου,

δ) δύο (2) ἐπιπλέκτων μελῶν τῆς κοινωνίας τῆς Καβάλας, προτεινομένων μετά τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν, ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

2. Διά πράξεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὥριζονται κατά τὴν ἔναρξιν πειτουργίας καί μετά τὴν ἥπην ἐκάστοτε τριετίας τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

3. Ἡ θυτεία τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. ὥριζεται τριετίς δυναμένη νά ἀνανεωθῇ, τό ἀξίωμα δέ τοῦτο εἶναι τιμητικόν καί ἄμισθον.

4. Εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου ἀποκεῖται, δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἡ ἀντικατάστασις μέλους τίνων τῶν ὑπό τά στοιχεῖα γ' καί δ' μελῶν τοῦ Δ.Σ. καί πρό τῆς ἀπόκτησης τῆς θυτείας αὐτοῦ.

”Αρθρον 5

’Απαρτία Δ.Σ.

1. Τό Δ.Σ. εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων τουλάχιστον τριῶν (3) μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς καί ὁ Πρόεδρος ἡ ὁ ἀναπληρωτής αὐτοῦ, αἱ δέ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

2. Τό Δ.Σ. κατά τὴν πρώτην συνεδρίαν αὐτοῦ ἐκλέγει τόν Ταμίαν καί τόν Γραμματέα αὐτοῦ.

”Αρθρον 6

Συνεδριάσεις Δ.Σ.

1. Τό Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικῶς μὲν ἀνά μήνα ἐκτάκτως δέ, ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, μετά ἀπό πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ. Εἰς τάς συνεδριάσεις μετέχει καί ὁ Διοικητικός Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος ὡς εἰσηγητής τῶν θεμάτων πρός συζήτησιν, ἀνευ δικαιώματος ψήφου. Τά πρός συζήτησιν θέματα καταχωροῦνται εἰς τὴν ἡμεροσίαν διάταξιν, ἡ ὁποία κοινοποιεῖται ἐγκαίρως εἰς τά μέλη τοῦ Δ.Σ. μετά τῆς προσκλήσεως πρός συνεδρίαν.

2. Τά Πρακτικά ἐκάστης συνεδρίας ἐπικυρώνονται καί ὑπογράφονται κατά τὴν ἐπομένην συνεδρίαν, καταχωρούμενα μερίμνη τοῦ Γραμματέως εἰς εἰδικόν Βιβλίον Πρακτικῶν.

”Αρθρον 7

’Αρμοδιότητες Δ.Σ.

Τό Δ.Σ.:

1. Διοικεῖ καί διαχειρίζεται ὅλα τάς ὑποθέσεις τοῦ Ἰδρύματος συμφώνως πρός τάς ἐκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις.

2. Ἐγκρίνει τόν προϋπολογισμόν, ἀπολογισμόν καί ἰσολογισμόν τοῦ Ἰδρύματος καθώς καί τάς δαπάνας πειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος.

3. Διορίζει καί παύει τό προσωπικόν τοῦ Ἰδρύματος συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῶν κειμένων Νόμων καί τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

4. Ἐγκρίνει τήν εἰσαγωγήν τῶν ἐνδιαφερομένων κατά τούς ὅρους τοῦ Ἀρθρου 10 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 8

’Αρμοδιότητες Προέδρου

’Ο Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος:

1. Ἐκπροσωπεῖ τό Ἰδρυμα ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, ὡς καί ἐνώπιον πάσσος ἄλλης ἀρχῆς. Μετά ἀπό πρότασιν αὐτοῦ τό Δ.Σ. ἀποφασίζει περὶ τῶν δικαστικῶν πληρεξουσίων καί τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ εἰδικοῦ πληρεξουσίου.

2. Καταρτίζει μετά τοῦ Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ τίνη ἡμερήσιαν διάταξιν, προσκαλεῖ τά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τάς συνεδρίας, καί ὑπογράφει τήν πρόσκλησιν εἰς τήν ὁποίαν ὥριζεται ὁ τόπος, ἡ ἡμέρα καί ἡ ὥρα τῆς συνεδρίας.

3. Ὑπογράφει μετά τοῦ Ταμίαν τά Ἐντάλματα Πληρωμῶν καί τά Γραμμάτια Εἰσπράξεων, ὡς καί τά ἔγγραφα

διά τά όποια δέν έχει έξουσιοδοτηθεί πρός τοῦτο ό Διοικητικός Διευθυντής.

”Αρθρον 9 Αρμοδιότητες Ταμίου-Γραμματέως

1. Ο Ταμίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου έχει τὴν ἐποπτείαν ὅπων τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων ἐν συνεργασίᾳ μετά τοῦ λογιστοῦ, συνυπογράφει τὰ Ἐντάλματα Πληρωμῶν, τὰ Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ μεριμνᾷ διά τὴν ἔξασφάλισιν τῶν ἀπαραιτήτων οἰκονομικῶν μέσων διά τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος.

2. Ο Γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τηρεῖ τὰ βιβλία Πρακτικῶν τῶν Συνεδριῶν καὶ μεριμνᾷ διά τὴν ἔγκαιρον ύπογραφήν των ἀπό τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 10

Εἰσαγωγή περιθαλπομένων

1. Eis τὸ Ἰδρυμα εἰσάγονται χρονίως πάσχοντες καὶ αὐτοεξυπρετούμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ ἡλικίας εἴκοσι (20) ἐτῶν καὶ ἄνω.

2. Δικαιολογητικά εἰσαγωγῆς εἶναι:

α) Αἴτησις εἰσαγωγῆς

β) Συστατικόν τοῦ Ἐφημερίου τῆς, eis ἦν ἀνήκει, Ἔνορρας

γ) Ἀποδεικτικόν στοιχεῖον ταυτότητος

δ) Ἰατρικόν πιστοποιητικόν, ἀναγράφον τὴν αἵτιαν τοῦ χρονίου νοσήματος καὶ τὸν ἀναγκαιότητα περιθάλψεως τοῦ ἀσθενοῦς eis τὸ Ἰδρυμα. Ὡς πρός δέ τούς αὐτοεξυπρετούμενους καὶ τούς χρονίως πάσχοντας πιστοποιητικόν ὅτι δέν πάσχουν ύπό μοιλυσματικῆς ἢ μεταδοτικῆς νόσου ἢ ἄλλου βαρέος νοσήματος χρήζοντος εἰδικῆς νοσηλείας καὶ δέν πάσχουν ἐκ ψυχοκινητικῶν διεγέρσεων καθιστάμενοι ἀνήσυχοι καὶ ἀκατάληπτοι διά συμβίωσιν.

”Αρθρον 11

Πόροι

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

1. Ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου

2. Ἐπιχορηγήσεις τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας, Πρόνοιας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ πάσος ἄλλης κρατικῆς ἀρχῆς καὶ ὄργανισμοῦ Τοπικῆς Αύτοδιοικήσεως

3. Νοσήλεια ἀσφαλιστικῶν ταμείων

4. Δωρεά, κληρονομία καὶ κληροδοσία παντός φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου

5. Αἱ δωρεαί καὶ λοιπαί εἰσφοραί τῶν περιθαλπομένων καὶ παντός ἄλλου φιλανθρώπου

”Αρθρον 12

Τηρούμενα Βιβλία

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει ιδίαν διαχείρισιν, τηρεῖ δέ τὰ ἀπαραίτητα διαχειριστικά βιβλία ἥτοι:

α. Βιβλίον Πρακτικῶν Συνεδρίων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

β. Βιβλίον Πρωτοκόλλου

γ. Βιβλίον Ταμείου

δ. Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν

ε. Μητρῶν περιθαλπομένων καὶ ἀτομικοί φάκελοι αὐτῶν

”Αρθρον 13

Προσωπικόν

1. Τὸ προσωπικόν τοῦ Ἰδρύματος διακρίνεται:

α) Eis τὸ διοικητικόν Προσωπικόν

β) Eis τὸ ιατρονοσπληευτικόν προσωπικόν

γ) Eis τὸ βοηθητικόν προσωπικόν

δ) Eis τὸ εἰδικόν προσωπικόν

2. Διά τοῦ παρόντος συνιστῶνται κατά τμήματα, αἱ προβληπόμεναι ὑπὸ τῆς ίσχυούσης νομοθεσίας θέσεις:

α) Eis τὸ τμῆμα Διοικήσεως

Μία (1) θέσις διοικητικοῦ Διευθυντοῦ ΠΕ κλάδου

Μία (1) θέσις Λογιστοῦ-Διαχειριστοῦ χρηματικοῦ ΔΕ κλάδου

Μία (1) θέσις διαχειριστοῦ ὑποκού ΔΕ κλάδου

β) Eis τὸ τμῆμα Ιατρονοσπληευτικού

Μία (1) θέσις Ιατροῦ

Μία (1) θέσις Προϊσταμένης ΤΕ κλάδου

Δεκατρεῖς (13) θέσεις βοηθῶν νοσηλευτῶν - τριῶν ΤΕ ἢ ΔΕ κλάδου

γ) Eis τὸ τμῆμα Βοηθητικοῦ προσωπικοῦ

Μία (1) θέσις μαγείρου ΥΕ κλάδου

Μία (1) θέσις βοηθοῦ μαγείρου ΥΕ κλάδου

Δύο (2) θέσεις καθαριστρῶν ΥΕ κλάδου

Δύο (2) θέσεις τραπεζοκόμων ΥΕ κλάδου

Μία (1) θέσις κληπτῆρος - θυρωροῦ ΥΕ κλάδου

Μία (1) θέσις ύπευθύνου διά τὴν καθαριότητα καὶ συντήρησιν τοῦ ίματισμοῦ ἐνδύσεως, ύποδήσεως καὶ κλινοσκεπῆς, ΔΕ κλάδου

δ) Eis τὸ τμῆμα εἰδικοῦ προσωπικοῦ

Μία (1) θέσις φυσικοθεραπευτοῦ ΤΕ κλάδου

Μία (1) θέσις Κοινωνικοῦ Λειτουργοῦ ΤΕ κλάδου μερικῆς ἀπασχολήσεως

3. Τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα διά τὴν κάλυψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων καθορίζονται ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας, τὰ δέ καθήκοντα καὶ αἱ ἀρμοδιότηται ἐνός ἐκάστου καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ ΔΣ.

4. Ο ἀριθμός τῶν ἐκάστοτε πληρουμένων ἐκ τῶν ὡς ἀνωθέρων καθορίζεται ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

5. Eis τὰς ἀνωτέρω θέσεις δύναται νά προσλαμβάνεται καὶ προσωπικόν ἐπί συμβάσει ιδιωτικοῦ δικαίου, ὄρισμένου ἢ ἀστρίσου χρόνου, χωρίς νά ἀποκλείονται οἱ ἔθελοντικῶς προσφέροντες ὑπηρεσίαν κληρικοί καὶ πλαϊκοί.

”Αρθρον 14

Εὔεργέται, Δωρηταί

Τοῦ τοῦ ΔΣ τοῦ Ἰδρύματος ἀνακηρύσσονται δωρηταί οἱ προσφέροντες ποσόν ἄνω τῶν εἰκοσι χιλιάδων

(20.000) εύρώ, εύεργέται οι ἄνω τῶν πενήντα χιλιάδων (50.000) εύρώ, καί μεγάλοι εύεργέται οι ἄνω τῶν ἑκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) εύρώ.

”**Αρθρον 15**
Σφραγίς

Τό ”Ιδρυμα ἔχει ιδίαν σφραγίδα φέρουσαν κύκλω τόν τίτλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου, ἔσωθεν δέ τὴν ἐπωνυμίαν αὐτοῦ καί εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ τὴν εἰκόναν τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Σίλᾳ.

”**Αρθρον 16**
Διάθησις

Εἰς περίπτωσιν διαπούσεως τοῦ Ιδρύματος ἄπασα ἡ κινητή καί ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Εὔποιας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου.

”**Αρθρον 17**
Τροποποίησις Κανονισμοῦ

’Ο παρών Κανονισμός δύναται νά τροποποιηθῇ ἢ νά συμπληρωθῇ κατά τὴν διαδικασίαν τῆς ἐγκρίσεως καί δημοσιεύσεως ύπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου πρός τὸ Δ.Σ., τό όποιον ἐγκρίνει αὐτήν διά ψήφων τουλάχιστον τριῶν. Πᾶν θέμα μή προβλεπόμενον ύπο τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐπιλύεται ύπο τοῦ Δ.Σ.

”**Αρθρον 18**

’Ο παρών Κανονισμός καταργεῖ ἐξ ὀλοκλήρου τὴν προσωνυμίαν καί τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ιδρύματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου, τὸν διά τῆς ύπ’ ἀριθμ. 1108/1816/19.3.2003 Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ἐγκριθέντα, καί δημοσιευθέντα (Φ.Ε.Κ.1396/30-9-2003/τ.Β’ καί Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τεῦχος 10 - Οκτώβριος 2003), ὃ ὅποιος οὐδέποτε ἰσχυσεν καί ἐφορμόσθη.

”**Αρθρον 19**

’Η ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τὴν δημοσίευσίν του εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» καί τὸ περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”**Αρθρον 20**

’Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ οὐδεμίᾳ δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου προκαλεῖται.

’Αθῆναι, 5 Νοεμβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεύς

’Ο Μεθώντος Κλήμης

Κανονισμός Λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος Διαχειρίσεως Κοινωφελῶν περιουσιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ύπ' ὅψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α΄ 146), καὶ ἄρθρ. 68 παρ. 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ ν. 4235/2014,
2. Τὰς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρός τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τὰς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,
3. Τὴν ύπ' ἀριθμ. 628/15.10.2014 Ἀπόφασιν καὶ τὴν ύπ' ἀριθμ. 629/15.10.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικαίας κ. Ἀλεξίου,
4. Τὴν ύπ' ἀριθμ. 92/2.11.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

τὴν σύστασιν Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ύπό τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα Διαχειρίσεως Κοινωφελῶν Περιουσιῶν» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας, τὸ ὁποῖον θά διέπεται ἀπό τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

**«Κανονισμός Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος
Διαχειρίσεως Κοινωφελῶν περιουσιῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας»**

”Αρθρον 1 Σύστασις - Ἐπωνυμία - ”Εδρα

Εἰς τὴν Ἱερά Μητρόπολη Νικαίας συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικό Ἰδρυμα μὲ τὴν ἐπωνυμία «Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα Διαχειρίσεως Κοινωφελῶν περιουσιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας», τὸ ὁποῖο θά ἐδρεύει στὸ ἐπὶ τῶν ὄδῶν Κύπρου καὶ Ἰωνίας (Πλατεῖα Ὄσιας Ξένου) κτίριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας.

Τὸ Ἰδρυμα ἀποτελεῖ ἔξηρτημένη ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας μὲ αὐτοτελῆ διαχείριση καὶ μὴ κερδοσκοπικό σκοπό.

”Αρθρον 2

Τὸ Ἰδρυμα χρησιμοποιεῖ κυκλικήν σφραγίδα μέ διάμετρον καὶ τύπον ὅμοιον πρὸς τὰς σφραγίδας εἰς τὰς ὁπίδας ἀναφέρεται τὸ σχετικόν διάταγμα «Περί ἐμβλημάτων τοῦ Κράτους καὶ τύπου τῶν σφραγίδων».

Εἰς τὴν ἔξωτερικήν της πλευρά ἡ σφραγίς φέρει τὴν ἐνδεικνύοντα «Ἱερά Μητρόπολης Νικαίας» ἐσωτερικῶς δέ τὴν φράσιν «Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα Διαχειρίσεως Κοινωφελῶν Περιουσιῶν». Εἰς τὸ μέσον αὐτῆς φέρει τὸν Δικέφαλον Ἀετόν.

”Αρθρον 3

Σκοπός καὶ στόχος τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ ἐπωφελέστερη ἐκπροσώπησις, διοίκησις καὶ διαχείρισης ἐκάστης ἥδη καταλειφθείσης ἢ μελλούσης νά καταλειφθεῖ εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολη Νικαίας κοινωφελοῦς περιουσίας ὡς κεφάλαιο αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως, σύμφωνα μὲ τὸν σκοπό καὶ τὸν τρόπο ἀξιοποίησεως, πού ἔχει καθορισθεῖ ἀπό τὸν δωρητὴν ἡ διαθέτη της. Στὴν ἐκπροσώπησι, διοίκησι καὶ διαχείρισι τοῦ Ἰδρύματος ύπαγονται διά τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τὰ ἥδη καταλειφθέντα εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολη Νικαίας κληροδοτήματα α) Δημητρίου Ἀντωνιάδη, β) Χρόστου Θεοδωρίδη καὶ γ) Ἐλευθερίου καὶ Βαμβακίας Βλάχου. Κάθε νέα κοινωφελής περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας δύναται νά ύπαχθεῖ στὸν διοίκησι καὶ διαχείρισι τοῦ Ἰδρύματος μὲ ἀπόφασι τροποποίήσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 4

Ἡ Λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος βαρύνει οἰκονομικῶς τὴν Ἱεράν Μητρόπολην Νικαίας. Πέραν αὐτοῦ οἱ πόροι, μέ τούς ὁποίους συντηρεῖται τὸ Ἰδρυμα εἶναι ἀκόμη:

1. Οἰαδήποτε δωρεά ἡ ἐπιχορήγησις ἀπό τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ν.Π.Ι.Δ.

2. Κρατικάί ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ προγραμμάτων τῆς Εύρωπαϊκῆς Ένώσεως, τῆς Περιφερειακῆς ἢ

Τοπικής Αύτοδιοικήσεως, Όργανησμῶν καί ἄλλων Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

3. Δωρεάί ἢ Κληρονομίαι ὑπέρ τοῦ Ἰδρύματος.

4. Πᾶν ἔτερον ἐσοδον προερχόμενον ἐκ νομίμου πηγῆς καί μή προβληπόμενον ἐκ τοῦ παρόντος ἀρθρου.

„Αρθρον 5

Διοίκησις - Διοικητικό Συμβούλιο

1. Τὸ Ἰδρυμα ὑπάγεται στὸν πνευματικὴν καί διοικητικὴν ἐποπτεία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικαίας, διοικεῖται δέ ἀπό τριμελές Διοικητικὸν Συμβούλιον. Ἰσόβιος Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Νικαίας ἀναπληρούμενος ἀπό τὸν νόμιμο ἀναπληρωτὴν του. Τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐπιλέγονται, διορίζονται ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ καί παύονται ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Νικαίας κατά τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του. Ὁμοίως ἐπιλέγονται δύο (2) ἀναπληρωματικά μέλη τοῦ Συμβουλίου, ποὺ ἀναπληροῦν σὲ περίπτωσιν κωλύματος τὰ τακτικά μέλη κατά τὴν σειρά ἐπιλογῆς τους. Τὸ ἀξίωμα αὐτῶν πού μετέχουν εἰς τὸ Διοικητικό Συμβούλιον εἶναι τιμπτικόν καί ἄμισθον.

2. Τὸ Διοικητικό Συμβούλιον κατά τὴν πρώτην Συνεδρίαν αὐτοῦ ὥριζει μεταξύ τῶν μελῶν του τὸν Ταμίαν καί τὸν Γραμματέα.

3. Εἰς περίπτωσιν κατά τὴν ὁποίαν μέλος τοῦ Δ.Σ. κωλύεται εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του ἢ δέν ἀνταποκρίνεται πλήρως εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τὰ καθήκοντά του, ἢ δέν ἐπιδεικνύει τὸ ἀπαιτούμενο ἐνδιαφέρον κατά τὴν ἄσκησι τῶν καθηκόντων του ἢ προβαίνει σὲ ἐνέργειες πού ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν σκοπό τοῦ Ἰδρύματος ἢ παραιτεῖται πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του, παύεται καί ἀντικαθίσταται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολίτου.

4. Τὸ Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικῶς τὴν πρώτη ἡμέρα Δευτέρα τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους ἐκτάκτως δέ ὅταν παρίσταται ἀνάγκη.

5. Τὸ Δ.Σ. λογίζεται εἰς ἀπαρτίαν ὅταν παρίστανται καὶ τὰ τρία μέλη αὐτοῦ, ἀπό τὰ ὁποῖα τὸ ἔνα εἶναι ὁ Πρόεδρος, αἱ δέ ἀποφάσεις λαμβάνονται μὲ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

6. Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα δημοσίᾳ ἐνώπιον κάθε Ἀρχῆς, κάθε Δικαστηρίου ἀλλὰ καί παντὸς τρίτου. Διενεργεῖ καί ὑπογράφει τὴν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν τοῦ Ἰδρύματος.

7. Ὁ Ταμίας τηρεῖ τὰ ἀπαραίτητα πιογιστικά βιβλία τοῦ Ἰδρύματος καί τὰ ἀποδεικτικά στοιχεῖα ἐσόδων καί ἔξδων τοῦ Ἰδρύματος καί τῶν διαχειρίζομένων κοινοφειλῶν περιουσιῶν.

‘Υπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τὰς διπλοτύπους ἀποδείξεις εἰσπράξεων καί πληρωμῆς.

8. Ὁ Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. διενεργεῖ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ἰδρύματος. Τηρεῖ τὸ πρωτόκολλον καί τὸ ἀρχεῖον αὐτῆς. Τηρεῖ τὸ βιβλίον πράξεων τοῦ Δ.Σ., καταρτίζει μετά τοῦ Ταμίου τὸν Προϋπολογισμόν καί τὸν Ἀπολογισμόν τοῦ Ἰδρύματος καί τῶν ἐπιμέρους διαχειρίζομένων κοινωφειλῶν περιουσιῶν, οἱ ὁποῖοι μετά τὴν

ψήφισιν τοῦ ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλονται πρός ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιον.

„Αρθρον 6

‘Αρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Τὸ Διοικητικό Συμβούλιο ἔχει τὶς κάτωθι ἀρμοδιότητας:

1. Ἀποφασίζει διά κάθε θέμα τὸ ὁποῖον ἀφορᾶ εἰς τὴν ὄργανωσιν, διοίκησιν καί λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος.

2. Συνεργάζεται δι’ ὅπλα τὰ σχετικά ζητήματα μὲ τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας, μὲ τὰ Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν Ἐνοριῶν, μὲ τὰ Δ.Σ. τῶν κοινωφειλῶν καί λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας, μὲ διαφόρους πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καί λοιπούς Συλλόγους, Φορεῖς καί Ὅργανησμούς καθώς καὶ μὲ τὴν Δημοτικήν καί Περιφερειακήν Αύτοδιοικησιν, τούς τοπικούς φορεῖς καὶ ἐν γένει τὰς ἀρμοδιάς Κρατικάς Ὑπηρεσίας καθώς ἐπίσης καὶ μὲ Φυσικά καὶ Νομικά πρόσωπα διά τὴν προαγωγήν καὶ ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῶν κοινωφειλῶν περιουσιῶν.

3. Μεριμνᾷ διά τὴν ἔξεύρεσιν οἰκονομικῶν πόρων καὶ διά τὴν εὔρυθμον, ὁμαλήν, ἀπρόσκοπτον καὶ ἀποτελεσματικήν λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος.

4. Καταρτίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τοῦ Ἰδρύματος καὶ κάθε ἐπιμέρους κοινωφειλούς περιουσίας, τούς ὁποίους καὶ ὑποβάλλει πρός ἔγκρισιν εἰς τὸ οἰκεῖον Μητροπολιτικό Συμβούλιον. Τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῶν διαχειρίζομένων περιουσιῶν προσδιορίζονται ὑπό τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἔξόδων κατά τὸ οἰκονομικόν ἔτος, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει τὴν 1ην ἱανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ τελειώνει τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους.

5. Ἀποφασίζει σύμφωνα μὲ τὸν νόμο γιά κάθε θέμα διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ ἀξιοποίησεως τῶν διαχειρίζομένων ὑπ’ αὐτοῦ κοινωφειλῶν περιουσιῶν, ἀκόμα καὶ ἀν δέν ἀναφέρεται στόν παρόντα κανονισμῷ.

6. Συνάπτει καὶ τροποποιεῖ κάθε εἰδους συμβάσεις (π.χ. μισθώσεως, ἔργου, ἐργασίας κ.π.) μέ σκοπό τὴν ἐπωφελέστερη διαχείρισι τὸν ἔκαστης κοινωφειλούς περιουσίας καὶ τὸν ἐπίτευξι τοῦ σκοποῦ τοῦ δωρητῆ ἢ διαθέτη της. Ἀποφασίζει τὸν πρόσθιον ἢ ἀνάθεσι ἐντολῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ (π.χ. λογιστοῦ, δικηγόρου κ.π.), ἀπαραιτήτου διά τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος καὶ τὸν διαχείρισι τῶν κοινωφειλῶν περιουσιῶν.

7. Ἀπευθύνεται ἐνώπιον κάθε ἀρμοδίας Ἀρχῆς, παντός Δικαστηρίου καὶ ἐνώπιον παντός τρίτου ἐκπροσωποῦ δικαστικῶς καὶ ἔξαδικαστικῶς ἐκάστη κοινωφειλῆ περιουσιά.

8. Ἀπευθύνεται ἐνώπιον κάθε ἀρμοδίας Ἀρχῆς, παντός Δικαστηρίου καὶ ἐνώπιον παντός τρίτου ζητοῦν τὸν ἀλληλαγή τοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ τρόπου ἀξιοποίησεως ἐκάστης κοινωφειλούς περιουσίας στὶς περιπτώσεις πού ὥριζει ὁ νόμος.

9. Άποφασίζει διά κάθε ἄληπον θέμα, τό όποιον ἀνακύπτει κατά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δέν προβλέπεται ρητώς εἰς αὐτόν, πάντοτε μέ τίν ἐπιφύλαξιν τῆς ἔγκρισεως τῶν πράξεών του ἀπό τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην.

”Αρθρον 7
Τηρούμενα Βιβλία

Τό Ἱδρυμα τηρεῖ τά ἀκόλουθα Βιβλία:

1. Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ εἰσερχομένων ἐγγράφων
2. Βιβλίον Πρακτικῶν Δ.Σ.
3. Βιβλίον Ταμείου
4. Βιβλίον - φάκελο ἐκάστης κοινωφελοῦς περιουσίας

”Αρθρον 8

Διά κάθε θέμα τό όποιον δέν ρυθμίζεται ἀπό τὸν παρόντα Κανονισμόν ἀποφασίζει τό Δ.Σ. κατά τήν κυρίαρχον κρίσιν του.

”Αρθρον 9

Ἐis περίπτωσιν διαὶλύσεως τοῦ Ἱδρύματος ὅλοκληρη ἢ περιουσίᾳ του, κινητή καὶ ἀκίνητος, ὡς καὶ τό ἀρχεῖον

του παραδίδονται ἀπό τό Δ.Σ. εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Νικαίας, εἰς τήν ὧδην αὐτοδικαίως ἀνήκουν.

”Αρθρον 10

Ο παρὼν Κανονισμός τροποποιεῖται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετά ἀπό πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικαίας.

”Αρθρον 11

Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τήν δημοσίευσίν του εἰς τήν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» καὶ τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 12

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ οὐδεμία δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας προκαλεῖται.

’Αθῆναι, 5 Νοεμβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεύς

’Ο Μεθώνης Κλήμης

**Κανονισμός συστάσεως, λειτουργίας και διαχειρίσεως
του Εκκλησιαστικού Φιλανθρωπικού Ιδρύματος
Στεφάνου Χρίστου Ψημμένου
της Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβούσα ύπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παρ. 2 και 59 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος» (Α΄ 146), και ἄρθρ. 68 παρ. 3, 4, 5 και 6 τοῦ ν. 4235/2014,

2. Τὰς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Εκκλησίας πρός τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπὸ τὰς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας και τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 14/10.9.2014 Ἀπόφασιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 3870/10.9.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ηλείας κ. Γερμανοῦ,

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 96/2.11.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

τὴν σύστασιν Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τὴν ἐπωνυμίαν «Φιλανθρωπικόν Ἰδρυμα Στεφάνου Χρίστου Ψημμένου» τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας, τὸ ὁποῖον θά διέπεται ἀπό τὶς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός συστάσεως, λειτουργίας
και διαχειρίσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φιλανθρωπικοῦ
ἰδρύματος Στεφάνου Χρίστου Ψημμένου
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας

”Αρθρον 1

Στὴν Ιερά Μητρόπολη Ηλείας συνιστᾶται ἐκκλησιαστικό φιλανθρωπικό Ἰδρυμα ὑπό τὴν ἐπωνυμία «Φιλανθρωπικό Ἰδρυμα Στεφάνου Χρίστου Ψημμένου», τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ αὐτοτελές Νομικό Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τελοῦν ὑπό τὴν ἅμεσον ἐποπτείαν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας, διοικούμενον σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Εἶναι κοινωφελές μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος και ἔδρα του ἔχει τὰ Γραφεῖα τῆς Ι. Μητροπόλεως Ηλείας ἐν Πύργῳ.

”Αρθρον 2

Σκοποί

Σκοποί τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Ἡ χορήγησις ύποτροφιῶν εἰς ἀρίστους και ἐναρέτους Σπουδαστάς ἀπόρων οἰκογενειῶν ἐξ Ηλείας καταγομένων εἰς μνήμην Στεφάνου Ψημμένου και τῶν Γονέων αὐτοῦ Χρίστου και Παναγιώτας,

β) Ἡ οικονομική ἐνίσχυσις τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας διά τὴν καλήν λειτουργίαν τῶν Μαθητικῶν και Φοιτητικῶν Οἰκοτροφείων αὐτῆς.

γ) Ἡ οικονομική ἐνίσχυσις ἀπόρων οἰκογενειῶν.

”Αρθρον 3

Πόροι

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι τὰ ἔσοδα ἐκ τῶν ἐνοικίων τῶν ἀκίντων, τὰ ὁποῖα διά τῶν ἰδιογράφων Διαθηκῶν του ἐκληροδότησε εἰς τὴν Ιεράν Μητρόπολιν Ηλείας ὁ ἀείμνηστος Δωρητής Στέφανος Χρίστου Ψημμένος.

”Αρθρον 4

Διοίκησις

1. Τὸ Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπό τριμελές (3) Διοικητικό Συμβούλιο, τὸ ὁποῖον συγκροτεῖται ἀπό τοὺς κάτωθι:

α) Τὸν ἑκάστοτε Μητροπολίτη Ηλείας ως Πρόεδρο, ἀναπληρούμενο ἀπό τὸν νόμιμο ἢ τὸν εἰδικῶς πρός τοῦτο ἐντεταλμένο ἀναπληρωτή του.

β) Εκ τοῦ ἑκάστοτε Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος χρονίων πασχόντων και κατακοίτων Γερόντων Η Νέα Βασιλείας Λαστεῖκων Πύργου.

γ) Εξ ἐνός ἑκαπαθετικοῦ Δευτεροβαθμίου ἢ Πρωτοβαθμίου Εκπαιδεύσεως, ὅριζομένου ὑπό τοῦ Μητροπολίτου.

2. Η θητεία τοῦ τρίτου Μέλους εἶναι τριετής, δυναμένη νά ἀνανεωθῇ.

3. Τὸ ἀξιώμα τοῦ Προέδρου και τῶν μερῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικό και ἄμισθο.

”Αρθρον 5

Καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Τὸ Διοικητικό Συμβούλιο διοικεῖ τὸ Ἰδρυμα και φροντίζει διά τὴν ἐκπλήρωσι τῶν σκοπῶν του.

2. Είναι άρμόδιο διά τήν ἐν γένει διαχείρισι τῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἰδρύματος, τήν ὅποιαν διεξάγει αὐτοτελῶς, ὥστε νά μή συγχέεται μέ αἱλῆες ὑπηρεσίες ἡ διαχειρίσεις Κληροδοτημάτων καὶ τῶν ἄλιτων Εὔαγών Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Εἰδικώτερον:

- α) Ἐγκρίνει τὸν ἐπίσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων.
  - β) Ἀποδέχεται ἡ ἀπορρίπτει κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές ἡ ἄλιτες εἰσφορές.
  - γ) Ἀποφασίζει ἐπί παντός θέματος, μή προβλεπομένου ὑπό τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.
3. Ἐκλέγει τὸν Ἀντιπρόεδρον καὶ τὸν Ταμία αὐτοῦ.

”Αρθρον 6

Καθήκοντα τοῦ Προέδρου

’Ο Σεβ. Πρόεδρος, ἐκτός ἀπό τὶς προαναφερθεῖσες ἀρμοδιότητές του, ἐνεργεῖ καὶ τὰ κατωτέρω ὅριζόμενα:

- α) Ἀντιπροσωπεύει τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον ὅλων τῶν Ἀρχῶν ἡ ἔκκωρει κατά περίπτωσιν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἔτερον Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
- β) Κινεῖ καὶ διαχειρίζεται τοὺς Λογαριασμούς τῶν καταθέσεων τοῦ Ἰδρύματος, ἀνεξαρτήτως ὑψους ποσοῦ, χωρὶς νά χρειάζεται ιδιαίτερα πρός τοῦτο Πρᾶξις τοῦ Δ. Συμβουλίου κάθε φορά.
- γ) Προσκαλεῖ τὸ Διοικητικό Συμβούλιο καὶ διευθύνει τὶς συνεδριάσεις του.
- δ) Ὑπογράφει ὅλα τὰ ἔξερχόμενα ἔγγραφα.
- ε) Μεριμνᾷ διά τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 7

Καθήκοντα Ταμία

1. Ο Ταμίας είναι ὑπεύθυνος διά τὴν εἰσπραξὶ τῶν ἐσόδων, συνυπογράφει μετά τοῦ Σεβ. Προέδρου πάντα τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν καὶ συντάσσει τὸν ἐπίσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ Ἰδρύματος.

2. Καταθέτει τὰ χρήματα τοῦ Ἰδρύματος, εἴτε αὐτά πρέρχονται ἀπό τὸ Κληροδότημα, εἴτε ἀπό ἄλιτες πηγές, σέ πλογαριασμό Ταμιευτηρίου εἰς ἔνα ἡ περισσότερα Ὑποκαταστήματα τῶν Τραπεζῶν ἐπ' ὄνόματι τοῦ Ἰδρύματος. Οι βεβαιούμενοι τόκοι καταχωρίζονται ὡς ”Εσοδον.

3. Κρατεῖ τὰ χρησιμοποιούμενα ἀπό τὸ Ἰδρυμα λογιστικά βιβλία:

- α) Βιβλίο Ταμείου Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων
- β) Γραμμάτια Εἰσπράξεων
- γ) Ἐντάλματα πληρωμῶν

”Αρθρον 8

Καθήκοντα τοῦ Γραμματέως

’Ο Γραμματεύς συντάσσει τὰ Πρακτικά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καταχωρεῖ αὐτά εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν, τηρεῖ τὸ βιβλίον Πρωτοκόλλου τῆς ἀληθινογραφίας καὶ φυλάσσει τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἰδρύματος.

Γραμματεύς ὁρίζεται ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου εἰς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας χωρίς ἄλλην τινά ἀμοιβήν.

”Αρθρον 9

Σφραγίς

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει δική του κυκλική σφραγίδα, ἡ ὅποια γύρωθεν φέρει τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Ἰδρύματος καὶ εἰς τὸ κέντρον τὴν εἰκόνα τοῦ Ἅγιου Χαραλάμπου, Πολιούχου Πύργου.

”Αρθρον 10

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ

’Ο παρών κανονισμός μπορεῖ νά συμπληρωθῇ ἡ τροποποιηθῇ μέ ὄμοφων ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἔγκριση τῆς ΔΙΣ.

”Αρθρον 11

Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ

’Ο παρών Κανονισμός ισχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διά τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. ’Ο Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης καὶ διά τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 12

Διάθυσις Ἰδρύματος

”Αν ποτέ δι’ οἰονδήποτε νόμιμο λόγο καταργηθῇ τὸ Ἰδρυμα, ἡ κινητή καὶ ἡ ἀκίντη περιουσία του περιέρχεται εἰς τὸ Νομικό Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

”Αρθρον 13

Κάλυψις δαπάνης

’Εκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ οὐδεμία δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας προκαλείται.

’Αθηναί, 5 Νοεμβρίου 2014

† Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεύς

’Ο Μεθώντης Κλήμης

Κανονισμός περί Συστάσεως και Λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «‘Ο Καλός Σαμαρείτης» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ύπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 29 παραγρ. 2 καὶ 59 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α' 146), καὶ 68 τοῦ ν. 4235/2014.

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον Πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας καὶ τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τὸν ύπ' ἀριθμ. 155/3.11.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Χρυσοστόμου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύστασιν ἐκκλησιαστικοῦ φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου, ὑπό τὴν ἐπωνυμίαν «“ὁ Καλός Σαμαρείτης” τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου», τὸ ὅποιο θά λειτουργεῖ σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός Συστάσεως και Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «‘Ο Καλός Σαμαρείτης»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου»

”Αρθρον 1

Σύστασις - Ἐπωνυμία - Ἔδρα

Εἰς τὴν Ἱερά Μητρόπολην Περιστερίου συνιστᾶται ἐκκλησιαστικό Ἰδρυμα μέ τὴν ἐπωνυμία «‘Ο Καλός Σαμαρείτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου», τὸ ὅποιο θά ἔδρεύει στό ἐπὶ τῶν ὡδῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως 96 καὶ Χαλκοκονδύλη κτίριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου.

Τὸ Ἰδρυμα ἀποτελεῖ ἔξηρτημένη ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου μέ αὐτοτελῆ διαχείριση καὶ μή κερδοσκοπικό σκοπό.

”Αρθρον 2

Τὸ Ἰδρυμα χρησιμοποιεῖ κυκλικήν σφραγίδα μέ διάμετρον καὶ τύπον ὅμοιον πρός τὰς σφραγίδας εἰς τὰς ὅποι-

as ἀναφέρεται τὸ σχετικόν διάταγμα «Περί ἐμβλημάτων τοῦ Κράτους καὶ τύπου τῶν σφραγίδων».

Εἰς τὸν ἔξωτερικόν της πλευρά ἡ σφραγίς φέρει τὴν ἔνδειξιν Ἱεράς Μητρόπολης Περιστερίου «Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα ὁ Καλός Σαμαρείτης». Εἰς τὸ μέσον αὐτῆς φέρει τὸν Σταυρόν.

”Αρθρον 3

Σκοπός καὶ στόχος τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ ἐπωφελεστέρα διαχείριση τῶν κατά πάντα παντί τρόπῳ παραδιδομένων καὶ ἐμπιστευομένων ὑπικῶν ἀγαθῶν (τροφίμων, χρημάτων, εἴδη ἐνδύσεως κ.λπ.) εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Περιστερίου διά τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἀνακούφισιν ἀπόρων, ἐνδεῶν, οἰκονομικῶν ἀδυνάτων προσώπων καὶ οἰκογενειῶν τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου.

”Αρθρον 4

Ἡ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος βαρύνει οἰκονομικῶς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Περιστερίου. Πέραν αὐτοῦ οἱ πόροι, μέ τούς ὅποιους συντηρεῖται τὸ Ἰδρυμα εἶναι ἀκόμη:

1. Οἰαδόποτε δωρεά ἡ ἐπιχορήγησις ἀπό τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ν.Π.Ι.Δ.

2. Κρατικάι ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ προγραμμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, τῆς Περιφερειακῆς ἢ Τοπικῆς Αύτοδιοικήσεως, Ὁργανισμῶν καὶ ἄλλων Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου

3. Δωρεάί ἢ Κληρονομίαι ὑπέρ τοῦ Ἰδρύματος

4. Πᾶν ἔτερον ἔσοδον προερχόμενον ἐκ νομίμου πηγῆς καὶ μή προβληπόμενον ἐκ τοῦ παρόντος ἄρθρου.

”Αρθρον 5

Διοίκησις - Διοικητικό Συμβούλιο

1. Τὸ Ἰδρυμα ύπαγεται στὸν πνευματική καὶ διοικητική ἐποπτεία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Περιστερίου, διοικεῖται δέ ἀπό τριμελές Διοικητικόν Συμβούλιον. Ἰσόβιος Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Περιστερίου ἀναπληρούμενος ἀπό τὸν νόμιμο ἀναπληρωτή του. Τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐπιλέγονται, διορίζονται ἐπί τριετεῖ θητεία καὶ παύονται ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Περι-

στερίου κατά τήν άπολυτον κρίσιν του. Όμοιώς έπιπλέγονται δύο (2) άναπληρωματικά μέθη τοῦ Συμβουλίου, πού άναπληρούν σέ περίπτωση κωλύματος τά τακτικά μέθη κατά τήν σειρά έπιπλογής τους. Τό άξιωμα αυτῶν πού μετέχουν εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον είναι τιμοτικόν καὶ ἄμισθον.

2. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον κατά τήν πρώτην Συνεδρίαν αὐτοῦ ὥριζε μεταξύ τῶν μελῶν του τόν Ταμίαν καὶ τόν Γραμματέα.

3. Eἰς περίπτωσιν κατά τήν όποιαν μέλος τοῦ Δ.Σ. κωλύεται εἰς τήν ἀσκησιν τῶν καθηκόντων του ἢ δέν ἀνταποκρίνεται πλήρως εἰς τάς ὑποχρεώσεις αἱ ὄποιαι ἀπορρέουν ἀπό τά καθήκοντά του, ἢ δέν ἐπιδεικνύει τό ἀπαιτούμενο ἐνδιαφέρον στήν ἀσκησιν τῶν καθηκόντων του ἢ προβαίνει σέ ἐνέργεις πού ἔρχονται σέ ἀντίθεση μὲ τόν σκοπό τοῦ ἰδρύματος ἢ παραιτεῖται πρό τῆς λήξεως τῆς θητείας του, παύεται καὶ ἀντικαθίσταται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολίτου.

4. Τό Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικῶς τήν πρώτη Δευτέρα τοῦ μηνὸς Οκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, ἐκτάκτως δέ ὅταν παρίσταται ἀνάγκη.

5. Τό Δ.Σ. ποιγίζεται εἰς ἀπαρτίαν ὅταν παρίστανται καὶ τά τρία μέθη αὐτοῦ, ἀπό τά ὄποια τό ἔνα είναι ὁ Πρόεδρος, αἱ δέ ἀποφάσεις λαμβάνονται μὲ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μεθῶν.

6. Ό Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τό ἰδρυμα δημοσίᾳ ἐνώπιον κάθε Ἀρχῆς, κάθε Δικαστηρίου ἀλλὰ καὶ παντός τρίτου. Διενεργεῖ καὶ ὑπογράφει τήν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν τοῦ ἰδρύματος.

7. Ό Ταμίας τηρεῖ τά ἀπαραίτητα ποιηστικά βιβλία τοῦ ἰδρύματος καὶ τά ἀποδεικτικά στοιχεῖα ἐσόδων καὶ ἔξόδων τοῦ ἰδρύματος καὶ τῶν διαχειριζομένων κοινωφελῶν περιουσιῶν εἰδῶν, χρηματικῶν δωρεῶν κ.ἄπ. ἀγαθῶν.

Ύπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τάς διπλοτύπους ἀποδείξεις εἰσπράξεων καὶ πληρωμῆς.

8. Ό Γραμματεύς τοῦ Δ.Σ. διενεργεῖ τήν ἀλληλογραφίαν τοῦ ἰδρύματος. Τηρεῖ τό πρωτόκολλον καὶ τό ἀρχεῖον αὐτῆς. Τηρεῖ τό βιβλίον πράξεων τοῦ Δ.Σ., καταρτίζει μετά τοῦ Ταμίου τόν Προϋπολογισμόν καὶ τόν Ἀπολογισμόν τοῦ ἰδρύματος καὶ τῶν ἐπιμέρους διαχειριζομένων κοινωφελῶν περιουσιῶν, οἱ ὄποιοι μετά τήν ψήφισην τοῦ ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλονται πρός ἔγκρισιν εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

”Αρθρον 6

’Αρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Τό Διοικητικό Συμβούλιο ἔχει τάς κάτωθι ἀρμοδιότητες:

1. Ἀποφασίζει διά κάθε θέμα τό ὄποιον ἀφορά εἰς τήν ὄργανωσιν, διοίκησιν καὶ λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος.

2. Συνεργάζεται δι’ ὅλα τά σχετικά ζητήματα μέ τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περι-

στερίου, μέ τά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν Ἐνοριῶν, μέ τά Δ.Σ. τῶν κοινωφελῶν καὶ λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου, μέ διαφόρους πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καὶ λοιπούς Συλλόγους, Φορεῖς καὶ Ὀργανισμούς καθώς καὶ μέ τήν Δημοτικήν καὶ Περιφερειακήν Αὔτοδιοικησιν, τούς τοπικούς φορεῖς καὶ ἐν γένει τάς ἀρμοδιάς Κρατικάς Υπηρεσίας καθώς ἐπίσης καὶ μέ φυσικά καὶ νομικά πρόσωπα διά τήν προαγωγήν καὶ ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ ἰδρύματος.

3. Μεριμνᾷ διά τήν ἑξέύρεσιν οἰκονομικῶν πόρων καὶ διά τήν εὔρυθμον, ὀμαλήν, ἀπρόσκοπτον καὶ ἀποτελεσματικήν λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος.

4. Καταρτίζει τόν ἐτήσιον προϋπολογισμόν καὶ τόν ἐτήσιον ἀποθητικόν τοῦ ἰδρύματος καὶ κάθε ἐπιμέρους κοινωφελοῦς περιουσίας, τούς ὄποιους καὶ ὑποβάλλει πρός ἔγκρισιν εἰς τό οἰκείον Μητροπολιτικόν Συμβούλιον. Τά ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ ἰδρύματος καὶ τῶν διαχειριζομένων περιουσιῶν προσδιορίζονται ύπο τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἔξόδων κατά τό οἰκονομικόν ἔτος, τό ὄποιον ἀρχίζει τήν 1ην Ιανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ τελειώνει τήν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ ἴδιου ἔτους.

5. Ἀποφασίζει σύμφωνα μέ τόν νόμο γιά κάθε θέμα διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ ἀξιοποίησεως τῶν διαχειριζομένων ὑπ’ αὐτοῦ ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀκόμα καὶ ἀν δέν ἀναφέρεται στόν παρόντα κανονισμό.

6. Συνάπτει καὶ τροποποιεῖ κάθε εἰδούς συμβάσεις (π.χ. μισθώσεως, ἔργου, ἔργασίας, κατοχυρώσεως διαγωνισμῶν προμηθειῶν κ.ἄπ.) μέ σκοπό τήν ἐπωφελέστερην διαχείρισην ἐκάστης προσφορᾶς, ἐπιχορηγήσεως, δωρεᾶς καὶ τήν ἐπίτευξι τοῦ σκοποῦ τοῦ δωροποτῆς διαθέτει της. Ἀποφασίζει τήν πρόσθιηψιν ἢ ἀνάθεσιν ἐντοπῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ (π.χ. λογιστοῦ, δικηγόρου κ.ἄπ.), ἀπαραιτήτου διά τήν εὔρυθμον λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος καὶ τήν διαχείρισην τῶν κοινωφελῶν περιουσιῶν.

7. Ἀπευθύνεται ἐνώπιον κάθε ἀρμόδιας Ἀρχῆς, παντός Δικαστηρίου καὶ ἐνώπιον παντός τρίτου ἐκπροσωπούν δικαστικῶν καὶ ἔξωδικαστικῶν ἐκάστη κοινωφελῆ περιουσία.

8. Ἀποφασίζει διά κάθε ἀπλού θέμα, τό ὄποιον ἀνακύπτει κατά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δέν προβλέπεται ρητῶς εἰς αὐτόν, πάντοτε μέ τήν ἐπιφύλαξιν τῆς ἔγκρισεως τῶν πράξεων ἀπό τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην.

”Αρθρον 7

Τηρούμενα Βιβλία

Τό ἰδρυμα τηρεῖ τά ἀκόλουθα Βιβλία:

1. Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ εἰσερχομένων ἐγγράφων

2. Βιβλίον Πρακτικῶν Δ.Σ.

3. Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια Εισπράξεως, Έντάλματα Πληρωμῶν

4. Βιβλίον - φάκελον έκάστης κοινωφελοῦς δωρεᾶς, έπιχορηγήσεως, προσφορᾶς.

5. Βιβλίο 'Αποθήκης είσερχομένων ἀγαθῶν

„Αρθρον 8

Διά κάθε θέμα πού δέν ρυθμίζεται ἀπό τὸν παρόντα Κανονισμόν ἀποφασίζει τὸ Δ.Σ. κατά τὴν κυρίαρχον κρίσιν του.

„Αρθρον 9

Εἰς περίπτωσιν διαληύσεως τοῦ ἱδρύματος ὥλόκληρη ἡ περιουσία του, κινητή καὶ ἀκίνητη, ὡς καὶ τὸ ἀρχεῖον τοῦ παραδίδονται ἀπό τὸ Δ.Σ. εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Περιστερίου.

„Αρθρον 10

Ο παρών Κανονισμός τροποποιεῖται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετά ἀπό πρότασην τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Περιστερίου.

„Αρθρον 11

Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τὸν δημοσίευσίν του εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» καὶ τὸ περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

„Αρθρον 12

Ἀπό τὸν δημοσίευσι τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου. Κάθε μεμλοντική δαπάνη, εἰς ἐφαρμογήν αὐτοῦ, θά προβλέπεται εἰς τὸν οἰκεῖον προϋπολογισμόν.

Ἡ ἀπόφασις αὐτή νά δημοσιευθεῖ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

‘Αθῆναι, 5 Νοεμβρίου 2014

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

Ο Μεθώντος Κλήμης

‘Αναρτήθηκε στὴν ιστοσελίδα τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος τὴν 10.12.2014

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Στὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ 259/2014 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (Φ.Ε.Κ. Α' 216/3.10.2014), τὰ ἐσφαλμένα «Ο Υπάλληλος τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. πού ἔκανε

τὸν Βεβαίωσην» καὶ «Ο Διευθυντής τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.», διορθώνονται σὲ «Ο Υπάλληλος τῆς Αποστολικῆς Διακονίας πού ἔκανε τὸν Βεβαίωσην» καὶ «Ο Διευθυντής τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Αποστολικῆς Διακονίας» ἀντίστοιχα.

Ἐκ τῆς Αρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

‘Αναρτήθηκε στὴν ιστοσελίδα τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος τὴν 10.12.2014

**Κανονισμός περί συστάσεως, λειτουργίας και διαχειρίσεως
του «Φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος Χαρικλείας Σπήλιου Μπιρμπίλη»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας**

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Λαβοῦσα ύπ' ὅψιν:

1. Τά ἄρθρα 1 παρ. 4 καὶ 29 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος», καὶ 68 τοῦ Ν. 4235/2014

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὥποιαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς Ἱερούς Κανόνας καὶ τούς Νόμους τοῦ Κράτους,

3. Τάν ύπ' ἀριθμ. 24/2014 Ἀπόφασιν καὶ τάν ύπ' ἀριθμ. πρωτ. 4584/29.10.2014 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ.

4. Τάν ύπ' ἀριθμ. 93/2.11.2014 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾶ εἰς τάν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἡλείας Ἐκκλησιαστικόν "Ιδρυμα ύπο τάν ἐπωνυμίαν «Φιλανθρωπικό Ἰδρυμα Χαρικλείας Μπιρμπίλη», ἡ ὄργανωσις, διοίκησις, διαχείρισις καὶ λειτουργία τοῦ ὥποιου θά διέπεται ἀπό τάς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός συστάσεως, λειτουργίας
καὶ διαχείρισεως τοῦ «φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος
Χαρικλείας Σπήλιου Μπιρμπίλη»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας

Ἄρθρον 1

Στάν Ἱερά Μητρόπολι Ἡλείας συνιστᾶται ἐκκλησιαστικό Ἰδρυμα ύπο τάν ἐπωνυμίαν: Φιλανθρωπικό "Ιδρυμα Χαρικλείας Σπήλιου Μπιρμπίλη, τό ὥποιο ἀποτελεῖ αὐτοτελές Νομικό Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τεθοῦν ύπο τάν ἄμεσον ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, τῆς ὥποιας τό φιλανθρωπικό καὶ κοινωνικό ἔργο ἐπικουρεῖ, διοικούμενον σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Εἶναι κοινωφελές μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἔδρα του ἔχει τά Γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας ἐν Πύργῳ.

Ἄρθρον 2

Σκοποί

Σκοποί τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Νά διατίθεται κατ' ἔτος εἰς τάν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τό 1/10 τῶν ἐποισίων ἐσόδων τοῦ Ἰδρύματος πρός βράβευσιν κατ' ἔτος προσώπου ἡ προσώπων ἐξ Ἡλείας καταγομένων καὶ ἄν δέν ὑπάρχουν τοιαῦτα ἐξ οίουδήποτε ἄλλου ἑλληνικοῦ χώρου, διακριθέντα διά τό ὑψηλόν τῶν ὥθος ἡ δι' ἔξαριτέον τίνα πρᾶξιν, τά ὥποια ἡ Ἀκαδημία κρίνει ἄξια, εἰς μνήμην Σάκη Σπηλίου Μπιρμπίλη, δικηγόρου Ἡλείας, ἀδελφοῦ τῆς Δωρητρίας.

β) Νά διατίθεται κατ' ἔτος εἰς τόν Σεβ. Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθιμον τό 1/20 τῶν ἐποισίων ἐσόδων τοῦ Ἰδρύματος διά βοηθήματα φοιτητῶν ἡ δι' ὥποιον ἄλλον σκοπόν αὐτός ἐπιθυμεῖ.

γ) Ἡ χορήγησις ὑποτροφιῶν εἰς ἀρίστους καὶ ἐναρέτους μαθητάς καὶ σπουδαστάς ἀπόρων οἰκογενειῶν ἐξ Ἡλείας καταγομένων, διακρινομένων διά τό ὥθος τῶν.

Ἄρθρον 3

Πόροι

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι τά ἔσοδα ἐκ τῶν ἐνοικίων τῶν ἀκινήτων καὶ μερίσματα ἐκ τῶν Τραπεζικῶν Μετοχῶν, τά ὥποια διά τῆς ἰδιογράφου Διαθήκης ἐκληροδότησε εἰς τό "Ιδρυμα" Ασυλον Ἀνιάτων καὶ Κατακοίτων Γερόντων Ἡ Νέα Βασιλείας Λαστείκων Πύργου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας, ἡ ἀείμνηστος Δωρήτρια Χαρικλεία Σπήλιου Μπιρμπίλη.

Ἄρθρον 4

Διοίκησις

1. Τό Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπό τριμελές (3) Διοικητικό Συμβούλιο, τό ὥποιον συγκροτεῖται ἀπό τούς κάτωθι:

α) Τόν ἑκάστοτε Μητροπολίτην Ἡλείας ὡς Πρόεδρο, ἀναπληρούμενο ἀπό τόν νόμιμο ἡ τόν ειδικῶς πρός τοῦτο ἐντεταλμένο ἀναπληρωτή του.

β) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος "Ασυλον Ἀνιάτων καὶ Κατακοίτων Γερόντων Ἡ Νέα Βασιλείας Λαστείκων Πύργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

γ) Ἐξ ἐνός ἑκπαιδευτικοῦ Δευτεροβαθμίου Ἐκπαιδεύσεως, ὁρίζομένου ύπο τοῦ Μητροπολίτου.

2. Ἡ θητεία τοῦ τρίτου Μέλους εἶναι τριετής δυναμένη νά ἀνανεωθῇ.

3. Τό αξίωμα τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικό καὶ ἄμισθο.

”Αρθρον 5

Καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Τό Διοικητικό Συμβούλιο διοικεῖ τό ”Ιδρυμα καὶ φροντίζει διά τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν του.

2. Εἶναι ἀρμόδιο διά τὴν ἐν γένει διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ’Ιδρυματος, τὴν ὁποίαν διεξάγει αὐτοτελῶς, ὥστε νά μή συγχέεται μέχεν ἄλλης ὑπηρεσίες ἡ διαχειρίσεις Κληροδοτημάτων καὶ τῶν ἄλλων Εὔαγων ’Ιδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Εἰδικώτερον:

α) Ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων.

β) Ἀποδέχεται ἡ ἀπορρίπτει κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές ἡ ἄλλης εἰσφορές.

γ) Ἀποφασίζει ἐπί παντός θέματος, μή προβλεπομένου ὑπό τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

3. Ἐκλέγει τὸν Ἀντιπρόεδρον καὶ τὸν Ταμία αὐτοῦ.

”Αρθρον 6

Καθήκοντα τοῦ Προέδρου

Ο Σεβ. Πρόεδρος, ἐκτός ἀπό τὶς προαναφερθεῖσες ἀρμοδιότητές του, ἐνεργεῖ καὶ τὰ κατωτέρω ὅριζόμενα:

α) Ἀντιπροσωπεύει τό ”Ιδρυμα ἐνώπιον ὅλων τῶν Ἀρχῶν ἡ ἐκχωρεῖ κατά περίπτωσιν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἔτερον Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου .

β) Κινεῖ καὶ διαχειρίζεται τούς Λογαριασμούς τῶν καταθέσεων τοῦ ’Ιδρυματος, ἀνεξαρτήτως ὑψους ποσοῦ.

γ) Προσκαλεῖ τό Διοικητικό Συμβούλιο καὶ διευθύνει τὶς συνεδριάσεις του.

δ) Ὑπογράφει ὅλα τὰ ἔξερχομενα ἔγγραφα.

ε) Μεριμνᾷ διά τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 7

Καθήκοντα Ταμία

1. Ό Ταμίας εἶναι ύπευθυνος διά τὴν εἰσπραξιν τῶν Ἐσόδων, συνυπογράφει μετά τοῦ Σεβ. Προέδρου πάντα τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν καὶ συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ ’Ιδρυματος.

2. Καταθέτει τὰ χρήματα τοῦ ’Ιδρυματος, εἴτε αὐτά προέρχονται ἀπό τό Κληροδότημα, εἴτε ἀπό ἄλλες πηγές, σὲ λογαριασμό Ταμιευτηρίου εἰς ἔνα ἡ περισσότερα ’Υποκαταστήματα τῶν Τραπεζῶν ἐπ’ ὄνόματι τοῦ ’Ιδρυματος. Οι βεβαιούμενοι τόκοι καταχωρίζονται ὡς ”Εσοδον.

3. Κρατεῖ τὰ χρησιμοποιούμενα ἀπό τό ”Ιδρυμα Λογιστικά βιβλία. ” Ήτοι :

α) Βιβλίο Ταμείου Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων

β) Γραμμάτια Εισπράξεων

γ) Ἐντάλματα πληρωμῶν

”Αρθρον 8

Καθήκοντα τοῦ Γραμματέως

Ο Γραμματέως συντάσσει τά Πρακτικά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καταχωρεῖ αὐτά εἰς τό βιβλίον τῶν Πρακτικῶν, τηρεῖ τό βιβλίον Πρωτοκόλλου τῆς ἀληθηλογραφίας καὶ φυλάσσει τό Ἀρχεῖον τοῦ ’Ιδρυματος.

Γραμματέως ὄριζεται ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ηλείας εἰς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας χωρίς ἄλλην τινά ἀμοιβήν.

”Αρθρον 9

Σφραγίς

Τό ”Ιδρυμα ἔχει δική του κυκλική σφραγίδα, ἡ ὁποία γύρωθεν φέρει τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ’Ιδρυματος καὶ εἰς τό κέντρον τὴν εἰκόνα τοῦ ’Αγίου Χαραλάμπους, Πολιούχου Πύργου.

”Αρθρον 10

Τροποποίοισις τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρών κανονισμός μπορεῖ νά συμπληρωθῇ ἡ τροποποιηθῇ μέ όμοφων ἀπόφασι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἔγκρισι τῆς ΔΙΣ.

”Αρθρον 11

Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ

Ο παρών Κανονισμός ισχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διά τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ό Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης καὶ διά τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος »ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 12

Διάλιψις ’Ιδρυματος

Αν ποτέ δι’ οινοδήποτε νόμιμο λόγο καταργηθῇ τό ”Ιδρυμα, ἡ κινητή καὶ ἡ ἀκίνητος περιουσία του περιέρχεται εἰς τό Νομικό Πρόσωπο τοῦ ’Ιδρυματος ”Ασυλον ’Ανιάτων καὶ Κατακοίτων Γερόντων Ή νέα Βασιλείας Λαστείκων Πύργου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ηλείας.

”Αρθρον 13

Κάλψις δαπάνης

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ούδεμία δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἡμῶν προκαθείται.

Ἐν Αθήναις τῇ 5ῃ μηνὸς Νοεμβρίου 2014

τ ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματέως

Ο Μεθώντης Κλήμης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Ίερά Μητρόπολις Παροναξίας

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρός πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Παροικίας Πάρου,
καλοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὸν Διακονικὸν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβληπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νάξῳ τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2014

† Ο Παροναξίας Καθηλίνικος

Ίερά Μητρόπολις Έλευθερουπόλεως

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρός πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Νικησιάνης,
καλοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὸν Διακονικὸν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβληπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Έλευθερουπόλει τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 2014

† Ο Έλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Έλευθερουπόλεως

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενήν ὄργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἄγιον Γεωργίου Μεσορόπης,

καλοῦμεν τούς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Έλευθερουπόλει τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 2014

† Ο Έλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρός πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ι. Ναοῖς

Ἄγιον Γεωργίου Νεαπόλεως,

Άγιον Νικολάου Ἄξιοῦ Ξηροκρήνης,

Άγιον Ελευθερίου Σταυρουπόλεως,

καλοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβληπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νεαπόλει τῇ 16ῃ Οκτωβρίου 2014

† Ο Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

**Ίερά Μητρόπολις Βεροίας,
Ναούστος και Καμπανίας**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ίερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πιληρώσωμεν τὰς κενάς ὄργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ίερῶν Ναῶν

Ὑπαπαντῆς τοῦ Χριστοῦ Βεροίας,
Ἄγιων Πέτρου καὶ Παύλου Κυρίων (β' θέσις),
Ἄγιών Ἀποστόλων Κωστοχωρίου,
Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Νέων Μαλγάρων (β' θέσις),
Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Πλατέος (β' θέσις),
Ἄγιου Νικολάου Ἀνατολικοῦ (β' θέσις),
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Χαράδρας,
καθοῦμεν τούς βουλιούμένους καὶ ἔχοντας τά κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τίν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Βεροίᾳ τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 2014

† Ο Βεροίας, Ναούστος και Καμπανίας
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΜΠΙΣΜΑ**

Πρός
Τὸν Πρεσβύτερον
Ἰωάννην Γκούμαν τοῦ Νικολάου,
Κλητηρικόν τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως
Καλαβρύτων καὶ Αιγαίσπειας.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆται αὐτοπροσώπως ἐνώνιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καὶ Ἰασίου 1, τὴν 3νην Μαρτίου 2015, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 18.00, ἵνα δικασθῆται ἐπὶ τοῖς, δι' οὓς κατηγορεῖσθαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλλῳ, συνωδά καὶ τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περί Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας».

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καὶ μή ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἕνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, θέλει δικασθῆς ἐρήμην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11.12.2014

Ο Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ο Σταγών καὶ Μετεώρων Σεραφείμ
Ο Γραμματεύς
Αρχιμ. Κυπριανός Γλαρούδης

Ἀναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 18.12.2014

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Τερά Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Oἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 9.12.2014

Συνῆλθε τήν Τρίτη 9 Δεκεμβρίου 2014, στήν πρώτη Συνεδρία Της γιά τόν μήνα Δεκέμβριο, ἡ Διαρκής Τερά Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Τερρωνύμου.

Πρό τῆς Συνεδρίας ἔδωσε τήν νενομισμένη Διαβεβαίωση ἐνώπιον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Τερρωνύμου καὶ τῶν Μελῶν τῆς Δ.Ι.Σ. ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Τεράς Συνόδου, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μεθώνης κ. Κλήμης.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Τερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀκολούθως ὅρισε ὡς ὅμιλοτή στήν Θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, τήν 1η Μαρτίου 2015, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου κ. Δημήτριο καὶ ἐπί τῆς ὑποδοχῆς τόν Ἀντιπρόεδρο τῆς Δ.Ι.Σ. Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφείμ. Ἐπίσης γιά τήν ἔορτή τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρός ἡμῶν Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Μεγάλου, Προστάτου τῆς Τεράς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅρισε ὡς κύριο ὅμιλοτή στήν ἔόρτια κοινή Συνεδρία τῶν Καθηγητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης μετά τῶν Μελῶν τῆς Δ.Ι.Σ. τόν Κοσμήτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἐλλογιμώτατο κ. Μιλτιάδη Κωνσταντίνου.

Ἀκολούθως ἐνέκρινε τόν Κανονισμό περὶ τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων βάσει τοῦ ἀρθρου 35 τοῦ Νόμου 590/1977. Σύμφωνα μέ τόν Κανονισμό, τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο εἶναι ἐπαμελέσ αποτελούμενο ἀπό τόν Μητροπολίτη, ἕνα Δικηγόρο μέλος τοῦ τοπικοῦ Δικηγορικοῦ Συλλό-

γου, ἓναν Οἰκονομολόγο πτυχιοῦχο ΑΕΙ ἢ ΤΕΙ, δύο ἵερεῖς καὶ δύο μέλη Ἑκκλησιαστικῶν Συμβουλίων.

Τέλος, ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπορεσιακά θέματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Τεράς Συνόδου

Oἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 10.12.2014

Συνῆλθε τήν Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2014, στήν δεύτερη Συνεδρία Της γιά τόν μήνα Δεκέμβριο, ἡ Διαρκής Τερά Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Τερρωνύμου.

Κατά τήν Συνεδρία ἡ Διαρκής Τερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ο Μακαριώτατος καὶ τά Μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. συναντήθηκαν μέ τά στελέχη τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τόν συντονισμό θεμάτων πού ἀφοροῦν σέ ἐκκρεμεῖς δικαστικές ὑποθέσεις.

Ἀκολούθως ἐνημερώθηκε ἀπό τόν Γραμματέα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Κοινωνικῆς Πρόνοιας καὶ Εὐποίας, Ἀρχιμ. π. Νικόδημο Φαρμάκη περὶ τοῦ ἐπιχειρησιακοῦ Προγράμματος «Ἐπιστητικῆς καὶ Βασικῆς Υλικῆς Συνδρομῆς 2015-2020».

Λαβοῦσα γνώση μέσω τῶν ΜΜΕ τῶν ὅσων διαδραματίστηκαν στόν αὖλειο χώρο τοῦ Τερραῦ Προσκυνήματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου, ἀποφάσισε τήν ἔκδοση σχετικοῦ ἀνακοινωθέντος.

Τέλος, ἡ Δ.Ι.Σ. ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπορεσιακά ξητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Τεράς Συνόδου

Ἀνακοινωθέν

Τεράς Συνόδου τῆς 10.12.2014

γιά τό Πανελλήνιο Τερό Ιδρυμα

Εὐαγγελιστρίας Τήνου

Ἡ Τερά Σύνοδος ἔλαβε γνώση μέσω τῶν Μ.Μ.Ε. γιά τίς ὄργανωμένες πράξεις κατατρομο-

κρατήσεως καί προπλακισμῶν σέ βάρος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Σύρου καί Τίνου κ. Δωροθέου Β' καί τῶν ἄλλων ἐκλεκτόρων κατά τὴν προσέλευσή τους τὸν Κυριακή, 7 Δεκεμβρίου 2014, στὸν αὐλειο χῶρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τίνου (Π.Ι.Ι.Ε.Τ.), προκειμένου νά ψηφίσουν γιά τὴν ἀνάδειξη τῆς νέας Διοικούσσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Π.Ι.Ι.Ε.Τ. βάσει τοῦ Νόμου 349/1976. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου καί Τίνου δέχθηκε σωματική βίᾳ, ἔξυβρίσεις καὶ ἀπειλές ἀπό τὸ συγκεντρωμένο πλῆθος, πού εἶχε προσκληθεῖ ἐκεῖ ἀπό τὸν Δημάρχο Τίνου. Οἱ σκηνές, πού διαδόθηκαν πανελλαδικῶς, οὐδόλως παρέπεμπαν σέ προαύλιο ὅρθιοδόξου Ἱεροῦ Ναοῦ. Ορισμένοι στὴν νῆσο Τίνο δέν φαίνεται νά ἀντιλαμβάνονται ὅτι μέ τὶς εἰκόνες αὐτές προσβάλλεται ἡ εὐλάβεια ὅλων τῶν ὁρθιοδόξων χριστιανῶν Ἑλλήνων, ἐκτίθεται καὶ πλήπτεται τὸ ἴδιο τὸ κῦρος τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τοῦ νησιοῦ τους. Ἐπιπλέον ἡ Ἱερά Σύνοδος διαπιστώνει μέ ἀπορίᾳ ὅτι τὸ τελευταῖο διάστημα Ρωμαιοκαθολικοί τῆς Τίνου, Δημοτικοί Σύμβουλοι καὶ δημότες, συμμετέχουν, ὡς μή ὄφειλαν, σὲ ἀποφάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καθὼς καὶ σὲ ὁργανωμένες δράσεις ὑπὸ τὴν ἱγεσία τοῦ Δημάρχου σχετικά μέ θέματα τοῦ Ἰδρύματος τῆς Παναγίας Τίνου, παραβλέποντες ὅτι πρόκειται γιά θρησκευτικό, ὁρθιοδόξο Ἱερό Ἰδρυμα καὶ ὅχι γιά δημοτικό Ἰδρυμα.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκφράζει τὴν συμπαράστασή της στὸν Σεβ. Μητροπολίτη κ. Δωροθέο, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀγωνισθεῖ γιά τὸ Ἰδρυμα ὡς Πρόεδρος του καὶ ἐπέδειξε ψύχραιμπ, φρόνιμη καὶ ἀνεξίκακη στάση ἀπέναντι στοὺς ὑβριστές του. Ἐπίσης δηλώνει, πρός ἀναίρεση τῶν διαδοθέντων ψευδῶν μέσω ὁρισμένων Μ.Μ.Ε., ὅτι καὶ μετά τὸν νέο Νόμο 4301/2014 τὸ Ἰδρυμα παραμένει αὐτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ἡ Διοικούσση Ἐπιτροπή του ἔχει ἀποκλειστικά τὴν διοίκηση καὶ οἰκονομική του διαχείριση καὶ μόνον ἡ Πολιτεία ἀσκεῖ ἐποπτεία μέσω τοῦ Ὅπουργοῦ Παιδείας, ὅπως ὁρίζεται στὸν ἀπό ἑτῶν ἰσχύοντα Νόμο 349/1976, ἐνῷ μέ τὸν νέο Νόμο παραχωρήθηκαν στὸ Ἰδρυμα πρόσθετες δυνατότητες τῶν Ἰδρυμάτων καὶ Προσκυνημάτων τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς δῆμος νά ὑπάγεται στὸν ἔλεγχο τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μόνη μεταβολή τοῦ Νόμου

4301/2014, πού ἐνοχλεῖ συγκεκριμένες ὅμιδες τοπικῶν συμφερόντων, εἶναι ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου καὶ Τίνου καὶ Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος, ἀπέκτησε δικαίωμα νά ψηφίζει καὶ αὐτός μαζί μέ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς Διοικούσσας Ἐπιτροπῆς γιά τὴν ἐπιλογή τοῦ Ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ Π.Ι.Ι.Ε.Τ., πρᾶγμα πού μέχρι τώρα δέν προβλεπόταν.

“Οσοι ἐπιμένουν νά παραπληροφοροῦν τὴν κοινή γνώμη, ἐνεργοῦν ἐν πλήρῃ γνώσει τῆς φευδολογίας τους, καθὼς εἶναι γνῶστες τῆς ἀλήθειας, ὅπως αὐτή διατυπώνεται σαφέστατα στὸ ἴδιο τὸ κείμενο τοῦ Νόμου 4301/2014, στὴν ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου (ἀ.π. 2090/2247/10.10.2014), στὴν ἐπιστολή τοῦ ἐποπτεύοντος Ὅπουργοῦ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Α. Λοβέρδου (ἀ.π. Γ.Υ. 217/27.11.2014), ἀλλά καὶ στὴν ἔρμηνευτική Ἐγκύλιο τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα Θρησκευμάτων κ. Γ. Καλαντζῆ (ἀ.π. 1999665/Θ1/9.12.2014, ΑΔΑ: Ψ7ΩΑ9-ΟΑΟ).

Ἡ Ἱερά Σύνοδος δηλώνει ὅτι δέν θά ἐπιτρέψει νά καταργηθεῖ τὸ μοναδικό δικαίωμα παρουσίας τῆς Ἐκκλησίας στὴν διοίκηση τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Τίνου, δηλ. ἡ συμμετοχή τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη ὡς Προέδρου, σὲ πεῖσμα ὃσων ἐπιμένουν νά λησμονοῦν ὅτι τὸ Ἰδρυμα ἔχει πανελλήνιο καὶ θρησκευτικό χαρακτῆρα, καθὼς ἔχει ὑπὸ τὴν εὐθύνη του τὴν Ἱερά Εἰκόνα τοῦ Ἑνδιαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τὸν ὄμώνυμο ὁρθιοδόξο Ἱερό Ναό. Οἱ Ἱεροί Ναοί καὶ οἱ Ἱερές εἰκόνες εἶναι σεβάσματα τῆς ὁρθιοδόξου Πίστεως καὶ ὅχι δημοτικές ἐπιχειρήσεις.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Oἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 11.12.2014

Συνῆλθε τὴν Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου 2014, στὴν τοίτη Συνεδρία Της γιά τὸν μήνα Δεκέμβριο, ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τὴν σημερινή Συνεδρία ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἀκολούθως ἐνέκρινε τὸν Προϋπολογισμό Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 2015,

τόν όποιο ύπερβαλε ή Ἐκκλησιαστική Κεντρική Υπηρεσία Οἰκονομικῶν, καθώς καὶ διάφορους Κανονισμούς Ιερῶν Μητροπόλεων.

Τέλος, ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα καὶ ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ Τερές Μητροπόλεις τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου

*Γ' Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο
γιά τήν Τουρκοκρατία καί τό 1821*

Ξεκίνησε στίς 14 Νοεμβρίου στό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ιερᾶς Συνόδου στήν Ιερά Μονή Πεντέλης τό Γ' Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο γιά τό 1821, μέ θέμα «Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ διαφύλαξη τῆς Ἐθνικῆς Ταυτότητος - Νεομάρτυρες - Ἀγιος Κοσμᾶς ὁ Αἴτωλός - Ἐπαναστατικά κινήματα», μέ φορέα διοργάνωσης τήν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητος. Παρέστησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖτες Αἴτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶς καὶ Θεομοπύλων κ. Ἰωάννης, Ἡγούμενος τῆς Ιερᾶς Μονῆς Πεντέλης καὶ Πρόεδρος τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου, Πανεπιστημιακοί Καθηγητές, Κληρικοί καὶ πλῆθος φιλιστόρων συνέδρων.

Ο 'Εκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μεθώνης κ. Κλήμης, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ιερᾶς Συνόδου, ἀνέγνωσε τό Μήνυμα τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, δόποιος, μεταξύ ἄλλων, σημείωσε: «Ἡ σύγχρονη Ἑλλάδα δέν ἀνέστη ἀπλῶς καὶ μόνο μέ τά ὅπλα καὶ τήν οἰκονομική δύναμην. Στάθηκε καὶ οἶζωσε ὅταν στήν ψυχή τοῦ λαοῦ μας ὠρίμασε δό κοινός πόθος τῆς ἐλευθερίας, ὅταν ὅλα ὅσα ἔδεναν τούς Ἑλληνες μεταξύ τους, ἡ κοινή

πίστη, οἵ παραδόσεις, ἡ καθημερινή ἐμπειρία, τά γράμματα καὶ ἡ παιδεία, συνυφάνθηκαν καὶ ἀνέδειξαν χαρισματικούς ἀνθρώπους. Μεταξύ αὐτῶν ὑπῆρξαν καὶ φωτισμένες ἄγιες μορφές, ἀνθρωποί ταπεινοί καὶ ἀνυπόληπτοι γιά τά δεδομένα τῶν κυριάρχων της ἐποχῆς τους, ἀλλ' ὅμως ἰσχυροί στήν πίστη καὶ τήν ἀρετή διά τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Τό πλῆθος τους εἶναι τόσο μεγάλο ὥστε σηματίζει δικαίως, κατά τήν Παύλειο ρήση, νέφος ἀγιότητος πάνω ἀπό τήν πολύπαθη αὐτήν γη. Διότι τό δοθόδοξο χριστιανικό βίωμα διδάσκει πώς διαξίζει κατά Θεόν, ἀποκτᾶται μέ αἷμα, μέ θυσία, μέ ἀθληση ψυχῆς, μέ ἀγῶνα, μέ τήν ἀνάδειξην ἀνθρώπων πού θυσιάζονται γιά τήν κοινότητα...».

Ἀκολούθησε δό χαιρετισμός τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Ε.Σ.Ε. Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, δό δόποιος τόνισε ὅτι στό Συνέδριο «ἐκλεκτοί ἐπιστήμονες καὶ εἰδικοί ἐρευνητές θά μᾶς παρουσιάσουν τεκμηριωμένες εἰσηγήσεις γιά τήν περίοδο της Τουρκοκρατίας, γιά τόν πνευματικό, ἔθνικό καὶ κοινωνικό ρόλο τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά τίς ἀγιασμένες μορφές τῶν Νεομαρτύρων, γιά τά γνωστά καὶ ἄγνωστα ἐπαναστατικά κινήματα τῶν ὑποδούλων καὶ γιά τόν κορυφαῖο φωτιστὴν σκλάβων, τόν ἵερομόναχο καὶ Ἀγιο τῆς Ἐκκλησίας μας, Κοσμᾶ τόν Αἴτωλό. Δέν περιορισθήκαμε μόνο στούς γνωστούς καὶ ἡδη καταξιωμένους, ἀλλά ἀνακοινώσαμε ἐγκαίρως τό θέμα μας καὶ καλέσαμε νέους ἐπιστήμονες νά δηλώσουν τό ἐνδιαφέρον τους».

Τό Σάββατο 15 Νοεμβρίου οἵ ἐργασίες τοῦ Συνέδριου συνεχίστηκαν στήν Στοά τοῦ Βιβλίου στό κέντρο τῆς Ἀθήνας. Παρουσιάσθηκαν συνολικά 22 εἰσηγήσεις.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οίκουμενικόν Πατριαρχεῖον

**Κοινή Δήλωσις Οίκουμενικοῦ Πατριάρχου
καὶ Πάπα στὸ Φανάρι (30.11.2014)**

Ἡμεῖς, ὁ Πάπας Φραγκίσκος καὶ ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, ἐκφράζομεν τὴν βαθεῖαν πρόσος τὸν Θεόν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν δωρεάν τῆς νέας ταύτης συναντήσεώς μας, ἡ ὁποία μᾶς παρέχει τὴν δυνατότητα, παρουσίᾳ τῶν μελῶν τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, νά ἔορτάσωμεν ἀπό κοινοῦ τὴν ἔορτήν τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήπου καὶ αὐταδέλφου τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου. Ἡ μνήμη τῶν Ἀποστόλων, οἵ ὅποιοι ἐκήρυξαν τὴν καλήν ἀγγελίαν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸν κόσμον διά τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ μαρτυρίου των, ἐνισχύει ἐντὸς ἡμῶν τὴν ἐπιθυμίαν νά συνεχίσωμεν τὴν κοινήν ἡμῶν πορείαν πρός τὴν ὑπέρβασιν, ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀληθείᾳ, τῶν ἐμποδίων, τά ὅποια μᾶς διαιροῦν.

Κατά τὴν εὐκαιρίαν τῆς συναντήσεώς μας εἰς Ἱεροσόλυμα τὸν παρελθόντα Μάιον, κατά τὴν ὁποίαν ἐμνήσθημεν τοῦ ἰστορικοῦ ἐναγκαλισμοῦ τῶν ἀοιδίμων προκατόχων ἡμῶν Πάπα Παύλου ΣΤ' καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου, ὑπεργάφαμεν κοινήν δήλωσιν. Σήμερον, κατά τὴν εὐτυχῆ νέαν ταύτην ἀδελφικήν ἡμῶν συνάντησιν, ἐπιθυμοῦμεν νά ἐπαναβεβαιώσωμεν τὰς κοινάς ἡμῶν προθέσεις καὶ ἀνησυχίας.

Ἐκφράζομεν τὴν εἰλικρινῆ καὶ σταθεράν ἀποφασιστικότητά μας, ὑπακούοντες εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά ἐντείνωμεν τὰς προσπαθείας μας διά τὴν προώθησιν τῆς πλήρους ἐνόπτου ὅλων τῶν Χριστιανῶν καὶ, ὑπεράνω ὅλων, μεταξύ τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν Ὁρθοδόξων. Ὡσαύτως, προτιθέμεθα νά στηρίξωμεν τὸν θεολογικόν διάλογον, ὁ ὅποιος ἥρχισεν ἀκριβῶς πρό τριάκοντα πέντε ἐτῶν ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου καὶ τοῦ Πάπα Ἰωάννου Παύλου Β' ἐδῶ εἰς τὸ Φανάριον,

καὶ ὁ ὅποιος ἀσχολεῖται κατ' αὐτάς μέ τά πλέον δύσκολα ἥπτηματα, τά ὅποια ἐσημάδευσαν τὴν ἴστορίαν τῶν διαιρέσεών μας καὶ ἀπαιτοῦν προσεκτικήν καὶ λεπτομερῆ μελέτην. Πρός τὸν σκοπόν αὐτὸν παρέχομεν τὴν διαβεβαίωσιν τῆς διαπύρου προσευχῆς μας ὡς Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, ἥπτοῦντες ἀπό τούς πιστούς μας νά ἐνώσουν τὰς προσευχάς των μέ τάς ἴδικάς μας «ἴνα πάντες ἐν ᾧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ» (Ἰω. 15', 21).

Ἐκφράζομεν τὴν κοινήν ἡμῶν ἀνησυχίαν διά τὴν τρέχουσαν κατάστασιν εἰς τό Ἰράκ, τὴν Συρίαν καὶ ὅλην τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Εἴμεθα ἡνωμένοι ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μας διά εἰρήνην καὶ σταθερότητα καὶ εἰς τὴν θέλησιν νά προωθήσωμεν τὴν ὑπέρθεσιν τῶν συγκρούσεων διά τοῦ διαλόγου καὶ τῆς καταλλαγῆς. Ἐνῷ ἀναγνωρίζομεν τὰς προσπαθείας, αἱ ὅποιαι ἥδη καταβάλλονται πρός προσφοράν βοηθείας εἰς τὴν περιοχήν, συγχρόνως καλοῦμεν ὅλους ὅσοι ἔχουν εὐθύνην διά τὰς τύχας τῶν λαῶν νά ἐπιτείνουν τὴν δέσμευσίν των ἐναντι τῶν κοινοτήτων αἱ ὅποιαι ὑποφέρουν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν χριστιανικῶν, καὶ νά τὰς ἐνισχύσουν νά παραμείνουν εἰς τὴν χώραν τῆς καταγωγῆς των. Δέν δυνάμεθα νά ἀποδεχθῶμεν μίαν Μέσην Ἀνατολήν χωρίς Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι ὅμολογοῦν τό Ὅνομα τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ ἐπί δύο χιλιάδες χρόνια. Πολλοί ἀπό τούς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς μας διώκονται καὶ ὑπερχρεώθησαν βιαίως νά ἐγκαταλείψουν τὰς ἑστίας των. Φαίνεται ὅτι ἀκόμη καὶ ἡ ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἔχει χαθῆ: τό ἀνθρώπινον πρόσωπον δέν ὑπολογίζεται πλέον καὶ δύναται νά θυσιασθῇ δι' ἄλλους σκοπούς. Καί, τό τραγικώτερον, πάντα ταῦτα συναντοῦν τὴν ἀδιαφορίαν τῶν πολλῶν. Ὅπως μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ Ἀγιος Παῦλος, «εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τά μέλη, εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τά μέλη» (Α' Κορ. 1β', 26). Τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν νόμον τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς, καὶ μέ τὴν ἔννοιαν αὐτήν δυνάμε-

θα νά είπωμεν ὅτι ὑπάρχει ἐπίσης καί ἔνας οἰκουμενισμός τῆς δύναντος. "Οπως ἀκριβῶς τό αἷμα τῶν μαρτύρων ὑπῆρξε τό σπέρμα τῆς δυνάμεως καί ἀναπτύξεως τῆς Ἐκκλησίας, κατά τόν ἕδιον τρόπον ἡ συμμετοχή εἰς τάς καθημερινάς θλίψεις ἥμπορει νά ἀποβῇ ἀποτελεσματικόν ὅργανον ἐνόττος. Ἡ τρομερά κατάστασις τῶν χριστιανῶν καί ὅλων ὅσοι ὑποφέρουν εἰς τήν Μέσην Ἀνατολήν καλεῖ ὅχι μόνον εἰς συνεχῆ προσευχήν, ἀλλά καί εἰς τήν κατάλληλον ἀνταπόκρισιν ἐκ μέρους τῆς διεθνοῦς κοινότητος.

Αἱ σοβαραὶ προκλήσεις, τάς ὅποιας ἀντιμετωπίζει ὁ κόσμος εἰς τήν παροῦσαν κατάστασιν, ἀπαιτοῦν τήν ἀλληλεγγύην ὅλων τῶν ἀνθρώπων καλῆς θελήσεως, καί διά τοῦτο ἀναγνωρίζομεν ὅσαύτως τήν σπουδαιότητα τῆς προωθήσεως ἐποικοδομητικοῦ διαλόγου μετά τοῦ Ἰσλάμ ἐπί τῇ βάσει ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καί φιλίας. Ἐμπνεόμενοι ἀπό κοινάς ἀξίας καί ἐνισχυόμενοι ἀπό γνήσια ἀδελφικά αἰσθήματα, Μουσουλμάνοι καί Χριστιανοί καλοῦνται νά ἐργασθοῦν ἀπό κοινοῦ χάριν τῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καί τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀξιοπρεπίας καί τῶν δικαιωμάτων κάθε προσώπου, ἵδιαιτέρως εἰς τάς περιοχάς ἐκείνας, ὅπου ἄλλοτε ζοῦσαν ἐπί αἰῶνας μέ εἰρηνικήν συνύπαρξιν, καί ἦδη ὑφίστανται ἀπό κοινοῦ τήν τραγικότητα τῆς φρίκης τοῦ πολέμου. Ἐπί πλέον, ὡς Χριστιανοί Ἕγεται, καλοῦμεν ὅλους τούς θρησκευτικούς ἡγέτας νά ἐπιδιώξουν καί ἐνισχύσουν τόν διαθρησκειακόν διάλογον καί νά καταβάλουν κάθε προσπάθειαν διά τήν οἰκοδόμησιν ἐνός πολιτισμοῦ εἰρήνης καί ἀλληλεγγύης μεταξύ ἀνθρώπων καί λαῶν. Ἐνθυμούμεθα, ἐπίσης, ὅλους τούς λαούς, οἵ ὅποιοι δοκιμάζονται ἀπό τά δεινά τοῦ πολέμου. Ἰδιαιτέρως προσευχόμεθα διά τήν εἰρήνην εἰς τήν Οὐρανίαν, χώραν μέ ἀρχαίαν Χριστιανικήν παράδοσιν, καί ἀπευθύνομεν ἐκκλησιν πρός ὅλα τά ἐμπλεκόμενα μέρη νά ἀκολουθήσουν τήν ὁδόν τοῦ διαλόγου καί τοῦ σεβασμοῦ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου πρός τόν σκοπόν τοῦ τερματισμοῦ τῶν συγκρούσεων, ὃ ὅποιος θά ἐπι-

τρέψῃ εἰς ὅλους τούς Οὐρανούς νά ζήσουν μέ ἀρμονίαν.

Ἡ σκέψις μας στρέφεται πρός ὅλους τούς πιστούς τῶν Ἐκκλησιῶν μας ἀνά τόν κόσμον, τούς ὅποιους καιρετοῦμεν παραθέτοντες αὐτούς εἰς τόν Σωτῆρα μας Χριστόν, ὃστε νά εἶναι ἀκάματοι μάρτυρες τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Υψώνομεν τήν διάπυρον προσευχήν μας πρός τόν Κύριον ὅπως χαρίσῃ τήν δωρεάν τῆς εἰρήνης ἐν ἀγάπῃ καί ἐνόττη εἰς ὅλην τήν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν.

«Ἄντος δέ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῷπον ὑμῖν τήν εἰρήνην διά παντός ἐν παντί τρόπῳ. Ὁ Κύριος μετά πάντων ὑμῶν» (Β Θεοσ. γ', 16).

Ἐκ Φαναρίου, 30 Νοεμβρίου 2014
(Θρονική ἑορτή
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου)

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

*Τιμήθηκε γιά τήν προσφορά του
ὁ Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος*

Στήν Εὐχαριστιακή Σύναξη καί τήν χειροτονία τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ναυκράτιδος κ. Μελετίου τήν Παρασκευήν 5η Νοεμβρίου ἐ.ἔ., στόν Τερό Πατριαρχικό καί Καθεδρικό Ναό Ὁσίου Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου στήν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου προεξήρχε ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσσος Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β', συμμετεῖχε καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γλυφάδας, Ἐλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρος κ. Παῦλος.

Μετά τό πέρας τῆς Εὐχαριστιακῆς Συνάξεως, ὁ Μακαριώτατος περιεκόσμησε τόν Σεβ. Μητροπολίτη Γλυφάδας κ. Παῦλο μέ τό μετάλλιο καί συνοδευτική περγαμηνή τοῦ Ἀνωτέρου Ταξιάρχη Ἅγιου Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου, γιά τήν προσφορά του στό ἰεραποστολικό ἔργο σέ Ζιμπάμπουε, Μοζαμβίκη καί ἄλλες ὑποσαχάριες χώρες, προσέφερε δέ τιμπτικά ἔνα ἀρχιερατικό ἐπιστήθιο ἐγκόλπιο, ἐπετειακό δῶρο τῶν δέκα ἑτῶν τῆς Πατριαρχείας του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΤΟΥΣ

Περιεχόμενα Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τοῦ Τόμου ΗΑ' (91) (2014)

*Επιμέλεια: Βασίλειος Δ. Τζέροπος, Δρ. Θ.

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

Σελ. 4, 84, 164, 244, 308, 372, 436, 500, 596, 692, 772.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ

Προκαταρκτικός Πίναξ Υποψηφίων πρός Αρχιερατείαν, σελ. 5. Τελικός Πίναξ Υποψηφίων πρός Αρχιερατείαν, σελ. 501.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Έόρτιον Γράμμα πρός τὸν Μακαριώτατὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου, σελ. 6. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου**, Έόρτιον Γράμμα πρός τὸν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον, σελ. 8. **Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου**, Έόρτιον Γράμμα ἐπὶ τῷ Ἀγίῳ Πάσχᾳ πρός τὸν Μακαριώτατὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου, σελ. 309. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου**, Έόρτιον Γράμμα ἐπὶ τῷ Ἀγίῳ Πάσχᾳ πρός τὸν Παναγιώτατὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον, σελ. 310.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἀγίῳ Πάσχᾳ, σελ. 245. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου**, Γιὰ τὴν Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος, σελ. 375. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου**, Ἀπόστολος Παῦλος καὶ πολιτισμός, σελ. 437.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Οἰκογένεια καὶ Κοινωνία σὲ κρίση σήμερα, σελ. 9. Περὶ τινων Θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν Θείαν Λατρείαν, σελ. 85. Περὶ προτάσεως θεμάτων ἡμερήσιας διατάξεως τακτικῆς Ιερᾶς Συνόδου Ιεραρχίας 2014, σελ. 165. Περὶ τῶν Ιερατικῶν Κλήσεων, σελ. 166. Περὶ Τεκτονισμοῦ, σελ.

248. Περὶ τῆς ἐπίσης Συνελεύσεως Περιφερείας τῶν λεγομένων Μαρτύρων τοῦ Ἱερωβᾶ, σελ. 373. Καθιέρωσις Ἐβδομάδος Ἀντιαρετικοῦ Ἀγῶνος, σελ. 597. Περὶ τῶν κανονικῶν συνεπειῶν τῆς καύσεως νεκρῶν, σελ. 693.

ΟΜΙΛΙΑΙ-ΛΟΓΟΙ

Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶν κ. Γεωργίου, Ἐνθρονιστήριος Λόγος, σελ. 249. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου**, Ἀλλολεγγύη - τὸ κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ κοινωνική διάσταση τῶν πολιτικῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, σελ. 312. Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Τιμοθέου, σελ. 506. Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ιωαννίνων κ. Μαξίμου, σελ. 509. Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλασσῶν κ. Χαρίτωνος, σελ. 515. Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φωκίδος κ. Θεοκτίστου, σελ. 519. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου**, Μήνυμα πρός τὸ IE' Πανελλήνιον Λειτουργικὸν Συμπόσιον Στελεχῶν Ιερῶν Μητροπόλεων, σελ. 622. **Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Υμποῦ κ. Δανιήλ**, Οἱ Ἀκολουθίες τῆς Νυχθημέρου, σελ. 624. Οἱ ἐργασίες τοῦ IE' Πανελλήνιου Λειτουργικοῦ Συμποσίου (22-24.9.2014), σελ. 630. Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Ἐκκλησία καὶ νέος Ἑλληνισμός, σελ. 695. **Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωπικῆς κ. Νικολάου**, Βιοπθικά διλήμματα καὶ Ποιμαντικοί προβληματισμοί γιά τὴν ἀρχή τῆς ζωῆς, σελ. 704.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

Ἡ Ἐπίσημη Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννου I σελ. 773. Ἡ Ἐπίσημη Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννου I σελ. 775.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐγκριθεῖσαι Τεραί Ακολουθίαι τοῦ 2013, σελ. 107. **Παναγιώτου Σκαλτοῦ**, Τεραί Ακολουθίαι τοῦ 2013, σελ. 107.

Θείας Λειτουργίας κατά τόν δέκατον ἔνατον αἰῶνα (Β'), σελ. 109. **Πρωτ.** **Βασιλείου Ι.** **Καλλιακμάνη**, "Ἄγαμοι καὶ Ἔγγαμοι στή βίωση τῆς πνευματικῆς ζωῆς, σελ. 255. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Τερψινούμου**, Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ὡς πρότυπο πολιτικοῦ ἱγέτου, σελ. 324. **Πρωτ.** **Ἐμμανουὴλ Γιαννούλη**, Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας στὸν Αἴγινα, σελ. 326. **Δημητρίου Μεταλληνοῦ**, Ὁ Ἐλληνορθόδοξος ἱγέτης Ἰωάννης Καποδίστριας, σελ. 334. **Πρωτ.** **Κωνσταντίνου Παπαθανασίου**, Βιβλική Ἐσχατολογία. Εἰσαγωγική θεώρηση (Α'), σελ. 342. **Πρωτ.** **Κωνσταντίνου Παπαθανασίου**, Βιβλική Ἐσχατολογία. Εἰσαγωγική θεώρηση (Β'), σελ. 382. **Πρωτ.** **Κωνσταντίνου Παπαθανασίου**, Βιβλική Ἐσχατολογία. Εἰσαγωγική θεώρηση (Γ'), σελ. 460. Ἐγκριθεῖσαι Τεραί 'Ακολούθια α' ἔξαμνου τοῦ 2014, σελ. 466. **Παναγιώτου Σκαλτοῦ**, Ἐρμηνευτικά Ὑπομνήματα τῆς Θείας Λειτουργίας κατά τόν δέκατον ἔνατον αἰῶνα (Γ'), σελ. 531. **Χαραλάμπους Μπινάογλου**, Ἡ πολιτική θεωρία τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια, σελ. 558. ΚΣΤΓ' Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις ἐντελῆμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν διά θέματα Αίρεσεων καὶ Παραθρησκείας, σελ. 728. **Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος κ. Γεωργίου, καὶ τοῦ Παντελῆ Λέκκου**, Οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτίου, σελ. 777.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

Τό μάνυμα τῶν Ὁρθοδόξων Προκαθημένων (Φανάρι Κων/πόλεως, 9 Μαρτίου 2014), σελ. 168. **Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου**, Ἡ ὁμιλία κατά τίν ἔναρξη τῆς συνάξεως τῶν προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, σελ. 171. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Τερψινούμου**, Ἡ προσφάνηση στή σύναξη τῶν προκαθημένων (Κων/πόλις, 6.3.2014), σελ. 178. **Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Συμεωνίδη**, «Ἐπί τῇ ἵερᾳ μνήμῃ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου», σελ. 449. **Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Κ. Παπαθανασίου**, «Παῦλος, Ἀπόστολος τῆς Ἀγάπης», σελ. 452.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἐκδηλώσεις εἰς μνήμην Τεροῦ Φωτίου, σελ. 87. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Τερψινούμου**, Προσφάνηση στήν ἐπίστια κοινή Σύσκεψι τῆς Τερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Καθηγητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν πρός τιμήν τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ μεγάλου καὶ ἱεροῦ Φωτίου, σελ. 89. **Ἀποστόλου Β. Νικολαΐδη**, Ἡ κοινωνική εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας κατά τόν ἱερό Φωτιο, σελ. 90.

Ἡ Τακτική Σύγκληση τῆς Τερᾶς Συνόδου τῆς Τεραρχίας καὶ ἡ ἐκλογή νέου Μητροπολίτου (25.2.2014), σελ.

179. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Τερψινούμου**, Προσφάνηση στήν ἐκτακτή σύγκληση τῆς Τερᾶς Συνόδου τῆς Τεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, σελ. 182. **Σεβ. Μητροπολίτου Καρυούσιας καὶ Σκύρου κ. Σεραφείμ**, Ἀντιφάνηση στήν ἐκτακτή σύγκληση τῆς Τερᾶς Συνόδου τῆς Τεραρχίας, σελ. 185. **Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς**, Βύρωνος καὶ Υμηττοῦ, Ἐνημέρωσις περὶ τοῦ νέου προτεινομένου μεταλυκειακοῦ προγράμματος ἐκπαιδεύσεως εἰς τά ἐκκλησιαστικά λόγκεια, σελ. 186. **Σεβ. Μητροπολίτου "Υδρας, Σπειοῦ καὶ Αἰγίνης κ. Εφραίμ**, Νέαι δυνατότητες ἀξιοποίησεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἐν σχέσει πρός τά τῆς δεινῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν εὖαγῶν ἴδρυμάτων τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, σελ. 195.

Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος κ. Γεωργίου (Χρυσοστόμου), σελ. 217.

Ἐπίσκεψη τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στήν Τερά 'Αρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καὶ στήν ΜΚΟ «Ἀποστολή», σελ. 377. Παρέμβαση τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου γιά τό περιβάλλον, σελ. 379. Ἐπίτιμος Δημότης "Υδρας ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης, σελ. 381.

Ἡ Ἐκτακτή Σύγκληση τῆς Ι.Σ.Ι. καὶ ἡ ἐκλογή τεσσάρων νέων Μητροπολίτῶν, σελ. 438. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φωκίδος κ. Θεοκτίστου (Κλουκίνα), σελ. 442. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ιωαννίνων κ. Μαξίμου (Παπαγάννη), σελ. 443. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτωνος (Τούμπα), σελ. 444. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Τιμοθέου ("Ανθη"), σελ. 445. Προσφάνηση στήν ἐκτακτή Σύγκληση τῆς Τερᾶς Συνόδου τῆς Τεραρχίας τῆς Ἐλλάδος, σελ. 446. Ἀντιφάνηση στήν ἐκτακτή Σύγκληση τῆς Ι.Σ.Ι., σελ. 448. Συγκρότηση τῆς Διαρκοῦς Τερᾶς Συνόδου. Συνοδικὴ Περίοδος 158η (1.9.2014 - 31.8.2015), σελ. 502.

Ἡ Τακτική Σύγκληση τῆς Τερᾶς Συνόδου τῆς Τεραρχίας καὶ ἡ ἐκλογή νέων Μητροπολίτῶν (7-10 Ὁκτωβρίου 2014), σελ. 603. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Κωνσταντίνου (Γιακουμάκη), σελ. 610. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Δαβίδ (Τζιουμάκα), σελ. 611. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ν. Ιωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ (Παπανικολάου), σελ. 612. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Μεθώνης κ. Κλήμεντος (Κοτσομύτη), Ἀρχιγραμματέως τῆς Τερᾶς Συνόδου, σελ. 613. Βιογραφικόν Σημείωμα τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Κερνίτης κ. Χρυσάνθου (Στελλάτου), σελ. 614. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Τερψινούμου**, Εἰσήγηση στήν Τακτική

Σύγκληση τῆς Ι.Σ.Ι. τῆς 7.10.2014, σελ. 615. **Σεβ. Μπιροπόλίτου Καρυοτίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφείμ**, Ἀντιφώνηση εἰς τὸν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, σελ. 620.

Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβ. Μπιροπόλιτου Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος κ. Κωνσταντίνου, σελ. 720. Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβ. Μπιροπόλιτου Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ, σελ. 724. Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβ. Μπιροπόλιτου Γρεβενῶν κ. Δαβίδ, σελ. 728.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ἡ Ἐκδημία τοῦ Μπιροπόλιτου Ἰωαννίνων κυροῦ Θεοκλήτου (Σετάκη), σελ. 315. Ἡ Ἐκδημία τοῦ Μπιροπόλιτου Ἐλασσώνος κυροῦ Βασιλείου (Κολόκα), σελ. 319. Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβ. Μπιροπόλιτου Γρεβενῶν κυροῦ Σεργίου (Σιγάλα), σελ. 523. Ἡ Ἐκδημία τοῦ Μπιροπόλιτου Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος κυροῦ Βαρθολομαίου (Κατσούρη), σελ. 528.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Παναγιώτου Ἰ. Μπούμη, Τό Πνεῦμα τοῦ Πατρός (καὶ τοῦ Υἱοῦ). Συμπληρωματικά στοιχεῖα στὴ Γνωμοδότηση περὶ τὸ Filioque, σελ. 561.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ-ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Σελ. 13, 133, 218, 261, 349, 409, 468, 569, 636, 737, 794.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ-ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Σελ. 70, 154, 233, 302, 354, 423, 488, 577, 682, 777, 839.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Σελ. 71, 157, 235, 303, 359, 431, 494, 583, 685, 779, 840.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Σελ. 78, 160, 364, 592, 599, 783, 844.